

Jaarverslag.

2023

**HO
GENT**

Inhoud.

Fundamenten voor de toekomst.	5

Over dit rapport.	8

HOGENT in een oogopslag.	10

Hoofdstuk 1	
Onze medewerkers.	16

1. HR-beleid	17
2. Gezondheids- en welzijnsbeleid	18
3. Onze medewerkers in cijfers	22

Hoofdstuk 2	
Onze studenten.	28

1. Decretale opdracht van de directie Studentenvoorzieningen	29
2. Samenwerkingsverbanden	30
3. Kernopdrachten	31
4. Beleidsprojecten	51
5. Communicatie	55
6. Sport	56
7. Stuvoraad	59
8. Participatie, overleg- en onderhandelingsorganen	60

Hoofdstuk 3	
Ons onderwijs.	64

1. Onderwijs binnen het strategisch plan 2023-2024	65
2. Kwaliteitszorg	65
3. Opleidingsaanbod	69
4. Begeleidingsmaatregelen voor studenten	72
5. Internationalisering	74
6. Leernetwerken	79

Hoofdstuk 4	
Ons onderzoek en onze dienstverlening.	
Ons onderzoek.	84

1. Onderzoeksfonds PWO – Onderzoeksfonds Kunsten	85
2. Beleidsdoelstellingen op korte termijn (1 tot 2 jaar) en op middellange termijn (4 tot 5 jaar)	90
3. Financieringsbronnen	92
4. Personeel	94

Onze dienstverlening.	96

1. Beleidsdoelstellingeninzake dienstverlening	96
2. Overzicht van de dienstverleningsprestaties	97
3. Inkomsten uit dienstverlening	98

Hoofdstuk 5	
Onze school of arts.	100

1. Beoefening en ontwikkeling van de kunsten	101
2. Kwaliteitszorg door het hogeschoolbestuur	110
3. Financieringsbronnen	111
4. Output	112
5. Samenwerkingsverbanden	120

Hoofdstuk 6	
Onze campussen in ontwikkeling.	128

1. Masterplan infrastructuur	129
2. Milieu en duurzaamheid	135
3. Preventie, veiligheid en welzijn	142

Hoofdstuk 7	
Bestuur en governance.	144

1. Overzicht	144
2. Bestuursstructuur	144
3. Functionele entiteiten	146
4. Onderzoekscentra	149
5. Stuvoraad	150
6. Adviesorganen, interne beroepscommissies en ondersteunende diensten	152
7. Audit- en risicocomité	155
8. Participatie, overleg- en onderhandelingsorganen	156
9. Alliantieraad	157

Hoofdstuk 8	
Onze financiën.	158

1. Commentaar op de jaarrekening	158
2. Verantwoording van het financieel beheer	159
3. Bijzondere gebeurtenissen na balansdatum	167

Bijlagen.	168

Fundamenten voor de toekomst.

Koen Goethals

Algemeen directeur
HO Gent

**Paul Van
Cauwenberge**

Voorzitter
raad van toezicht

2023 was in vele opzichten een jaar waarin we stevige fundamenten hebben gelegd voor de toekomst van HO Gent. Dat komt uitgebreid tot uiting in dit jaarverslag, dat voor het eerst een geïntegreerd verslag is: we combineren de rapportagevereisten voor de Vlaamse Codex Onderwijs met een afweging van onze strategische doelstellingen en gebruiken daarnaast de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties als toetssteen voor ons duurzaamheidsbeleid.

Een eerste belangrijke fundamenteel waarop we onze organisatie uitbouwen, is het Strategisch Plan 2023-2028 dat in januari 2023 werd gelanceerd na een zorgvuldig en participatief proces het jaar voordien, waar zowel medewerkers als studenten bij betrokken werden. Het vormt de leidraad voor hoe we ons als onderwijs- en onderzoeksorganisatie verder toekomstbestendig ontwikkelen en maatschappelijke impact kunnen creëren.

SDG Pioneer

De strategische visie is nauw verbonden met de duurzaamheidsvisie. Duurzaamheid zit meer dan ooit verweven in alle aspecten van het HOGENT-beleid en -strategie. En daar kregen we ook erkenning voor: niet zonder trots mogen we HOGENT sinds 7 november 'SDG Pioneer' noemen. Dat is de bekroning van de inspanningen die we leverden bij het uitwerken van een strategisch duurzaamheidsbeleid.

Het certificaat 'SDG Pioneer' werd uitgereikt door CIFAL, een door de Verenigde Naties erkend trainings- en expertisecentrum rond Sustainable Development Goals (SDG's). CIFAL begeleidde HOGENT de voorbije twee jaar op weg naar een duurzaamheidsvisie en -strategie en de realisatie van concrete actiepunten op het vlak van ecologische, circulaire, sociale en ethische duurzaamheid.

Maar het certificaat is natuurlijk geen eindpunt, wel integendeel: ons duurzaamheidsstrategie wordt verder verfijnd, voortaan ook met de inbreng en steun van het Sustainability Office, dat we eveneens in november 2023 opstartten en dat in goede banen wordt geleid door twee jobstudenten onder leiding van de duurzaamheidscoördinator.

Door de erkenning van U!REKA als European University Alliance behoort HOGENT tot de selecte groep van minder dan 10 procent van Europese hogeronderwijsinstellingen die deel uitmaken van een dergelijke alliantie.

HELA, onderwijsincubator

Maatschappelijke impact creëren is een constante drijfveer in het onderwijs, onderzoek en beleid van HOGENT. Daarbij is kwalitatieve en efficiënte professionele ondersteuning onontbeerlijk.

En ook op dat vlak was 2023 een bijzonder jaar. De voorafgaande twee jaar werd met de financiële ondersteuning van het voorsprongfonds van de Vlaamse overheid een onderwijsincubator uitgebouwd, die in september 2023 (na het wegvallen van de overheidssteun) een permanente vorm kreeg in HELA, een (online en fysiek) centrum voor professionalisering voor het onderwijzend personeel, een huis waar partners van alle relevante actoren in verbinding en cocreatie gaan om het hoger onderwijs van de toekomst mee op te bouwen, waar onderwijsexperimenten worden afgewogen tegenover de realiteit van de onderwijspraktijk en het werkveld, en waar nieuwe inzichten concreet vorm krijgen.

Masterplan infrastructuur

Professioneel en kwalitatief onderwijs impliceert eveneens een infrastructuur die aan de hedendaagse noden van de onderwijspraktijk voldoet. Op dat vlak staat HOGENT de komende jaren voor heel wat uitdagingen, met een uitgebreid patrimonium waarvan sommige gebouwen aan renovatie toe zijn en andere, door het succes van de opleidingen die er gehuisvest zijn, uit hun voegen barsten. Een doordachte en systematische aanpak, in functie van de onderwijsbehoeften en afwegingen op het vlak van (onder meer) energie-efficiëntie, mobiliteit, biodiversiteit, drong zich dan ook op. Dat resulteerde in mei 2023 in het masterplan infrastructuur, dat de lijnen uitzet om de komende jaren strategisch en planmatig met onze gebouwen en campussen om te gaan.

European University

Toekomstbestendigheid impliceert ook met een open blik naar de wereld kijken, samenwerken en kennis en ervaring delen. HOGENT is al jaren een voortrekker in het tot stand brengen van samenwerkingsverbanden, ook internationaal. Dat concretiseerde zich eerder onder meer in het U!REKA-partnerschap, waar HOGENT in 2016 medeoprichter van was.

Die partners, aangevuld met heel wat geassocieerde partnerorganisaties, dienden in 2023 een projectvoorstel tot erkenning als European University Alliance in, en met succes: begin juli keurde de Europese commissie het projectvoorstel goed. De **U!REKA** European University Alliance kon daardoor op 1 januari 2024 van start gaan, en dat is strategisch van groot belang. Door die erkenning behoort HOGENT tot de selecte groep van minder dan 10 procent van Europese hogeronderwijsinstellingen die deel uitmaken van een dergelijke Europese alliantie. Het betekent op termijn een shift voor de internationale positionering van HOGENT, zowel wat de interne organisatie en strategie betreft als de externe positionering regionaal en internationaal.

Met andere woorden: HOGENT staat voor uitdagingen, maar is tegelijkertijd goed gewapend om niet alleen de toekomst aan te kunnen, maar die ook mee vorm te geven. En dat zijn we als hogeschool aan onszelf verplicht.

Dat HOGENT zich voortaan 'SDG Pioneer' mag noemen, is de bekroning van de inspanningen die we leverden bij het uitwerken van een strategisch duurzaamheidsbeleid.

Over dit rapport.

Dit is het eerste geïntegreerde jaarverslag van HOGENT. In onze rapportering linken we de vereisten voor het jaarverslag vanuit de codex hoger onderwijs aan de Sustainable Development Goals en anderzijds aan de GRI Standards (with reference). In de toekomst zullen we ons ook aan de oefening wagen om CSRD-conform te rapporteren.

Niettegenstaande we al heel wat inspanningen hebben gedaan (en plannen te doen) op het vlak van duurzaamheid, is het rapporteren over duurzaamheid geen makkelijke oefening. Voor verschillende parameters beschikken we (nog) niet over concrete doelstelling en data. Ook het verzamelen van informatie in een organisatie met meer dan tien fysieke locaties, meer dan 1600 medewerkers en meer dan 18.000 studenten is geen sinecure.

We willen dan ook de tijd nemen om jaar na jaar een geïntegreerd jaarverslag op te maken dat wettelijk gezien voldoet aan de vereisten die ook aan andere bedrijven gesteld worden in het kader van duurzaamheidsrapportering. Aanpassingen aan het geïntegreerd jaarverslag 2023 zullen in het geïntegreerd jaarverslag van 2024 opgenomen worden.

Voorlopig zullen de geïntegreerde jaarverslagen m.b.t. duurzaamheid niet extern geverifieerd worden.

In dit rapport rapporteren we over de periode van 1 januari 2023 tot 31 december 2023. De rapportering betreft alle onze campussen, alle departementen, onderzoekscentra, directies en diensten.

De contactpersoon voor vragen over, bemerkingen bij en tips voor de duurzaamheidsverslaggeving in dit rapport is karen.vanbastelaere@hogent.be

Thema's en SDG's

Als hogeronderwijsinstelling hebben we het meest impact op een duurzame samenleving via onze kernopdrachten: onderwijs, onderzoek, dienstverlening en beoefening van de kunsten. In 2021-2022 werkten we via verschillende stakeholderbevraging aan een materialiteitsoefening voor HOGENT. Hieruit vloeiden zes thema's waar we tussen 2023 en 2028 prioritair op zullen werken. De zes thema's zijn: diversiteit, mobiliteit, biodiversiteit, emissies, water, duurzaam materiaalgebruik.

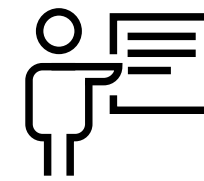
Voor elk van deze thema's zal een beleidsplan met concrete doelstellingen, KPI's en acties geformuleerd worden. De voortgang zal jaarlijks gemonitord en opgevolgd worden via een intern dashboard, interne werkgroepen en de rapportage hierover zal ook opgenomen worden in het geïntegreerd jaarverslag.

De rapportage over deze thema's zit voornamelijk geconcentreerd in hoofdstuk 6: Onze campussen in ontwikkeling, maar komen ook aan bod in andere hoofdstukken wanneer relevant. De thema's worden niet apart uitgelicht in functie van de leesbaarheid van dit rapport. Wel zullen de thema's opgenomen worden in de GRI Context Index (zie bijlage 0.1, pagina 170).

Op dezelfde manier wordt bij elk hoofdstuk de link gelegd naar de van toepassing zijnde SDG's en is een SDG-index met een niet-limitatief overzicht opgenomen worden in bijlage 0.2, pagina 173.

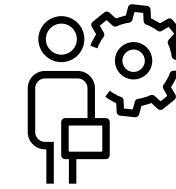
HOGENT in een oogopslag.

Personeel.

1.662

Onderwijzend
personeel (OP)

438

Administratief en
technisch personeel
(ATP)

418

Contractuele
bedienden
(CBED)

1

Opvoedend
hulppersoneel
(OHP)

2.410

Totaal

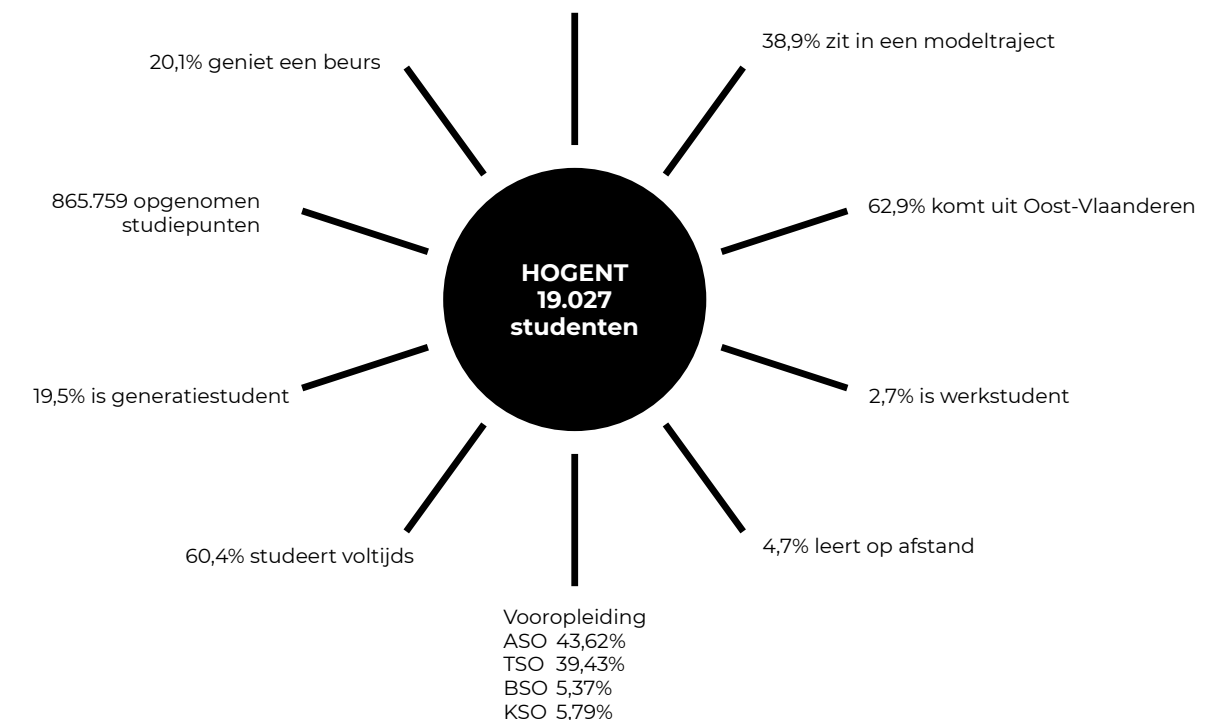
Verhouding man/vrouw: zie staafdiagram bijlage 1.4 'onze medewerkers'

Voltijds/deeltijds: zie staafdiagram bijlage 1.8 'onze medewerkers'

Leeftijdsstructuur: zie diagram bijlage 1.10

Studenten.

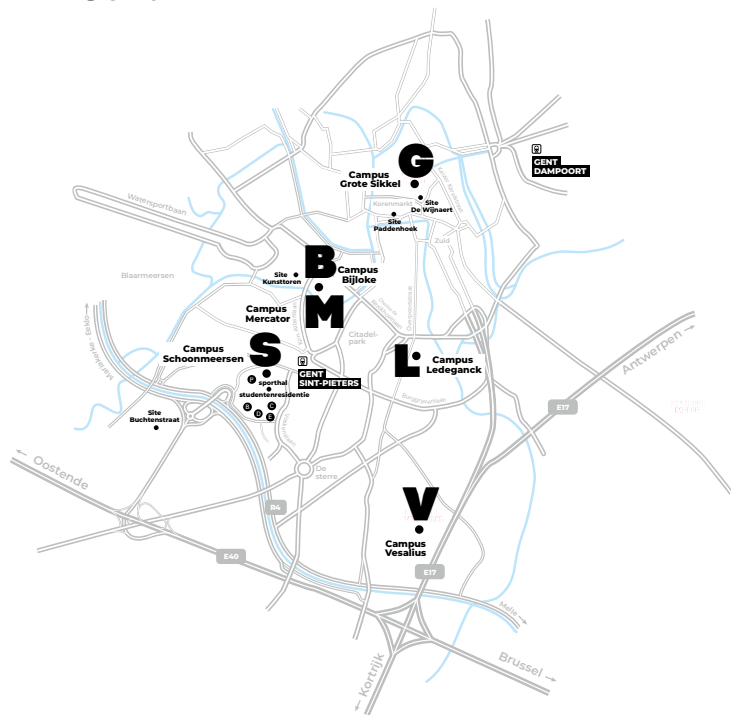
Verdeling
ART 2493 13,1%
DBO 3239 17,0%
DBT 1971 10,4%
DGZ 2335 12,3%
DIT 1558 8,2%
DLO 1699 8,9%
DOG 1305 6,9%
DSA 2203 11,6%
GO5 2224 11,7%

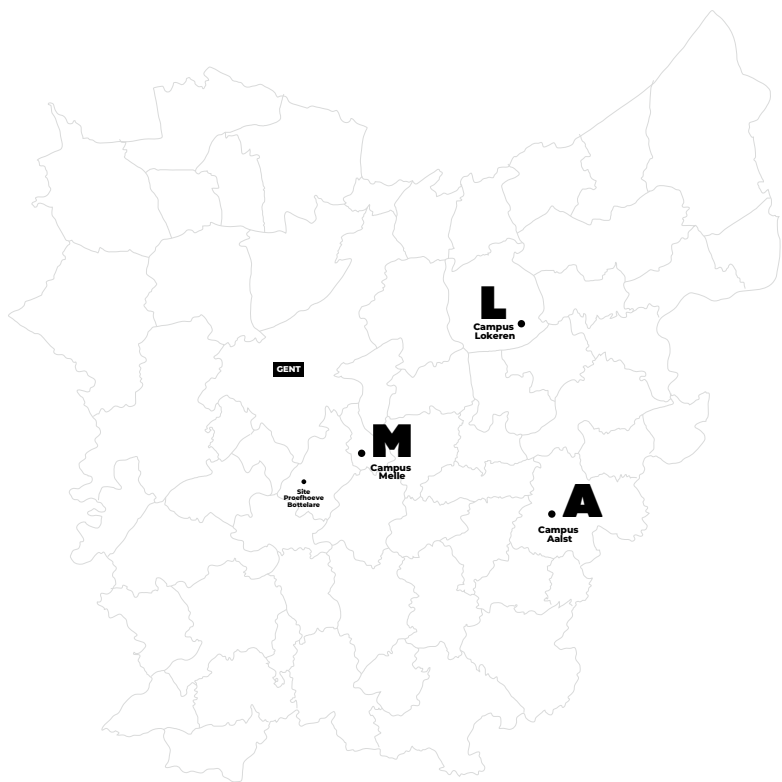
Locaties van HOGENT.

HOGENT beschikt over 8 campussen, waarvan er 3 buiten Gent gevestigd zijn en 5 sites.

Campussen in Gent

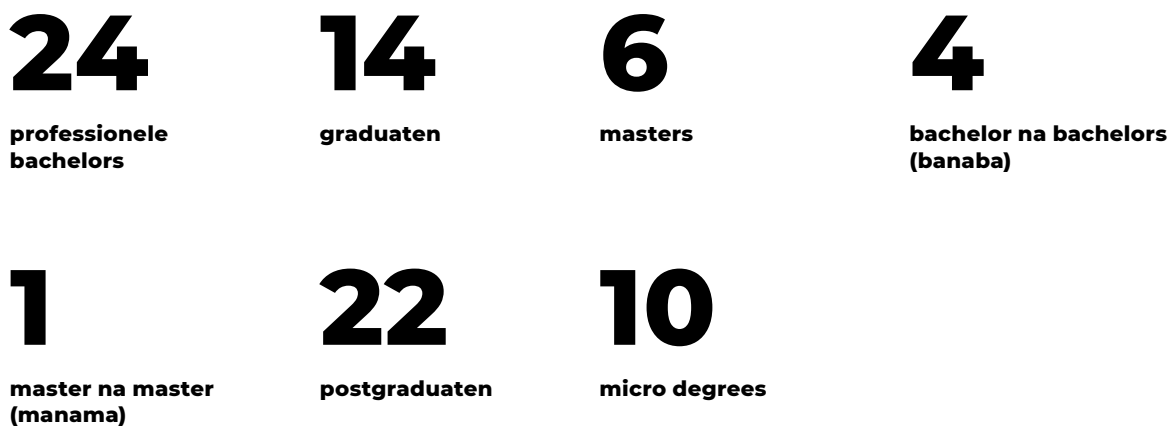

Campussen buiten Gent

De kerntaken: onderwijs en onderzoek.

Opleidingen

Het HOGENT-onderwijs is gestructureerd in 8 departementen en een school of arts

→ Departement Bedrijf en Organisatie (DBO)	→ Departement Lerarenopleiding (DLO)
→ Departement IT & Digitale Innovatie (DIT)	→ Departement Omgeving (DOG)
→ Departement Gezondheidszorg (DGZ)	→ Departement Sociaal-Agogisch Werk (DSA)
→ Departement Biowetenschappen en Industriële Technologie (DBT)	→ Departement GO5
	→ KASK & Conservatorium (K&C)

Het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek gebeurt in 12 onderzoekscentra, elk met eigen thematische onderzoeksclusters

→ 360° Zorg en Welzijn	→ Health and Water technology
→ AgroFoodNature	→ Research Centre fot Learning in Diversity
→ Centre for Applied Data Science	→ Research Centre for Sustainable Organizations
→ Duurzaam Ruimtegebruik en Mobiliteit	→ Substance Use and Psychosocial Risk Behaviours
→ eCO-CITY	
→ EQUALITY ReseachCollective	→ 16,9 miljoen euro onderzoeksbudget (incl. personeelskosten van 298 onderzoekers – 128,2 vte)
→ FTILab+	→ Inkomsten uit dienstverlening: 1,25 miljoen euro
→ Futures through Design	

Het onderzoek in de kunsten bestaat sinds dit jaar uit 5 onderzoeksclusters

- Archival sensations
- Negotiating realities
- Disobedient practices
- The body plural
- The art of resonance - The resonance of art

Financieel.

€ 154.996.850

Bedrijfsopbrengsten
(waarvan 114.080.000 euro werkinguitkering van de overheid)

€ 156.817.811

Bedrijfskosten
(waarvan 120.918.070 euro personeelskosten)

€ 8.434.686

Investeringsen
(gebouwen, terreinen, machines, uitrusting, ...)

Strategische doelstellingen en Sustainable Development Goals.

In 2023 werd het strategisch plan 2023-2028 'HOGENT verbindt' gelanceerd. De strategische doelstellingen die de ruggengraat vormen van dat plan - zie hieronder – zijn in dit jaarverslag een referentiekader waarbinnen we het beleid, de ontwikkelingen en activiteiten van HOGENT afwegen.

Als tweede toetssteen hanteren we de Sustainable Development Goals (SDG's). De Verenigde Naties lanceerden de SDG's in 2015 gelanceerd als blauwdruk voor vrede en welvaart voor mens en planeet. De 17 SDG's zijn een oproep tot actie aan alle landen in een wereldwijd partnerschap. Ze erkennen dat het beëindigen van armoede en andere problemen hand in hand moet gaan met strategieën die gezondheid en onderwijs verbeteren, ongelijkheid verminderen en economische groei stimuleren - en dat alles terwijl we klimaatverandering aanpakken en werken aan het behoud van onze oceanen en bossen.

Die SDG's vormen ook de leidraad voor de HOGENT-onderzoekscentra en voor het (duurzaamheids) beleid van HOGENT. In dit jaarverslag wordt geregeld aan de SDG's gerefereerd.

De 7 strategische doelstellingen (SD)

- SD1** HOGENT leidt door experiment en innovatie de professional van de toekomst op.
- SD2** Een leven lang ontwikkelen is voor de HOGENTenaar een evidentie.
- SD3** HOGENT staat voor studentsucces.
- SD4** HOGENT staat bekend als expertisecentrum met maatschappelijke impact.
- SD5** HOGENT is een geweldige plek om te werken.
- SD6** HOGENT is een robuuste, wendbare organisatie die HOGENTenaars stimuleert en motiveert.
- SD7** HOGENT is een (vrij)moedige plek die bouwt aan een inclusieve, klimaatrobuuste+ en circulaire hogeschool en samenleving.

De 17 Sustainable Development Goals (SDG)

Hoofdstuk 1

Onze medewerkers.

In 2023

- werd de directie Financiën en de directie Human Resources samengevoegd tot de directie Financiën en Personeel.
- werkten de dienst Personeelsbeheer en de directie IT een nieuw personeelsbeheerssysteem uit, op maat van HOGENT.
- startte het competentie managementproject op dat in 2022 werd goedgekeurd.
- breidde HOGENT haar sportaanbod en -infrastructuur uit.
- nam HOGENT initiatief om de studenten én personeelsleden te stimuleren om meer veggie te eten.

1. HR-beleid

1.1 Verdere investering in een geïntegreerd HR-beleid

SD5 HOGENT is een geweldige plek om te werken.

In het strategisch plan van HOGENT is de ontwikkeling van een geïntegreerd HR-beleid een speerpunt. Vanuit die optiek werd de organisatiestructuur van de directie Human Resources in 2023 onder de loep genomen en werd beslist om de directie Financiën en de directie Human Resources samen te voegen tot de directie Financiën en Personeel.

Het personeelsluik werd ingedeeld in twee diensten: de dienst Personeelsbeheer en de dienst Personeelsbeleid. De dienst Personeelsbeheer staat in voor het dossierbeheer van alle 2410 personeelsleden van HOGENT. De dossierbeheerders zijn het eerste aanspreekpunt en zorgen voor de volledige administratieve afhandeling van personeelsdossiers. Ook de personeelsformatie behoort tot de verantwoordelijkheden van de dienst. Het personeelsbeheer in al zijn facetten is een heel technisch en complex gegeven.

De dienst Personeelsbeleid focust op het ontwikkelen en implementeren van het HR-beleid van HOGENT. De strategische doelstelling 5 - HOGENT is een geweldige plek om te werken - vormt de kern van de inspanningen om verschillende HR-processen te verfijnen. Naast het beleidswerk is de dienst ook dagelijks intensief bezig met beleid, advies en ondersteuning op het vlak van instroom, doorstroom en uitstroom van medewerkers.

De evolutie naar een directie Financiën en Personeel maakte dat 2023 voor de directie een overgangsjaar was, waarin naast het operationele werk de tijd werd genomen om de werking van beide diensten in kaart te brengen en de uitwerking van een HR-beleid op te starten.

1.2 Nieuw personeelsbeheerssysteem

SD6 HOGENT is een wendbare organisatie die stimuleert en motiveert.

Om het erg technische en complexe personeelsbeheer performant te maken, is nood aan een nieuw personeelsbeheerssysteem dat ervoor moet zorgen dat processen efficiënter verlopen en dat rapportages makkelijker kunnen gegenereerd worden. Daarom werd in 2022 in samenwerking met de directie IT beslist om over te stappen op een nieuw personeelsbeheerssysteem. Er werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met Odisee hogeschool, dat een webgebaseerd systeem ontwikkelde dat ook in andere hogescholen gebruikt wordt. In 2022 werd de GAP-analyse tussen het bestaande systeem en het nieuwe systeem verder verfijnd en werd de projectplanning opgemaakt.

In 2023 sloegen de dienst Personeelsbeheer en de directie IT de handen in elkaar om het personeelsbeheerssysteem uit te werken op maat van HOGENT en werden de dossierbeheerders meegenomen in een meerdaagse opleiding om de nieuwe tool onder de knie te krijgen. De uitrol van het nieuwe systeem staat gepland in maart 2024.

In 2023 sloegen de dienst Personeelsbeheer en de directie IT de handen in elkaar om het personeelsbeheerssysteem uit te werken op maat van HOGENT.

1.3 Competentiemanagement

Vanuit een geïntegreerd en waardierend HR-beleid wordt competentie management als een onmisbare bouwsteen gezien voor tal van HR-processen, gaande van rekrutering en selectie tot professionalisering, feedback en evaluatie. Door HOGENT-breed kerncompetenties vast te leggen en competentie- en functieprofielen op te stellen voor alle functies en functiegroepen, wordt een gemeenschappelijke taal verworven op basis waarvan leidinggevend en medewerkers met elkaar in gesprek kunnen gaan. In 2022 werd door het bestuurscollege de samenwerking met een externe partner via Poolstok goedgekeurd en in 2023 werd dit project opgestart.

De focus ging in eerste instantie naar de kerncompetenties die door het managementcomité werden bepaald en nu verder vertaald worden in gedragsindicatoren. Daarnaast werd via workshops met functiehouders en in nauwe samenwerking met de directie Onderwijsaangelegenheden ingezoomd op de onderwijsrol van onderwijzend personeel, en in samenwerking met de werkgroep rond bevoegdheden werd een competentie- en functieprofiel voor teamcoördinator uitgewerkt. In een volgende fase wordt ingezet op het ontwikkelen van functieprofielen voor onderwijzend personeel, contractueel wetenschappelijk personeel en administratief en technisch personeel.

2. Gezondheids- en welzijnsbeleid

SD5

HOGENT is een geweldige plek om te werken.

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

Goede gezondheid en welzijn.

Ook 2023 was een bijzondere periode. De nasleep van de coronapandemie, de oorlogen en onrust in de wereld en andere maatschappelijke tendensen hadden een impact op het welzijn van de medewerkers. HOGENT kiest ervoor een preventief gezondheidsbeleid te voeren en zet naast een structureel aanbod in op sensibiliseringscampagnes en -acties die bijdragen tot de bevordering van gezondheid en algemeen welzijn van haar personeelsleden. De initiatieven worden opgebouwd rond drie pijlers:

- sport en beweging
- evenwichtige voeding en gezonde levensstijl
- geestelijke gezondheid

De werkgroep Gezond Bezig! en de gezondheidsambassadeurs zijn de drijvende krachten hierachter en de initiatieven worden opgenomen in het jaaractieplan van het Overlegcomité voor Preventie en Bescherming op het werk (OCPBW). Dat overlegcomité zette in 2023 een eerste stap naar een HOGENT-welzijnsbevraging.

2.1 Sport en beweging

Het sportaanbod wordt permanent onder de aandacht gebracht met oog voor de nieuwste trends. Klassiekers op initiatief van de sportdienst, zoals de sportdag, de skireis, de deelname aan de bedrijvenloop zijn altijd succesvol.

Het padeltornooi werd in een nieuw jasje gestoken. Het heet nu Padel & More en kan sinds de aanleg van de twee padel terreinen en de twee pickleball terreinen in combinatie met de opgeknapte tennisterreinen op campus Schoonmeersen plaatsvinden.

De ‘After Work Out’ in samenwerking met de lerarenopleiding loopt nu drie jaar. Personeelsleden kunnen na een drukke dag gratis sporten (dance workout, cardio en kracht, BBB ...). Er waren 20 à 30 deelnemers per sessie. Bij de start van het academiejaar 2023-2024 werd ook een Start to Run-project gelanceerd.

Naast het paintbal event werd er ook een uitdagend lasershootingtornooi georganiseerd in de ondergrondse parking van de sporthal.

Sportdag
Op de sportdag blijft er specifiek aandacht voor workshops ‘body en mind’ (lachsessies, rugspierversterkende oefeningen, yoga en rugmassage) die in een roulerend systeem worden aangeboden.

Er namen 400-tal collega's deel aan de personeelssportdag op 25 mei, wat een recordopkomst was. De dienst Sport bood een zeer breed en uitgebreid gamma van ruim 25 sportieve activiteiten aan: naast 'klassiekers' als wandelen, fietsen, badminton stonden ook spikeball, beachvolley, zelfverdediging, kayak en nog veel meer op het programma. Na de sportdag kon er traditiegetrouw uitgebreid worden nagekaart en was er tijd om bij een drankje en een hapje te netwerken, te feesten en vriendschappen te smeden, deze keer in Italiaanse sfeer.

Naast de hierboven vermelde initiatieven kunnen personeelsleden ook deelnemen aan het recreatief studentensportaanbod.

Tweede plaats in volleybalcompetitie
Dankzij het lidmaatschap van HOGENT bij FROS Multisport Vlaanderen, dat instaat voor de organisatie van bedrijfssport, kunnen personeelsleden deelnemen aan een regionaal competitie sportaanbod.

Al jaren heeft HOGENT een gedreven gemengd personeelsvolleybalteam dat deelneemt aan de volleybalcompetitie. Ongeveer één keer per maand spelen ze een wedstrijd tegen een ander bedrijf. De dienst Sport stelt hiervoor zijn sportaccommodatie ter beschikking. In 2023 werd HOGENT knap tweede binnen deze competitie.

De dienst Sport draagt elk jaar ook zijn steentje bij op het Gentse loopevenement de Watersportbaanloop, een ander initiatief van FROS Multisport Vlaanderen. In 2023 vond het event voor het eerst plaats op campus Schoonmeersen van HOGENT.

2.2 Ergonomie

Extra aandacht gaat naar sensibilisering op HNET (intranet HOGENT) onder de rubriek: ‘Hou het gezond’ met oefeningen ‘Fit terwijl je zit’ en oefeningen van de externe preventiedienst Cohezio. Ook wordt er informatie gegeven over ‘Hoe ergonomisch telewerken’, gestoffeerd met veel beeldmateriaal. De dienst Preventie, Milieu en Welzijn organiseerde samen met Cohezio opleidingen beeldscherm ergonomie voor het personeel, evenals werkplaatsbezoeken beeldscherm ergonomie waar HOGENT-medewerkers op een laagdrempelige manier praktische info krijgen over hun werkplek.

De Externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk Cohezio bood voorts heel wat andere specifieke opleidingstrajecten voor leidinggevend en aan. Zo werden onder meer sessies rond sociale veerkracht, burn-outpreventie, taken en verantwoordelijkheden van de hiërarchische lijn georganiseerd.

2.3 Gezonde voeding

SD7

HOGENT is een (vrij)moedige plek die bouwt aan een inclusieve, klimaatrobuuste en circulaire hogeschool en samenleving.

3

GOOD HEALTH AND WELL-BEING

Goede gezondheid en welzijn.

12

RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION

Verantwoorde consumptie en productie.

13

CLIMATE ACTION

Klimaatactie.

Het personeel wordt gesensibiliseerd om zich gezonde eetgewoontes aan te meten. Tijdens recepties en evenementen worden zowel alcoholische als niet-alcoholische dranken aangeboden en is er aandacht voor gezonde versnaperingen. Daarnaast worden er in de restaurants dagelijks evenwichtige en gevarieerde menu's voorgesteld. Het aanbod vegetarische en veganistische gerechten werd uitgebreid en visueel opvallender geplaatst. Tegelijkertijd zorgt de prijszetting voor ongezonde voeding voor een onbewuste stimulans naar gezondere alternatieven. Daarnaast omvatten acties rond duurzame catering het afvalbeleid en het aanbod fairtradeproducten.

HOGENT kiest er immers resoluut voor om mee de 'eiwitshift' te realiseren, die deel uitmaakt van het bredere duurzaamheidsbeleid dat de hogeschool uitbouwt.

HOGENT kiest er resoluut voor om mee de 'eiwitshift' te realiseren, die deel uitmaakt van het bredere duurzaamheidsbeleid dat de hogeschool uitbouwt.

Een marketingonderzoekscampagne van het Research Centre for Sustainable Organizations ging na hoe de studenten, maar evenzeer de personeelsleden gemotiveerd kunnen worden om vaker voor veggie gerechten te kiezen. Een eerste experiment leidde al tot een stijging van bijna 6 procent.

Het onderzoek vond plaats in Resto D op campus Schoonmeersen, het grootste restaurant van HOGENT, waar bovendien procentueel het minst vegetarische gerechten worden verkocht. Voor de onderzoeksexperimenten vertegenwoordigde het vegetarische aanbod er 23 procent van de verkochte maaltijden.

Door zich te baseren op degelijk onderzoek dat de redenen doorgrondt waarom studenten en personeel de vegetarische maaltijden te vaak links laten liggen, kiest HOGENT voor resultaten op lange termijn.

Het uitgangspunt van het onderzoek was de vraag hoe je via marketingcampagnes gedragsverandering kan teweegbrengen. De onderzoekers ontwikkelden daartoe een stappenplan waarbij ze onder meer de weerstanden, motivaties en omgevingsfactoren in kaart brachten die een invloed hebben op de maaltijdkeuze van de studenten en personeelsleden. Op basis daarvan selecteerden ze enkele interventies die de aankoop van de veggie gerechten moesten beïnvloeden.

Zo pasten ze de omschrijving van de gerechten aan en lieten het voorvoegsel vegetarisch of veganistisch weg. Daarnaast werd ook groene tape gebruikt om het aanbod meer in de aandacht te brengen. De keuze voor de kleur groen is niet toevallig: mensen associëren die met 'goed en veilig'. Ook de plaats waar het vegetarische gerecht werd aangeboden, wijzigde: door het veggie aanbod naast de frieten aan te bieden, zijn (vooral) studenten gemakkelijker geneigd om ervoor te kiezen.

2.4 Mentaal welzijn

SD5

HOGENT is een geweldige plek om te werken.

SD7

HOGENT is een (vrij)moedige plek die bouwt aan een inclusieve, klimaatrobuuste en circulaire hogeschool en samenleving.

3

GOOD HEALTH AND WELL-BEING

Goede gezondheid en welzijn.

Sinds de coronapandemie is de aandacht voor initiatieven rond mentaal welzijn gestaag toegenomen. Dit blijkt onder meer uit het succes van de aangeboden workshops op de strategiedag door de directie Onderwijsaangelegenheden. Stressreducerende oefeningen en initiatieven rond bijvoorbeeld stresspreventie en mentale weerbaarheid zijn in geen tijd volzet.

De directie Financiën en Personeel blijft campagne voeren ter preventie van burn-out met een verplichte opleiding voor leidinggevend en blijft de webinars met info over het thema permanent beschikbaar stellen.

Het belang van mentaal kapitaal vertaalt zich ook in de keuze van verschillende departementen om dit thema expliciet in hun beleid en opleidingsdagen op te nemen.

Ook op het intranet is er ruimte voor psycho-educatie en online programma's in het kader van psychosociale zorg. Op teamniveau wordt er ook een aanbod rond mentale en sociale veerkracht aangeboden, hierin leren teamleden grenzen stellen en worden ze als groep veerkrachtiger. Onder meer de Externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk Cohezio bood wat specifieke opleidingstrajecten voor leidinggevend aan. Zo werden er sessies rond sociale veerkracht, burn-outpreventie, taken en verantwoordelijkheden van de hiërarchische lijn georganiseerd.

De thema's duurzaamheid, re-integratie en inclusie zullen in 2024 specifiek benoemd worden als belangrijke criteria op het vlak van welzijn op het werk. Dit is mogelijk gemaakt door de thema's specifiek te maken via een aantal concrete actiepunten van het HOGENT-jaaractieplan welzijn.

De jaarlijkse themakampen voor kinderen van personeelsleden, aangeboden door de sportdienst dragen bij tot het evenwicht tussen werk en privé.

De thema's duurzaamheid, re-integratie en inclusie zullen in 2024 specifiek benoemd worden als belangrijke criteria op het vlak van welzijn op het werk.

Steunpunt Personeelszorg
Het steunpunt Personeelszorg situeert zich in de organisatiestructuur van HOGENT bij de algemene directie en staat onder leiding van de algemeen directeur. Er is een wisselwerking met directies, diensten, departementen en de School of Arts. Het steunpunt staat in voor de personeelszorg en is actief op zowel beleidsmatig als individueel niveau.

Op beleidsmatig niveau speelt het steunpunt Personeelszorg een rol in de ontwikkeling van een preventief welzijnsbeleid. Dit vertaalt zich in concrete adviezen en/of acties op het vlak van gezondheid en algemeen welzijn op de werkvloer. Het steunpunt heeft daarnaast een signaalfunctie naar het bestuur inzake problemen in deze domeinen.

- Het steunpunt Personeelszorg:
- draagt het voorzitterschap van de werkgroep Gezond Bezig!, die gezondheidsbevorderende acties promoot in het kader van het preventief gezondheidsbeleid
  - adviseert en ondersteunt verschillende werkgroepen
  - Op individueel niveau biedt het steunpunt Personeelszorg ondersteuning aan personeelsleden met vragen en/of problemen. Deze problemen situeren zich op psychosociaal, administratief, financieel of persoonlijk vlak. Aan de hand van persoonlijke gesprekken, doorverwijzing en/of bemiddeling wordt geprobeerd tot een efficiënte probleemoplossing te komen.

In het kader van de welzijnswet over de preventie van psychosociale risico's op het werk waaronder geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag, vervult de stafmedewerker steunpunt Personeelszorg de rol van vertrouwenspersoon en is het aanspreekpunt voor de sociaaljuridische procedures daaromtrent.

2.5 Het alcohol- en drugsbeleid

Verslavingsproblemen zijn bespreekbaar binnen HOGENT. Het alcohol- en drugsbeleid behelst een visie en methodiek omtrent het omgaan met deze problematiek. Zowel leidinggevend en als medewerkers kunnen een beroep doen op het steunpunt Personeelszorg met de vraag voor ondersteuning.

Personeelsleden kunnen tegen een zeer voordelig tarief individuele rookstopsessies volgen. De sessies worden gegeven door een personeelslid die de kans kreeg om een opleiding tabacoloog te volgen en iets terug wil doen voor HOGENT.

3. Onze medewerkers in cijfers

3.1 Personeelsbestand

3.1.1 Personeelsbestand van 1 januari tot en met 31 december 2023

In 2023 bleef het aantal personeelsleden verbonden aan HOGENT quasi gelijk: er waren in totaal 2410 personeelsleden verbonden aan HOGENT, tegenover 2419 in 2022.

Categorie	Aantal
Onderwijzend personeel (OP)	1662
Administratief en technisch personeel (ATP)	438
Contractuele bedienden (CBED)	418
Opvoedend hulppersoneel (OHP)	1
Totaal	2.410

3.1.2 Voltijds/deeltijds

In 2023 werkten 1596 personeelsleden in een deeltijdse opdracht, hetzij voor een beperkte periode, hetzij gedurende het hele jaar. In 2022 waren dat 1369 personeelsleden. Dit is een stijging met 16.5 procent ten opzichte van 2022. Het percentage deeltijdse opdrachten is het hoogst bij het onderwijzend personeel (OP).

3.1.3 Man/vrouw

In 2023 stelde HOGENT 57 procent vrouwen en 43 procent mannen tewerk. De verhouding bleef gelijk ten opzichte van 2022.Leeftijdsstructuur

In 2023 was 51,25 procent van alle personeelsleden ouder dan 45 jaar, wat een stijging met 1.81 procent betekent ten opzichte van 2022 (49,44 procent).

3.2 Personeelsverloop

3.2.1 Vacatures

In 2023 schreef HOGENT 374 vacatures/jobs uit. Dit is een stijging t.o.v. 2022 met 17,99 procent.

3.2.2 Verlofstelsels

In 2023 werden 575 van onderstaande verlofstelsels opgenomen. In vergelijking met 2022 is het totaal aantal opgenomen verlofstelsels gestegen met een aantal van 32. De stijging is hoofdzakelijk te wijten aan de stijging in de opname van ‘Verlof / afwezigheid wegens verminderde prestaties’.

Verlofstelsels	Aantal
Loopbaanonderbreking (voltijds of deeltijds)	161
Terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden of ziekte of gebrekkigheid (voltijds of deeltijds)	24
Verlof / afwezigheid verminderde prestaties (voltijds of deeltijds)	279
Zorgkrediet	72
Bevallingsverlof (incl.borstvoedingsverlof) of adoptieverlof of pleegzorgverlof (1)	39
Totaal	575

3.2.3 Ziekte

In 2023 was 12,12 procent van alle personeelsleden minstens één dag ziek. Het globale verzuimpercentage of het gemiddeld aantal werkdagen op 100 dat een personeelslid afwezig was, wegens ziekte, (arbeids)ongeval of ongewettigde afwezigheid, lag in 2023 op 5,26 procent.

De verzuimduur of de gemiddelde duur per afwezigheidsmelding in 2023, ligt het hoogst bij de contractueel bedienden.

3.2.4 Uit dienst

In 2023 gingen 42 personeelsleden met pensioen, 3 meer dan in 2022. Zo'n 41 personeelsleden verlieten HOGENT wegens ontslag op eigen verzoek of door de werkgever. Dat is een daling met 6 ten opzichte van in 2022.

In 2023 schreef HOGENT 374 vacatures/jobs uit. Dit is een stijging tegenover 2022 met 17,99 procent.

3.3 Samenwerkingen

3.3.1 Samenwerking met andere instellingen van het hoger onderwijs

Er werken personeelsleden van HOGENT die belast zijn met een voltijdse of deeltijdse opdracht in volgende instellingen van het hoger onderwijs:

- Associatie Universiteit Gent
- Universiteit Gent
- VLHORA (Vlaamse Hogescholenraad)

Vanuit Universiteit Gent zijn er ook personeelsleden, die voltijdse of deeltijdse opdracht bij HOGENT opnemen.

3.3.2 Samenwerking met andere instanties

SD6 HOGENT is een wendbare organisatie die stimuleert en motiveert.

17 Partnerschap om doelstellingen te bereiken.

HOGENT werkt voor bepaalde voltijdse of deeltijdse opdrachten samen met de volgende instanties:

- Provincie Oost-Vlaanderen
- Stad Gent
- Sport Vlaanderen
- Vlaamse overheid

3.4 Benoemingen

3.4.1 Onderwijzend personeel

In 2015 paste HOGENT het benoemingsreglement aan waardoor de bovengrens van 72 procent vast benoemde personeelsleden kon opgetrokken worden tot 100 procent. Deze mogelijkheid is decretaal voorzien voor minstens vijf begrotingsjaren.

Door deze aanpassing kon de tijdelijke aanstelling van personeelsleden in structurele functies, die vaak al meerdere jaren voor HOGENT werken, omgezet worden in een vaste benoeming en dus in een stabiele betrekking.

De benoemingsgraad van het onderwijzend personeel bedraagt in 2023 81 procent, een daling van 1 procent tegenover 2022.

3.4.2 Administratief en technisch personeel

De benoemingsgraad van het administratief en technisch personeel heeft in 2023 geresulteerd in een daling van de benoemingsgraad op 31 december 2023 (82 procent) tegenover 84.78 procent op 31 december 2022.

Binnen de groep van het administratief en technisch en personeel stelt de Codex Hoger Onderwijs van 20 december 2013 geen maximumpercentage voorop. HOGENT hanteert geen bijkomende beperkingen voor de benoemingsgraad van het administratief en technisch personeel.

3.5 Vergoedingen en premies

3.5.1 Mandaatvergoedingen onderwijzend personeel

De Codex Hoger Onderwijs definieert ‘mandaat’ als een bijzondere taak die tijdelijk aan een personeelslid toegewezen wordt via een bijzondere machtiging van het hogeschoolbestuur. De personeelsleden die met een mandaat worden belast, kunnen door middel van een mandaatvergoeding of een niet-verworven salarisschaal bezoldigd worden. In onderstaand overzicht werd rekening

gehouden met alle personeelsleden die in 2023 een mandaatvergoeding kregen, ook wanneer dit een tijdelijk waarnemend mandaat was.

Binnen HOGENT zijn er ook heel wat personeelsleden die een taak als teamcoördinator of coördinator curriculumcommissie opnemen. In tegenstelling tot vorig jaar werden die personeelsleden niet opgenomen in de cijfers hieronder, omdat zij voor die taak geen mandaatvergoeding ontvangen.

KASK & Conservatorium

Aantal onderwijzende personeelsleden met een mandaatvergoeding of niet-verworven salarisschaal	
Decaan met mandaatsvergoeding	1
Andere leden van het onderwijzend personeel met mandaatvergoeding (vakgroepvoorzitters, opleidingsvoorzitters en verworven mandaatvergoeding)	19
Totaal	20

Departementen

Aantal onderwijzende personeelsleden met een mandaatvergoeding	
Departementshoofden	9
Andere leden van het onderwijzend personeel met mandaatvergoeding (opleidingshoofden, coördinatoren onderzoekscentra, verworven mandaatvergoeding en opdrachthouder)	48
Totaal	57

3.5.2 Mandaatvergoedingen administratief en technisch personeel

Door de invoering van de functieclassificatie en het loopbaanmodel zijn de taken die personeelsleden vroeger bij wijze van mandaat uitvoerden permanent mee opgenomen in het takenpakket en geïntegreerd in de salarisschaal die behoort tot de functieklasse waarin de functie is ingedeeld, met uitzondering van het mandaat van de algemeen directeur. Binnen het administratief en technisch personeel zijn daarnaast 3 personeelsleden die een bijzondere taak opnemen en die daarvoor vergoed worden met een mandaatvergoeding.

3.5.3 Gangbare salarisschaal

Volgens de Codex Hoger Onderwijs kan aan personeelsleden belast met artistiek gebonden onderwijsactiviteiten onder bepaalde voorwaarden de gangbare salarisschaal worden toegekend voor het ambt waarin ze zijn aangesteld.

Het bestuurscollege kan aan personeelsleden belast met artistiek gebonden onderwijsactiviteiten in de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunst, muziek en dramatische kunst – met uitzondering van de basisopleidingen van één cyclus – op gemotiveerd voorstel van de betrokken raad van de School of Arts de gangbare salarisschaal toekennen op voorwaarde dat ze:

- Voltijds titularis zijn van een betrekking
- Uitdrukkelijk en schriftelijk afzien van de toepassing van art. V.172. van de codex hoger onderwijs
- Naast hun onderwijstaken ook coördinerende taken hebben

Aan HOGENT genoten in 2023 in totaal 2 personeelsleden de gangbare salarisschaal.

3.5.4 Evaluaties

In 2023 werden per categorie de volgende beoordelingen gegeven:

Gewone evaluatie	OP	ATP	CBED	OHP
Positief	268	89	80	-
Als evaluerend naar onvoldoende	3	-	2	-
Als onvoldoende geëvalueerd	-	-	1	-

Omstandigheidsevaluatie	OP	ATP	CBED	OHP
Geschikt voor aanstelling onbepaalde duur	13	30	-	-
Geschikt voor aanwerving onbepaalde duur	1	-	9	-
Geschikt voor benoeming	50	17	-	-
Nog niet geschikt voor benoeming	-	2	-	-
Nog niet geschikt voor aanstelling onbepaalde duur	1	1	-	-
Nog niet geschikt voor aanwerving onbepaalde duur	-	-	-	-

Het totale aantal evaluaties is in 2023 aanzienlijk gedaald doordat een afwijking van het evaluatiereglement werd goedgekeurd, waarbij tijdelijke personeelsleden niet noodzakelijk moeten worden geëvalueerd voor de verlenging van hun aanstelling of contract. Deze tijdelijke maatregel werd genomen om het werkvolume voor de verschillende entiteiten beheersbaar te houden, tot de implementatie van een nieuw feedback- en evaluatieproces binnen HOGENT.

Onderhandelingen hogeschoolonderhandelingscomité
Voor het overzicht van de in 2023 afgesloten protocollen in het Hogeschoolonderhandelingscomité verwijzen we naar *bijlage 1.11* van het jaarverslag.

3.6 Ratio-analyse over de voorbije boekjaren

Onderstaande tabel bevat de ratioanalyse over de voorbij vijf boekjaren. De berekeningen zijn op basis van voltijdse equivalenten titularissen.

Ratio's ten opzichte van het globale personeelsbestand	2023	2022	2021	2020	2019
Onderwijzend personeel	48,06%	47,99%	49,21%	49,97%	49,13%
Onderwijzend personeel incl. op centraal fonds	48,06%	47,99%	49,21%	49,97%	49,13%
Onderwijzend personeel incl. op centraal fonds en gastprofessoren	58,89%	58,54%	58,76%	59,41%	58,36%
Administratief personeel	24,69%	23,58%	22,66%	22,63%	23,11%

3.7 Personeelskosten

Voor de effectieve geboekte personeelskosten 2023 verwijzen we naar de jaarrekening 2023 van de directie Financiën en Personeel, luik Financiën.

3.8 Terminologie

Kwantitatieve gegevens over de tewerkstelling worden met behulp van drie indicatoren samengevat:

- Voltijds equivalent titularis: indicator voor het aantal betrekkingen (opgesplitst naar titularis binnen en buiten formatie).
- Voltijds equivalent opdracht: indicator voor het aantal voltijdse equivalenten dat aan het werk is. Dit is de beste indicator om de evolutie van prestaties te meten. De evolutie van het cijfer over voltijdse equivalenten-opdracht moet dus samen met het cijfer afwezigheden (bijvoorbeeld wegens ziekte) en vervangingen gelezen worden.
- Voltijds equivalent betaling: indicator voor het aantal voltijdse equivalenten dat door HOGENT wordt betaald, opgesplitst naar betaling via het departement Onderwijs en via het sociaal secretariaat SDWorx.

Bijlagen

- 1.1 Opdrachten facultair onderwijzend personeel opgesplitst naar faculteit en studiegebied
- 1.2 Financieringsbron (betaling voltijdse equivalenten)
- 1.3 Voltijdse equivalenten titularis
- 1.4 Personeelsleden opgesplitst naar categorie en geslacht
- 1.4b Onderwijzend personeel naar ambt en geslacht
- 1.5 Voltijdse equivalenten titularis binnen de formatie
- 1.6 Onderwijzend personeel opgesplitst per ambt en naar benoemd en tijdelijk (vte's binnen formatie)
- 1.7 Onderwijzend personeel opgesplitst per faculteit en naar benoemd en tijdelijk (vte's binnen formatie)
- 1.8 Aantal personeelsleden in voltijdse en deeltijdse opdracht
- 1.9 Gemiddeld aantal personeelsleden
- 1.10 Leeftijdsstructuur personeel
- 1.11 Ratio's mbt personeelsformatie
- 1.12 Personeelsformatie ex post onderwijzend personeel
- 1.13 Personeelsformatie ex post administratief en technisch personeel
- 1.14 Personeelsformatie ex post – personeel buiten formatie
- 1.15 Evolutie cijfers
- 1.16 Samenstelling werkgroep Gezond Bezig!

Hoofdstuk 2 Onze studenten.

In 2023

- werden de eerste pioniersdagen georganiseerd.
- startte een pilootproject rond het promoten van plantaardige maaltijden.
- werd nieuwe webapplicatie rond studentenzorg gelanceerd.
- werd een interne audit uitgevoerd rond het capteren en behandelen van meldingen over grensoverschrijdend gedrag.
- werd een 'werkgroep middelenbeleid' opgericht, om een beleid rond drugs- en alcoholgebruik uit te werken.
- werden de eerste stappen rond studentenparticipatie binnen de U!REKA European University gezet, met HOGENT als trekker.

1. Decretale opdracht van de directie Studentenvoorzieningen

HOGENT biedt studentenvoorzieningen aan haar studenten aan, en dit binnen elk van de zes werkvelden die opgesomd zijn in art. II.348 van de Codex hoger onderwijs, met name:

- voeding
- huisvesting
- sociale dienstverlening
- medische en psychologische dienstverlening
- vervoer
- studentenwerking

Art. II. 337 van de Codex hoger onderwijs bepaalt dat de studentenvoorzieningen de gelijkwaardige toegang tot en de deelname van alle studenten aan het hoger onderwijs dienen te bevorderen door de basisvoorwaarden bij het studeren te verbeteren.

Naast een ruim aanbod aan universele voorzieningen voor alle studenten heeft HOGENT ook bijzondere aandacht voor studenten uit kansengroepen en uit specifieke doelgroepen:

- socio-economisch kwetsbare studenten
- studenten met een functiebeperking
- generatiestudenten
- uitwisselingsstudenten

Art. IV. 43 bepaalt dat het beleidsplan over studentenvoorzieningen aangeeft hoe de hogeschool of universiteit de doelstelling, vermeld in art. II.337 zal nastreven en op welke manier ze daarvoor de sociale toelage van de overheid en andere roerende en onroerende middelen zal aanwenden.

De directie Studentenvoorzieningen maakte in 2018 haar beleidsplan 2019-2023 op dat, na gunstig advies door de Stuvoraad, door het bestuurscollege en de raad van toezicht werd goedgekeurd.

2. Samenwerkingsverbanden

HOGENT participeert in verschillende samenwerkingsverbanden waarvan de belangrijkste hieronder worden opgesomd:

- De bilaterale overeenkomst tussen UGent en HOGENT inzake studentenvoorzieningen: art. II.341 van de Codex Hoger Onderwijs stelt dat de betrokken universiteit en hogeschool een protocol moeten sluiten als de studenten van de academische opleidingen die door de hogeschool zijn overgedragen, hun opleiding of delen van hun opleiding volgen op een plaats waar studentenvoorzieningen georganiseerd en aangeboden worden door de hogeschool.
- De overleggroep sociaal beleid VLHORA: dit samenwerkingsverband concentreert zich op de inhoudelijke werking van de studentenvoorzieningen in de hogescholen.
- HOGENT en Erasmushogeschool Brussel (EhB) gingen een strategische alliantie aan waarbij beide hogescholen zich engageren om op een structurele manier samen te werken. De directie Studentenvoorzieningen heeft gemeenschappelijke studentenprojecten lopen die financieel ondersteund worden vanuit het Alliantiefonds.
- HOGENT participeert, in de context van het Mobiliteitsplan van Stad Gent, in het extern verzelfstandigd agentschap De Fietsambassade Gent vzw, dat een integraal fietsbeleid met herkenbare dienstverlening voor iedereen die fietst in Gent, creëert. Sinds 2023 neemt HOGENT het ondervoorzitterschap waar.
- KotatGent is een samenwerking tussen Stad Gent en de verschillende hogeronderwijs-instellingen, waarbij aan geïnteresseerde verhuurders en huurders een immodatabank ter beschikking wordt gesteld om de zoektocht naar een geschikte studentenkamer met garantie op de gangbare normen op het vlak van kwaliteit, veiligheid, hygiëne en van lokale politionele regels, te vergemakkelijken.

- Vanuit het project Warme Steden van Stad Gent is een samenwerking ontstaan die heeft geresulteerd in het project Student in Warme Stad Gent. Student in Warme Stad Gent is een samenwerkingsproject tussen Stad Gent, Logo Gezond+, het Fonds Ga voor Geluk, UGent, HOGENT, Arteveldehogeschool, Odisee en LUCA School of Arts, met als doel het bevorderen van een integraal beleid rond veerkrachtsbevordering en mentaal welzijn bij studenten.
- Samenwerkingsovereenkomst met betrekking tot cultuurparticipatie van studenten tussen Stad Gent, de Gentse hogeronderwijsinstellingen en Urgent. fm met het oog op het continueren van de samenwerking met het multimediatplatform Tumult. fm en de betrokken Gentse culturele instellingen.
- HOGENT participeert in Studentensport Vlaanderen en in de nationale koepel, de Belgische Universitaire Sportfederatie (BUSF). Beide organisaties staan in voor de organisatie van studentensportkampioenschappen en de afvaardiging van studentenploegen binnen een breder internationaal kader.
- Samenwerkingsovereenkomst met betrekking tot de studentenvoorzieningen AUGent: deze overeenkomst heeft tot doel de samenwerking op het vlak van studentenvoorzieningen van de AUGent-partners te regelen.

3. Kernopdrachten

3.1 Voeding

SD3

HOGENT staat voor studentsucces.

1

NO POVERTY

Geen armoede.

3

GOOD HEALTH AND WELL-BEING

Goede gezondheid en welzijn.

6

CLEAN WATER AND SANITATION

Schoon water en sanitair.

12

RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION

Verantwoorde consumptie en productie.

Tabel 1: overzicht studentenrestaurants HOGENT.
Aantal zitplaatsen in studentenrestaurants.

	Campus	Zitplaatsen
Mercator	Mercator	316
Melle	Melle	340
Bijloke	Bijloke	264
Vesalius	Vesalius	360
Ledeganck	Ledeganck	148
Gebouw B	Schoonmeersen	380
Gebouw C	Schoonmeersen	210
Gebouw D	Schoonmeersen	600
Italian Corner gebouw D	Schoonmeersen	48
Coffee House gebouw D	Schoonmeersen	50
Gebouw P	Schoonmeersen	486
Sandwichbar Aalst	Aalst	106
Totaal		3308

Vijf studentenrestaurants worden in eigen beheer uitgebaat. Bijkomend staat HOGENT in voor de controle op de externe uitbating van vier studentenrestaurants, een coffee house en een sandwichbar. De uitbating van deze cateringexploitatiepunten werd toegewezen aan Compass Group Belgilux NV.

HOGENT wil aan studentvriendelijke prijzen evenwichtige, gevarieerde en kwaliteitsvolle voeding aanbieden, rekening houdend met de

3.1.1 Aanbod

HOGENT biedt maaltijden aan in negen studentenrestaurants, een sandwichbar en een coffee house, waardoor er binnen campusbereik aan de studenten kwaliteitsvolle, gezonde en diversiteitsrijke warme en koude maaltijden aan voordelige prijzen worden aangeboden.

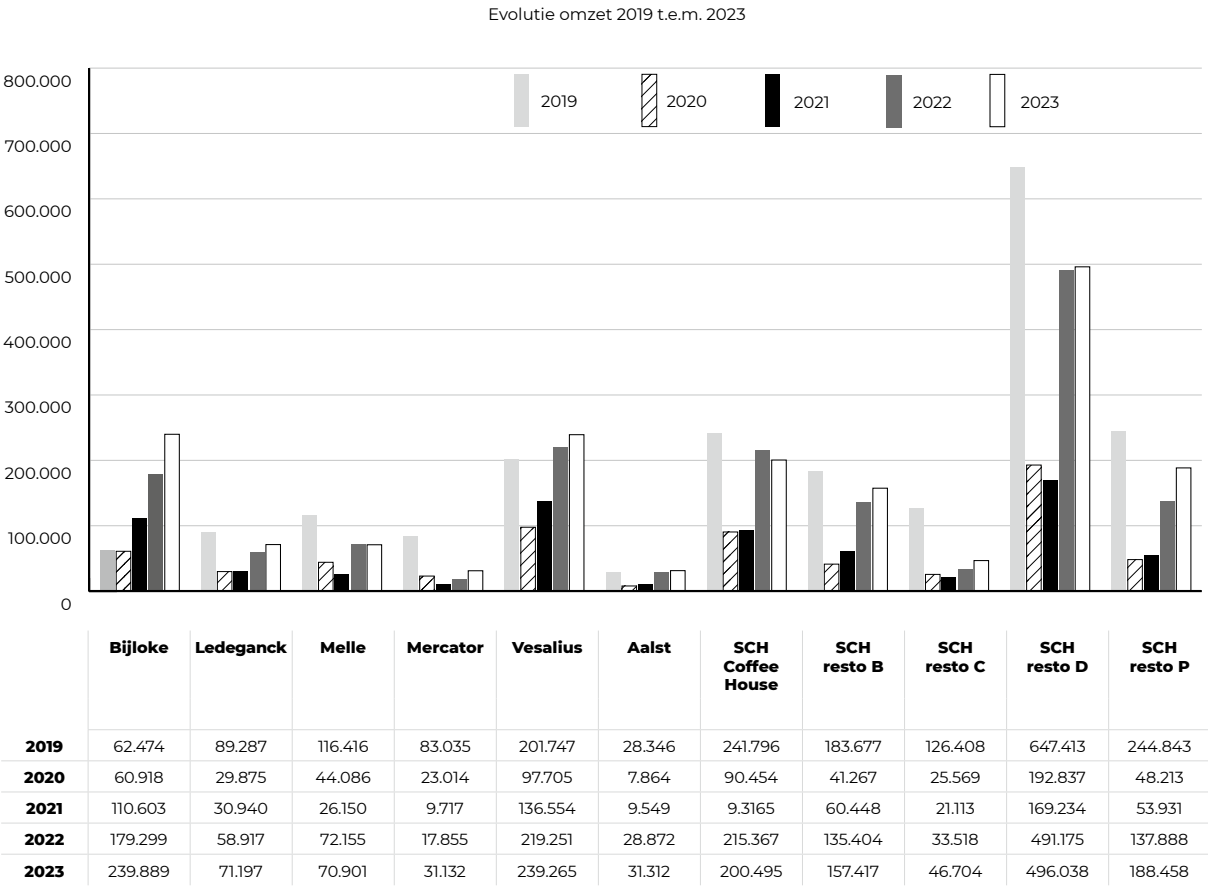
evoluties in voedingsgewoonten. Een dagschotel kost de student 4,65 euro. Alle studenten hebben recht op een warme maaltijd tegen een sociaal tarief en genieten van dezelfde maaltijdsubsidie. Voor een soortgelijk aanbod van cateringproducten is de verkoopprijs binnen de eigen studentenrestaurants lager dan de privémarktprijzen en vergelijkbaar met de prijzen van studentenrestaurants in instellingen voor hoger onderwijs.

3.1.2 Duurzaamheidsbeleid

Binnen het exploitatiebeleid blijft HOGENT volop inzetten op duurzaamheid: verder verduurzamen van het aanbod en van het aankoopbeleid van voedingscomponenten, beperking van de voedseloverschotten, rationeel energieverbruik, selectief afvalbeheer en –verwerking en promotie van duurzame alternatieven voor milieuonvriendelijke verpakkingen.

HOGENT prospecteert permanent de markt binnen de cateringexploitatie in eigen beheer. De aankoop van voedingscomponenten en afgewerkte producten wordt gegund op basis van prijs, kwaliteit van een product en op basis van duurzaamheidscriteria (transport, bedrijfsvoering, verpakking, vrije opties voor duurzame en creatieve varianten). HOGENT werkt hiertoe nauw samen met de afdeling Maaltijdvoorzieningen van UGent en participeert in de samenwerking voor de gemeenschappelijke aankoop van voedingscomponenten en afgewerkte producten. Hierbij wordt permanent aan marktprospectie gedaan met aandacht voor suikerarme, vetarme en vezelrijke voeding. Daarnaast wordt rekening gehouden met een fairtrade en vegetarisch/veganistisch aanbod, biologische voedingscomponenten en exotische keuken.

Figuur 1: omzet per locatie in 2023 t.o.v. de periode 2019 t.e.m. 2022.

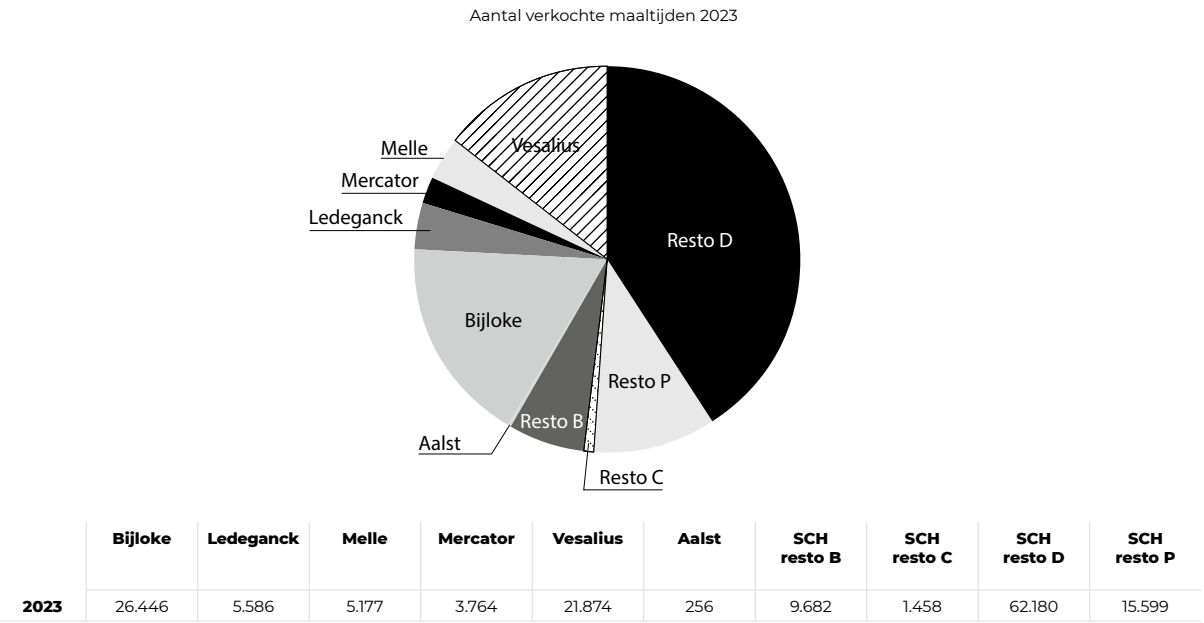

3.1.3 Overzicht omzetten/verkochte maaltijden

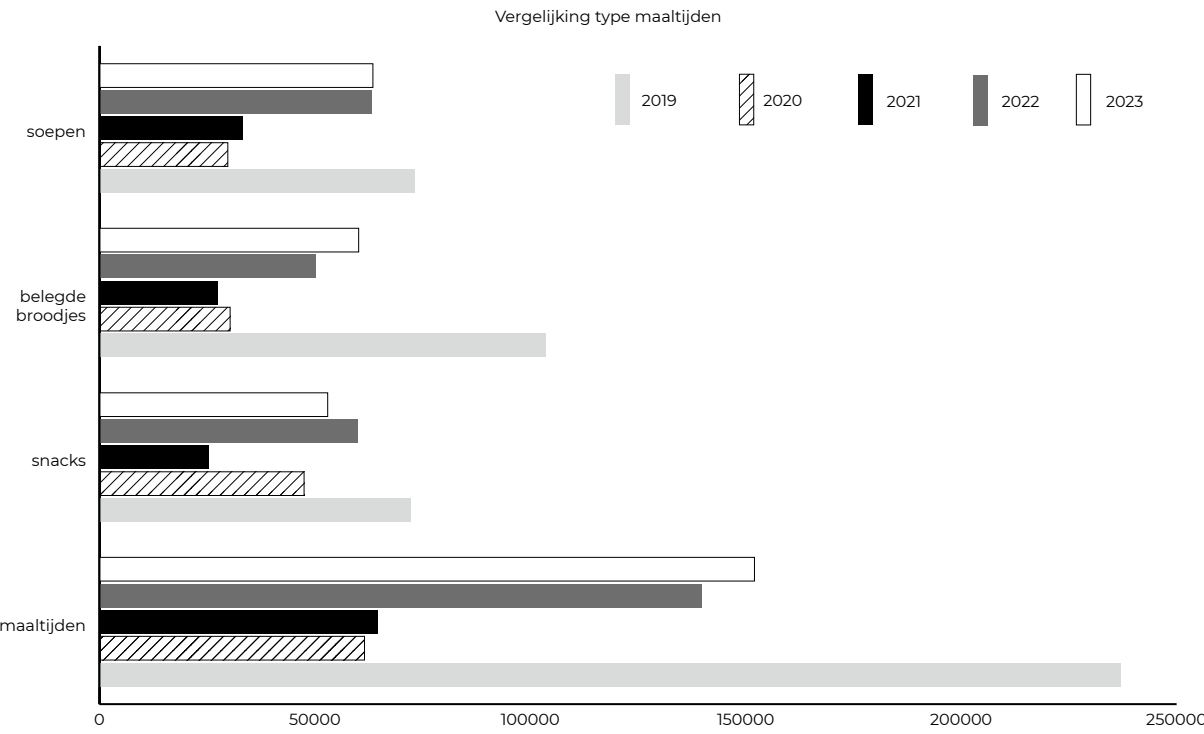
In 2023 steeg de omzet met 11,52 procent t.o.v. 2022. Een indexatie van de prijzen van 6 procent in september 2023 ligt hier gedeeltelijk aan de basis. In bepaalde campussen neemt het aantal bezoekers aan een studentenrestaurant opnieuw toe.

Er werden 152 022 warme maaltijden en maaltijdsalades verkocht in 2023. Dit is een stijging van 8,68 procent ten opzicht van 2022.

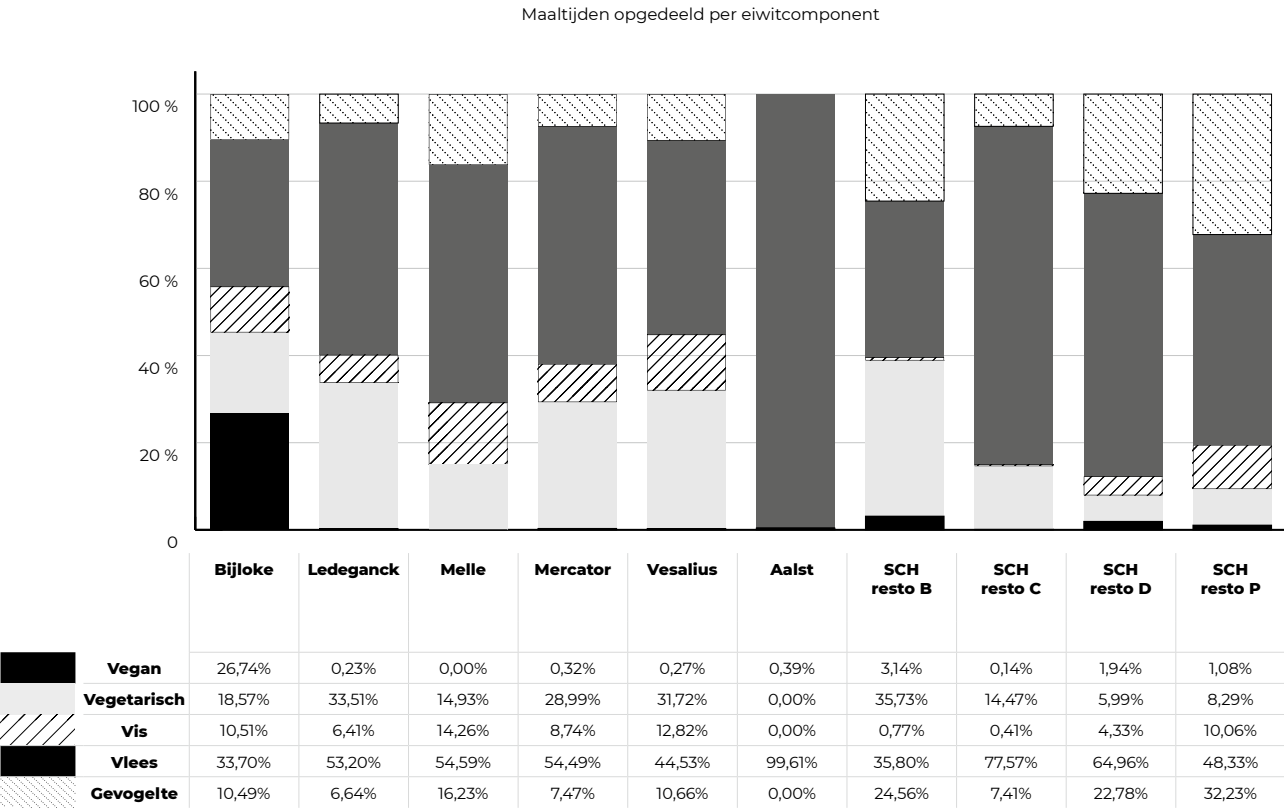
Figuur 2: aantal verkochte maaltijden per locatie in 2023.

Figuur 3: evolutie verkoop soepen, belegde broodjes en maaltijden.

Figuur 4: maaltijden opgedeeld volgens type eiwitcomponent.

In 2023 sprongen
onderstaande projecten
in het oog

Aanpassing kassaregistratie (SD7)
Begin 2023 werd de kassasoftware aangepast zodat de maaltijden registreerbaar werden per type eiwitcomponent om in de toekomst de evolutie van deze verschillende categorieën te kunnen meten. De aangepaste registratie van maaltijden aan de kassa's maakt een nulmeting van de verkoopgegevens mogelijk. Door de maaltijden in verschillende groepen (vlees-gevogelte-vis-vegetarisch-vegan) onder te verdelen zal een evolutie in het eetpatroon beter in kaart gebracht kunnen worden.

Pilootproject
Duurzame catering campus
Schoonmeersen (SD3&7 – SDG2-3-12)
In samenwerking met ProVeg Belgium vzw, met researchers impact marketing HOGENT, met de directie Communicatie en met Compass Group Belgilux werd een pilootproject rond het promoten van plantaardige maaltijden opgestart. Er werden kookworkshops georganiseerd, gebrainstormd omtrent populaire gerechten, verkooptechnieken besproken en geëxperimenteerd met verschillende manieren van nudging. Ook de manier van communiceren omtrent de weekmenu's werd herbekeken.

Kookworkshop kotstudenten (SD3 – SDG2-3)
In samenwerking met de afdeling Huisvesting werd aan studenten die resideren in het studentenresidentie Schoonmeersen een kookworkshop aangeboden waarin lekker en duurzaam koken werd aangeleerd.

Duurzame mobiliteit (SD7)
Er werd een nieuwe elektrisch aangedreven koelwagen in dienst genomen om voeding tussen de verschillende studentenrestaurants duurzaam te transporteren.

3.1.4 Focus in 2024
Cateringverkooppunt gebouw SCHAT
Studenten die sinds academiejaar 2019-2020 hun intrek namen in gebouw T, zijn genooddaakt zich te verplaatsen naar een van de restaurants (B, C, D of P) op campus Schoonmeersen Noord die vandaag echter al op maximale capaciteit draaien en deze extra studentenstroom moeilijk kunnen verwerken. In gebouw SCHAT wordt tegen de start van het academiejaar 2024-2025 een cateringverkooppunt in gebouw SCHAT gerealiseerd, zodat de studenten ter plaatse kunnen genieten van een koffie of snack.

Duurzame maaltijden
Na de nulmeting in 2023 gaat de afdeling Catering aan de slag met het verder promoten van duurzame maaltijden. Dit zal gepaard gaan met de introductie van nieuwe gerechten, aangepaste communicatie, nudging van de desbetreffende gerechten en producten en een verdere differentiatie van de verkoopprijs.

Takeaway
Het verder gebruik van de Billie Cup en van herbruikbare recipiënten voor take-away maaltijden wordt bestendigd om zo de huidige hoeveelheid afval nog verder terug te dringen.

3.2 Huisvesting

SD3

HOGENT staat voor studentsucces.

1

NO POVERTY

Geen armoede.

3

GOOD HEALTH AND WELL-BEING

Goede gezondheid en welzijn.

10

REDUCED INEQUALITIES

Ongelijkheid verminderen.

11

SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES

Duurzame steden en gemeenschappen.

3.2.1 Aanbod

HOGENT heeft een eigen aanbod van studentenkamers in drie studentenresidenties: de residenties Mercator C en D, gelegen op campus Mercator, en de residentie Schoonmeersen (in samenwerking met Xior Student Housing NV), gelegen op campus Schoonmeersen. Deze residenties zijn samen goed voor een operationele capaciteit van 544 gemeubileerde eenpersoonskamers: 109 eenheden in Mercator C, 117 eenheden in Mercator D en 318 eenheden in Schoonmeersen.

In uitvoering van het beleidsplan Studentenvoorzieningen 2019-2023 en naar aanleiding van de stijgende kosten bij de exploitatie van haar studentenresidenties, en van de stijgende en fluctuerende energieprijzen, nam HOGENT de beslissing haar aanbod en de huurmodaliteiten bij te sturen.

Een stijging van de huurprijzen per comfortniveau en een stijging van de forfaitaire kost voor energie en telecommunicatie drong zich op. Daarnaast werd de automatische huurkorting voor (bijna-)beursstudenten afgeschaft en werd voor de studenten voor wie het betalen van een kot minder evident is omgeschakeld naar een financiering op maat van de student a.d.h.v. een sociaal-financieel onderzoek door de afdeling Zorg. De directie Studentenvoorzieningen tracht met deze maatregel een bredere groep studenten aan te zetten om een aanvraag in te dienen en hen op die manier gericht financieel te ondersteunen.

De huurprijzen, die met ingang van academiejaar 2023-2024 zo werden vastgesteld en toegepast, zijn als volgt:

Tabel 2: huurprijzen studentenresidenties vanaf academiejaar 2023-2024.

Studentenresidentie	Niet-beursstudent	Kosten (EGWI)	Comfortniveau
Mercator C	€ 275/maand excl. kosten	€ 60/maand	Individuele douche
	€ 330/maand excl. kosten	€ 65/maand	Individuele douche en toilet
Mercator D	€ 220/maand excl. kosten	€ 55/maand	Gemeenschappelijk sanitair
Schoonmeersen	€ 220/maand excl. kosten	€ 55/maand	Gemeenschappelijk sanitair
	€ 275/maand excl. kosten	€ 60/maand	Individuele douche
	€ 330/maand excl. kosten	€ 65/maand	Individuele douche en toilet

De studentenresidenties zijn gunstig gelegen ten opzichte van de campussen en bieden volop de mogelijkheid tot sociaal contact. De degelijke infrastructuur, het nauwgezette beheer en de hulpverlening 'on call' 24 uur op 24 zijn bijkomende voordelen. De bezettingsgraad bedroeg in 2023 opnieuw 100 procent.

De huurprijs ligt in de drie studentenresidenties onder het gemiddelde van de private markt. Volgens de cijferstatistieken van KotatGent (2023) bedraagt de gemiddelde huurprijs voor een kamer (exclusief kosten) op de private markt 432 euro per maand.

Het intern reglement werd in 2023 gereviseerd, waarbij enkele praktische richtlijnen, veiligheidsvoorschriften en de bijzondere ordemaatregel verder werden uitgewerkt.

3.2.2 Toewijzing

Kamers worden toegekend aan studenten die op basis van hun leeftijd nog recht hebben op het Groeipakket/kinderbijslag, en die zich inschrijven voor minimaal 27 studiepunten, met uitzondering van het diplomajaar. Als de vraag het aanbod overschrijdt, past HOGENT een voorrangsregeling toe waarbij studenten die reeds een kamer betrekken voorrang hebben op nieuwe studenten, (bijna) beursstudenten voorrang hebben op niet-beursstudenten en generatiestudenten de voorkeur genieten boven niet-generatiestudenten.

HOGENT reserveert kamers voor studenten die geen kamer kregen toegewezen via de standaardprocedure maar toch aanspraak menen te maken op een voorrang of een uitzondering op de toelatingsvoorwaarden, onder meer wegens een psychosociale, familiale of een medische problematiek.

Tabel 3: aantal voorrangen en uitzonderingen op de toelatingsvoorwaarden o.b.v. een zorgdossier in 2023.

2023	Aantal voorrangen	Aantal uitzonderingen op de toelatingsvoorwaarden
Familiale reden	11	5
Medische reden	5	1
Psychosociale reden	4	0
Andere	0	2
Geweigerd	4	5

Wachtlĳst en bezetting in 2023

Aan de start van de eerste toewĳzing op 1 juni 2023 hadden 1197 studenten zich ingeschreven op de wachtlĳst. Deze groep bestond uit 337 heraanvragers en 860 nieuwe aanvragers. Bij de nieuwe aanvragers waren er 464 generatiestudenten en 396 niet-generatiestudenten.

Bij de start van het academiejaar 2023-2024 stonden 425 studenten nog steeds op de wachtlĳst voor een studentenkamer. De bezetting op 20 december 2023 van de studentenresidenties ziet er als volgt uit:

Tabel 4: huidige bezetting studentenresidenties (excl. 50 kamers voor uitwisselingsstudenten) voor AJ 2023-2024.

Academiejaar 2023-2024	Aantal (bijna-) beursstudenten	Aantal niet- beursstudenten
Aantal generatiestudenten	49	40
Aantal niet-generatiestudenten	269	134

Beleid in verband met studenten met een functiebeperking

HOGENT beschikt over twee kamers die specifiek uitgerust zijn voor studenten met een rolwagen en drie kamers die uitgerust zijn voor slechthorende studenten. Voorts kunnen acht

studenten met een functiebeperking op basis van een medisch dossier een aangepaste kamer vragen in studentenverblijf Bertha De Vriese, dit dankzij de nauwe samenwerking met UGent.

Uitwisselingsstudenten (SD3, SDG10)

Inkomende en uitgaande mobiliteiten worden ondersteund om het aantal afgestudeerden in het hoger onderwijs met een internationale ervaring te doen toenemen. Daarom stelt HOGENT een contingent van vijftig kamers ter beschikking van inkomende

uitwisselingsstudenten. Deze kamers bevinden zich in de studentenresidentie Mercator D.

De vraag vanuit de uitwisselingsstudenten naar studentenkamer van HOGENT overstijgt ook in 2023 ruimschoots het aanbod:

Tabel 5: aantal aanvragen van uitwisselingsstudenten voor een studentenkamer van HOGENT.

Academiejaar 2023-2024	Spring semester 2023	Autumn semester 2023
Aantal aanvragen voor een HOGENT studentenkamer	102	144

In 2023 sprongen onderstaande projecten in het oog

Oproep uitbreiding kamercontingent voor uitwisselingsstudenten

Op vraag van International Office en naar aanleiding van het hoger vermelde tekort aan betaalbare studentenhuisvesting, ging de afdeling Huisvesting over tot de lancering van een marktbevraging voor de uitbreiding van haar kamercontingent voor uitwisselingsstudenten. De marktbevraging, die in de vorm van een oproep werd verspreid binnen het netwerk van het departement Omgeving en via gerichte advertenties eveneens werd verspreid op LinkedIn, leidde tot één concreet voorstel voor de huur van 50 studentenkamers. De samenwerkingsovereenkomst voor de uitbreiding wordt gefinaliseerd in 2024.

Dossier inbreiding Mercator C en D n.a.v. maatregelen betaalbare studentenhuisvesting in de Septemberverklaring

In het kader van de Septemberverklaring kondigde de Vlaamse regering maatregelen aan voor de uitbreiding van het aanbod aan betaalbare studentenhuisvesting, waaronder de mogelijkheid tot het verkrijgen van een renteloze lening voor de hogeronderwijsinstellingen bij de bouw van extra basiskoten. HOGENT heeft hiertoe, onder leiding van de directie Infrastructuur en Facilitair Beheer stappen ondernomen om van deze maatregel gebruik te maken bij de mogelijke inbreiding van de gebouwen Mercator C en D met 90 extra basis studentenkamers.

Opstart datamonitoring n.a.v. het addendum bij het samenwerkingsprotocol Kotatgent

In 2023 werd aan het samenwerkingsprotocol Kotatgent tussen de hogeronderwijsinstellingen en de Stad Gent een addendum toegevoegd over het verzamelen van data van studentenhuisvesting. In dit addendum werden afspraken gemaakt om op wijkniveau vier datasets te verzamelen die een beter inzicht moeten geven op de studentenhuisvesting in Gent: data over vergunde studentenhuisvesting, studentenhuisvesting in beheer van de hogeronderwijsinstellingen, ingeschreven studenten die op kot (willen) zitten – wordt opgevraagd bij de (her)inschrijving aan de instelling - en een jaarlijkse bevraging van de Gentse studenten over typologie, huurprijs en omgeving van hun kot.

In december 2023 werden de resultaten en bevindingen van de gedeelde datasets en studentenbevraging voor de eerste keer gedeeld tijdens de gemeenschappelijke stuur- en werkgroep Kotatgent.

Actieve deelname bij de uitwerking van een Vlaams Kotlabel (SD3, SDG3)

Om meer in te zetten op kwaliteitsverbetering van studentenkoten in Vlaanderen, kondigde de regering in 2022 aan een Vlaams Kotlabel in te voeren. Het agentschap Wonen in Vlaanderen organiseerde in 2022 en 2023 via het Overlegplatform Private Huur-Studentenhuisvesting drie bijeenkomsten, waarop studentensteden en hoger onderwijsinstellingen met elkaar van gedachten wisselden over wat een uniform kotlabel zou moeten inhouden. Ook HOGENT werd hier bij betrokken. Drie aspecten kwamen daarbij uit de bus: de woningkwaliteit, de brandveiligheid en de vergunning voor de opdeling van woonentiteiten. De uitrol van dit label in Vlaanderen wordt voorzien in 2024.

Opstart online 'Information session on housing'

Gezien het aanhoudende tekort aan (betaalbare) studentenhuisvesting in Gent en de terugkerende problematiek van online fraude en scamming, waarbij in het bijzonder de kwetsbare groep van uitwisselingsstudenten getroffen worden, besliste de afdeling Huisvesting om in de aanloop naar elk nieuw semester een online infosessie over het vinden van studentenhuisvesting in Gent te geven. In de infosessie worden concrete tips gegeven over het vinden van een kot, waar men op moet letten, hoe tijdig een scam te herkennen e.d..

De sessie werd positief onthaald door de aanwezige studenten en heeft geleid tot een snellere toeleiding naar de afdeling Huisvesting bij eventuele vragen.

Welkomstevent

In het begin van het academiejaar wordt jaarlijks een onthaalactiviteit georganiseerd voor alle bewoners van de drie studentenresidenties. Dit moment heeft als doel de studenten op een aangename manier te informeren over de werking van de afdeling Huisvesting en het sociaal contact tussen nieuwkomers te bevorderen. In oktober 2023 organiseerde de afdeling Huisvesting de HOGENT Universalis voor residerende studenten.

Welzijnsacties

De afdeling Huisvesting zette in op een aantal acties om het communitygevoel onder de bewoners in de studentenresidenties te versterken. Zo kreeg elke verdieping of gang een budget (afhankelijk van het aantal kamers in die gang) waarmee de studenten een gezamenlijke activiteit kon organiseren en werden een sinterklaas- en paasactie georganiseerd. Ook werd in samenwerking met de afdeling Catering een gratis kookworkshop georganiseerd in een keuken van residentie Schoonmeersen.

Tevredenheidsenquête studentenresidenties

In december 2023 werd een tevredenheidsenquête gelanceerd onder alle huidige bewoners van de drie studentenresidenties. De uiteindelijke respons bedroeg 243 studenten, wat neerkomt op 44 procent van alle bewoners (incl. uitwisselingsstudenten). De resultaten van de enquête zullen worden aangewend om de dienstverlening van de afdeling Huisvesting te verbeteren. De bevraging zal jaarlijks herhaald worden.

Meubilair

In 2023 werden alle kamers in residentie Mercator C voorzien van nieuwe ergonomische bureaustoelen.

3.2.3 Preventie, veiligheid en hygiëne

HOGENT beschikt over een eigen permanentie- en preventiedienst die altijd bereikbaar is. Studenten die een kamer huren in een studentenresidentie in eigen beheer kunnen deze dienst contacteren bij geluidsoverlast, brand, medische noodgevallen, stroompanne, ongewenste bezoekers, enzovoort.

In 2023 beëindigde Universiteit Gent de dienstverlening van het permanentiecentrum van UGent in de HOGENT-gebouwen, waaronder ook de HOGENT-studentenresidenties. Via een versnelde procedure werd tijdelijk een externe bewakingsfirma ingezet die, in afwachting van de definitieve aanbesteding, alle taken van het permanentiecentrum overneemt.

Daarnaast selecteert HOGENT per gang of verdieping een student die de functie van preventiestudent vervult. Deze studenten worden gerekruteerd en opgeleid (tweedaagse volwaardige cursus EHBO, brandbluscursus en evacuatieoefening) om hun mederesidenten te sensibiliseren en te begeleiden op het gebied van (brand)veiligheid binnen de studentenresidenties.

3.2.4 Studentenhuisvesting op de private markt

HOGENT is een actieve partner in het samenwerkingsverband KotatGent, dat is opgezet door de dienst Wonen van Stad Gent en de Gentse hogeronderwijsinstellingen om de studentenhuisvesting in de stad te monitoren. KotatGent bouwt een immodatabank uit voor studentenkamers en -studio's op de privémarkt, neemt initiatieven om woonkwaliteit, veiligheid, hygiëne te bewaken en geeft advies bij huurproblemen.

HOGENT biedt binnen- en buitenlandse studenten, die een kamer huren op de privémarkt, advies in verband met hun contract (huurcontract, nutsvoorzieningen, scamming) of bemiddelt bij conflicten met de verhuurder van hun kamer.

3.2.5 Focus in 2024

In 2024 zal de afdeling Huisvesting een nieuw en dynamisch prijsbeleid uitwerken voor de huurprijzen in de studentenresidenties, waarbij de eigen kostenstructuur, de gemiddelde huurprijs op de private markt en de huurprijzen bij de andere Gentse hogeronderwijsinstellingen worden geanalyseerd en vergeleken.

Daarnaast zal verder ingezet worden op het uitbouwen van een hechte HOGENT-community in de studentenresidenties aan de hand van een ruim aanbod aan acties en activiteiten en een aangename inkleding van de ontmoetingsruimtes.

Aan de hand van de oproep voor de uitbreiding van het kamercontingent voor uitwisselingsstudenten werd één concreet voorstel voor de huur van 50 studentenkamers ingediend. Dit voorstel wordt in 2024 verder geconcretiseerd en zal leiden tot een samenwerking tussen HOGENT en een private partner. Hierdoor zal HOGENT vanaf academiejaar 2024-2025 extra kamers ter beschikking kunnen stellen aan haar uitwisselingsstudenten.

3.3 Sociale dienstverlening

SD3

HOGENT staat voor studentsucces.

SD7

HOGENT is een vrijmoedige plek die bouwt aan een inclusieve, klimaatrobuuste en circulaire hogeschool en samenleving.

1

NO POVERTY

Geen armoede.

3

GOOD HEALTH AND WELL-BEING

Goede gezondheid en welzijn.

10

REDUCED INEQUALITIES

Ongelijkheid verminderen.

3.3.1 Financiële ondersteuning

HOGENT biedt een uitgebreid ondersteuningsaanbod voor studenten die problemen ondervinden tijdens hun studie. Studenten die zich in een zorgsituatie bevinden, kunnen via een sociaal en financieel onderzoek volgende steun krijgen:

- een financiële toelage voor studiekosten
- een voorschot op de studietoelage
- een renteloze lening voor studiekosten
- een gespreide betaling studiegeld
- informatie en advies omtrent het studentenstatuut
- een vermindering op het studiegeld
- een laptop in bruikleen
- een voorrang op een studentenkamer
- een studentenjob
- kinderopvang via de UGent

Tabel 6: aantal financiële ondersteuningen.

Jaar	Aantal aanvragen	Aantal uitbetalingen	Uitbetaald bedrag	Gemiddeld bedrag/ student
2023	202	134	€ 105.627,81	€ 788,27
2022	142	99	€ 71 593,96	€ 723,17
2021	182	160	€ 114 801,87	€ 717,51
2020	229	187	€ 143 603,93	€ 767,94

Tabel 7: aantal voorschotten op de studietoelage.

Jaar	Aantal aanvragen	Aantal uitbetalingen	Uitbetaald bedrag	Gemiddeld bedrag/ student
2023	454	349	€ 293 816,51	€ 841,88
2022	546	433	€ 344 660,2	€ 795,98
2021	490	438	€ 360 261,75	€ 822,52
2020	536	506	€ 410 503,1	€ 811,27

Tabel 8: aantal renteloze leningen. Van de 799 toegekende renteloze leningen in 2023 zijn er 654 gespreide betalingen van het studiegeld toegekend.

Jaar	Aantal aanvragen	Aantal uitbetalingen	Uitbetaald bedrag	Gemiddeld bedrag/ student
2023	1 037	799	€ 753.811,43	€ 943,44
2022	944	713	€ 608 610,4	€ 853,59
2021	743	642	€ 571 530,17	€ 890,23
2020	781	684	€ 583 053,5	€ 852,42

3.3.2 Laagdrempelige eerstelijnsopvang

Studenten kunnen bij de afdeling Zorg terecht voor een laagdrempelige eerstelijnsopvang: dit kan gaan van een eenmalig informatief gesprek waarbij wordt gepeild naar de hulpvraag van de student, tot een regelmatige begeleiding in complexe situaties.

Volgende onderwerpen komen hierbij geregeld aan bod: studietoelagen van de Vlaamse overheid, financieringsmogelijkheden binnen de eigen studentenvoorzieningen, huisvestingsmogelijkheden binnen de eigen studentenvoorzieningen, Groeipakket/ kinderbijslag, studentenarbeid, belastingen, onderhoudsplicht van de ouders, leefloon van het OCMW, studeren met een werkloosheidsuitkering, tijdskrediet, betaald educatief verlof en opleidingscheques.

Studenten die niet in aanmerking komen voor een studietoelage van de Vlaamse overheid omdat ze niet voldoen aan de pedagogische voorwaarden, kunnen een aanvraag tot vermindering op het studiegeld indienen bij HOGENT. Per aanvraag onderzoekt de afdeling Zorg de financiële voorwaarden waarbij een advies inzake gelijkstelling met beurs-, bijna-beurs- of niet-beursstudent aan HOGENT wordt geformuleerd. In 2023 werden 76 aanvragen behandeld: 69 studenten kregen de status beursstudent en 7 studenten de status bijna-beursstudent.

In 2023 heeft STUVO HOGENT in totaal 18 bruikleenlaptops toegekend aan studenten die deze hebben aangevraagd.

HOGENT reserveert kamers voor studenten die geen kamer kregen toegewezen via de standaardprocedure maar toch aanspraak menen te maken op een voorrang, onder meer wegens een familiale, een psychologische of een medische problematiek. In 2023 zijn er in totaal 18 aanvragen behandeld voor een voorrang op een studentenkamer en 13 aanvragen voor uitzondering op de toelatingsvoorwaarden.

Beurs- en bijna-beursstudenten die een kamer huren in de studentenresidenties van HOGENT kregen een huurprijsvermindering van 50 euro per maand per kamer. In academiejaar 2022-2023 kwamen 312 studenten in aanmerking voor een huurprijsvermindering, voor een totaalbedrag van 131.225 euro. Vanaf academiejaar 2023-2024 is deze maatregel stopgezet. Studenten die het financieel moeilijk hebben om een kamer te betalen kunnen een aanvraag doen voor een financiële toelage in de studiekosten.

Alle HOGENT-studenten kunnen terecht bij de jobdienst voor hun zoektocht naar een geschikte studentenjob en voor informatie omtrent het statuut van jobstudent. De studenten kunnen het HOGENT-Career Center raadplegen in de zoektocht naar een studentenjob.

De kinderopvang van de directie Studentenvoorzieningen van UGent, zijn toegankelijk voor de kinderen van studenten van de instellingen die tot de Associatie Universiteit Gent behoren. In 2023 werden 2 aanvragen gedaan door studenten voor deze kinderopvang.

In 2023 werd een nieuwe webapplicatie voor de dienstverlening van de afdeling Zorg ontwikkeld, die de drempel voor studenten moet verlagen, input kan leveren voor datagedreven beleidskeuzes en tegelijkertijd gebruiksgemak creëert.

In 2023 sprongen onderstaande projecten in het oog

Infosessies sociale dienstverlening
De afdeling Zorg heeft verschillende infosessies over de sociale dienstverlening georganiseerd in samenwerking met externe voorzieningen:

- informatiesessie Hoger Onderwijs en Voortraject voor anderstaligen i.s.m. Amal vzw (10 deelnemers)
- informatiesessie Studiefinanciering in het hoger onderwijs in het GO! Atheneum Gentbrugge voor leerlingen laatstejaars secundair onderwijs (60 deelnemers)
- informatiesessie Studiefinanciering in het hoger onderwijs in het GO! PTI Zottegem i.s.m. EhB voor leerlingen laatstejaars secundair onderwijs (25 deelnemers)
- online informatiesessie Studiefinanciering in het hoger onderwijs voor instromers hoger onderwijs (70 deelnemers)
- online informatiesessie Studiefinanciering in het hoger onderwijs voor studenten HOGENT (32 deelnemers)
- infosessie Studiefinanciering in het hoger onderwijs voor medewerkers OCMW Scheldekracht Wetteren in het kader van het Recht van de Maand (35 deelnemers)

Webapplicatie Zorg
Samen met de directie IT werd in 2023 een nieuwe webapplicatie voor de dienstverlening van de afdeling Zorg ontwikkeld, die de drempel voor studenten moet verlagen, input kan leveren voor datagedreven beleidskeuzes en tegelijkertijd gebruiksgemak creëert voor de medewerkers van de afdeling Zorg door een efficiëntere verwerking.

Actieve deelname professionele leergemeenschap pioniersstudenten
In 2023 vonden de eerste pioniersdagen plaats. Daarmee wil HOGENT studenten uit gezinnen waar niemand ervaring heeft met studeren binnen het hoger onderwijs een vlottere start te geven. Tijdens deze dagen maakten pioniersstudenten kennis met andere pioniersstudenten en kregen ze heel wat tips & tricks mee van HOGENT-studenten die al iets meer ervaring hebben met het studentenleven aan de hogeschool.

Overleggroep studentenstatuut
Met de STUVO-medewerkers van alle 13 hogescholen en 5 universiteiten worden samen met betrokken experts (o.a. vakbonden, afdeling studietoelagen, VVSG) de krachten gebundeld voor expertise uitwisseling en overleg. HOGENT speelt hier een trekkersrol in en neemt het voorzitterschap op. Deze overleggroep buigt zich over volgende thema's: studietoelagen van de Vlaamse overheid, financieringsmogelijkheden binnen de eigen studentenvoorzieningen, Groeipakket/ kinderbijslag, studentenarbeid, belastingen, onderhoudsplicht van de ouders, leefloon van het OCMW, studeren met een werkloosheidsuitkering, tijdskrediet, betaald educatief verlof en opleidingscheques.

3.3.3 Focus in 2024

Ten eerste zal HOGENT de webapplicatie Zorg toegankelijk maken voor studenten. Daarnaast zullen er antennepunten voor sociale dienstverlening op de campus worden opgezet. Deze antennepunten zullen studenten ook helpen eenvoudig toegang te krijgen tot de diensten. Ten slotte zullen studenten in 2024 meer worden betrokken als poortwachters in de werking van de sociale dienstverlening, zodat ze kunnen bijdragen aan het verbeteren van die dienstverlening.

3.4 Medische en psychologische dienstverlening

SD3

Goede gezondheid en welzijn.

5

Gendergelijkheid.

Aan iedere student die zich in een medische en psychologische zorgsituatie bevindt, kan de afdeling Zorg volgende medische en psychologische steun toekennen:

- eerstelijnsopvang bij een medewerker van de afdeling Zorg
- een doorverwijzing naar een externe psycholoog
- een financiële toelage voor externe psychologische begeleiding
- een groepstraining met focus op volgende thema's: stress, angst, persoonlijke ontwikkeling, veerkrachtsbevordering en een gezonde levensstijl
- doorverwijzing naar de studentenartsen van UGent
- begeleiding voor studenten met een functiebeperking

Tabel 9: aantal doorverwijzingen naar externe psychologen.

Jaar	Aantal aanvragen	Aantal uitbetalingen	Uitbetaald bedrag	Gemiddeld bedrag/ student
2023	706	467	€ 132.173	€ 283,03
2022	905	675	€ 190.825	€ 282,70
2021	792	684	€ 221.981,71	€ 324,53
2020	548	478	€ 137.449,50	€ 278,55

Het grootste deel van de aanmeldingen hebben betrekking op angst, depressie, stress en ouder-kindrelatie. Daarnaast melden studenten zich ook voor begeleiding bij eetstoornissen, suicideproblematiek, traumaverwerking, relationele vragen, identiteitsvragen, rouwverwerking, autisme en ADHD. Een klein

In 2023 werden 467 dossiers goedgekeurd voor financiële tussenkomst bij een externe psycholoog. Na een intakegesprek (of meerdere gesprekken) wordt de student doorverwezen voor 3, 5 of 10 sessies afhankelijk van de ernst van de problematiek en de specifieke situatie van de student. In 2023 kregen 368 studenten een financiële tussenkomst voor begeleiding bij een externe psycholoog.

aantal studenten meldt zich voor begeleiding bij automutilatie, omgaan met een ziekte, misbruik, agressie, borderline en ADD.

Alle HOGENT-studenten kunnen voor preventieve en curatieve medische dienstverlening terecht bij de studentenartsen van UGent aan gelijkwaardige voorwaarden als UGent-studenten.

3.4.1 Aanbod groepstrainingen
In 2023 organiseerde de afdeling Zorg 21 groepstrainingen, waaraan in totaal 256 studenten deelnamen. Deze groepstrainingen, die bestaan uit één of meerdere sessies, worden gevolgd in een veilige omgeving onder begeleiding van een professional. Studenten krijgen de kans om nieuwe kennis en vaardigheden op te doen en deze in de praktijk toe te passen. Volgende onderwerpen kwamen aan bod: faalangst, uitstelgedrag, relaxeren, eenzaamheid, je eigen pad ontdekken, hoe durf ik meer mezelf zijn, studerende mantelzorger en stoppen met roken.

In samenwerking met alle Gentse hogeronderwijsinstellingen heeft het project Student in Warme Stad Gent een gezamenlijk groepsaanbod ontwikkeld. In 2023 werden 66 trainingen georganiseerd, waaraan in totaal 740 studenten deelnamen. Van deze studenten waren 194 studenten van HOGENT. Volgende thema's kwamen aan bod: eenzaamheid, liefdesverdriet, zelfvertrouwen, zelfliefde, hoe weet ik wat ik wil, hoe durf ik meer mezelf zijn, hoe geef ik mijn opvoeding een plaats, zelfzorg (tijdens de blok), innerlijke (on)rust, identiteit en relaties, people pleaser, LGBTQAI+: gender in de blender, de kracht van verbinding, rouw en verlies, kwalitatief slapen, omgaan met alcohol, digitale detox, omgaan met schoolstress, omgaan met piekeren, stress en angst, perfectionisme, wake-up call (examens), fok de blok, what the food, loneliness en talk it out.

3.4.2 Begeleiding studenten met een functiebeperking
Kerndoelstelling van studentenbegeleiding+ (SB+) is gelijke kansen te bieden voor studenten met een functiebeperking. Tijdens een uitgebreid intakegesprek met de student wordt bepaald welke Individuele Onderwijs- en Examenmaatregelen (IOEM's) nodig zijn. Als ondersteuning in hun studie kunnen studenten een groepssessie, of als het nodig is, een traject van individuele begeleiding volgen. Afhankelijk van de toegekende maatregelen wordt er met de betrokken lesgevers overlegd om aanpassingen te doen aan hun lessen, lesmateriaal of examens.

In semester 1 van academiejaar 2023-2024 waren er 1705 studenten met IOEM's en 186 met individuele begeleiding. 165 studenten namen deel aan 1 of meer groepssessies.

Hoewel de dagelijkse werking voornamelijk gericht is op studenten met een geattesteerde functiebeperking, wordt gepoogd om de maatregelen zo toegankelijk mogelijk te maken. Alle studenten hebben de mogelijkheid om de dyslexiesoftware Alinea online te gebruiken.

Momenteel maken 876 HOGENT studenten hiervan gebruik. SB+ organiseert daarnaast infosessies voor docenten en secretariaatsmedewerkers over de impact van het autismespectrumstoornis (ASS) op het functioneren van studenten. Bij het begin van academiejaar 2023-2024 boden we een inleefparcours aan voor docenten en op de Strategiedag konden alle personeelsleden deelnemen aan een informatiesessie over ASS. Zo worden alle personeelsleden op HOGENT bewust gemaakt van de impact van hun houding en hun manier van communiceren op de betrokken studenten. Bovenal worden hier handvaten geboden om hun lessen zo inclusief mogelijk te maken.

In 2023 sprongen onderstaande acties en projecten in het oog

Ontmoetingsavonden voor studenten met ASS, ADHD
Hier staat de ontmoeting tussen de studenten met een bepaalde functiebeperking centraal, los van het studeren. Studenten ervaren dit als verrijkend voor hun sociaal leven.

Bites'n Games
Voor het eerst werd 'Bites 'n Games' georganiseerd, een ontmoetingsavond voor alle studenten met een functiebeperking. De studenten zorgden op het einde zelf voor een WhatsApp-groep, waardoor ze nadien contact met elkaar hielden.

In 2024 wordt nog meer ingezet op sensibilisering van docenten en personeel door infosessies en inleefsessies aan te bieden. Hierdoor wordt iedereen bij HOGENT bewust gemaakt van het belang van een inclusieve omgeving voor al onze studenten. Een aantal IOEMs voor alle studenten mogelijk maken, zoals bijvoorbeeld: extra tijd en het gebruik van oordoppen tijdens de examens, behoort tot de opties.

3.4.3 Preventieve aanpak rond studentenwelzijn

In 2023 sprongen onderstaande acties en projecten in het oog

Poortwachtertrainingen WE CARE
Opleidingen tot poortwachters of gatekeepers zijn eenvoudige basistrainingen waarbij personeelsleden en studenten worden getraind om signalen van emotionele problemen vroegtijdig op te sporen of te herkennen, alsook hoe in gesprek te gaan met de (mede)student over de problemen en hoe hen te motiveren om hulp te zoeken en door te verwijzen.

De deskundigheidsbevordering van personeel en studenten tot poortwachters of gatekeepers, behoort tot een efficiënte strategie ter preventie

van suïcide en een gerichte doorverwijzing van studenten met emotionele problemen. Poortwachtertrainingen blijken effectief in het verbeteren van kennis, attitudes en vertrouwen inzake het omgaan met emotionele problemen.

Poortwachtertrainingen zorgen verder voor een verbeterde inschatting van de risico- en zorgbehoeften van personen met emotionele problemen zelf en dragen als dusdanig bij tot beter een zorggebruik en hulpzoekgedrag.

Tabel 10: aantal poortwachtertrainingen.

Jaar	Aantal trainingen 3 uur	Aantal trainingen < 3 uur	Aantal bereikte personen
Onderwijzend personeel	4	1	66
Ondersteunend personeel	9	1	100
Studenten	5	3	356
Totaal	18	5	522

Uitrol HOGENT als vindplaats in de conventie psychologische zorg in de eerste lijn
Om de zorg naar de doelgroep te brengen en zo de drempel te verlagen, is het de bedoeling dat de psychologen/orthopedagogen die in de conventie werken zoveel mogelijk samenwerken met 'vindplaatsen'. In 2023 is ook HOGENT een vindplaats om zo de begeleiding dichterbij de student te brengen. Een vindplaats is een locatie waar de doelgroep zich alle dagen aanwezig is en psychische zorgnoden gedetecteerd en gesignaleerd kunnen worden.

Participatie overleggroep mentaal welzijn
HOGENT participeert actief in het SIHO (steunpunt inclusief hoger onderwijs), een netwerk tussen hogeronderwijsinstellingen waarin de deskundigheid inzake mentaal welzijn continu en duurzaam wordt gedeeld en bevorderd. Deze overleggroep brengt studentenpsychologen en beleidsmakers van de diverse instellingen samen rond het thema

mentaal welzijn. Topics die aan bod kwamen in 2023 zijn MoodSpace, de Welzijnsmonitor, de hervormingen in de psychologische eerstelijnszorg, de poortwachtertrainingen en preventieve acties.

Zorgcentrum voor studenten
In 2023 zijn de eerste gesprekken opgestart tussen alle Gentse hoger onderwijsinstellingen, het UZ Gent, de conventie (Het Pakt en Radar) en de stad Gent i.v.m. het voorstel om in een gedeeld partnerschap een 'zorgcentrum voor mentaal welbevinden voor studenten' op te richten.

De oprichting van een dergelijk zorgcentrum heeft als doel laagdrempelige psychotherapeutische zorg aan te bieden aan alle studenten die een opleiding volgen binnen één van de hogeronderwijsinstellingen in Gent binnen de transitieleeftijd (17-25 jaar). Het zorgcentrum biedt een psychotherapeutische aanvulling op het mentaal zorgbeleid van de hogeronderwijsinstellingen, zodat zorgcontinuïteit zoveel mogelijk gegarandeerd kan worden.

3.4.4 Focus in 2024.

De opleiding tot poortwachters of gatekeepers wordt voortgezet om de 'community of caring' verder uit te bouwen. Daarnaast wordt het beleid voor suïcidepreventie verder uitgewerkt en wordt er een HOGENT-welzijnsbevraging uitgerold. Het aantal psychologen waarmee wordt samengewerkt wordt verder uitgebreid. Tot slot wordt er in 2024 onderzocht of het pilootproject 'Zorgcentrum voor mentaal welbevinden voor studenten in Gent' van start kan gaan.

3.5 Vervoer

SD3

SD7

HOGENT staat voor studentsucces. HOGENT is een (vrij)moedige plek die bouwt aan een inclusieve, klimaatrobuuste+ en circulaire hogeschool en samenleving.

3

GOOD HEALTH AND WELL-BEING

Goede gezondheid en welzijn.

11

SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES

Duurzame steden en gemeenschappen.

12

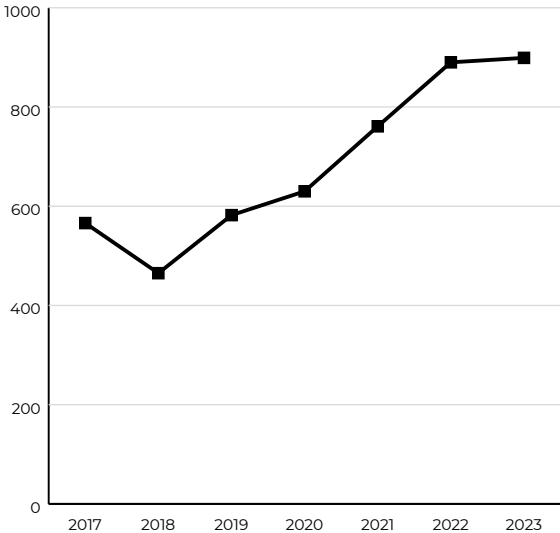
RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION

Verantwoorde consumptie en productie.

Binnen het werkveld vervoer participeert HOGENT, samen met Stad Gent en de andere hogeronderwijsinstellingen in de Gentse regio, sinds 2016 in het extern verzelfstandigd agentschap De Fietsambassade Gent vzw, dat een integraal fietsbeleid creëert met herkenbare dienstverlening voor iedereen die fietst in Gent. Met deze (financiële) bijdrage kunnen gebruiksvrije fietsen aan studentvriendelijke huurprijzen aangeboden worden en wordt de milieuvriendelijke mobiliteit van studenten binnen de Gentse regio bevorderd.

In 2023 werden 899 fietsen verhuurd aan studenten. Ten opzichte van 890 in 2022 is dit een lichte stijging. Over 5 jaar spreken we van een stijging van 54 procent. Voor herstellingen aan studentvriendelijke prijzen konden HOGENT-studenten terecht bij de verschillende fietsherstelpunten van De Fietsambassade. In februari 2023 kwam De Fietsambassade op verschillende campussen langs om ter plaatse kleine herstellingen te voorzien of banden op te pompen. Ook in september 2023 organiseerde De Fietsambassade het jaarlijkse pop-up afhaalpunt op de campus Schoonmeersen zodat de studenten ook daar hun huurfiets konden afhalen.

Figuur 5: cijfers van het fietsverhuur door HOGENT-studenten bij De Fietsambassade.

Tot en met augustus 2023 konden HOGENT-studenten 50 euro korting krijgen bij de aankoop van een Buzzy Pass of een Omnipas van De Lijn. Vanaf september 2023 is de samenwerking met De Lijn stopgezet. Studenten die zich in een financiële moeilijkheid bevinden ten aanzien van de betaling van het betreffende abonnement, worden geadviseerd zich te wenden tot de afdeling Zorg, waar na een financieel onderzoek kan tussengekomen worden in de vervoerskosten van en naar de campus.

Project fietswrakken
In samenwerking met De Fietsambassade Gent konden studenten van maart 2023 tot en met september 2023 hun fiets of fietswrak deponeren in het fietswrakvak op campus Schoonmeersen. Vervolgens toert De Fietsambassade Gent deze wrakken om tot nieuwe tweedehandsfietsen. Zo bekomen we betaalbare circulaire fietsen.

Fietslichtenactie
Tijdens de donkere dagen is het des te belangrijker dat studenten zich veilig van en naar de campus verplaatsen. Daarom werd in december 2023 een grootschalige fietslichtenactie georganiseerd op verschillende campussen. Zo werden er fietslampen (voor- en achterlicht) uitgedeeld in de fietsenstallingen. Daarnaast konden studenten gratis fietslichtjes bekomen aan de onthalen, wat een succes bleek. 750 fietslichtjes werden verdeeld in 1 week.

3.6 Studentenwerking

SD3

HOGENT staat voor studentsucces.

3

GOOD HEALTH AND WELL-BEING

Goede gezondheid en welzijn.

3.6.1 Cultuur

Ook in 2023 engageerden de Gentse hogeronderwijsinstellingen en Stad Gent zich om verder samen te werken met Tumult.fm, het online mediaplatform door, voor en op maat van studenten. Het team van Tumult.fm bestaat uit geëngageerde studentenvrijwilligers die het culturele aanbod in Gent opvolgen, artikels schrijven, redactiewerk doen, de website updaten en evenementen organiseren met als doel de studenten kennis te laten maken met het uitgebreide gamma aan culturele activiteiten in Gent.

Goedkope cultuurtickets
Studenten krijgen de kans om tickets voor culturele evenementen (muziek, theater, musea, e.d.) tegen studentvriendelijke prijzen (0-7 euro) aan te kopen. De opleg wordt bijgelegd door de afdeling Studentenwerking en -participatie.

Op deze manieren worden culturele voorstellingen toegankelijker gemaakt voor studenten. Cultuur kan bijdragen tot het vormen van de identiteit, stimuleren van kritische reflectie en uitlokken van creativiteit. Allemaal eigenschappen die belangrijk zijn om zich te ontwikkelen.

Onderstaande tabel biedt een overzicht van de aangeboden tickets en het aantal geïnteresseerden studenten. In het totaal werden er 148 cultuurtickets aangeboden en waren er 558 studenten geïnteresseerd. Het aantal geïnteresseerde studenten wisselt sterk tussen de voorgestelde culture voorstellingen. Oorzaken zijn onder andere te vinden in: de soort voorstelling, het communicatiekanaal dat diende ter promotie, de timing van het beschikbaar stellen van de tickets en de prijs.

Tabel 11: cultuurtickets verkocht in 2023.

Tickets	Aantal aangekochte tickets	Aantal geïnteresseerde studenten
Filmtickets - Studio Skoop	20	317
Creature - Opera Ballet Vlaanderen	16	36
The Haunted Youth – Democrazy	15	65
Jakomo + Soft Boy – Democrazy	15	15
Club Toulouse -Kopergietery	14	15
The making of Berlin - VIERNULVIER	18	12
Nacht van de Verbeelding – Gent Festival van Vlaanderen	14	14
Gij zijt het - NTGent	16	16
Napoleon	20	68
Totaal	148	558

Tabel 13-2: cultuurtickets verkocht in 2022 en 2023.

Jaar	Aantal aangekochte tickets	Aantal geïnteresseerde studenten
2022	142	298
2023	148	558

In 2024 wordt er extra aandacht gegeven om het culturele aanbod van de School of Arts bekend te maken onder HOGENT-studenten.

3.6.2 Studentenverenigingen

Studentenverenigingen worden erkend en gesubsidieerd ingeval zij voldoen aan de vooropgestelde voorwaarden. In oktober 2023 werden volgende studentenverenigingen erkend en gesubsidieerd: Anabolica, Aponia, Confabula, Drag, Harmonia, Heimdál, Hortecta, FAKA, KA_F, Mano, Mercator, Mercurius, Nemesis, Pihonia, SAF en Salmonella. FAKA is een nieuwe studentenvereniging voor de studenten uit de opleiding Mode.

Daarnaast wordt ook de inzet van de erkende studentenverenigingen gewaardeerd doordat het Praesessenoverleg structureel verankerd is in de participatieve context van HOGENT en doordat de voorzitters van het Praesessenoverleg automatisch recht hebben op het stuverstatuut overeenkomstig artikel 2 van het Studentenparticipatiereglement.

In 2024 krijgt het reglement betreffende de erkenning en subsidiëring van studentenverenigingen en eenmalige activiteiten een update. De update heeft als doel een betere en efficiëntere werking.

3.6.3 Socio-culturele activiteiten

STUVO laat je niet in de kou staan!
Door het winterplan op de campussen van HOGENT was het tijdens de examenperiode van januari niet altijd even warm in de bibliotheken. Daarom konden studenten een STUVO-dekentje ontlenen in de verschillende HOGENT-bibliotheken.

Dodgeball toernooi
Op vrijdag 3 maart werd voor de eerste keer sinds de opkomst van de coronapandemie het dodgeball toernooi onder de door HOGENT erkende studentenverenigingen georganiseerd. Deze activiteit zorgde voor de nodige competitiviteit en ontspanning. Het bracht de deelnemende studentenverenigingen en STUVO dichter bij elkaar.

Trap je smoothie!
Tijdens de examenperiode in juni werd een ontspannende studentenactiviteit georganiseerd: trap je smoothie. Tijdens drie dagen in juni konden studenten gratis smoothies maken met de sappentrapper.

Ecologische airco
Tijdens de examenperiode in augustus liepen de temperaturen op tot voorbij de 30 graden. Daarom konden studenten tijdens de warme dagen aan de verschillende onthalen een waaier halen.

Onthaaldagen
Aan het begin van het academiejaar 2023-2024 werden generatiestudenten via onthaalmomenten per opleiding verwelkomd aan HOGENT. Tijdens deze onthaalmomenten voorzag STUVO in een presentatie of een video met STUVO-gerelateerde informatie. Aan het einde van het onthaalmoment ontvingen studenten een onthaalpakket: een goodiebag met een GUIDO-gids, nuttige brochures en enkele gadgets.

STUVO village
Op dinsdag 3 oktober werd voor de tweede keer een STUVO-village georganiseerd, een evenement waar studenten elkaar konden ontmoeten en via verschillende kraampjes de afdelingen van STUVO, de studentenraad en de studentenverenigingen konden leren kennen.

The Masterclass
Ook in 2023 werkte HOGENT samen met het eventbureau Fast Forward om het academiejaar feestelijk in te zetten. Deze keer ging het feest door in de Vooruit onder een nieuwe naam: 'The Masterclass'.

4. Beleidsprojecten

In uitvoering van artikel II.342 en artikel IV.43 van de Codex Hoger Onderwijs maakte de directie Studentenvoorzieningen een beleidsplan op, waarin aangegeven wordt hoe HOGENT haar beleid binnen de decretale werkvelden verder zal ontplooien. In september 2023 werd het beleidsplan voor de periode 2024-2028 goedgekeurd door het bestuur van HOGENT. In het beleidsplan studentenvoorzieningen 2024-2028 wordt na een korte duiding van het traject van de beleidsoefening, van de relevante regelgeving en bestaande beleidskaders en van de huidige organisatie en werking van de directie Studentenvoorzieningen, ingezoomd op de beleidsuitdagingen voor 2024-2028. Deze uitdagingen worden verder geconcretiseerd en vertaald via beleidskeuzes.

Door de specifieke expertise van directie Studentenvoorziening nam de directie, naast de uitvoering van de kernopdrachten, ook de trekkersrol op van enkele beleidsprojecten. Het betreft projecten omtrent:

- studentenwelzijn
- meldpunt grensoverschrijdend gedrag
- beleid alcohol en middelengebruik
- beleidskader ombudswerking

De eerste contacten werden gelegd om een toolbox studentenwelzijn te ontwikkelen. Concreet werd aan de opleidingen de vraag gesteld op welke manieren ze ‘life skills’ van studenten versterken.

4.1 Studentenwelzijn

Aan HOGENT is studentenwelzijn top of mind. Tot in de haarvaten van de organisatie zijn er voorbeelden van acties/projecten/ ondersteuningsmogelijkheden die het welzijn van studenten bevorderen, te bespeuren. Om waaier aan initiatieven en projecten, maar ook het bestaande en meer dan geapprecieerde preventief en curatief zorgaanbod te omkaderen, maakte HOGENT in het academiejaar 2022-2023 werk van een geïntegreerd duurzaam en inclusief studentenwelzijnsbeleid. Dit beleid werd onder de naam ‘Veilig en verbonden aan HOGENT’ in september 2023 goedgekeurd door het bestuurscollege.

Om richting te geven aan een veilig en verbonden HOGENT, ontwart het studentenwelzijnsbeleid niet-limitatief enkele ambities en expliciteert het mogelijke partners die hierin een belangrijke rol te spelen hebben. Zo zette de afdeling Zorg met de ‘WE CARE-training’ in 2023 succesvol in op de professionalisering van poortwachters (zie supra).

Vanaf oktober 2023 werden de eerste contacten gelegd om een toolbox studentenwelzijn te ontwikkelen. Concreet werd aan de opleidingen de vraag gesteld op welke manieren ze ‘life skills’ van studenten (binnen het curriculum) versterken. De output zal beschikbaar worden gesteld op het HNET om te fungeren als inspiratiebron over de opleidingen heen.

Parallel werd er werk gemaakt van een eigen HOGENT-studentenwelzijnsbevraging als een van de indicatoren voor strategische doelstelling 3 ‘HOGENT staat voor studentsucces’. De bevraging zal in het tweede semester van academiejaar 2023-2024 worden uitgerold en zal jaarlijks hernomen worden om trends te kunnen waarnemen en analyseren.

In 2023 werd een interne audit uitgevoerd om na te gaan of de structuren en processen van melden, afhandelen, opvolgen en monitoren rond grensoverschrijdend gedrag goed zijn opgezet.

4.2 Meldpunt grensoverschrijdend gedrag

Goede gezondheid en welzijn.

HOGENT wil een inclusieve, zorgzame, veilige en respectvolle hogeschool zijn waar de facto geen plaats is voor grensoverschrijdend gedrag. Op 21 maart 2018 werd een Charter Grensoverschrijdend Gedrag door de hogeronderwijsinstellingen ondertekend. HOGENT heeft een beleidskader opgesteld met dit charter als basis.

Gezien de specifieke context, schreef KASK & Conservatorium een eigen kader op maat. Heel wat cruciale onderdelen van kunstonderwijs – intensieve samenwerkingen, individuele begeleiding, kwetsbare maakprocessen, grondige feedback, fysieke interacties, persoonlijke expressie, experiment – zorgen immers voor een kwetsbare omgeving. Deze kadertekst werd in september 2022 gereviseerd, met het oog op correcte afstemming op het overkoepelend beleidskader van HOGENT.

De Vlaamse overheid kondigde in 2023 een nieuw ‘decreet over grensoverschrijdend gedrag in het hoger onderwijs’ aan. Beide beleidskaders worden het komende jaar aangepast aan de richtlijnen zoals geformuleerd in dit decreet.

In 2023 werd een interne audit uitgevoerd om na te gaan of de structuren en processen van melden, afhandelen, opvolgen en monitoren rond grensoverschrijdend gedrag goed zijn opgezet. De vertrouwenspersonen gaan aan de slag met de werkpunten, geformuleerd in het eindverslag.

Zowel HOGENT-breed als binnen KASK & Conservatorium, zijn er twee vertrouwenspersonen voor studenten beschikbaar die mee helpen een veilige ruimte te creëren waar open debat en dialoog mogelijk zijn, waar ieder van ons elkaar versterkt en waar het geoorloofd is om fouten te maken en daaruit te leren. In die vrijmoedige ruimte komen we tot een beter onderling begrip en tot antwoorden op vele duurzaamheidsvraagstukken.

In 2023 kreeg een werkgroep ‘Middelenbeleid HOGENT’ de opdracht om een beleidskader voor alcohol- en middelengebruik bij studenten te ontwikkelen.

Het meldpunt stelt het welzijn van de studenten voorop. De vertrouwenspersoon studenten treedt op wanneer een student grensoverschrijdend gedrag ervaart dat gesteld is door een andere student, HOGENT-personeel of externen. De vertrouwenspersoon voor studenten zorgt voor een vertrouwelijke behandeling van de melding, werkt onafhankelijk, onpartijdig en is gebonden aan het beroepsgeheim. De vertrouwenspersoon informeert en/of geeft advies over hoe met de situatie kan worden omgegaan. In samenspraak kunnen er ook verdere stappen ondernomen worden zoals rechtstreeks of onrechtstreeks bemiddelen.

In 2023 behandelde het meldpunt een totaal van 43 dossiers waarvan 4 dossiers nog lopende zijn aan de start van 2024. Van de 43 aanmeldingen gingen er 26 over grensoverschrijdend gedrag van HOGENT-personeelsleden, 14 over studenten en 3 over externen.

Via flyers in de onthaalpakketten voor nieuwe studenten, zichtbaarheid op het studentenintranet en kenbaarheid bij interne actoren HOGENT, vergroten de vertrouwenspersonen studenten de toegankelijkheid om een melding te doen. In oktober 2023 werkte HOGENT mee aan de ronde tafel Grensoverschrijdend gedrag die georganiseerd werd door de Vlaamse Hogescholenraad.

HOGENT-breed werd een werkgroep GOG opgericht, naast deze van KASK & Conservatorium, die dient als reflectiekamer van het meldpunt. In juni verzorgden de vertrouwenspersonen voor studenten een uiteenzetting over het meldpunt aan de diensten van HOGENT die studentenbegeleiding aanbieden.

Binnen KASK & Conservatorium wordt het meldpunt extra bekend gemaakt aan de hand van introductiesessies tijdens de onthaalweek. Door de verspreiding van een flyer die visualiseert hoe je een melding kan doen en het organiseren van open office hours, hopen de vertrouwenspersonen voor studenten van de school of arts de drempel te verlagen. Om collega’s tools in handen te geven, werden er twee workshops georganiseerd op de pedagogische studiedag met als thema ‘Grensoverschrijdend gedrag in het kunstonderwijs: wanneer komt het voor en wat doen we ermee?’.

In 2024 willen de vertrouwenspersonen studenten de kenbaarheid van de meldpunten verder vergroten en de mogelijkheden bekijken om een vorming voor studenten en/of personeel te organiseren. In 2024 wordt ook het alliantieproject ‘Weerbare kunstenaars’ in samenwerking met EhB uitgerold. Bedoeling is om studenten KASK & Conservatorium te empoweren in het omgaan met feedback en kritiek, en in het bewaken van de eigen grenzen. De ambitie van dit project is om sessies rond weerbaarheid in het curriculum te implementeren.

4.3   **Beleid rond alcohol- en middelengebruik**

SD3

HOGENT staat voor studentsucces.

Goede gezondheid en welzijn.

In het voorjaar van 2021 werd de vierjaarlijkse studentbevraging middelengebruik, ook wel bekend als de enquête 'In hogere sferen?', voor de vijfde keer afgenomen door het Vlaams expertisecentrum alcohol en andere drugs (VAD). 2 536 studenten van HOGENT namen deel.

Op vraag van het Onderzoekscentrum “Substance Use and Psychosocial Risk Behaviour” (SUPRB) werden deze HOGENT specifieke cijfers door het Centre for Applied Data Science verwerkt en in een infographic weergegeven.

Naar aanleiding van deze resultaten kreeg in 2023 een werkgroep ‘Middelenbeleid HOGENT’ de opdracht om een beleidskader voor alcohol- en middelengebruik bij studenten te ontwikkelen.

De afdeling Zorg en de afdeling Huisvesting nemen een prominente rol op binnen deze werkgroep, naast enkele geëngageerde studenten. SUPRB neemt voor de ontwikkeling van dit beleidskader de trekkersrol op. De VAD-factsheets, de richtlijnen en voornamelijk de VAD-gids voor het ontwikkelen van een middelenbeleid op maat van de studenten worden als basis voor het beleidstraject gehanteerd.

In 2023 werkte de werkgroep 4 pijlers (regels en afspraken, educatie, zorg en begeleiding en tenslotte omgevingsinterventies) uit op maat van de HOGENT specifieke context. Een draft van het beleidskader middelengebruik wordt begin 2024 gefinaliseerd en aan het bestuur voorgesteld ter goedkeuring. Uitrol van dit beleidskader wordt voorzien vanaf academiejaar 2024-2025.

4.4   **Beleidskader ombudswerking**

SD3

HOGENT staat voor studentsucces.

Kwaliteitsonderwijs.

Als gevolg van de auditvaststellingen van het auditrapport ‘studentenbegeleiding’ (2020) enerzijds en de vraag vanuit de betrokken medewerkers binnen de ombudswerking anderzijds, bestaat er een uitgesproken nood aan een grondige beleidsoefening om een meer performante, transparante en vertrouwenwekkende ombudswerking te realiseren. Het diensthoofd Sociale Voorzieningen (DSV) kreeg het mandaat om deze beleidsoefening te voeren binnen een duidelijk participatief kader.

In 2023 werden, na een inventarisatie van de as-is situatie en verschillende overlegmomenten met de ombudspersonen en met de studentenvertegenwoordigers, beleidsmatige aanpassingen binnen de ombudswerking geformuleerd en besproken binnen diverse (bestuurlijke) overlegplatformen.

In het ontwerp van beleidskader worden volgende elementen ontwikkeld en geduid, en worden voorstellen gedaan in het kader van een effectieve en efficiënte ombudswerking:

- analyse van het regelgevend en overkoepelend beleidskader

→ analyse van de huidige ombudswerking

→ visie ombudswerking aan HOGENT

→ vernieuwde ombudswerking:
- concept van een hybride werking van departementale ombudspersonen en centrale ombudspersoon/ coördinator

· school of arts en een centrale ombudspersoon/coördinator

· opdracht en opdrachtpercentage ombudswerking

· rekrutering en aanstelling van de departementale ombudspersonen en centrale ombudspersoon

· visibiliteit en communicatie van de ombudswerking aan HOGENT

· verhouding ombudspersoon en vertrouwenspersoon studenten

· permanente evaluatie

Begin 2024 wordt het beleidskader ombudswerking aan HOGENT gefinaliseerd en voorgesteld aan het bestuur voor goedkeuring, waarna implementatie kan aanvangen.

5.   **Communicatie**

De directie Studentenvoorzieningen communiceert op een studentgerichte wijze omtrent haar aanbod:

- De samenwerking met de dienst Communicatie werd geïntensifieerd, de opmaak van een nieuwe, overkoepelende folder, het verspreiden van informatie op de schermen, de opname van STUVO-gerelateerde items in de studentennieuwsbrief en de toegang tot de accounts van de meest courante sociale media-platformen (Facebook en Instagram) en Wallie waar er op frequente basis STUVO-gerelateerde content wordt geplaatst.

→ Het STUVO HOGENT-merk, dat in de merkenarchitectuur opgenomen is als een uitgebreid merk, werd verder gepromoot.

→ HOGENT neemt deel aan de SID-in's (studie-informatiedagen) die in elke Vlaamse provincie worden georganiseerd. Op de beursstand werden de studentenvoorzieningen actief gepromoot.

→ Tijdens de onthaalweek kregen de eerstejaarsstudenten een presentatie of een filmpje over STUVO tijdens hun onthaalmoment. Aan het einde van ieder onthaalmoment werden gratis onthaalpakketten met nuttige documentatie verdeeld.

→ Ouders van eerstejaarsstudenten werden geïnformeerd op ouderavonden over de studentenvoorzieningen op HOGENT.

→ Tijdens de verschillende infodagen van HOGENT konden studiekeizers meer informatie verkrijgen over de verschillende studentenvoorzieningen in het kantoor van STUVO. Naast algemene informatie hadden studiekeizers ook steeds de kans om in gesprek te gaan met medewerkers van afdeling Zorg.

HOGENT participeerde ook in de communicatie rond Tumult.fm, KotatGent en De Fietsambassade Gent vzw. Bijdragen werden opgenomen in diverse externe publicaties zoals de edities voor Gent en Aalst van de GUIDO-gids. Voorts bleef de directie Studentenvoorzieningen vertegenwoordigd in het studentenoverlegplatform StuGent. De directie Studentenvoorzieningen communiceert op een studentgerichte wijze omtrent haar aanbod.

In 2024 wordt er geanalyseerd hoe we STUVO in de markt zetten naar studenten. Hierbij zal directie Communicatie nauw betrokken worden.

6. Sport

SD3

HOGENT staat voor studentsucces.

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

Goede gezondheid en welzijn.

De dienst Sport vormt in het organogram één van de twee samenstellende delen van de directie Studentenvoorzieningen, naast de dienst Sociale Voorzieningen. In zijn werking richt de dienst Sport zich zowel naar de HOGENT-studenten als naar zijn -personeelsleden. In een notendop staat de dienst Sport vanuit een hogeschoolbreed kader in voor de studenten- en personeelssport, verzorgt het de verhuur van de sportinfrastructuur aan interne en externe klanten en biedt het zijn diensten aan als (co)host bij evenementen.

6.1 Recreatief sportaanbod

De dienst Sport promoot een actieve en gezonde levensstijl bij studenten. Hierbij wordt het sportaanbod bij de start van het academiejaar zowel offline als online actief in de kijker gezet op de verschillende campussen.

Studenten worden aangespoord om regelmatig te sporten in onze kwalitatief hoogstaande sportinfrastructuur. Sporten heeft immers een positieve impact op het algemeen welzijn.

Jaarlijks organiseert de dienst Sport een recreatief en competitief sportaanbod op studentenmaat. Tot juni 2023 werd er gewerkt met een systeem van sportabonnementen en dagpassen. Net als de vorige jaren was er een aanbod van sporten zonder lesgever (€ 40/jaar) en met lesgever (€ 50 /jaar).

Bij de start van het academiejaar 2023-2024 werd voor de aankoop en reservatie van een sportbeurt voor het recreatieve sportaanbod overgeschakeld naar de HOGENT-sportapp.

6.1.1 HOGENT-sportapp
Hoogtepunt 2023

Bij de start van het academiejaar 2023-2024 werd voor de aankoop en reservatie van een sportbeurt voor het recreatieve sportaanbod overgeschakeld naar de HOGENT-sportapp. Via deze gratis app kunnen studenten een 20-beurtenkaart of een eenmalige sportbeurt aanschaffen. Een reservatie maken voor een sportbeurt naar keuze of eventueel annuleren indien nodig kan ook via de app. Met deze verandering slaan we verder de weg in van digitalisering en het streven naar een cultuur van administratieve eenvoud, wendbaarheid en innovatie.

Een 20-beurtenkaart die geldig is voor alle groepslessen kost € 50 (€ 2.5 per groepsles). Een eenmalige groepsles kost € 5. We stellen vast dat het merendeel van de studenten opteren voor een 20-beurtenkaart.

Door de omschakeling van abonnements naar de HOGENT-sportapp, is het moeilijk om een vergelijking te maken van het aantal sportbeurten in 2022 en 2023. We verwachten echter geen grote verschillen in aantal deelnemers over de sporten en periode heen.

Elk jaar wordt het sportprogramma herbekeken. Er werden enkele nieuwe sporten toegevoegd zoals 90'ies & nillies workout, surprise workout en padel, om het aanbod attractief te houden en mee te gaan met de actuele sporttrends. Bij de groepslessen blijven vooral de dansante lessen zoals zumba, dance workout en pilates het meest populair.

Studenten konden in 2023 nog altijd gebruik maken van de universitaire sportinfrastructuur aan hetzelfde tarief als UGent-studenten. Ook zwemmen valt onder deze regeling: de dienst Sociale Voorzieningen betaalt per zwembeurt in het GUSB een opleg van € 3,80. Studenten betalen zelf dus slechts € 2,80 euro i.p.v. € 6,60.

6.1.2 Sportevenementen

De dienst Sport organiseert elk academiejaar enkele grote en kleine sportevenementen:

- Skireis
- Sportquiz
- Paintball
- Minivoetbalclash
- Lasershoot

6.1.3 Fitness

De fitness bestaat uit een personal training room en cardiokrachtruimte. De fitness wordt in de voormiddag hoofdzakelijk gebruikt voor onderwijsopdrachten en in de namiddag en avond wordt deze opengesteld voor abonnees.

Zowel AUGent-studenten en -personeelsleden als externen kunnen een fitnessabonnement aankopen. In 2022 werden enkel aan AUGent-studenten en -personeelsleden abonnementen verkocht. Hierdoor steeg dit jaar, in vergelijking met het vorige academiejaar, de abonnementenverkoop.

Een abonnement voor het eerste semester kost € 50, voor het 2e semester € 80 en wie een volledig academiejaar komt fitnessen betaalt € 120. De prijzen blijven dezelfde in 2023 als in 2022. Met een abonnement kan men onbeperkt gebruikmaken van de fitness binnen de openingsuren en een locker gebruiken. Er werden in het totaal 334 fitnessabonnements verkocht, wat in de lijn ligt van vorig jaar (313).

Tabel 13: verkoop fitnessabonnementen.

4 maanden (1ste semester) Periode sept - dec 2023		6 maanden (2de semester) Periode jan - juni 2023		10 maanden (Volledig academiejaar) Periode jan - dec 2023	
HOGENT Student	63	HOGENT Student	101	HOGENT Student	45
HOGENT Personeel	6	HOGENT Personeel	6	HOGENT Personeel	5
AUGENT (student & personeel)	26	AUGENT (student & personeel)	42	AUGENT (student & personeel)	19
Externen	11	Externen	0	Externen	0
Totaal	106		149		69

De uitbating van de fitness tijdens de avonduren (17-22 uur) is in handen van studenten Lichamelijke Opvoeding en Bewegingsrecreatie in het kader van hun opleiding en onder supervisie van zowel de dienst Sport als de verantwoordelijke lector van het vak fitness en personal training uit de opleiding.

Naast de dagelijkse werking stellen de studenten ook oefenschema's op in functie van de gewenste doelen van de klanten, die bepaald worden aan de hand van een intakegesprek. Ook voorzien ze maandelijks in gratis activiteiten in de fitness voor abonnees.

Het verplicht reserveren via het systeem va EtoE werd ook in 2023 toegepast.

6.1.4 Competitief sportaanbod

Niet alleen de recreatieve sporter, maar ook de competitief ingestelde student kan bij de dienst Sport terecht. Studenten kunnen de kleuren van HOGENT verdedigen binnen het competitieaanbod van Studentensport Vlaanderen, dat instaat voor de organisatie van studentenkampioenschappen op Vlaams, Belgisch en internationaal niveau.

In 2023 nam HOGENT traditiegetrouw deel aan tal van individuele en teamsporten.

Hoogtepunt 2023: het HOGENT futsal-herenteam werd Vlaams kampioen en op het Belgisch studenten-kampioenschap atletiek veroverden we 6 medailles.

HOGENT nam eind april deel aan de Europese kampioenschappen voor studentenploegen onder de vlag van AUGent. In de selectie zaten 22 HOGENT-studenten. Daarnaast vaardigde HOGENT ook de delegatieleider en de coach futsal af.

In november 2023 nam een AUGent delegatie deel aan het WIUSC (World Inter Universities Sports Championships) in Parijs.

Binnen het dagelijks bestuur van Studentensport Vlaanderen staat HOGENT in voor het commissariaat competitie. HOGENT is daarnaast lid van het bestuursorgaan van de Belgische Universitaire Sportfederatie.

6.1.5 Topsport

Het aantal studenten die in 2023 een topsportstatuut toegekend daalde van 132 naar 103. De meest voorkomende sportdisciplines blijven wielrennen, voetbal en atletiek.

HOGENT ondertekende het topsportconvenant van Sport Vlaanderen voor de beleidsperiode 2021-2024. Er waren het afgelopen jaar vier HOGENT-studenten waarvoor Sport Vlaanderen een financiële bijdrage levert om de studiebegeleiding te optimaliseren.

6.1.6 Werkervaring studenten

Als jobstudent kan je de werking van de dienst Sport van dichtbij leren kennen. Dat kan op evenementen en tijdens de avondwerking in de sporthal, als monitor tijdens themakampen of als stagiair binnen het concept van werkplekieren als onderdeel van de opleiding Lichamelijke Opvoeding en Bewegingsrecreatie. In die context zorgt de dienst Sport via begeleiding, monitoring en advisering voor ondersteuning bij studentenprojecten en -evenementen.

7. Stuvoraad

Binnen HOGENT is een Stuvoraad opgericht die paritair is samengesteld uit acht leden, verkozen door en onder de studenten, de leerlingen en de cursisten uit de graduaatsopleidingen en acht leden aangeduid door het bestuurscollege.

De Stuvoraad is overeenkomstig de algemene richtlijnen van de raad van toezicht en van het bestuurscollege belast met:

1. het opstellen van een beleidsplan en een jaar- en meerjarenbegroting die ter goedkeuring worden voorgelegd aan de raad van toezicht overeenkomstig de procedure in het organiek reglement
2. het instaan voor de aanwending van de sociale toelage, van de inkomsten uit de werking betreffende studentenvoorzieningen en voor de aanwending van alle andere financiële middelen die ter beschikking worden gesteld van studentenvoorzieningen binnen het kader van het goedgekeurde beleidsplan en de goedgekeurde jaar- en meerjarenbegroting
3. het opstellen van het jaarverslag over studentenvoorzieningen
4. het formuleren van voorstellen aan het bestuurscollege voor de functies en personeelsbezetting die nodig worden geacht voor de werking en organisatie van de studentenvoorzieningen
5. het formuleren van voorstellen aan het bestuurscollege voor het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten met derden

8. Participatie, overleg- en onderhandelingsorganen

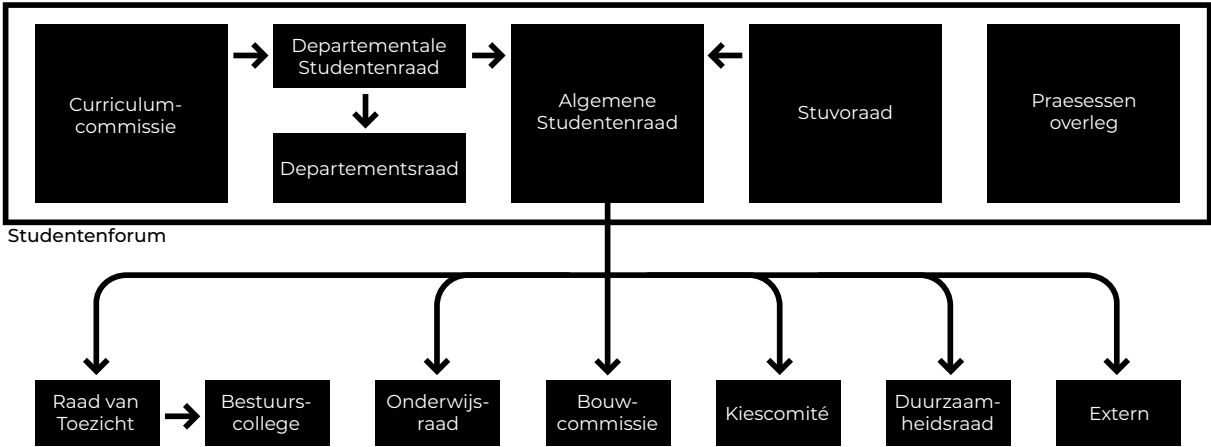
8.1 Algemene Studentenraad (ASR) en Departementale Studentenraden (DSR)

8.1.1 Studentenparticipatie is een evidentie

HOGENT geeft haar studenten een belangrijke stem in het beleid en laat ze toe een actieve rol als medebestuurder op te nemen. De studentenraad verdedigt de belangen van alle studenten en heeft naar de studenten toe een informatieplicht over de wijze waarop die de bevoegdheden uitoefent. Deze opdracht bleef in 2023 ongewijzigd.

In zijn geheel vormen de verschillende DSR's en de ASR, samen met de adviesorganen op opleidingsniveau, de studentengeledingen binnen de departementale raden, de Stuvoraad en het Praesessenoverleg een complete participatiestructuur die allerhande input capteert en doorvertaalt naar het beleid.

Volgende figuur geeft een overzicht:
Figuur 8.1 Organigram participatiestructuur HOGENT.

8.1.2 De verkiezingsmachine op volle toeren

In het tweede semester van academiejaar 2022-2023 vonden de jaarlijkse studentenverkiezingen plaats: de verkiezingen voor de departementale studentenraden en de verkiezingen vanuit de school of arts naar de Algemene Studentenraad. Aan de start van academiejaar 2023-2024 werden aanvullend tussentijdse verkiezingen georganiseerd voor de departementale studentenraden Biowetenschappen en Industriële Technologie, Bedrijf en Organisatie, IT en Digitale Innovatie, Lerarenopleiding, Sociaal-Agogisch Werk en GO5. Vervolgens gingen ook de tweejaarlijkse verkiezingen voor de Stuvoraad door. Het mandaat binnen de Stuvoraad loopt van academiejaar 2023-2024 tot academiejaar 2024-2025.

Voor de werving van stuvers (studentenvertegenwoordigers) werd zowel ingezet op digitale communicatie als communicatie op de verschillende campussen. De sociale media van HOGENT en Revolte werden maximaal ingezet om de verkiezingen te promoten. Het personeel van de departementen werden bij het gehele proces betrokken en de stuvers en participatiecoaches maakten de studenten via klasbezoeken warm voor de studentenraad. Bij de stemperiode werd voor het eerst met een stemmenteller gewerkt. De teller die zowel zichtbaar was op de tv-schermen op de campussen als online, gaf aan hoeveel procent van de studenten per departement heeft gestemd. De teller had een positief effect en motiveerde studenten om te stemmen.

De door de Codex Hoger Onderwijs vooropgestelde kiesdrempel van tien procent is bij de initiële verkiezingen van de departementale studentenraden Gezondheidszorg, IT en Digitale Innovatie, Omgeving en Sociaal-Agogisch werk behaald. Enkel departementale studentenraad Bedrijf en Organisatie en de Stuvoraad behaalde deze kiesdrempel nipt niet.

De verkiezingen in enkele cijfers:

- departementale studentenraden: na de tussentijdse verkiezingen waren 64 van de 66 mandaten ingevuld
- afvaardiging vanuit de school of arts naar de Algemene Studentenraad: 2 van de 2 mandaten ingevuld
- Stuvoraad: na de tussentijdse verkiezingen waren 8 van de 8 mandaten ingevuld. Daarenboven kunnen de stemgerechtigde leden rekenen op 8 opvolgers.

8.1.3 Elke student wordt gehoord

In 2023 organiseerde Revolte opnieuw een Studentenforum. Het Studentenforum is een laagdrempelige manier om studenten die geen formeel en structureel engagement willen aangaan als stuver, een stem te geven over relevante topics. Voor het tweede Studentenforum werd het thema studiekosten gekozen en werd bekend gemaakt onder de titel 'skere tijden'. Een thema dat leeft binnen HOGENT. Elk jaar wordt studeren namelijk duurder. De studenten hebben hier dan ook een uitgesproken mening over.

Via activerende werkvormen gaven studenten, verspreid over de verschillende departementen, hier hun ongezoeten mening. De output werd vervolgens verspreid onder HOGENT-personeelsleden.

De boodschap aan HOGENT:

- Studenten willen inzicht in de volledige kosten van de studie. Op de website staat momenteel een duidelijk overzicht van de inschrijvingskosten en bijkomende kosten per opleiding. Hier kan eventueel een overzicht aan worden toegevoegd van alle materiële benodigdheden verbonden aan een opleiding en de kosten daarvan.
- Acties waarin ondersteunend materiaal of gadgets worden voorzien vanuit de hogeronderwijsinstelling worden sterk gewaardeerd.
- De studenten stelden vervolgens enkele alternatieven of oplossingen voor om de kosten te drukken. Hier enkele voorbeelden:
  - alle cursussen online beschikbaar stellen
  - duurzamer te werk gaan: een tweedehandshandsboekenverkoop organiseren, studiemateriaal hergebruiken, meer materialen huren i.p.v. aankopen, een uitleendienst opzetten met een verscheidenheid aan schoolmaterialen (bv. labomaterialen)
  - in budgetvriendelijke extra muros activiteiten voorzien

8.1.4 Revolte-initiatieven in de spotlights

De studenten en personeelsleden aan HOGENT beschouwen Revolte als een evidentie. Beide geledingen vinden makkelijk hun weg naar de studentenraad om problemen aan te kaarten en samenwerkingen uit te bouwen. De naamsbekendheid van Revolte weerspiegelt zich in een grotere participatiegraad in de Departementale Studentenraden. Al deze factoren zorgen voor een studentenraad die dynamisch is en allesbehalve stil zit. Hieronder worden enkele opmerkelijke projecten van 2023 belicht.

Buiten HOGENT Revolteren

De stuvers lieten hun stem horen, niet alleen binnen de HOGENT-muren maar ook ver daarbuiten. Een opvallend hoogtepunt was de deelname aan de Coimbra Conference in Portugal (7-9 december 2023), waar 1 studentenvertegenwoordiger per Europese Universitaire Alliantie actief deelnam aan discussies met Europese beleidsmakers (o.a. omtrent mobiliteit en interinstitutionele samenwerking).

In het kader van de U!REKA European University Alliance werden de eerste stappen gezet om studentenparticipatie te verankeren in deze samenwerking, met HOGENT als trekker. Voor het eerst kwamen studentenvertegenwoordigers van de betrokken instellingen samen om te debatteren over de organisatie van een studentenraad op alliantieniveau. Met alle ideeën en bedenkingen maakte Revolte een voorstel tot statuten op. Deze statuten zullen in 2024 de fundamenten worden voor de bouw van deze studentenraad.

Bovendien speelde Revolte een sleutelrol in het versterken van de studentengemeenschap op Vlaams niveau door hun betrokkenheid bij organen zoals de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS). Zo werd er gewerkt aan het formuleren van standpunten omtrent cruciale thema's zoals 'studiekosten' en 'studentenwelzijn'. Topics waar volgens Revolte meer aandacht aan besteed mag worden en over gedebatteerd kan worden.

International Revoltecafé

In 2023 vond de eerste editie van het International Revoltecafé plaats. Een informele spelletjesavond en gelegenheid voor internationale studenten om te connecteren met zowel elkaar als met studentenvertegenwoordigers. Daarnaast werd hier op laagdrempelige wijze gepeild naar de indrukken en ervaringen van onze uitwisselingsstudenten aan HOGENT. Met dit International Revoltecafé werkt Revolte graag mee aan een inclusieve en ondersteunende HOGENT-community, waarin diversiteit wordt omarmd en de stem van elke student wordt gehoord.

Elkaar inspireren door te connecteren

In 2023 stond 'verbinding' opnieuw centraal. Zo organiseerde Revolte enerzijds voor alle stuvers heel wat activiteiten om een hechte groep te vormen, zoals: het jaarlijks terugkerende Revolteweekend, een drankje na de vergaderingen en enkele teambuildingactiviteiten. Anderzijds werd er ook voldoende aandacht besteed aan het connecteren met andere HOGENTenaars. Zo waren er jaarlijks terugkerende initiatieven zoals: een wintermarkt ten voordele van de Warmste Week en het studentenforum. Er was echter ook ruimte voor nieuwe initiatieven, bijvoorbeeld: de eerste editie van de HOGENT-cup (een quizavond ten voordele van Korn op tegen Kanker) en het International Revoltecafé.

Renée de Revoltechimpansee

Met de slagzin 'ça va mateke?' lanceerde Revolte een chataccount via Microsoft Teams gekoppeld aan hun mascotte, Renée de Revoltechimpansee. Renée fungeert als een vertrouwde en anonieme gesprekspartner voor studenten, waar ze terecht kunnen voor praktische vragen of een informele babbel. Deze laagdrempelige aanpak biedt studenten een vrijmoedige ruimte om openhartig te communiceren en onderstreept het streven naar een ondersteunende HOGENT-community.

Ondersteunen

In het kader van 'studentensucces' wil Revolte de HOGENT-student door dik en dun ondersteunen, onder meer via verschillende examenacties, zoals: oordopjes voorzien voor een stille studie-ervaring, of het uitdelen van anti-stress koekjes als teken van solidariteit en aanmoediging in tijden van examenstress. Deze initiatieven illustreren de voortdurende inzet van Revolte voor het welzijn van de studenten, naast de continue inzet voor het verdedigen van de hun belangen.

In het kader van de U!REKA European University Alliance werden de eerste stappen gezet om studentenparticipatie te verankeren in deze samenwerking, met HOGENT als trekker.

Hoofdstuk 3 Ons onderwijs.

In 2023

- werd het Strategisch Plan 2023-2028 gelanceerd, met 7 strategische doelstellingen.
- erkende de Europese Commissie de U!REKA European University Alliance, waarvan HOGENT een van de stichtende partners is.
- zag HELA het levenslicht, ontmoetings- en exploratieplaats van HOGENT voor lesgevers.
- was de tweede editie van Boost-je-onderwijsweek een ongekend succes met meer dan 900 deelnemers.

1. Onderwijs binnen het strategisch plan 2023-2024

In oktober 2022 werd het nieuwe Strategisch Plan 2022-2028 “HOGENT verbindt” goedgekeurd dat een nieuwe en ambitieuze onderwijsvisie vooropstelt.

Academiejaar 2022-2023 stond dan ook in de eerste plaats in het teken van het uitwerken van de nieuwe visie op onderwijs van HOGENT en nadien in de opstart van toepassing van deze nieuwe onderwijsvisie. HOGENT bouwt met zijn studenten, medewerkers, alumni en partners lerende gemeenschappen uit waarbinnen samenwerking en ontwikkeling centraal staan. We stimuleren ontmoeting en exploratie waar HOGENTenaars en betrokken partners elkaar vinden, waar we leren van en met elkaar via inspirerende en interdisciplinaire samenwerking en waar we samen in een context van gelijkwaardigheid onderzoeken, creëren, innoveren en ondernemen om het verschil te maken in de maatschappij. We ontwerpen hiervoor, aan de hand van vier maatschappelijke klemtonen (waarom) en vijf gedragen leerprincipes (hoe), curricula die de studenten opleiden tot professionals (wat) die vanuit een kritische en onderzoekende houding naar de complexe samenleving en zichzelf kijken, die ondernemend zijn en beschikken over sterke sociale en communicatieve vaardigheden.

Daarnaast werden in academiejaar 2022-2023 verschillende belangrijke opdrachten uitgevoerd en onder meer het volgende gerealiseerd vanuit directie Onderwijsaangelegenheden:

- uitwerking van een HOGENT-breed programmatiebeleid
- didactische toolwijzer
- implementatie nieuwe roostersoftware
- coördinatie en opleveren projecten voorsprongfonds
- opstart van de onderwijsincubator HELA
- realisatie nieuwe onderwijsstudio's
- opleveren en binnenhalen U!REKA-programma
- volledige implementatie van nieuwe decreet in OER
- implementatie nieuwe evaluatiesoftware

Naast deze voorbeelden vonden collega's uit de departementen en de ondersteunende diensten elkaar elke dag om het ambitieuze onderwijsproject van HOGENT in team te realiseren.

2. Kwaliteitszorg

2.1 Interne kwaliteitszorg

De regie voor de borging van de kwaliteit van haar opleidingen vormt het kwaliteitszorgsysteem van HOGENT.

De regie kreeg in het kader van de instellingsreview (november 2021 - maart 2022) een positief beoordelingsrapport en besluit (juni 2022).

Tijdens het academiejaar 2022-2023 vonden binnen de regie vier peer-to-peer-activiteiten (P2P) en zeven balansmomenten plaats. Voor de organisatie van de balansmomenten wordt samengewerkt met de Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad (VLUHR), waarmee een overeenkomst is afgesloten.

Tijdens het academiejaar 2017-2018 werd de aanpak van de studentenbevragingen grondig herzien, omdat de responsgraad beperkt bleef (zie verder 2.3.1.)

2.2 Externe kwaliteitszorg

SD6

HOGENT is een wendbare organisatie die stimuleert en motiveert.

De focus van het kwaliteitszorgstelsel in het Vlaamse hoger onderwijs ligt op de kwaliteit van de individuele opleidingen, waarbij universiteiten en hogescholen verantwoordelijk zijn voor het borgen van de kwaliteit van hun opleidingen. Ze doen dat aan de hand van een instellingseigen regie.

De regie van een universiteit en hogeschool wordt als onderdeel van het gevoerde onderwijsbeleid beoordeeld tijdens een instellingsreview door een externe commissie van onafhankelijke deskundigen aangesteld door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO).

In het kader van het aanvuren van een kwaliteitscultuur binnen het Vlaamse hoger onderwijs werd gezocht naar een instrument om het leren van elkaar te bevorderen, wat gevonden is in de systeembrede analyse (SBA).

Een systeembrede analyse expliciteert en maakt goede praktijken in het Vlaamse hoger onderwijs inzichtelijk. Systeembrede analyses worden door de NVAO jaarlijks georganiseerd met inbreng van de universiteiten en hogescholen, die binnen iedere cyclus van zes jaar ten minste tweemaal moeten deelnemen.

De kalender voor de systeembrede analyses werd tijdens het academiejaar 2018-2019 opgesteld via een samenwerking tussen de Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad (VLUHR), de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS), de NVAO en de Vlaamse regering.

Het bestuurscollege van HOGENT besliste om deel te nemen aan de systeembrede analyses ‘curriculumontwikkeling / future proof curricula (2023-2024)’ en ‘studentenparticipatie (2024-2025)’. Door deelname aan deze systeembrede analyses krijgt HOGENT de kans om de speerpunten uit haar strategisch plan en haar goede praktijken op deze vlakken verder af te toetsen binnen de context van het Vlaamse hoger onderwijs.

2.3 Curriculumzorg

SD1

HOGENT leidt door experiment en innovatie de professional van de toekomst op.

SD2

Een leven lang ontwikkelen is voor de HOGENTenaar een evidentie.

SD3

HOGENT staat voor studentsucces.

SD5

HOGENT is een geweldige plek om te werken.

4

QUALITY EDUCATION

Kwaliteitsonderwijs.

2.3.1 Studietijdonderzoek en studentenbevragingen
HOGENT bewaakt via haar studenten de studiebelasting van haar opleidingsprogramma's. Uitgangspunt daarbij is dat één studiepun gelijk staat aan 25 tot 30 uren studietijd.

Het instrument studietijdmetingen geeft inzicht in de totale studietijd van de studenten en de studietijd per opleidingsonderdeel. HOGENT biedt drie verschillende methoden aan voor studietijdmeten: het paarsgewijs vergelijken, het tijdschrijven en focusgroepen. Elke methode kan, afhankelijk van de context, op zich worden gebruikt om de studietijd van studenten in kaart te brengen en te analyseren. Een combinatie van de verschillende methodes is ook mogelijk. Het gecombineerd gebruik geeft een dieper inzicht in de studietijd.

Naast de studietijdmetingen geven ook de studentenbevragingen een dieper en causaal inzicht in de verhouding tussen de begrote en de reële studietijd van studenten.

In het kader van de bevraging van studenten over de opleiding en de opleidingsonderdelen werd tot en met het academiejaar 2016-2017 gewerkt aan de hand van standaard vragenlijsten. Omdat responsgraad bij de studentenbevragingen beperkt bleef, werd tijdens het academiejaar 2017-2018 de aanpak van de studentenbevragingen grondig herzien. Een nieuwe aanpak werd in het academiejaar 2018-2019 toegepast en tijdens de academiejaren daarna verder uitgerold: een studententevredenheidsbarometer in combinatie met een systeem van permanente monitoring per opleidingsonderdeel (cf. ook deel over interne kwaliteitszorg).

De resultaten van het studietijdonderzoek en de studentenbevragingen vormen mee de basis voor de input van de jaaractieplannen en de programmawijzigingen van de opleidingen.

2.3.2 Programmawijzigingen
Het bestuur legt elk academiejaar het opleidingsaanbod vast. Elke opleiding bestaat uit een samenhangend geheel van opleidingsonderdelen, die samen het opleidingsprogramma vormen. Elk academiejaar worden er door de opleidingsbureaus, curriculumcommissies en de departementsraden curriculumontwikkelingen ter goedkeuring aan het bestuurscollege voorgelegd. Die curriculumontwikkelingen houden doorgaans verband met:

- de adviezen van de opleidingsbureaus en curriculumcommissies
- de aanbevelingen vanuit kwaliteitsborgingsinstrumenten
- de afstemming op het strategisch plan en de onderwijsvisie van HOGENT
- aanpassen of actualiseren van het opleidingsprofiel en/of onderwijsconcept
- verbeteringen binnen opleidingsonderdelen en over opleidingsonderdelen heen
- aanbieden van nieuwe opleidingsonderdelen
- aanpassen van studiepunten teneinde deze in overeenstemming te brengen met de reële studielast
- aanbieden van Engelstalige opleidingsonderdelen met het oog op het verwerven van internationale ervaring, het realiseren van I@home, het creëren van een mobility window en het aantrekken van buitenlandse studenten
- het aanbieden van nieuwe levenslang ontwikkelen trajecten

De curriculumontwikkelingen verlopen conform de door de onderwijsraad vastgelegde procedure en worden begeleid door de onderwijsontwikkelaar van de opleiding. In 2022-2023 is voor het eerst de duurzaam-onderwijscyclus doorlopen met curriculumgesprekken op alle departementen tussen opleidingen, de directie Onderwijsaangelegenheden en de coördinator levenslang ontwikkelen (met uitwisseling tussen opleidingen, besprekingen over impact en vastleggen van de flow), terugkoppeling naar de Raad van Departementshoofden en finale besluitvorming door Bestuurscollege. In het volgende jaar zal het programmatiebeleid van HOGENT geïntegreerd worden in deze duurzaam-onderwijscyclus en de timing verfijnd worden.

In september 2023 is de HOGENT Education Learning Academy (HELA) van start gegaan.

2.3.3 Een future proof visie op het onderwijs
In 2022 is hard gesleuteld aan een nieuw strategisch plan, waar ook een nieuwe onderwijsvisie integraal deel van uitmaakt, gangbaar voor de volgende strategische beleidscyclus (2023-2028).

Om gedragenheid en de toepassing te faciliteren is in 2023 een scan op de onderwijsvisie ontwikkeld, die opleidingen zal helpen reflecteren en inspireren om met de onderwijsvisie aan de slag te gaan (voorgesteld op onderwijsraad november 2023 – pilot volgend jaar februari).

2.3.4 Ondersteuning en coaching van onderwijsgeveden
Successen boeken op het vlak van onderwijsvernieuwing veronderstelt specifieke kennis, vaardigheden, inzichten en inspanningen van de lesgevers. Een kritische succesfactor daarbij is een gemotiveerd, goed geïnformeerd en samenwerkend team. Om dit te bewerkstelligen, werden opnieuw tijdens het academiejaar 2022-2023 verschillende (vormings)initiatieven gelanceerd en konden onderwijsgeveden rekenen op de ondersteuning van de dienst Onderwijsontwikkeling.

De dienst Onderwijsontwikkeling heeft in 2022-23 haar werking vernieuwd en heeft de partnerrol met opleidingen verfijnd met focus op de onderwijskundige ondersteuning, de ontwikkelaarsrol uitgebreid om grotere onderwijsprojecten en -innovaties mogelijk te maken en richt zich verder ook meer op procesmatige ondersteuning van opleidingen bv. MOOL-traject op opleidingsniveau.

Daarnaast is in september 2023 de HOGENT Education Learning Academy (HELA) van start gegaan. De dienst Onderwijsontwikkeling neemt, naast de coördinerende rol van HELA, ook online en fysieke dienstverlening op. HELA biedt antwoorden en advies op didactische vragen over onderwijs van lesgevers. Hiervoor zijn twee collega's beschikbaar.

2.3.5 Samenhang didactische componenten

Tijdens het academiejaar 2022-2023 werd blijvend aandacht besteed aan de versterking van de samenhang tussen de afzonderlijke elementen uit de didactische cyclus. Daartoe werden instrumenten ontwikkeld die de samenhang tussen doelstellingen, leerinhouden, didactische werkvormen, leermiddelen en evaluatievormen bevorderen. Er werd ingezet op de introductie van nieuwe didactische werkvormen en evaluatievormen, het monitoren van de kwaliteit van het toetsen en examineren, het inzetten van multimedia en het gebruik van onderwijstechnologie. Belangrijke voorbeelden in dit verband zijn het ontwikkelen van de didactische inspiratiegids (DIGI), het vernieuwen van de checklist leermateriaal en evaluatie, ...

Ook duaal leren en werkplekleren nemen een steeds belangrijkere plaats in binnen de opleidingen van HOGENT. Er werd daarrond in 2022-2023 een nieuwe definitie ontwikkeld en om die in de praktijk om te zetten, werd ondersteunend materiaal uitgewerkt voor de opleidingen.

2.3.6 Onderwijsprofessionalisering

De directie Onderwijsaangelegenheden werkt drie lijnen voor onderwijsprofessionalisering uit:

- aan elke opleiding is een onderwijsontwikkelaar gekoppeld die ondersteuning biedt bij vragen in het kader van onderwijsontwikkeling en –innovatie
- op vraag van een opleiding/departement wordt specifieke ondersteuning geboden op maat van een team
- DOWA voorziet in een ruim en divers aanbod aan professionaliseringsactiviteiten voor lesgevers, alsook hands-on ondersteuning voor lesgevers met didactische vragen via HELA (sinds september 2023).

Voor deze laatste pijler zijn er verschillende initiatieven, zowel onderwijssessies met didactische insteek, als sessies gericht op de technische tools en de integratie met de didactische formats.

Binnen onderwijsprofessionalisering heeft het voorsprongfonds voor een boost gezorgd om volgende initiatieven een doorstart te geven:

- 3 professionele leergemeenschappen (PLG's) vanuit de ervaringen van de 9 PLG's uit het voorsprongfonds
- aanhouden van werkveldstages
- organiseren van innovatieve onderwijslabs
- onderzoek naar onderwijsinnovatie (call voor 3 onderwijsonderzoeken voor start volgend jaar).

Duaal leren en werkplekleren nemen een steeds belangrijkere plaats in binnen de opleidingen van HOGENT.

Om de samenhang tussen alle initiatieven te bewaken en elke lesgever snel toegang te geven tot ondersteunend materiaal, werd HELA in september 2023 officieel opgestart met zowel fysieke als online ondersteuning.

Daarnaast zijn een aantal grotere events georganiseerd zoals het event Onderwijsinspiratie AUGent ('Samen zijn we wijs! Op weg naar maatschappelijk betrokken hoger onderwijs'), het Netwerkevent HOGENT-EHB-AP, Boost-je-onderwijsweek (BJOW) en Strategiedag. Deze BJOW werd voor de tweede keer georganiseerd in september 2023 met als doel lesgevers te ondersteunen in hun lespraktijk bij de opstart van een nieuw academiejaar en hen te inspireren over de onderwijsvisie. Aangestuurd vanuit Onderwijsontwikkeling, in samenwerking met Leernetwerken, IT, HELA, Bib, SB+ en Welzijn, werden een 40-tal sessies aangeboden. Het aantal inschrijvingen voor Boost-je-onderwijsweek is spectaculair toegenomen van 211 inschrijvingen in '22 tot 917 inschrijvingen in '23.

Volgend jaar zal BJOW opnieuw georganiseerd worden, maar met een andere dienst als trekker.

Tot slot werd in 2023 een voorstel opgemaakt van pedagogisch-didactische competenties die in het HOGENT-competentieprofiel kunnen ingepast worden evenals een herwerkt starterstraject om nieuwe lesgevers aan HOGENT te ondersteunen in het aanbieden van kwaliteitsvol onderwijs. Dit wordt in 2024 samen met de dienst Personeel verder opgevolgd.

Het aantal inschrijvingen voor Boost-je-onderwijs-week is spectaculair toegenomen van 211 inschrijvingen in '22 tot 917 inschrijvingen in '23.

3. Opleidingsaanbod

SD3

HOGENT staat voor studentsucces.

4

QUALITY EDUCATION

Kwaliteitsonderwijs.

17

PARTNERSHIPS FOR THE GOALS

Partnerschap om doelstellingen te bereiken.

3.1 Programmatie en afbouw

Aanvragen studieduurverlenging, oprichting afstudeerrichting of nieuwe opleiding.

Tijdens het academiejaar 2022-2023 werden geen aanvragen ingediend voor studieduurverlenging en werden geen nieuwe afstudeerrichtingen ingericht. De aanvraag en het volledige proces voor indiening van de nieuwe opleidingen HRM en Medisch Technoloog zijn opgestart in 2022-2023 (en volledig doorlopen in najaar 2023).

3.1.1 Afbouw

Tijdens het academiejaar 2022-2023 werden geen opleidingen en/of afstudeerrichtingen afgebouwd.

3.1.2 Postgraduaten

Een overzicht van de postgraduaten is beschikbaar op hogent.be/studeren/opleidingen. Volgende postgraduaten zijn nieuw opgestart/geïmplementeerd in academiejaar 2022-2023:

- Advanced Personal Trainer
- IZ en Spoed
- IT-management

3.1.3 Bachelor-na-bacheloropleidingen en master-na-masteropleidingen

Een overzicht van de initiële opleidingen en de vervolgopleidingen is beschikbaar op hogent.be/studeren/opleidingen.

Bijlagen

- 3.1 Aantal inschrijvingen per opleiding op 1 december 2023.

3.2 Samenwerkingsverbanden

HOGENT sloot in het academiejaar 2022-2023 op het vlak van onderwijs nieuwe overeenkomsten af met onder andere:

- Syntra Midden-Vlaanderen in het kader van werkplekleren in de graduaatsopleiding HVAC-systemen
- VDAB Oost-Vlaanderen in het kader van werkplekleren in de graduaatsopleiding werfororganisatie
- UZ Gent en de Arteveldehogeschool in het kader van het duaal brugtraject voor de bacheloropleiding in de verpleegkunde na de HBO5-opleiding in de verpleegkunde
- VIB vzw en Biotalys nv in het kader van duaal leren in de bacheloropleiding in de chemie
- UGent, UCT, IN-Gent en de Arteveldehogeschool in het kader van het Voortraject hoger onderwijs voor anderstaligen
- de Arteveldehogeschool, Howest en UGent in het kader van het postgraduaat Politisering in het sociaal werk
- VZW De Kade – Secundaire school Spermalie voor de specialistische ondersteuning van studenten met een ernstige visuele beperking
- AZ Maria Middelaes, Gent en Cerba Healthcare, CRI Zwijnaarde in het kader van alternatieve leertrajecten voor de bacheloropleiding in de biomedische laboratoriumtechnologie

3.3 Stages

Stages nemen in het curriculum van de student een belangrijke plaats in. Ze vormen de link met de praktijk, het werkveld en het regionale weefsel en fungeren als concrete vorm van beroepsoriëntatie. Meer specifieke informatie over het aanbod van de stageplaatsen per opleiding vind je in bijlage 3.2 op pagina 204.

3.4 Gebruik van een andere
onderwijstaal dan het
Nederlands

SD3

HOGENT staat voor studentsucces.

4

QUALITY
EDUCATION

Kwaliteitsonderwijs.

Voormalig taalbeleidscoördinator Lien Van Achter stopte in deze opdracht in september 2022. Zij werd vervangen door taalbeleidsadviseur Öznur Karaca in maart 2023.

Dit verslag begint in maart 2023, volgend op een periode van inactiviteit sinds september 2022, en komt op een moment dat de hogeschool geconfronteerd werd met de uitdagingen door het ontbreken van taalcoaching.

Taalcoaching en -remediëring voor studenten
In de periode maart-juni 2023 werd aangekondigd dat de samenwerking met CVO Encora zou worden stopgezet vanaf 2023-2024. Het CVO bood cursussen Academisch Nederlands, maar stopt met dit aanbod. Ook in deze periode werd aangekondigd dat de enige 0.3 VTE taalcoaching binnen het departement GO5 zou wegvallen vanaf juni 2023. Dit vormt een significante uitdaging. Conform de Codex Hoger Onderwijs zijn we verplicht in taalremediëring te voorzien. Het gebrek aan persoonlijke taalcoaching betekende dat we moeten nadenken over extra ondersteuning van OP en ATP en over alternatieve manieren om een minimale, essentiële dienst te leveren.

Inzicht in het taalbeleid bij HOGENT
Een primair doel was het in kaart brengen van de huidige staat van taalbeleid en -ondersteuning binnen HOGENT, en het identificeren van lacunes en mogelijke verbeterpunten. In het Strategisch Plan, onder SD 3 ‘HOGENT staat voor studentsucces’, staat volgende doelstelling : ‘Het taalbeleid is geactualiseerd.’

Een geactualiseerde versie van het taalbeleid wordt voorzien in het voorjaar van 2024.

Update van het taalbeleid
Deze revisie gaat van start in 2023, met een screening van het huidige beleid, onderzoek naar bestaande vormen van implementatie, en een bevraging onder lectoren over bekendheid met Taalwijs en het taalbeleid. Dit is een belangrijke stap om het taalbeleid aan te passen aan de huidige behoeften en uitdagingen, en een geactualiseerde versie van het taalbeleid wordt voorzien in het voorjaar van 2024.

Update van digitaal taalremediëringsplatform: Taalwijs
Taalwijs, ons digitaal taalremediëringsplatform, krijgt een update om beter aan te sluiten bij de behoeften van de studenten. De lerarenopleiding wordt benaderd met de vraag of materiaal ontwikkeld voor de Starttoets breder ingezet kon worden, een belangrijke stap in de richting van meer geïntegreerde taalondersteuning. Maar door de beperkingen van digitale trajecten die veelal leunen op zelfsturing, is deze oplossing niet afdoende om het gebrek aan persoonlijke taalcoaching te compenseren.

Heroprichting van de Werkgroep taalbeleid en taalondersteuning
Het opnieuw activeren van de Werkgroep Taalbeleid was cruciaal om een breed gedragen en effectief taalbeleid te realiseren en het gebrek aan taalcoaching aan te pakken. Het team komt samen in de zomer, en maakt gezamenlijke afspraken voor 2023-2024.

De ontwikkeling van ‘De taalbewuste (vak)docent’ voor onderwijzend personeel is deels een antwoord op de noodzaak om taalontwikkeling te integreren in de dagelijkse onderwijspraktijk, als onderdeel van het compenseren van het gebrek aan directe taalcoaching.

Professionaliseringstraject voor OP
De ontwikkeling van ‘De taalbewuste (vak) docent’ voor onderwijzend personeel is deels een antwoord op de noodzaak om taalontwikkeling te integreren in de dagelijkse onderwijspraktijk, als onderdeel van het compenseren van het gebrek aan directe taalcoaching.

Dit traject is specifiek ontworpen om onze docenten te ondersteunen in hun rol als facilitators van taalontwikkeling binnen hun vakgebieden. Het biedt hen inzicht in en tools voor het integreren van taalbewust onderwijs in hun lessen, waarbij ook vakdocenten aandacht kunnen hebben voor taalvaardigheid en taalontwikkeling, zonder daarbij de specifieke rol van taaldocenten over te moeten nemen.

Het traject omvatte zowel theoretische modules als praktische workshops, gericht op het versterken van de taalvaardigheden van studenten binnen diverse vakdisciplines. Het stelt docenten in staat om taalvaardigheid te bevorderen op een manier die natuurlijk aansluit bij hun vakinhoudelijke lessen.

Conclusie
Het academiejaar 2022-2023 aan HOGENT is er een van aanzienlijke uitdagingen, maar ook van nieuwe mogelijkheden en aanpassingsvermogen. Het ontbreken van taalcoaching dwingt ons creatief te denken en nieuwe benaderingen te zoeken voor taalondersteuning. Hoewel digitale hulpmiddelen zoals Taalwijs waardevol zijn, blijft de behoefte aan persoonlijke begeleiding en ondersteuning duidelijk. Ook professionalisering van OP is hierin noodzakelijk, om op duurzame wijze door te kunnen verwijzen naar Taalwijs. In de toekomst zullen we ons blijven inzetten om de lacune in taalcoaching aan te pakken en een inclusief en effectief taalbeleid te ontwikkelen.

Het ontbreken van taalcoaching dwingt ons creatief te denken en nieuwe benaderingen te zoeken voor taalondersteuning.

4. Begeleidingsmaatregelen voor studenten

SD2

Een leven lang ontwikkelen is voor de HOGENTenaar een evidentie.

SD3

HOGENT staat voor studentsucces.

4 QUALITY EDUCATION

Kwaliteitsonderwijs.

4.1 Eerder Verworven Competenties (EVC)

Sinds academiejaar 2022-2023 kan binnen AUGent ook een EVC vereenvoudigde procedure (EVC VP) worden toegepast voor specifieke doelgroepen om bepaalde onderdelen minder belastend te maken voor kandidaten en instellingen. In tegenstelling tot de EVC standaardprocedure (EVC SP) is er hierbij vrijstelling van portfoliogebruik waardoor er meteen met een competentiegericht interview, beheersingsproef of reflectiedossier kan worden gewerkt. Daarnaast volstaat een beoordeling van minstens 1 assessor en is er voor kandidaten die voldoen aan de toelatingsvoorwaarden voor de opleiding vrijstelling van kostenbetaling.

Het totaal aantal EVC-aanvragen (24) is met 40 procent gestegen ten opzichte van vorig academiejaar. De nieuwe mogelijkheid tot gebruik van een EVC Vereenvoudigde procedure naast de EVC Standaardprocedure kan dit grotendeels verklaren.

De meeste aanvragen voor EVC SP werden ingediend voor professionele bachelors: toegepaste informatica (4), orthopedagogie (4), sociaal werk (2), vastgoed (1) en elektromechanica (1). Voor de graduaten werden 2 EVC-dossiers ingediend: elektromechanische systemen en juridisch-administratieve ondersteuning.

Algemeen houden de aangevraagde competenties voor de professionele bachelors en graduaten verband met het opleidingsonderdeel (olod) 'stage', al dan niet in combinatie met die van andere olods. Hiernaast waren er ook 3 EVC-aanvragen voor volledige academische opleidingen van onze School of Arts : 2 voor beeldende kunsten en 1 voor muziek.

Het totaal aantal EVC-aanvragen (24) is met 40 procent gestegen ten opzichte van vorig academiejaar. De nieuwe mogelijkheid tot gebruik van een EVC Vereenvoudigde procedure naast de EVC Standaardprocedure kan dit grotendeels verklaren.

In het kader van EVC VP waren er 7 dossiers binnen 4 afstudeerrichtingen van de bachelor bedrijfsmanagement : milieu- en duurzaamheidsmanagement, rechtspraak, accountancy-fiscaliteit en supply chain management. Meer bepaald hebben 5 personen een aanvraag ingediend voor de doelgroep m.b.t 'erkenning van talige competenties'. Hierbij wordt gefocust op studenten die door levensomstandigheden (meertalige opvoeding, verblijf buitenland, ander land van herkomst) een hoog niveau van meertaligheid hebben of die via een eerder gevolgde bacheloropleiding talige competenties konden ontwikkelen die van voldoende hoog niveau zijn voor het vakdomein van de nieuwe opleiding (maar dit niet kunnen staven via eerder verworven kwalificaties binnen hoger onderwijs). Binnen de doelgroep die bepaalde leerresultaten tot een bepaald niveau (uitgezonderd het eindniveau) van competentie-ontwikkeling bezit en hiervoor een bewijs van bekwaamheid via EVC VP wenst te verwerven, hebben 2 personen een aanvraag ingediend voor 'erkenning van competenties op leerdoelniveau van niet-afsluitende olods'.

4.2 Toelatingsonderzoek

4.2.1 Bacheloropleidingen
Het aantal geïnteresseerden (62) in de procedure van het toelatingsonderzoek voor bachelors is in vergelijking met vorig academiejaar gedaald met 20 procent. Van deze groep van geïnteresseerden kwam slechts 48 procent langs voor een intakegesprek, wat een daling van 16 procent betekent in vergelijking met vorig academiejaar. Van wie een intakegesprek is afgenomen heeft 70 procent effectief een dossier ingediend, wat een kleine stijging van 5 procent betreft tegenover vorig academiejaar. Dit toont opnieuw aan hoe belangrijk het intakegesprek is als realiteitscheck voor de geïnteresseerde student. Van deze ingediende dossiers werd 67 procent (14 personen) positief beoordeeld, wat een stijging van 8 procent betekent ten opzichte van vorig academiejaar. De kwaliteit van de dossiers blijft stabiel en relatief goed. De aanvragen zijn verspreid over ons gediversifieerd aanbod van opleidingen.

4.2.2 Graduaatsopleidingen
HOGENT heeft voor dit academiejaar 6 afnamesessies van het Vlaanderenbreed toelatingsonderzoek voor graduaten op campus Schoonmeersen georganiseerd waarvan 4 voor eerste semester en 2 voor het tweede semester, net zoals vorig academiejaar. In totaal schreven er zich voor dit academiejaar 83 kandidaten in, waarvan 73 procent (61 personen) effectief heeft deelgenomen. Van die deelnemers behaalde 82 procent (50 personen) een positief resultaat. In vergelijking met vorig academiejaar is het aantal inschrijvingen voor het toelatingsonderzoek voor graduaten gestegen met 30 procent. Percentages qua effectieve deelnames aan het toelatingsonderzoek en qua behaald positief resultaat zijn vergelijkbaar met vorig academiejaar.

In vergelijking met vorig academiejaar is het aantal inschrijvingen voor het toelatingsonderzoek voor graduaten gestegen met 30 procent.

5. Internationalisering

5.1 Visie, beleid en strategie

Een brede visie op internationalisering betekent naast de evidente aandacht voor mobiliteit van studenten en personeelsleden ook inzetten op strategische partnerschappen, correct databeheer, ontwikkelen van internationale curricula en gezamenlijke programma's en dit alles binnen het systeem voor integrale kwaliteitszorg en gedragen door een performante communicatie en marketing.

Voor de verwezenlijking van de 'ambitie internationalisering', zoals beschreven in het beleidsplan internationalisering (juli 2020) onderscheiden we drie beleidskaders:

- (1) de oprichting en uitbouw van een stuurgroep Internationalisering met aan het hoofd de opdrachthouder Internationalisering. De Opdrachthouder Internationalisering heeft haar opdracht stopgezet in maart '23. Een afsluitende stuurgroepvergadering (met het on hold zetten van de stuurgroep) heeft plaatsgevonden in juni. Iets later – juli '23 - heeft HOGENT het U!REKA-project goedgekeurd gekregen, wat directe aanleiding gaf tot de oprichting van de U!REKA-stuurgroep (ter uitvoering van het programma) en de Internationaliseringsraad (ter uitvoering van het beleid rond internationalisering). De eerste vergaderingen van beide gremia vonden plaats in november & december 2023. De verslagen van de Stuurgroep Internationalisering en de goedgekeurde documenten worden beschikbaar gesteld op het HOGENT-intranet. De verslagen van de nieuwe stuurgroepen zullen – na goedkeuring – volgend jaar ook openbaar gemaakt worden na afspraken hieromtrent met de leden.

Voor het strategisch landen- en partnerbeleid hebben we grote stappen gezet in het Grote Merengebied en werd de samenwerking met onze U!REKA-partners bekroond met het binnenhalen van de European University U!REKA.

- (2) de uitbouw van een strategisch landen- en partnerbeleid. Voor het strategisch landen- en partnerbeleid hebben we grote stappen gezet in het Grote Merengebied en werd de samenwerkingsovereenkomst met onze U!REKA-partners bekroond met het binnenhalen van de European University U!REKA.
- (3) een middelenkader, dat verder geïmplementeerd en uitgevoerd is in 2022-2023.
- Uiteraard voorziet het beleidsplan daarnaast in andere nieuwe beleidsinstrumenten. Tussentijdse evaluatie van dit beleidsplan is gepland voor 2024.

5.2 Kennismanagement

Verschillende fora en studiedagen over internationaliseringsthema's werden bijgewoond door de collega's van het International Office en bieden de kans om het Vlaamse en Europese beleid op het vlak van internationalisering in het hoger onderwijs mee vorm te geven en te delen met andere belanghebbenden binnen HOGENT.

Zo namen verschillende collega's van het International Office (IO) en andere HOGENT-medewerkers deel aan de U!REKA Connects-conferentie (Amsterdam, mei '23). Vijf IO-collega's en verschillende internationale coördinatoren van de opleidingen namen deel aan de jaarlijkse conferentie van European Association for International Education (EAIE), (Rotterdam, september 23) en op de staff week in Finland (Helsinki –Hagaa Helia) waren twee collega's van IO aanwezig.

Daarnaast was het International Office vertegenwoordigd in tal van fora en informatiemomenten: de werkgroep Internationalisering en de werkgroep Zuidwerking binnen de Vlaamse Hogescholenraad, het jaarlijks LNO2 congres, Mobility Online webinars, de infosessie verblijfsprocedure internationale studenten Stad Gent, werkgroepen bij VLIR-UOS, werkgroepen U!REKA, lerend netwerk Inclusieve mobiliteit.

De collega's van het International Office hebben in 2022-2023 hard gewerkt aan transparante informatieverstrekking en communicatie: de kwartale coördinatoren-overlegmomenten zijn uitgebreid met een interactief luik met interviews, de Teamsomgevingen voor communicatie binnen IO én die met de coördinatoren internationalisering zijn bijgestuurd en verfijnd. De communicatie naar personeelsleden van HOGENT via intranet heeft een update gehad, net als de communicatie naar studenten (via het nieuwe studentenintranet Wallie). De audit van september '23 heeft bevestigd dat IO hier goed werk levert.

Op 3 juli 2023 werd het U!REKA-projectvoorstel geselecteerd door de Europese Commissie. Het projectvoorstel heeft als titel 'U!REKA Sustainable Human Inclusive Future proof Transition' en als focus climate neutral and smart cities.

5.3 Partnerschappen en mobiliteit

Databeheer

Sinds januari 2018 wordt het databeheer van het International Office via Mobility Online gedaan. Binnen Mobility Online worden de bilaterale akkoorden met partnerinstellingen binnen en buiten Europa en de uitgaande en inkomende studentenmobiliteiten met bijhorende beursprogramma's beheerd. Deze software wordt elk jaar verder ontwikkeld en bijgestuurd voor gebruik aan HOGENT. Sinds januari 2023 is er een functional analist actief binnen het team van IO om flows in mobility online uit te tekenen en andere digitale ondersteuning te bieden.

Partnerschappen en samenwerkingsakkoorden

HOGENT had in het academiejaar 2022-2023 in totaal een kleine 300-tal actieve partnerschappen met hoger onderwijsinstellingen in het buitenland of in de Franse Gemeenschap van België, waaronder de meeste akkoorden in de programmalanden van Erasmus+ KA131. Daarnaast waren er ook enkele Zwitserse akkoorden, akkoorden in het kader van Erasmus Belgica en ten slotte ook een tiental akkoorden buiten de Europese Unie. De partnerschappen kunnen via een portaal van mobility online geraadpleegd worden.

De samenwerking met het strategisch partnerschap Urban Research and Education Knowledge Alliance (U!REKA), werd in 2022-2023 nog geïntensifieerd. De U!REKA-partners en HOGENT hebben een U!REKA-projectvoorstel ingediend in het kader van het Erasmus+ European Universities Initiative call 2023 (BC/O/2023/ONDW/129215) in januari 2023. Op 3 juli 2023 werd het U!REKA-projectvoorstel geselecteerd door de Europese Commissie. Het projectvoorstel heeft als titel 'U!REKA Sustainable Human Inclusive Future proof Transition' en als focus climate neutral and smart cities. Met het initiatief van de Europese universiteiten wil de Europese Commissie tegen 2050 de ambitieuze visie bereiken van een innovatieve, wereldwijd competitieve en aantrekkelijke European Education Area.

Ze wil daarnaast diverse innovatieve en structurele modellen van samenwerking tussen hogeronderwijsinstellingen testen, die later kunnen dienen als inspiratie voor het gehele hoger onderwijs in de EU. Een Europese Universiteit is een ambitieuze alliantie van (minstens 3 Europese) hogeronderwijsinstellingen die een institutionele structurele en strategische samenwerking op lange termijn aangaat, gebaseerd op gemeenschappelijke waarden en overeengekomen principes. De ambitie van de Europese Commissie is om tegen midden 2024 in totaal 60 Europese universiteiten te ondersteunen, goed voor meer dan 500 betrokken hogeronderwijsinstellingen (dat is ongeveer 10 procent van het totaal aantal instellingen in de Erasmus+-programmalanden).

Dat HOGENT samen met haar U!REKA-partners toetreedt tot deze selecte groep van hogeronderwijsinstellingen is van strategisch groot belang. Het betekent op termijn een shift voor de internationale positionering van HOGENT, zowel wat de interne organisatie en strategie van HOGENT betreft als de externe positionering regionaal en internationaal.

Onze tweede strategische regio is het Grote Merengebied Afrika. Ook hier is in 2022-2023 de samenwerking geïntensifieerd door het afsluiten of hernieuwen van verschillende Memoranda of Understanding (Mwenge University in Tanzania, Moi University in Kenia & Mountains of the Moon University in Oeganda). Het ankerpunt Grote Merengebied bezocht samen met enkele collega's in november de University of Rwanda. In juni bracht HOGENT-delegatie van acht personen een bezoek aan de verschillende partners in Oeganda en Rwanda om de samenwerking op het vlak van onderwijs, onderzoek en dienstverlening te verstevigen en uit te breiden in de toekomst.

Dat HOGENT samen met haar U!REKA-partners toetreedt tot deze selecte groep van hogeronderwijsinstellingen is van strategisch groot belang. Het betekent op termijn een shift voor de internationale positionering van HOGENT, zowel wat de interne organisatie en strategie van HOGENT betreft als de externe positionering regionaal en internationaal.

Studentenmobiliteit

In academiejaar 2022-2023 gingen opnieuw heel wat studenten voor minstens één maand naar het buitenland in het kader van hun opleiding, zowel voor studie als voor stage, zowel binnen als buiten Europa. Daarnaast ontving HOGENT ook heel wat buitenlandse uitwisselingsstudenten voor minstens één semester.

Een gedetailleerd overzicht van inkomende en uitgaande uitwisselingsstudenten is te vinden in **bijlage 3.3 e.v.**

Voor alle uitgaande studenten voorzag het International Office in informatie over de noodzakelijke verzekeringen, documenten en rapporteringsvoorwaarden bij terugkeer. Voor alle uitgaande studenten die een mobiliteitsbeurs van de Europese, federale of Vlaamse overheid ontvingen, gaf het International Office informatie over de financieringsovereenkomst en zorgde het International Office voor de uitbetaling van de beurzen (met name ASEM Work Placement Programme, Erasmus+, Erasmus Belgica, Generieke Beurzen, Priority Country Programme beurzen, The Washington Center Beurzen en VLIR-UOS beurzen).

Ook inkomende uitwisselingsstudenten konden voor al hun praktische vragen terecht bij het International Office. De coördinatoren Internationalisering van de opleidingen ondersteunden zowel uitgaande als inkomende studenten bij opleidingsspecifieke zaken.

Personeelsmobiliteit

Wat betreft personeelsmobiliteit, heeft het International Office werk gemaakt van een personeelsmobiliteitswijzer, zodat personeelsleden sneller kunnen achterhalen of ze eventueel in aanmerking komen voor een aanvraag van een beurs. Bijvoorbeeld een beurs voor een lesopdracht bij een Europese partnerinstelling (Staff Teaching Assignment-beurs), een beurs voor opleiding binnen het kader van Erasmus+ (Staff Training-beurs) ondersteund door een Erasmus+ of een VLIR-UOS XREI-beurs als onderdeel van het Global Mindsprogramma om de capaciteit tot ontwikkelingssamenwerking binnen het hoger onderwijs te versterken. Naast deze personeelsmobiliteiten met beurzen gebeuren nog meer personeelsmobiliteiten aan HOGENT (o.a. in functie van onderzoek).

Behalve de personeelsmobiliteitswijzer werd ook een tool voor opvolging van budgetverdeling per departement ontworpen en in gebruik genomen tijdens 2022-2023.

Projecten

Het International Office informeerde en begeleidde ook in academiejaar 2022-2023 de opleidingen en onderzoekscentra bij de uitvoering, afsluiting en indiening van projecten in het kader van Erasmus+, VLIR-UOS en de oproep Internationale Samenwerking van Kennisinstellingen van de provincie Oost-Vlaanderen. Dit resulteerde in meer dan 10 goedgekeurde en gefinancierde projecten.

In academiejaar 2022-2023 startten 3 goedgekeurde Erasmus+ Samenwerkingspartnerschappen (Key Action 2) op. Maar met de nieuwe Erasmus+ oproep in maart 2023 werden maar liefst 9 projectvoorstellen ingediend waarvan alvast 1, gecoördineerd door het onderzoekscentrum Futures through Design werd goedgekeurd voor financiering.

Van de 7 ingediende VLIR-UOS projecten worden maar liefst 3 VLIR-UOS South Initiatives goedgekeurd.

Ook de oproep Internationale Samenwerking van Kennisinstellingen van de provincie Oost-Vlaanderen resulteerde in 3 nieuwe gefinancierde projecten.

Al deze projecten worden de komende jaren uitgerold in samenwerking met partners in Europa, Ecuador, Oeganda en Rwanda.

Gelinkt aan de partnerschappen, en specifiek de niet-Europese partners, werkte het International Office, in nauwe samenwerking met het ankerpunt Grote Merengebied en de collega's actief in deze regio's, een nieuwe aanvraag uit binnen Erasmus+. Het betreft mobiliteiten van studenten en personeel tussen programmalanden en partnerlanden, gefinancierd met externe fondsen van de Europese Commissie (E+ KA171). Het uitrollen van de goedgekeurde mobiliteiten met de landen van het Grote Merengebied, Ethiopië, Zuid-Afrika, Oekraïne en Georgië zal gebeuren in de komende academiejaren.

5.4 Evenementen

In 2022-2023 organiseerde het International Office enkele evenementen met een internationale insteek voor zowel studenten als collega's zoals de Welcome days (in elk semester) voor inkomende uitwisselingsstudenten, het International Café voor uitgaande uitwisselingsstudenten en de International Week rond het thema duurzaamheid voor internationale partners en eigen HOGENT-staff en studenten (met inbegrip van gastlessen).

Bijlagen

- 3.2 Stageaanbod
- 3.3 Verdeling uitgaande studenten 2022-2023
  - 1. aantal uitgaande studenten onderverdeeld in stage en studie
  - 2. aantal uitgaande studenten (stage en studie) binnen en buiten Europa
  - 3. aantal uitgaande studenten (stage en studie) per financieringsprogramma
  - 4. aantal uitgaande studenten (stage en studie) per departement
  - 5. aantal uitgaande studenten (studie) per land
  - 6. aantal uitgaande studenten (stage) per land binnen en buiten Europa
- 3.4 Verdeling inkomende studenten 2022-2023
  - 1. Aantal buitenlandse inkomende studenten: studies en stages
  - 2. Aantal inkomende studenten per land (2022-2023)
  - 3. aantal inkomende studenten (stage en studie) per financieringsprogramma
  - 4. aantal inkomende studenten (stage en studie) per departement

6. Leernetwerken

- SD2** Een leven lang ontwikkelen is voor de HOGENTenaar een evidentie.
- SD3** HOGENT staat voor studentsucces.
- SD5** HOGENT is een geweldige plek om te werken.
- SD6** HOGENT is een wendbare organisatie die stimuleert en motiveert.

Kwaliteitsonderwijs.

De dienst Leernetwerken wil een volwaardig partner zijn in het leren, is sterk gericht naar de gebruiker, ondersteunt de studenten, de onderwijsgeevenden en de onderzoekers zo goed mogelijk en speelt creatief in op de evoluerende noden ervan.

6.1 Het bibliotheeknetwerk

De bibliotheekwerking speelt een belangrijke rol in de ondersteuning van onderwijs en onderzoek. De bibliotheek staat garant voor kwaliteitsvolle informatie, die samen met de opleidingscentra uitgebouwd wordt en die aansluit bij de noden en de doelen van de opleidingen. De bibliotheek stimuleert en ondersteunt daarnaast de ontwikkeling van informatiegerelateerde competenties, via een stimulerende leeromgeving, informatiesessies op maat en digitale handleidingen en cursussen.

6.1.1 Collectie

Het totaal aantal records in de catalogus bedraagt eind 2023 405.661 titelbeschrijvingen. Dit is een stijging van een 500-tal titels t.o.v. het vorige jaar. Het betreft hier boeken, tijdschriften, artikels, e-books, bachelorproeven, partituren, e.d. De digitale collectie bestaat uit 43 betalende databanken. Momenteel bieden de databanken toegang tot 68.091 full text-tijdschriften en 34.379 e-books.

Eind december is er voor HOGENT, Arteveldehogeschool, PXL en Howest gezamenlijk een overheidsopdracht uitgeschreven voor de levering van een nieuw cloud-based geïntegreerd bibliotheekstelsel. Het bibliotheekstelsel zal naast een collectiebeheerssysteem voor de fysieke en elektronische bronnen, ook een intuïtieve unified search opac en rapporteringsmodule bevatten.

6.1.2 Dienstverlening

De bibliotheek streeft naar een resultaatgerichte, dynamische werking en levert hoogwaardige dienstverlening die effectief inspeelt op de voortdurende ontwikkelingen in het onderwijslandschap en de informatiewereld.

Naast het ad hoc uitvoeren van traditioneel baliewerk en het bieden van eerstelijns hulp voor IT, omvat de dienstverlening ook een brede ondersteuning voor onderwijs en onderzoek. Dit gebeurt onder andere door het verzorgen van instructies, workshops en presentaties voor zowel docenten als studenten in het kader van specifieke taken of opdrachten. In 2023 vonden tientallen bibliotheeksessies plaats, voornamelijk gericht op studenten in het eerste of derde jaar.

In de loop van 2023 zag de 'werkgroep collectie en informatievaardigheden' het levenslicht. Met deze werkgroep willen de bibliotheken van HOGENT werken aan een toekomstvisie en -beleid inzake collectievorming, waarbij de noden en behoeften van studenten, docenten en onderzoekers centraal staan. De collectie moet de doelstellingen van HOGENT ondersteunen en meehelpen aan de vorming van hoogopgeleide professionals.

In de meeste bibliotheken is het mogelijk om laptops, projectoren, videocamera's, koptelefoons en ander nuttig werkgerelateerd materiaal te lenen. Om deze uitleen te stroomlijnen heeft men eind 2023 een nieuwe reservatietool in gebruik genomen. Alle uitleenbare materialen (laptops, videocamera's, beamers...) van de verschillende bibs zijn ingevoerd in het systeem. Voor bibliotheek Schoonmeersen zijn ook vergaderlokalen en studielokalen, die door de bibliotheek worden beheerd, mee in het systeem opgenomen. Dit nieuwe reservatiesysteem Time-Edit kan gebruikt worden via het intranet voor personeel en studenten (respectievelijk HNET en Wallie).

Studenten en docenten kunnen in bib Schoonmeersen en bib Ledeganck nog altijd experimenteren met het maken van 3D-prints.

Ook in 2023 werd de lezingenreeks Teatime@bib voortgezet. Vier in totaal, waarvan één in de nieuwe bibliotheek van Vesalius. De laatste twee edities van dat jaar vonden plaats in de nieuwe polyvalente ruimte op de tweede verdieping van het D-gebouw op campus Schoonmeersen. Deze lezingen hadden als thema duurzaamheid, diversiteit en gezondheid.

6.1.3 Infrastructuur

Er werd dit jaar ook een tweede werkgroep opgericht rond de herinrichting van de ruimte en de faciliteiten van bib schoonmeersen. Dat leidde tot enkele reorganisaties, die rekening hielden met de veranderende behoeften van de gebruikers. Er werd gestreefd om in dit proces zo weinig mogelijk studieplekken prijs te geven.

De stille ruimte werd verplaatst naar een niet afgesloten ‘stille zone’ op de tweede verdieping om plaats te bieden aan HELA. De tijdschriften werden geïntegreerd in de bibliotheekruimte en de eerdere tijdschriftenzaal werd een polyvalente samenwerkingsplaats voor studenten. De modulaire mogelijkheden van het meubilair laten ook lezingen toe om de kennis en expertise van HOGENT in de kijker te zetten.

De campusbibliotheek van Vesalius verhuisde naar een nieuwe locatie en werd volledig heringericht. Ook op campus Melle werd het meubilair vernieuwd en kreeg de bibliotheek een opknapbeurt.

6.1.4 Gebruik

Er zijn voor 2023 355.839 bezoekers geregistreerd in de bibliotheken, een lichte stijging in vergelijking met het vorige jaar. Verder zijn er 14.970 uitleningen genoteerd.

SFX, de link resolver die toelaat de full text van tijdschriften op te zoeken vanuit een bibliografische referentie, is intensief gebruikt. Er is 13.177 keer gebruikt gemaakt van SFX om de full text van een artikel op te vragen.

In de loop van 2023 zag de ‘werkgroep collectie en informatievaardigheden’ het levenslicht. Met deze werkgroep willen de bibliotheken van HOGENT werken aan een toekomstvisie en -beleid inzake collectievorming.

6.2 IILT

Het IILT (Innovatie- en Leertechnologie) helpt en inspireert onderwijsgeevenden bij het implementeren van e-learning en technology enhanced learning. Het mikt daarbij vooral op activerende didactische werkvormen, multimedia en blended learning. Hiervoor wordt nauw samengewerkt met de dienst onderwijsontwikkeling. Het IILT bestaat uit een team dat de digitale leeromgeving ontwikkelt en ondersteunt, het team onderwijstechnologie en een team multimedia.

6.2.1 Digitale leeromgeving

De digitale leeromgeving bestaat uit een resem componenten die de onderwijstaken ondersteunen en betrekking hebben op communicatie, samenwerken, kennisdeling, toetsen, inleveren en beoordelen van opdrachten.

In 2023 werd een technische upgrade van de digitale leeromgeving uitgevoerd om het platform en de gebruikersdata maximaal te beschermen tegen hacking en cybercriminaliteit.

Voorts is er, naast een aantal kleinere aanpassingen is er voornamelijk ingezet op de verdere integratie met Ans. Er werd voor gezorgd dat de resultaten van de toetsen kunnen terugvloeien naar het LMS zodat ze kunnen gebruikt worden in het puntenboekje.

Er wordt intussen ook verder gebouwd aan de digitale leeromgeving van de toekomst. Om dat de concretiseren, werden heel wat brainstormsessies georganiseerd binnen het team, werden verschillende stakeholders gehoord – onder wie collega's van onderwijsontwikkeling, maar ook vertegenwoordigers van andere hogeronderwijsinstellingen in Vlaanderen en Nederland. Er werd een klankbordgroep opgericht met vertegenwoordiging van elk departement. Die kwam die een eerste keer samen in december.

Er werd een project gestart om de verouderde peer assessment tool WebPA te vervangen. Alle opleidingen die de huidige tool gebruiken werden gehoord en bevraagd. Met die input werd mogelijke vervangende software onder de loep genomen. De keuze viel op het product BuddyCheck dat eind 2023 werd aangekocht met de bedoeling om tegen academiejaar 24-25 deze operationeel te zijn.

In 2023 liep het voorsprongfonds af, maar om de realisaties ervan te verduurzamen, werd HELA (HOGENT Education Learning Academy) opgericht.

6.2.2 Team onderwijstechnologie

In 2023 focuste het team onderwijstechnologie zoals altijd op het ontwikkelen van kwalitatieve handleidingen, het voorzien in een professionaliseringsaanbod en het opvolgen van onderwijstechnologische trends. Drie prioriteiten stonden dit jaar centraal:

Allereerst gingen we in 2023 volledig aan de slag met de nieuwe toetsomgeving Ans. We boden uitgebreide handleidingen, individuele ondersteuningsmomenten en opleidingen op diverse niveaus aan. Gedurende de examenperiode bood het team ook een permanentiedienst aan voor examens met Ans.

Voorts zijn alle handleidingen herzien en, voor betere toegankelijkheid, overgebracht naar het intranet voor lesgevers en studenten.

Ten tweede leidde de toenemende aandacht voor artificiële intelligentie ertoe dat het team zich verder professionaliseerde op dit gebied. We gaven tal van opleidingen en informatie over ChatGPT en AI in het onderwijs, zowel op HOGENT-brede studiedagen als op vraag van opleidingen.

Ten derde werd de noodzaak voor de aanschaf van een nieuwe peer assessment tool duidelijk (zie ook 6.2.1). Aan de hand van een analyse, bevraging van gebruikers en marktonderzoek werd een tool gekocht die het beste aansluit bij de eisen van onze onderwijsomgeving. De implementatie van deze tool is voor 2024.

Verskillende projecten werden gelanceerd, waaronder de screening van digitale competenties voor lesgevers, didactische inspiratiegids (DIGI) en de toekomst van DLO. Deze projecten worden in 2024 voortgezet.

In 2023 werd het team deel van HELA. Dit zorgde er enerzijds voor dat we meer fysieke individuele ondersteuning bieden en dat we HELA-online verrijken met tips, tricks, handleidingen en good practices. Anderzijds zorgt dit voor een betere samenwerking met andere teams zoals multimedia, onderwijsondersteuners en IT.

6.2.3 Team Multimedia

Team multimedia ging verder op het ingeslagen pad om het onderwijs aan HOGENT te ondersteunen. De projecten omvatten o.a. assistentie verlenen bij het maken van weblectures, monteren en finaliseren van kennisclips, screencasts en podcasts, opleidingssessies rond het gebruik van audiovisueel materiaal, ...

De groeiende vraag naar audiovisueel materiaal voor onderwijsdoeleinden zorgt ervoor dat het team meer inzet op zelfredzaamheid van de lectoren. Om te anticiperen op die groei werden de aankopen, gefinancierd met het budget van het voorsprongfonds, steeds uitgevoerd met dat principe in het achterhoofd. Die aanpak begint te renderen.

6.2.4 Voorsprongfonds

In 2023 liep het voorsprongfonds af, maar om de realisaties ervan te verduurzamen, werd HELA (HOGENT Education Learning Academy) opgericht. Een virtuele en fysieke ontmoetingsplaats voor HOGENT-personeel, in het bijzonder lectoren die willen experimenteren om meer technologie te integreren in hun onderwijspraktijk. Ze vinden er niet alleen specialisten in onderwijstechnologie, multimedia, office 365, maar ook ondersteuning voor de didactische invulling van hun ideeën.

Yonk.

**Blijf ontwikkelen.
Blijf Yonk.**

In 2022 richtte HOGENT YONK op als een interne katalysator om krachten te bundelen en strategisch vorm te geven aan de nieuwe kernopdracht van HOGENT: een leven lang ontwikkelen (LLO). Het tijdperk waarin alleen diploma's zorgden voor kennis tijdens de levenslange loopbaan is voorbij. Voortdurend bij- en omscholen is steeds meer een noodzaak om in het eigen vakgebied bij te blijven, maar ook om eventueel een andere wending aan je loopbaan en je leven te geven. HOGENT erkent deze maatschappelijke evolutie en maakt van onderwijs een circulair verhaal dat voortdurend evolueert.

2023 werd gekenmerkt door een voortdurende vraag vanuit de arbeidsmarkt naar talent. Het aantal knelpuntberoepen nam toe, evenals de opkomst van nieuwe beroepen en het afnemen van andere. Om bij te blijven in deze dynamische omgeving is levenslang en levensbreed leren een absolute noodzaak geworden, of het nu gaat om bijscholing of omscholing. De vraag naar hoogopgeleid personeel blijft hoog, evenals de vraag naar korte en hands on trajecten.

Alle initiatieven van HOGENT met betrekking tot een leven lang ontwikkelen (LLO) vonden in 2023 een thuis binnen YONK. Er werd geïnvesteerd in het filteren van het aanbod op onze website, om bezoekers een gestroomlijnde en efficiëntere zoekervaring te bieden. We zetten stappen vooruit, maar er is nog groeimarge.

De nieuwe en groeiende kernopdracht van HOGENT vraagt aanpassingen en brengt uitdagingen met zich mee. YONK is een ambitieus project en een werk van lange adem. Zo is op het vlak van LLO en omtrent de stroomlijning van de processen rond LLO nog veel vooruitgang mogelijk.

**Alle initiatieven
van HOGENT met
betrekking tot een
leven lang ontwikkelen
(LLO) vonden in 2023
een thuis binnen YONK.**

Businessmodel

Het jaar 2023 markeerde een periode van gerichte inspanningen voor YONK, met een focus op het ontwikkelen van een programmatiebeleid dat de kern vormt van het brede scala aan HOGENT-initiatieven, inclusief het aanbod voor levenslang ontwikkelen. In een landschap dat steeds meer gekleurd wordt door diverse partners die actief zijn in dit domein, streeft YONK naar het definiëren van een eigen identiteit. Gekoppeld aan dit programmatiebeleid werd gewerkt aan een businessmodel. Hoe slagen we erin een kwalitatief, marktconform en rationeel niet-gesubsidieerd opleidingsaanbod te organiseren in samenwerking met onze partners?

In 2023 werd verdere vooruitgang geboekt in onze interne werking. Processen en workflows met betrekking tot niet-gesubsidieerde opleidingen en vorming werden kritisch geanalyseerd. Een plan van aanpak, voortvloeiend uit de audit van 2022, werd opgesteld, wat resulteerde in ontwerp teksten voor het financiële kader van het niet-gesubsidieerde aanbod, het ondersteunen van initiatiefnemers via een begrotingstool, coaching vanuit de YONK-coördinatie, juridische ondersteuning in functie van het opstellen van samenwerkingsovereenkomsten en dergelijke.

Samenwerking

Naastr het intern stroomlijnen, afstemmen en vormgeven is ook samenwerking met partners broodnodig. Een lerende denkt niet in termen van instellingen en soorten training, vorming en opleiding, maar in termen van 'wat heb ik nodig, wanneer lukt het mij deze competenties te verwerven en waar kan ik terecht'.

YONK reikt de hand naar andere hogescholen, universiteiten, organisaties als VDAB en Syntra, beroepsfederaties, middelbare scholen, bedrijven en buitenlandse partners. Het aanbieden van gezamenlijk georganiseerde postgraduat, graduaats- en bacheloropleidingen verpakt in een voor de werkende lerende aantrekkelijk format zijn daarbij realiteit.

Bovendien hebben we in het afgelopen jaar intensief samengewerkt met regionale en nationale partners om de toegang tot LLO-kansen te verbreden en te diversifiëren. Door deze samenwerkingen hopen we nieuwe doelgroepen te kunnen bereiken en een breder scala aan leermogelijkheden te kunnen aanbieden aan een diverse groep leerlingen/studenten/cursisten.

**YONK reikt de
hand naar andere
hogescholen,
universiteiten,
organisaties als
VDAB en Syntra,
beroepsfederaties,
middelbare
scholen, bedrijven
en buitenlandse
partners.**

Groeiend aanbod

We blijven ons ook inzetten voor de ontwikkeling van innovatieve leertechnologieën en -methoden, waaronder online leren, blended learning en praktijkgerichte leeraanpakken. Dit stelt ons in staat om flexibele en gepersonaliseerde leerervaringen te bieden die aansluiten bij de behoeften en voorkeuren van onze studenten, cursisten en deelnemers.

Als resultaat van deze inspanningen hebben we in 2023 een groeiend aanbod aan bijscholingen, micro degrees en postgraduat en dus een groeiend aantal mensen dat deelneemt aan onze LLO-programma's. Samen met een doorgedreven inzet op samenwerking met alle partners in opleiding en vorming én een efficiënte collectieve ondersteuning moet dit leiden tot de erkenning van HOGENT/YONK als een toonaangevende instelling op het gebied van leven lang ontwikkelen. We kijken ernaar uit om deze positieve trend voort te zetten en ons (gezamenlijk) aanbod verder te versterken in de komende jaren.

Hoofdstuk 4 Ons onderzoek en onze dienstverlening.

Ons onderzoek.

Partnerschap om
doelstellingen te bereiken.

Opmerking over de Sustainable Development Goals: SDG17 (partnerschap om doelstellingen te bereiken) is voor het overkoepelend onderzoeksbeleid het meest cruciaal. Voor het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek dat door onze 12 onderzoekscentra wordt uitgevoerd, vormen de SDG's sinds 2017 de generieke overkoepelende onderzoeksagenda. Bijgevolg wordt eigenlijk aan alle SDG's bijgedragen. Elk onderzoekscentrum streeft met het onderzoek duurzame impact na. (Veel meer en concrete info daarover is beschikbaar op de HOGENT-website.)

In dit hoofdstuk focussen we bijgevolg vooral op de strategische doelstellingen van HOGENT.

Aan HOGENT zijn er twee types onderzoek: praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek en onderzoek in de kunsten. Over het onderzoek in de kunsten wordt in het deel Onze school of arts binnen dit jaarverslag inhoudelijk meer in detail gerapporteerd.

Het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek aan HOGENT wordt uitgevoerd in twaalf interdisciplinaire onderzoekscentra. Deze bij het begin van academiejaar 2020-2021 opgerichte centra willen bijdragen aan oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen (zie ook <https://hogent.be/onderzoekscentra/overzicht/>). Al in 2017 werden de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties als onderzoeksagenda aangenomen. Op de in die agenda vervatte maatschappelijke thema's willen de onderzoekscentra prioritair impact realiseren.

Bij de oprichting van de onderzoekscentra werd het volgende toekomstbeeld goedgekeurd:

Het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek aan HOGENT wordt uitgevoerd in interdisciplinaire centra. Deze centra ambiëren op een duurzame manier bij te dragen aan oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen door middel van meerjarige onderzoeksprogramma's. Ze werken volgens de principes van systeemdenken, waarbij duurzame ontwikkeling mogelijk is binnen de ecologische en sociale grenzen die gesteld worden door de draagkracht van de aarde enerzijds en anderzijds de rechten van de mens. Om duurzame impact te realiseren, werken de centra nauw samen met de relevante interne en externe stakeholders bij wie ze een meetbare verandering willen realiseren op het vlak van attitudes, motivatie, kennis en/of vaardigheden.

De centra fungeren als een draaischijf en open ontmoetingsplaats voor verschillende actoren. Ze bieden een platform voor samenwerking en uitwisseling tussen onderzoekers onderling en in cocreatie met lesgevers, studenten, partners uit het werkveld, partners uit de academische wereld, overheden, burgers, enzovoort. In de centra is naast onderzoeksprojecten plaats voor dienstverlening, studentenprojecten, stages en bachelorproeven, waarbij gebruik kan worden gemaakt van de aanwezige infrastructuur en expertise. Deze activiteiten en het ontwikkelen en delen van onderzoekscompetenties in de centra bevorderen de nexus onderwijs-onderzoek.

Daarnaast kunnen de centra demo's, activiteiten van levenslang leren en andere vormen van uitwisseling faciliteren tussen HOGENT-experten, andere onderzoeksinstituten, alumni, ondernemers, designers, enzovoort.

1. Onderzoeksfonds PWO – Onderzoeksfonds Kunsten

De ondersteuning en opvolging van het intern gefinancierde onderzoek in 2023 gebeurde door de twee onderzoeksraden van HOGENT. Bij de Onderzoeksraad PWO ligt de focus specifiek op het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek binnen de twaalf onderzoekscentra (met daarin ook het onderzoek van de professioneel gerichte opleidingen in de School of Arts). De samenstelling van de Onderzoeksraad PWO is te vinden in bijlage 3.1. De Onderzoeksraad PWO adviseerde in 2023 over de verdeling en de toekenning van de intern beschikbare onderzoeksmiddelen - nl. de middelen uit het Onderzoeksfonds PWO. In dat onderzoeksfonds zijn sinds 2014 de PWO-middelen ondergebracht en de middelen uit de vrijstelling van de bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers (defiscaliseringsmiddelen) betrokken bij professioneel gerichte opleidingen binnen de departementen en de School of Arts (middelen BVH - partim professionele bachelors). De beschikbare middelen werden ingezet voor de financiering van de onderzoekscentra.

Vanaf 2019 adviseert de Onderzoeksraad Kunsten aan de raad van de School of Arts. De begroting van het Onderzoeksfonds Kunsten wordt jaarlijks goedgekeurd door het bestuurscollege. Deze Onderzoeksraad Kunsten geeft zowel beleidsmatig als operationeel richting aan het onderzoek in de kunsten binnen KASK - Koninklijk Conservatorium. Samen met de herpositionering van de Onderzoeksraad Kunsten was er ook een overheveling van de aanvullende onderzoeksmiddelen en de defiscaliseringsmiddelen partim kunsten. In het deel 'Kunsten' wordt gerapporteerd over de besteding van deze middelen.

Sinds enkele jaren
zet HOGENT expliciet
in op een nauwe
verstrengeling tussen
onderwijs en onderzoek.
Voor academiejaar 2023-
2024 werden twee grote
werven en bijhorende
acties vooropgesteld.

1.1 Nexus onderwijs-onderzoek

SD1

HOGENT leidt door experiment en innovatie de professional van de toekomst op.

Sinds enkele jaren zet HOGENT expliciet in op een nauwe verstrengeling tussen onderwijs en onderzoek. In 2022 werd een werkgroep ‘Nexus’ opgericht met leden van de directies Onderwijsaangelegenheden en Onderzoeksaangelegenheden. Het doel is om in te zetten op een nog hechtere verbinding tussen onderwijs en onderzoek in twee richtingen en met het werkveld als katalysator. Voor academiejaar 2023-2024 werden twee grote werven en bijhorende acties vooropgesteld

- **Inhoudelijke afstemming over inhoud en samenwerking tussen de opleidingscentra en onderzoekscentra**

Op donderdag 18 oktober organiseerde de werkgroep Nexus een CoNeXusmoment waar coördinatoren van de onderzoekscentra, de opleidingshoofden en de departementshoofden elkaar ontmoetten. Bedoeling was om elkaar en elkaars expertise beter te leren kennen en interessante kruisbestuiving te creëren. De focus van de namiddag lag op inhoudelijke dialoog: via speeddating – elke deelnemers kon vier gesprekken voeren - konden mogelijke samenwerkingen worden afgetoetst en onontgonnen mogelijkheden worden ontdekt tussen onderwijs en onderzoek die HOGENT kunnen versterken. Een vijftigtal collega's nam eraan deel. Het initiatief werd positief onthaald en zal in 2024 hernomen worden.

- **Tijdens een jaarlijks, HOGENT-breed evenement gaan HOGENTenaars maatschappelijke uitdagingen aan in samenwerking met partners uit het werkveld en samenleving.**

De werkgroep lanceerde de Week Zonder Grenzen, een jaarlijks HOGENT-breed evenement waar HOGENTenaars met elkaar verbinden en samen professionaliseren door maatschappelijke uitdagingen aan te gaan in samenwerking met partners uit het werkveld en de samenleving. De Week Zonder Grenzen mikt op diverse doelgroepen (studenten, lesgevers, onderzoekers), diverse formats (lezingen, workshops, sociale activiteiten, debat, ...) op diverse locaties binnen en buiten onze campusmuren. De Week Zonder Grenzen zal voor de eerste keer georganiseerd worden van 18 tot 22 maart 2024. De werkgroep startte in oktober 2023 met de voorbereidingen: concept bepalen, draagvlak creëren d.m.v. presentaties en infosessies en het lanceren van de oproep voor activiteiten.

1.2 Kwaliteitskader

Sinds het academiejaar 2020-2021 is het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek ondergebracht in twaalf interdisciplinaire onderzoekscentra). Bij het opzetten van deze centra is resoluut gekozen voor een niet-competitief en transparant proces. Dat betekent tegelijk dat er extra aandacht nodig is voor het borgen van de onderzoekskwaliteit.

In 2022 keurde het bestuurscollege de blauwdruk goed van het kwaliteitskader voor de onderzoekscentra. De blauwdruk dient sindsdien als basis voor de kwaliteitszorg van de onderzoekscentra en als eerste ontwerp van het kader, dat gaandeweg verder wordt uitgewerkt. Het kwaliteitskader maakt deel uit van het ruimere beleid waarmee HOGENT de kwaliteit en de impact van het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek wil bevorderen. Daartoe horen verder onder meer de keuze voor de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties als strategische onderzoeksagenda (de HR Strategy for Researchers, HRS4R), het Gender Equality Plan en de Child Protection Policy).

Daarenboven zullen we bij de toepassing van het kwaliteitskader in de toekomst gebruik kunnen maken van het Digital Open Science Platform (DOSP) dat de Vlaamse hogescholen gezamenlijk ontwikkelden en dat in het voorjaar van 2024 operationeel wordt binnen HOGENT.

Het kwaliteitskader bestaat uit twee grote onderdelen: een PDCA-cyclus voor de PWO-projecten en een PDCA-cyclus voor de convenanten van de onderzoekscentra. Kenmerkend voor de PDCA-cyclus op projectniveau is dat de onderzoekscentra zelf verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van hun PWO-projecten (intern gefinancierde onderzoeksprojecten). Ze vertrekken daarbij van gedeelde uitgangspunten, in het bijzonder het niet-competitieve en participatieve karakter van het proces en het betrekken van stakeholders met het oog op duurzame impact. Het kwaliteitskader reikt daarenboven een proces en een aantal instrumenten aan die alle centra hanteren bij het opvolgen van hun PWO-projecten.

De directie Onderzoeksaangelegenheden voert de regie over de PDCA-cyclus van de convenanten van de onderzoekscentra. De belangrijkste doelstellingen daarvan zijn:

- het duurzaam ontwikkelen van de onderzoekscentra in de richting van het gedeelde toekomstbeeld
- het borgen van de basiskwaliteit van het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek ten aanzien van het hogeschoolbestuur, dat via het Onderzoeksfonds PWO als interne financier optreedt
- de onderzoekscentra in staat stellen hun kwaliteit en impact te demonstreren aan interne en externe stakeholders

Een centrum geeft in zijn convenant aan hoe het zal bijdragen tot het realiseren van de strategische doelstellingen van HOGENT. De convenanten van de onderzoekscentra hebben betrekking op een programmaperiode van zes jaar. Anders dan de convenanten van de departementen en de centrale administratie worden ze dus niet jaarlijks herzien.

1.3 Onderzoekscommunicatie

SD4

HOGENT staat bekend als expertisecentrum met maatschappelijke impact.

Voor het uitwerken van een communicatiestrategie om HOGENT als expertisecentrum te positioneren en te profileren zal in 2024 een project worden opgezet met een projectteam dat o.a. bestaat uit de directeur Onderzoek, de coördinator Leven lang ontwikkelen en de directeur Communicatie aangevuld met enkele medewerkers uit de betrokken diensten. Zij zullen de doelstellingen en de deliverables verder bepalen.

In 2023 werden alvast een aantal specifieke acties ondernomen om de onderzoekscommunicatie vanuit de onderzoekscentra verder te versterken.

- **Inspiresearch**
Op 20 april 2023 organiseerde de directie Onderzoeksangelegenheden een inspiratienamiddag onderzoeks-en wetenschapscommunicatie. De doelstellingen waren het professionaliseren van de onderzoekers op vlak van communicatie en het versterken van de onderzoeksgemeenschap over de grenzen van de onderzoekscentra heen. De raamovereenkomst voor opdrachten voor onderzoekscommunicatie met duurzame impact werd vernieuwd via een nieuwe openbare aanbesteding. Er werd een traject opgezet om de strategische communicatie van de onderzoekscentra te versterken, met als doel om zich apart te kunnen profileren op het eigen onderzoeksdomein en met hun specifieke thema's, en zo gevonden te worden door externen. Op het einde van het traject had elk centrum een communicatieplan dat in de praktijk geïmplementeerd wordt in samenwerking met de accountmanagers communicatie binnen de directie Onderzoeksangelegenheden.
- **Goed om weten!**
De directie Onderzoeksangelegenheden lanceerde de podcast 'Goed om Weten!' waarin we alledaagse vragen en dilemma's voorleggen aan een HOGENTenaar met kennis van zaken. De productie werd uitbesteed aan een professional, Tine De Donder, die ook als gastvrouw optreedt. Er werden 12 afleveringen opgenomen die in de loop van academiejaar 2023-2024 maandelijks gereleased worden via de reguliere podcastkanalen en de website <https://www.hogent.be/onderzoekscentra/goed-om-weten-podcast/>. In 2023 werden de eerste drie afleveringen gelanceerd over de thema's veganisme, alcoholgebruik bij tieners en voedselbossen.

- **Vier edities van Teatime@bib**
Dit zijn themalezingen in een bibliotheek van HOGENT voor een publiek van interne en externe stakeholders. Voorafgaand aan de lezing wordt een podcast opgenomen met enkele experts uit de deelnemende onderzoekscentra om het thema te introduceren. De lezingen zelf worden gefilmd en via de website van Teatime ter beschikking gesteld. Volgende thema's kwamen aan bod: Doe maar duurzaam, Allemaal anders (delen 1 en 2) en Santé! Over gezondheidspromotie en gezond leven.
- **Science bars**
Dit initiatief is een organisatie van HOGENT, Howest en Arteveldehogeschool. In een Science Bar gaan leerlingen van het vierde, vijfde en zesde secundair in debat met twee onderzoekers over een maatschappelijk relevant thema. Aan de hand van vijf prikkelende stellingen worden de leerlingen uitgedaagd om in discussie te gaan. In 2023 gaf HOGENT een Science Bar rond "Middelengebruik: waar ligt de lijn?" en een rond "Biodiversiteit: exotisch of dicht bij jou?".

Science bars
Onze onderzoekers aan HOGENT gaan af en toe op verplaatsing naar middelbare scholen in Oost- en West-Vlaanderen om te spreken op een 'Science Bar'. Dit initiatief wordt georganiseerd samen met Howest en Arteveldehogeschool. In een Science Bar gaan leerlingen van het vierde, vijfde en zesde secundair in debat met twee onderzoekers over een maatschappelijk relevant thema. Een moderator leidt het gesprek aan de hand van vijf prikkelende stellingen en lokt zo de leerlingen uit hun kot.

In 2023 gaven HOGENT-onderzoekers Nicky Dirkx en Bert Hauspie de Science Bar "Middelengebruik: waar ligt de lijn?" en onderzoekers Jorunn Dieleman en Stephanie Schelfhout de Science Bar "Biodiversiteit: exotisch of dicht bij jou?".

Science Bars draaien om meer dan enkel kennisoverdracht. Het is een cocktail van leren, denken en plezier, waarbij we jongeren aanmoedigen niet alleen te weten, maar ook te begrijpen. Het is een innovatieve benadering van leren die de nieuwsgierigheid van de volgende generatie op een speelse manier aanwakkerd.

1.4 Onderzoeksinformatiebeheer binnen HOGENT

SD4

HOGENT staat bekend als expertisecentrum met maatschappelijke impact.

Het ontsluiten van de informatie over onderzoeksprojecten gebeurt vanaf eind 2019 via onderzoek.hogent.be. De informatie van nieuw gestarte en lopende projecten is publiek raadpleegbaar via deze website.

Begin 2019 keurde de Vlaamse overheid de financiering van de ontwikkeling van een Digitaal Open Science Platform (DOSP) voor de Vlaamse hogescholen goed. In 2023 werd gestart met de implementatie van dit onderzoeksinformatiesysteem. Vanuit de HOGENT DOSP werden ondertussen reeds heel wat onderzoeksprojecten aangeleverd aan FRIS (Flanders Research Information Space, zie ook <https://www.researchportal.be/n>). Vanaf 2024 zal via de implementatie van Brocade ook de registratie en ontsluiting van de output van het praktijkgericht en artistiek onderzoek opnieuw mogelijk worden.

2. Beleidsdoelstellingen op korte termijn (1 tot 2 jaar) en op middellange termijn (4 tot 5 jaar)

SD4 HOGENT staat bekend als expertisecentrum met maatschappelijke impact.

De beleidsdoelstellingen omtrent onderzoek en dienstverlening passen binnen het nieuwe strategisch plan van HOGENT 2023-2028 en/of het lopende actieplan voor het 'HR Excellence in Research' (zie ook punt 3.3 verder in dit hoofdstuk)

De profilering van HOGENT als een expertisecentrum met maatschappelijke impact is een cruciale strategische doelstelling. Het organiseren en naar buiten brengen van onze expertise vanuit onderzoek, dienstverlening en levenslang leren als coherent geheel naar onze stakeholders is hierbij belangrijk. Voorts wordt ook gewerkt aan een visie en beleidskader voor dienstverlening en de implementatie hiervan. Andere belangrijkste doelstellingen en acties op korte termijn en middellange termijn hebben betrekking op de nieuwe onderzoekscentra (optimalisatie processen, verantwoordelijkheden, reglementering, bijstelling beleid na eerste tussentijdse evaluatie, ...), op het uitvoeren van het Vlaamse beleidsplan rond open science en op de verdere implementatie van het nieuwe Digitaal Open Science Platform (DOSP). In 2024 wordt ook verder gewerkt rond de nexus onderwijs-onderzoek. Binnen alle acties en projecten worden inzichten rond impact, interdisciplinariteit en duurzaamheid structureel meegenomen, het hoger vermelde toekomstbeeld van de onderzoekscentra geeft hierbij richting.

Binnen alle acties en projecten worden inzichten rond impact, interdisciplinariteit en duurzaamheid structureel meegenomen

2.1 Internationalisering

Vanuit de Vlaamse overheid worden sinds medio 2023 extra middelen voorzien om de hogescholen toe te laten hun praktijkgericht onderzoek nog meer te internationaliseren. Deze middelen worden binnen HOGENT ingezet om te zorgen voor een performante ondersteuning van de internationale onderzoeksprojecten én voor het opzetten van intensieve begeleidingstrajecten (met de bijhorende tijd en werkingsmiddelen) en mobiliteiten voor de onderzoekscentra. Ook door de goedkeuring van U!REKA (European University Initiative) waarbinnen een belangrijk werkpakket gaat over onderzoek zal de internationale onderzoekssamenwerking verder gestimuleerd worden.

Het U!REKA-programma bevat voor onderzoek een belangrijk werkpakket waarbij een aantal onderzoekscentra zullen participeren in drie op te zetten Centres of Expertise met de andere U!REKA-partners.

Op die manier kunnen we de 'glokale' - globale én lokale - impact die geambieerd wordt in de visie op praktijkgericht onderzoek steeds meer realiseren. Er zijn in 2023 ook belangrijke stappen gezet in de richting van een geïntegreerd projectbureau dat bestaat uit medewerkers van de directie Onderzoeksangelegenheden, International Office en Financiën, om meer in te zetten op internationale onderzoeksprojecten.

Door de goedkeuring van U!REKA zal de internationale onderzoeks-samenwerking verder gestimuleerd worden.

2.2 Evaluatie

SD4 HOGENT staat bekend als expertisecentrum met maatschappelijke impact.

De PDCA-cyclus van de convenanten voorziet in een tussentijdse evaluatie halverwege de zesjarige programmaperiode van de centra en in een afsluitende evaluatie van de gehele programmaperiode. Belangrijke uitgangspunten daarbij zijn:

- een waarderende, niet-competitieve benadering die duurzame ontwikkeling stimuleert
- een centrale plaats voor dialoog met peers en andere stakeholders
- evaluatie in samenwerking met onafhankelijke externe deskundigen: peers uit de onderzoeksdomeinen van de centra en deskundigen met andere relevante expertise
- een combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren die het mogelijk maakt om de voortgang in de richting van het gedeelde toekomstbeeld in kaart te brengen

De eerste tussentijdse evaluatie vond plaats in de periode april-juni 2023. Een delegatie van elk centrum ging gedurende een halve dag in gesprek met een evaluatiepanel van externe en interne peers en stakeholders. In totaal waren meer dan dertig panelleden bij de evaluatie betrokken. De input voor de dialoog tussen centrum en panel bestond uit:

- een zelfevaluatie van het onderzoekscentrum
- het convenant van het onderzoekscentrum en het verslag van de ex-ante-evaluatie van het convenant
- de onderzoeksindicatoren van het centrum over de kalenderjaren 2021 en 2022

De evaluatie resulteerde in een verslag per onderzoekscentrum met sterke punten en aanbevelingen rond de vier vooropgestelde kwaliteitskenmerken:

- interdisciplinariteit
- verbondenheid met de opleidingen
- maatschappelijke engagement en duurzame impact
- kwaliteitsvolle organisatie

Uit de evaluatie is gebleken dat de onderzoekscentra in het algemeen voldoen aan de kwaliteitskenmerken. In elk onderzoekscentrum weten de teams met de middelen waarover ze beschikken tot resultaten

De eerste tussentijdse evaluatie vond plaats in de periode april-juni 2023. Een delegatie van elk centrum ging gedurende een halve dag in gesprek met een evaluatiepanel van externe en interne peers en stakeholders.

te komen die volgens de panelleden voldoen aan de gewenste kwaliteit en geregeld ook de verwachtingen overtreffen. Dit geeft vertrouwen in de mogelijkheid om ook zonder interne competitie voor het verwerven van onderzoeksmiddelen de kwaliteit van het praktijkgericht onderzoek te blijven borgen. Daarenboven kon de evaluatie op elk van de vier genoemde domeinen binnen tal van onderzoekscentra good practices identificeren die het potentieel hebben om ook elders te worden toegepast. Een beknopte online-bevraging bij de deelnemers aan de evaluatie, ten slotte, gaf aan dat zij het evaluatieproces als zinvol, leerzaam en goed georganiseerd hebben ervaren.

Vanzelfsprekend is er steeds ruimte voor verbetering. De tussentijdse evaluatie leverde een aantal terugkerende aanbevelingen op voor de onderzoekscentra en voor het onderzoeksbeleid. De onderzoekscentra verwerkten de aanbevelingen in een update van hun convenant met het oog op de tweede helft van de programmaperiode. Deze update wordt in januari 2024 ter goedkeuring voorgelegd aan het bestuurscollege. De directie Onderzoeksangelegenheden blijft het kwaliteitskader op project- en convenantniveau verder ontwikkelen en werkt aan een actualisering van het onderzoeksbeleid, zoals geformuleerd als kritische succesfactor in het strategisch plan: 'Het beleid inzake praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek is geactualiseerd en bijgestuurd op basis van de tussentijdse evaluatie van de onderzoekscentra.'

3. Financieringsbronnen

In dit onderdeel worden de belangrijkste financieringsbronnen van het onderzoek aan HOGENT beschreven. Aanvullend is meer informatie over contractonderzoek in opdracht van derden te vinden in deel II Dienstverlening van dit hoofdstuk.

In 2023 waren er 249 lopende onderzoeksprojecten: 143 intern gefinancierde onderzoeksprojecten via het Onderzoeksfonds PWO en het Onderzoeksfonds Kunsten en 106 extern gefinancierde onderzoeksprojecten (via externe subsidieprogramma's of privémiddelen). Van de externe onderzoeksprojecten zijn er 23 internationale projecten.

Gedetailleerde informatie over de lopende projecten kan worden geraadpleegd op onderzoek.hogent.be. In bijlage 4.1 wordt een samenvattend overzicht gegeven van het aantal projecten per regionaal, nationaal of internationaal financieringsprogramma. Bijlage 4.2 geeft een overzicht van de partners van HOGENT waarmee in 2023 overeenkomsten werden afgesloten in het kader van onderzoek, dienstverlening en/of valorisatie.

3.1 Totale onderzoeksbudget

Het totale budget voor 2023 was 16,9 miljoen euro. Dat is een stijging van 15 procent ten opzichte van 2022. Hierbij valt vooral de stijging van externe projectfinanciering op (+37 procent). Wanneer we hier nog het contractonderzoek bij rekenen (niet-getarifeerde dienstverlening onderzoekscentra, zie deel II Dienstverlening) is het totale onderzoeksbudget voor 2023 voor HOGENT ruim 17,3 miljoen euro.

Ook de aanvullende onderzoeksmiddelen, de PWO-middelen en de financiering vanuit de departementen stegen. De defiscaliseringsmiddelen (parttime statutairen) daalden licht.

Onderzoeksbudget	2019	2020	2021	2022	2023
Aanvullende onderzoeksmiddelen kunstenopleidingen	3.283.070	3.612.218	3.701.030	4.190.708	4.713.674
PWO-middelen	3.088.808	3.156.988	3.204.712	3.427.377	3.643.990
Extern gefinancierde onderzoeksprojecten*	1.861.049	1.546.815	2.876.592	3.502.179	4.786.178
Inkomsten uit vermindering bedrijfsvoorheffing (BVH)	1.684.784	1.669.777	2.091.754	2.207.490	2.119.197
Raming loonkosten van de onderzoeksoopdracht van het personeel op de basisfinanciering	834.140	1.192.388	1.316.487	1.374.764	1.646.960
Totaal	10.751.851	11.178.186	13.190.575	14.702.518	16.909.969

Het totale budget voor 2023 was 16,9 miljoen euro. Dat is een stijging van 15 procent ten opzichte van 2022. Hierbij valt vooral de stijging van externe projectfinanciering op (+37 procent).

3.2 Interne financieringsbronnen

In 2023 werden door de overheid ter beschikking gestelde gekleurde middelen voor onderzoek ondergebracht in twee onderzoeksfondsen: het Onderzoeksfonds PWO (PWO-middelen en vermindering bedrijfsvoorheffing praktijkgericht onderzoek) en het Onderzoeksfonds Kunsten (Aanvullende onderzoeksmiddelen en vermindering bedrijfsvoorheffing artistiek onderzoek). Voor 2023 werden volgende middelen door de overheid toegekend:

- De PWO-middelen die jaarlijks aan de hogescholen toegekend worden door de Vlaamse overheid. In 2023 bedroeg de enveloppe PWO-middelen van de HOGENT 3.643.990 euro.
- De aanvullende onderzoeksmiddelen die door de Vlaamse overheid toegekend worden ter ondersteuning van het onderzoek in de academische kunstenopleidingen. In 2023 bedroegen deze 4.713.674 euro
- De middelen die federaal gerecupereerd worden door de vermindering van

bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers (BVH). In 2023 werd in totaal 2.119.197 euro aan defiscaliseringsmiddelen gegenereerd: 1.390.569 euro werd gegenereerd door statutair personeel en 728.630 euro door contractueel personeel. De defiscaliseringsmiddelen gegenereerd door de professioneel gerichte opleidingen bedroegen 1.904.130 euro en door de academische kunstenopleidingen 267.362 euro

3.3 Inkomsten onderzoek uit externe onderzoeksprojecten

De volgende tabel geeft voor 2023 een overzicht van de inkomsten voor extern gefinancierde onderzoeksprojecten. Dit betreft zowel nationale als internationale onderzoeksprojecten. De totale inkomsten van deze extern gefinancierde onderzoeksprojecten stegen substantieel in 2022 en bedroegen 3.502.179 euro. Deze stijging ten opzichte van 2021 is voornamelijk toe te schrijven aan stijging van de door de onderzoekscentra verworven externe middelen.

Inkomsten voor extern gefinancierde onderzoeksprojecten					
Faculteit	2019	2020	2021	2022	2023
Faculteiten/Departementen	1.707.678	791.780	15.063	/	13.000
Onderzoekscentra	/	419.957	2.357.099	3.015.219	4.305.744
School of Arts	145.039	230.414	364.307	131.607	12.133
Directies en E-Lab	8.333	104.664	140.122	223.606	297.226
HOGENT Overhead*	85.253	126.556	179.233	131.747	158.074
Totaal	1.946.302	1.673.373	3.055.825	3.502.179	4.786.178

* Overhead voor centrale beheers- en algemene exploitatiekosten.

4. Personeel

De gegevens van het personeelsbestand met onderzoeksoopdracht worden onderverdeeld in gegevens voor het onderzoek in de twaalf onderzoekscentra voor het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek en gegevens voor het onderzoek in de academische kunstenopleidingen in de School of Arts.

Volgende tabel geeft een overzicht van het aantal onderzoekers in HOGENT op 1 oktober 2023. Op dat moment hadden 299 personeelsleden een onderzoeksoopdracht, zowel onderwijzend personeelsleden als contractueel wetenschappelijk personeel. De overeenkomstige onderzoeksactiviteit bedroeg 128,2 voltijdse equivalenten in 2023.

Personeelsleden met onderzoeksoopdracht*	Aantal 2019	VTE 2019	Aantal 2020	VTE 2020	Aantal 2021	VTE 2021	Aantal 2022	VTE 2022	Aantal 2023	VTE 2023
Onderzoeks-zoekscentra	208	83,1	216	89,9	222	94,4	229	99,2	230	99,4
Academische kunsten-opleidingen	51	30	59	30,7	67	23,6	65	25,2	69	28,8
Totaal	259	113,5	275	120,6	289	118,0	294	124,4	299	128,2

4.1 Doctorandi

In de loop van 2023 waren er 24 doctorandi actief in HOGENT. 21 doctorandi zijn verbonden aan de School of Arts KASK-Conservatorium en worden gefinancierd via het Onderzoeksfonds Kunsten. Deze doctorale onderzoeksactiviteiten worden vermeld in het deel Kunsten. In de onderzoekscentra werkten drie collega's aan hun doctoraat, waarvan twee in het onderzoekscentrum 360° Zorg en Welzijn, en één in het onderzoekscentrum Duurzaam Ruimtegebruik en Mobiliteit.

4.2 Onderzoekscompetenties

SD2 Een leven lang ontwikkelen is voor de HOGENTenaar een evidentie.

Wat betreft onderzoekscompetenties in de ruime zin werkt HOGENT samen met alle Vlaamse hogescholen aan het aanbod 'INPUT/OUTPUT Research & Innovation Training Programme'. Dat is een dynamisch aanbod voor de professionalisering voor alle hogeschoolonderzoekers in Vlaanderen, met trainingen, workshops en inspiratiesessies om hun praktijkgericht onderzoek en de valorisatie ervan te ondersteunen.

Het vormingsprogramma speelt in op de verschillende expertises die nodig zijn om praktijkgericht onderzoek zo efficiënt, effectief en kwalitatief mogelijk uit te voeren.

Ook Conexus en de in 2023 georganiseerde Inspiresearch-dag (rond compenties wetenschapscommunicaties) dragen bij aan de professionalisering van de onderzoekscommunity.

HOGENT is de eerste en tot nog toe enige Belgische hogeschool die het HR Excellence in Research-label heeft behaald.

4.3 HR Excellence in Research

SD5 HOGENT is een geweldige plek om te werken.

Het HR Excellence in Research-kwaliteitslabel werd in 2023 verlengd. Deze erkenning geeft de Europese Commissie aan instellingen die een stimulerende en gunstige werkomgeving opzetten voor onderzoekers.

Met het HR Excellence-label maakt de Commissie echter ook duidelijk dat ze niet alleen aandacht besteedt aan het onderzoek zelf maar evenzeer aan de manier waarop de onderzoekers hun research kunnen uitvoeren. Dat wordt vanuit vier uitgangspunten nader bekeken: wordt er ethisch en professioneel gehandeld, is er een degelijk rekruterings- en selectiebeleid, zijn de werkomstandigheden positief en kunnen de onderzoekers rekenen op voldoende vormings- en trainingsmogelijkheden?

Niet onbelangrijk: HOGENT is de eerste en tot nog toe enige Belgische hogeschool die dit HR Excellence in Research label heeft behaald. Het geeft ons in de onderzoekswereld nog meer aanzien en wekt vertrouwen bij onderzoekers die zich bij ons kandidaat stellen. Daarnaast is het een handig visitekaartje om partners voor internationaal onderzoek te vinden.

Onze dienstverlening.

1. Beleidsdoelstellingen inzake dienstverlening

SD4

HOGENT staat bekend als ene epertisecentrum met maatschappelijke impact.

SD7

HOGENT is een (vrij)moedige plek die bouwt aan een inclusieve, klimaatrobuuste en circulaire hogeschool en samenleving.

Naast onderwijs en onderzoek is dienstverlening één van de kerntaken van HOGENT. In 2023 werd gestart met het werken aan een expliciete visie op dienstverlening en een bijhorend beleidskader. De besluitvorming rond dit beleidskader valt in 2024. Belangrijke elementen in deze visie zijn alvast:

- met maatschappelijke impact en gericht op innovatie en kennisdeling
- cocreatief, interdisciplinair en praktijkgericht
- in wisselwerking met het onderwijs en het onderzoek
- een motor voor professionele ontwikkeling
- in een waarderende context

HOGENT ziet dienstverlening als een manier om haar maatschappelijke rol op te nemen. Via dienstverlening stellen we kennis en expertise ten dienste van externe klanten zoals bedrijven, overheden, middenveld- en andere non-profitorganisaties en burgers. Samen met hen zetten we ons in om maatschappelijke uitdagingen aan te pakken. Samen bouwen aan een betere wereld door het bevorderen van ecologische, sociale en economische duurzaamheid staat hierbij centraal.

In haar dienstverleningsactiviteiten streeft HOGENT naar impactvolle transitie op vlak van duurzaamheid. De dienstverlening is gericht op innovatie en kennisdeling. Enerzijds is HOGENT een gangmaker die nieuwe tools, vormen, concepten, prototypes,... ontwikkelt via contractonderzoek. Anderzijds heeft HOGENT een belangrijke adviserende en educatieve rol en deelt ze kennis en expertise door bijvoorbeeld vormen aan te bieden, adviezen te formuleren en als expert op te treden in werkgroepen of adviesorganen. In de dienstverlening van HOGENT primeert de maatschappelijke finaliteit op de economische finaliteit. HOGENT vervult haar dienstverleningsopdracht niet louter vanuit een marktdenken en werkt zowel vraaggedreven als aanbodgedreven. HOGENT werkt samen met waardegedreven partners die duurzaam en ethisch handelen.

HOGENT is door de Vlaamse overheid erkend als dienstverlener in het kader van de KMO-portefeuille. Hierdoor kunnen kleine en middelgrote ondernemingen opleiding en kennis aankopen. Met het Blikopener-instrument van VLAIO hebben de hogescholen sinds 2019 een kennisdiffusieinstrument om de resultaten van hun praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek actiever te verspreiden. Ook in 2023 werden alle KPI's ruimschoots gehaald en verwierven de onderzoekscentra samen meer dan een half miljoen euro aan subsidies.

2. Overzicht van de dienstverleningsprestaties

Vormen van wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening zijn onder andere contractonderzoek, samenwerkingsovereenkomsten, de ontwikkeling van protocollen en prototypes, consultancy, vorming op maat en de organisatie van navormingen en studiedagen. Naast de uitvoering van dienstverlening met overeenkomst vormt het onderzoeks- en samenwerkingsreglement van de hogeschool een reglementair kader voor de uitvoering van gestandaardiseerde prestaties van dienstverlening aan derden onder de vorm van getarifeerde dienstverlening. Hiertoe valideert het bestuur jaarlijks voor de verschillende entiteiten de tarievenlijsten die de prestaties van getarifeerde dienstverlening opsommen.

Het aanbod van de getarifeerde dienstverlening kan geraadpleegd worden op www.hogent.be/externe-partners/op-zoek-naar-expertise/. Bijlage 4.2 geeft een overzicht van de partners van HOGENT waarmee in 2023 overeenkomsten werden afgesloten in het kader van onderzoek, dienstverlening en/of valorisatie.

HOGENT organiseert ook navormingen voor werknemers of pas afgestudeerden. Voor een overzicht van het meest actuele aanbod kan je terecht op www.hogent.be/yonk.

3. Inkomsten uit dienstverlening

	Getarifeerde dienstverlening	Niet-getarifeerde dienstverlening	Contract-onderwijs	Studiedagen	Totaal
Departementen	69.443	52.944	95.947	108.632	326.964
Onderzoekscentra	253.257	454.055	57.515	64.324	829.151
School of Arts	4.128	155	0	7.811	12.094
Directies en E-lab	3.490	19.134	3.372	2.900	28.896
HOGENT	26.275	39.695	14.121		
Overhead*					80.091
Totaal	350.676	562.500	167.115	174.762	1.255.054

* Overhead voor algemene beheerskosten en centrale exploitatiekosten van 10 procent (wordt niet bij de inkomsten van de departementen en onderzoekscentra gerekend).

Bovenstaande tabel geeft een overzicht van de inkomsten uit de dienstverlening, waartoe zowel de getarifeerde en niet-getarifeerde dienstverlening als studiedagen en contractonderwijs worden gerekend. De totale inkomsten uit dienstverlening bedragen **1.255.054 euro**, een stijging van 14 procent ten opzichte van 2022. In onderstaande tabellen worden een aantal getallen vergeleken met vorige jaren. De inkomsten van dienstverlening

stijgen, zowel bij de departementen als bij de onderzoekscentra. Voor 2023 valt in ieder geval op dat de inkomsten uit studiedagen sterk stegen tot op het niveau van voor de pandemie. Inkomsten uit getarifeerde en niet-getarifeerde dienstverlening stegen licht, de inkomsten uit contractonderwijs gingen licht achteruit (maar waren vorig jaar sterk gestegen).

Inkomsten uit dienstverlening							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Departementen en Onderzoekscentra	710.596	909.558	676.711	356.078	767.665	942.584	1.156.115
Departementen					129.281	196.554	326.964
Onderzoekscentra					638.386	746.030	829.151
School of Arts	88.235	133.652	172.617	37.548	57.802	60.766	12.094
Directies/E-lab	55.449	41.564	37.111	12.508	35.458	31.894	28.896
HOGENT Overhead *	47.422	24.190	44.353	8.856	43.405	63.522	80.091
Totaal	901.702	1.108.965	932.142	456.142	904.332	1.098.766	1.255.054

* Overhead voor centrale beheers- en algemene exploitatiekosten.

	Getarifeerde dienstverlening	Niet-getarifeerde dienstverlening	Contractonderwijs	Studiedagen
2017	222.059	469.846	95.574	114.223
2018	505.949	410.991	82.247	109.778
2019	272.662	358.116	120.468	180.896
2020	208.503	139.934	56.894	50.811
2021	350.224	456.582	62.727	34.798
2022	279.776	545.613	176.913	96.464
2023	350.676	562.500	167.115	174.762

Inkomsten uit de maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening komen (op de overhead van 10 procent voor algemene beheers- en centrale exploitatiekosten na) ten goede van de uitvoerende entiteit. Die worden besteed ten gunste van de

ondersteuning van het onderwijs, onderzoeks- en dienstverleningsgebeuren. Op die manier kunnen deze extra financiële middelen gebruikt worden voor de personele en materiële versterking van de opleidings- en onderzoekscentra.

Hoofdstuk 5 Onze school of arts.

In 2023

- werden diverse studieprogramma's verder uitgebreid en geactualiseerd.
- werden verschillende infrastructuurwerken uitgevoerd om het onderwijs beter te laten functioneren.
- werd de nieuwe tweetalige website gelanceerd.
- startten vijf onderzoeksclusters op.
- werd verder ingezet op het nomadisch experimenteren met nieuwe inhoud en innovaties in het kunstonderwijs.

1. Beoefening en ontwikkeling van de kunsten

HOGENT draagt, via haar school of arts KASK & Conservatorium, actief bij tot de beoefening en ontwikkeling van de kunsten. 'Beoefening der kunsten' kan worden omschreven als het zich geregeld, actief en met expertise engageren in het maken van kunst. 'Ontwikkeling der kunsten' beoogt vernieuwing of werkt nieuwe inzichten in de hand.

KASK & Conservatorium leidt studenten op tot professionele beeldende kunstenaars, filmmakers, fotografen, vormgevers, componisten, theatermakers en acteurs, uitvoerende of scheppende musici, instrumentenbouwers en tot creatieve onderzoekers die de grenzen van de eigen professionele codes in vraag stellen en verleggen. Zowel KASK als het Koninklijk Conservatorium doet dit vanuit een sterke traditie, die teruggaat tot de achttiende en negentiende eeuw. Ze zijn belangrijke culturele actoren in de kunstwereld waar zowel studenten, docenten als alumni prominente plaatsen innemen, en dit zowel op stedelijk, regionaal, nationaal als internationaal vlak.

Daarvan afgeleid streefde KASK & Conservatorium actief volgende doelstelling na:

- de uitbouw van een excellent pedagogisch korps
- de zorg voor het onderwijscurriculum en de integratie van artistieke projecten daarin
- de uitbouw van een infrastructuur die onderwijs in de kunsten én artistiek onderzoek en artistieke productie ondersteunt en omkadert
- de versterking van het onderzoek in de kunsten en van omkaderende structuren voor dat onderzoek
- bevorderen van de communicatie over de beoefening van de kunsten binnen HOGENT
- het stimuleren van regionale, nationale en internationale samenwerkingsverbanden met betrekking tot onderwijs, onderzoek en beoefening van de kunsten

1.1.1 De uitbouw van een excellent pedagogisch korps

Essentieel voor hoogwaardige beoefening en ontwikkeling van de kunsten binnen het hoger kunstonderwijs is het verweven van dat onderwijs met het veld van de kunsten. Dat gebeurt onder meer door nationaal en internationaal erkende kunstenaars en theoretici, die tegelijk bekwame pedagogen zijn, aan te trekken als vaste lesgevers en vakspecialisten als gastdocent of in masterclasses in te schakelen.

KASK & Conservatorium trekt docenten aan van wie het werk getuigt van een grote expertise binnen hun discipline en werkveld. Het korps bestaat uit actieve kunstenaars, musici, dramaturgen en vormgevers. Daarnaast werden de afgelopen jaren ook onderzoekers aangeworven van wie de expertise en onderzoekskwaliteiten verder werden geïntegreerd in het onderwijs.

Naast een statutair korps van lesgevers en een grote groep gastprofessoren in allerlei disciplines, is het uitnodigen van gastsprekers essentieel voor de kunstopleidingen. Zij zorgen voor bijkomende expertise, bevorderen vanuit hun werkveldervaring een authentieke leeromgeving en diversifiëren het pedagogische korps.

1.1 Beleid

SD1	HOGENT leidt door experiment en innovatie de professional van de toekomst op.
SD3	HOGENT staat voor studentsucces.
	Kwaliteitsonderwijs.
	Industrie, innovatie en infrastructuur.
	Partnerschap om doelstellingen te bereiken.

Het beleid op het vlak van beoefening en ontwikkeling van de kunsten was en blijft gericht op artistieke productie die de toets van een internationale 'peer review' kan doorstaan.

Het uitnodigen van gastsprekers is essentieel voor de kunstopleidingen. Zij zorgen voor bijkomende expertise, bevorderen vanuit hun werkveldervaring een authentieke leeromgeving en diversifiëren het pedagogische korps.

1.1.2 Zorg voor het onderwijscurriculum
Optimalisering van het studieaanbod is een voortdurende zorg van de onderwijsraad en de opleidingscommissies beeldende kunsten, audiovisuele kunsten, interieurvormgeving, landschaps- en tuinarchitectuur, muziek, drama en de educatieve masters. In 2023-2024 en de komende academiejaren zal KASK & Conservatorium een verdere versterkte aandacht hebben voor het vormgeven van de curricula vanuit de onderwijsvisie met een bijkomende focus op zowel de uitbouw als de rationalisering van het studieaanbod.

In dat opzicht werden een aantal klemtonen vastgelegd in komende programmawijzigingen waarbij gemikt wordt op het academiejaar 2025-2026. Tegelijkertijd werd nu al beslist om het bachelortraject in de autonome vormgeving en de postgraduatens digital storytelling en soloist classical music af te bouwen.

Voorts werden voor het academiejaar 2023-2024 in vier opleidingen programmawijzigingen doorgevoerd:

- In de opleiding landschaps- en tuinarchitectuur werden wijzigingen doorgevoerd in het aanbod van keuzevakken en drong een actualisering van de benaming van enkele opleidingsonderdelen zich op. Het keuzepakket werd versterkt en studenten die dat wensen kunnen hierbij ook al kennismaken met opleidingsonderdelen uit de bachelor-na-bachelor landschapsontwikkeling.
- In de masteropleidingen drama, audiovisuele kunsten en beeldende kunsten werden de opleidingsonderdelen masterproef deel I en masterproef deel II samengevoegd. Dit kadert vooral in de maatregelen om de studievoortgang van studenten te versterken daar waar er nu – geregeld onnodig of oneigenlijk – een groot deel van de studenten ervoor opteerde om de masteropleiding in 2 jaar op te splitsen. Tegelijkertijd heeft deze programmawijziging tot doel om infrastructuur en omkadering (mentorschappen) beter in te zetten.

1.1.3 Uitbouw van een infrastructuur die artistieke productie ondersteunt en omkadert
In 2020 startte KASK & Conservatorium, in samenwerking met HOGENT, met de procedure voor het verbouwen van de leegstaande site aan de Bijlokekaai. In deze gebouwen zijn extra repetitiestudio's en een toonplek voorzien voor drama. Het ontwerpwerk door het gespecialiseerde studieteam loopt sinds begin 2022 en er werd alvast een uitdagend concept bedacht.

In 2023 werd het sanitair aan het studentenrestaurant van gebouw Pauli vernieuwd tot een genderneutraal sanitair blok. Het herschilderen van alle buitenschrijnwerk van het beschermde gebouw Cloquet werd opgestart in 2023 en zal verder worden uitgevoerd in 2024.

Voor een aantal infrastructuurprojecten werden doorheen 2023 ontwerp, plannen en bouwtechnische bestekken gefinaliseerd zodat deze in 2024 in uitvoering kunnen gaan. Het betreft het vervangen van de evacuatietrapp aan de Kunsttoren. Het vernieuwen en optimaliseren van de zonwering van gebouw Marissal in 2024 zal voor de achterliggende ateliers een verbetering vormen op gebied van comfort en praktisch functioneren.

Voor de verbetering van de stabiliteit van enkele vleugels (ateliers landschaps- en tuinarchitectuur en beeldhouwkunst), de voormalige ziekenzalen van het gebouw Pauli, werd in 2022 en 2023 onderzoeks- en ontwerpwerk uitgevoerd door een ingenieursbureau. We konden ook rekenen op subsidies van Onroerend Erfgoed. De uitvoering start idealiter in de zomer van 2024.

Om didactische oppervlakte in gebouwen zoveel mogelijk vrij te maken loopt sinds 2022 het ontwerptraject voor een lift naar de opslagkelders van gebouw Cloquet. De uitvoering hiervan is gepland in 2024.

In functie van het interne verhuisplan van de trajecten van de school of arts voorzien we aanpassingen en herlocatie van ateliers naar en van Kunsttoren. In 2024 zal het ontwerptraject hiervoor opgestart worden om in 2025 de eerste verhuisoperaties te kunnen realiseren. Dit zal zowel veiligheid, milieuaspecten, als de dagelijkse werking in de ateliers verbeteren.

KASK & Conservatorium onderzoekt in samenwerking met de stad Gent de mogelijkheden om de historisch waardevolle gebouwen op de Bijlokesite als geheel tegen 2050 fossielvrij te krijgen.

KASK & Conservatorium onderzoekt in samenwerking met de stad Gent de mogelijkheden om de historisch waardevolle gebouwen op de Bijlokesite als geheel tegen 2050 fossielvrij te krijgen.

Volgende kleinere dossiers werden ter ondersteuning van de opleidingen en het onderzoek uitgevoerd in 2023:

- Een studentenkeukentje van de studenten muziekproductie in gebouw Pauli werd volledig heringericht
- De akoestiek in concert- en lesruimte Club Telex werd verbeterd
- In de gangen van gebouw Pauli werden diverse zwaar beschadigde tegels vervangen
- In de Louis Van Houtte-tuin werden verlichtingsarmaturen geplaatst die de sociale veiligheid verhogen
- Bij animatiefilm werden enkele tussendeuren geplaatst om de akoestiek te verbeteren in de ateliers
- In het gebouw in de Biezekapelstraat werd een opbergzone gecreëerd voor het tijdelijk opslaan van de contrabas van studenten.

1.1.4 Bevorderen van de communicatie over de beoefening van de kunsten binnen HOGENT
Omdat de kunstproductie van KASK & Conservatorium een brug wil slaan naar de culturele wereld, ook buiten de campussen, wordt er actief aansluiting gezocht bij een extern publiek. Naast de vaste programmatie van KASKlezingen, Design Dialogues, KASKcinema, KIOSK, MIRY Concertzaal, club telex, Zwarte Zaal, MAP (Masterprojectruimte), SPITS, de regelmatige voorstellingen van KASK Drama en de toonmomenten van BOEKS, zijn er geregeld bijzondere initiatieven en projecten die telkens op maat gecommuniceerd werden.

Net zoals alle bovengenoemde programmaonderdelen, krijgt ook de artistieke output van de onderzoekers van KASK & Conservatorium aandacht en wordt er actief gewerkt om deze kunstuitingen naar een zo breed mogelijk publiek te brengen. Voor al deze events werden communicatietools zoals affiches, folders, projectwebsites, advertenties zowel in vaktijdschriften als op social media, mailings, persoonlijke uitnodigingen, persberichten enz. ingezet om de boodschap bij het juiste publiek te krijgen.

Er worden – overeenkomstig de GDPR wetgeving -uitgebreide adresbestanden aangelegd en onderhouden van de verschillende doelgroepen, zowel met betrekking tot de kunstmanifestaties als met betrekking tot onderwijs en onderzoek, zodat deze gericht kunnen worden aangesproken.

KASK & Conservatorium kreeg in 2023 een volledig nieuwe website waarop alle informatie zowel in het Nederlands als in het Engels terug te vinden is. Deze tweetaligheid vergemakkelijkt het contact met anderstalige en buitenlandse studenten en kandidaat-studenten aanzienlijk. De verschillende onderdelen van de artistieke werking van KASK & Conservatorium kregen er elk een plek en de agenda van de website geeft een overzicht van alle publieke toonmomenten, lezingen, concerten en andere events die de school organiseert. Ook het archief is er raadpleegbaar.

KASK & Conservatorium kreeg in 2023 een volledig nieuwe website waarop alle informatie zowel in het Nederlands als in het Engels terug te vinden is.

Nieuw op de website is het multimediaal redactioneel gedeelte 'Lees, kijk, luister'. Hier krijgen de bijdragen die vroeger het gedrukte Onrust Magazine uitmaakten een online plek. Behalve voor geschreven artikels is er nu echter ook plaats voor podcasts, video's, fotoreeksen e.d.

Onrust Magazine zorgt sinds 2017 voor achtergrondinformatie over de culturele activiteiten van KASK & Conservatorium en over wat er reilt en zeilt op onze campussen. Er wordt ingezoomd op de publicaties van de onderzoekers, studenten worden in de kijker gezet in de portfolio's en we gaan dieper in op bijzondere evenementen aan de hand van interviews of achtergrondstukken. Door te kiezen voor online publicatie kunnen we korter op de bal spelen en meer beeld en geluid aanbieden. Naar aanleiding van het Graduation festival in juni wordt er nog een uitgebreide papieren versie verspreid met een focus op afstudeerwerk.

De afstuderende studenten muziekproductie nemen jaarlijks een album op. Zo ontstond de Masterworks reeks, een serie vinyl langspeelplaten gekoppeld aan het afstudeerfestival Graduation, intussen begeerd en gevolgd in de sector. In 2023 werd de twaalfde editie uitgebracht.

De afstudeerwerken van de studenten audiovisuele kunsten werden samengebracht op het videoplatform kaskfilms.be waar ze online te bekijken zijn door wie de toegangscode heeft. De professionele contacten ontvingen ook in 2023 een mooi klein drukwerk met daarop de geheime code voor het platform en een korte presentatie van de afstudeerwerken.

De digitale versnelling die we tijdens de coronacrisis wisten te realiseren, heeft ons een hoogkwalitatief livestreamplatform opgeleverd dat we nu kunnen blijven inzetten om contact te houden met kandidaat-studenten en partnerorganisaties in het buitenland. Lezingen van internationale sprekers of nieuwjaarstoespraken en concerten kunnen nu op interesse van onze buitenlandse contacten rekenen.

De digitale versnelling die we tijdens de coronacrisis wisten te realiseren, heeft ons een hoogkwalitatief livestreamplatform opgeleverd dat we nu kunnen blijven inzetten om contact te houden met kandidaat-studenten en partnerorganisaties in het buitenland.

1.1.5 Implementatie van onderzoek in de kunsten

Doctoraal onderzoek en onderzoek binnen een door peers als hoogwaardig beoordeelde kunst- of ontwerppraktijk, staan garant voor de inbedding van het academisch hoger kunstonderwijs in zowel het artistieke en professionele veld als in het onderzoek.

In 2023 werd het intensieve transformatieproces voor de onderzoeksomgeving afgerond met de goedkeuring van een vernieuwde oproepencyclus en de opstart van vijf onderzoeksclusters. Doelen bij de hervorming, voortwerkend op de in 2021 geformuleerde missie- en visieteksten voor het onderzoek in de kunsten, hielden onder meer in het stimuleren van een grotere onderlinge betrokkenheid bij de onderzoekers, het vormgeven van een sterker onderzoeksprofiel voor de school en het verder uitbouwen van loopbaanperspectieven aan onderzoekers.

De **vijs onderzoeksclusters** zijn interdisciplinair van opzet en werden voor een periode van zes jaar goedgekeurd:

- Archival Sensations
- The Art of Resonance — The Resonance of Art
- The Body Plural
- Disobedient Practices
- Negotiating Realities

In het najaar van 2023 werden de clusters samen met de nieuwe website gelanceerd, en werden oproepen gepubliceerd voor 2- tot 4-jarige onderzoeksprojecten (intern) evenals vacatures voor clustercoördinatoren (intern), artistiek assistenten en artistiek doctor-assistenten (extern).

De projecten van onderstaande onderzoeksmedewerkers werden goedgekeurd voor opstart:

- Paul Bailey, 'Meeting Grounds'
- Stoffel Debuysere, 'The Murmur of the World'
- Anne Lesuisse, 'The classroom as radical space of possibility'
- Judith Wambacq, 'Kan men hedendaagse kunst lezen op een manier die geïnspireerd is door de Gestaltpsychologie en de fenomenologie?'

De mandaten van onderstaande artistiek assistenten werden verlengd:

- Thomas Bellinck (gestart 2016)
- Tom Callemijn (gestart 2019)
- Paul Bailey (gestart 2021)
- Seppe Gebruers (gestart 2019)
- Liesa Van der Aa (gestart 2021)
- Nils Vermeulen (gestart 2021)

Uitzonderlijke bijkomende onderzoekstijd, n.a.v. COVID-19, werd toegekend aan volgende artistiek assistenten:

- Thomas Bellinck
- Sara De Bondt
- Lander Gyselinck
- Joost Rekveld
- Hannes Verhoustraete
- David Weber-Krebs

In 2023 werd volgend 2- tot 4-jarige onderzoeksproject afgerond:

- Manu Frederickx, 'Reconstruction of the 1640 Ioannes Ruckers Virginal in the Rijksmuseum Amsterdam'

1.1.6 Internationalisering

Het werkveld van kunst en vormgeving is bijzonder internationaal georganiseerd. Beeldende kunst, design, vormgeving, muziek, film, theater...spelen zich af op een internationaal platform. Dat is deels een gevolg van de globalisering van de culturele markten, maar reflecteert ook, meer ten gronde, de intrinsieke openheid die eigen is aan creatieve praktijken.

Het maken van beeldend werk, films, theater, muziek, ontwerpen of design, veronderstelt een openheid voor het andere, het nieuwe, ongewone en ongekende. Het contact met diverse (inter) nationale culturen, diverse wereldbeschouwelijke visies, politieke systemen en praktijken, andere klank- en beeldtradities en alledaagse handelingssytemen... is een factor van inspiratie en vernieuwing in elk creatieproces. Daarom is een internationaal perspectief in kunst en vormgeving een evidentie. Hoe evident ook aanwezig, toch moet de internationale dimensie ook in het hoger kunstonderwijs steeds opnieuw haar juiste vorm krijgen en de nodige aandacht en structuur.

Een internationaal perspectief in kunst en vormgeving is een evidentie. Hoe evident ook aanwezig, toch moet de internationale dimensie ook in het hoger kunstonderwijs steeds opnieuw haar juiste vorm krijgen en de nodige aandacht en structuur.

Vijf prioriteiten geven richting aan het internationaliseringsbeleid van KASK & Conservatorium:

KASK & Conservatorium wil haar studenten een open venster bieden op de wereld. Onze leeromgeving neemt een mondiaal burgerschap als uitgangspunt. In het licht daarvan schragen een aantal belangrijke waarden ons onderwijsproject: artistieke openheid en culturele diversiteit, economische rechtvaardigheid, ecologische duurzaamheid, politiek en levensbeschouwelijk pluralisme, nieuwsgierigheid en zelfrelativering. In internationale samenwerkingen die worden opgezet gelden de partners als gelijkwaardig en leren ze van elkaar.

KASK & Conservatorium wil een internationale dimensie die het open karakter van de kunst- en ontwerppraktijk weerspiegelt integreren in de curricula van alle opleidingen, in het leven op de campussen, in de artistieke projecten, onderzoekspraktijken, e.d. Daarvoor zijn er vier belangrijke hefboomen, waarop bewust en actief wordt ingezet:

- Engelstalige studieprogramma's
- artistieke projectwerking
- onderzoeksprojecten en dienstverlening; internationale accenten in het personeelsbeleid
- tweetalige communicatie

Voor elke student een buitenlandse ervaring verankerd in het studieprogramma. Op termijn streeft KASK & Conservatorium ernaar dat elke student minstens één buitenlandse ervaring opdoet tijdens de studieperiode.

KASK & Conservatorium wil een internationale dimensie die het open karakter van de kunst- en ontwerppraktijk weerspiegelt integreren in de curricula van alle opleidingen, in het leven op de campussen, in de artistieke projecten, onderzoekspraktijken, e.d.

KASK & Conservatorium wil een ondersteund partnerbeleid uitbouwen om o.a. kwaliteitsvolle studenten- en personeelsmobiliteit te kunnen realiseren en goede praktijken te kunnen uitwisselen. Het verder uitdiepen en onderhouden van een netwerk met (strategische) partnerinstellingen biedt opportuniteiten voor samenwerking op vlak van onderwijs, onderzoek, beoefening van de kunsten en maatschappelijke dienstverlening maar ook de professionalisering van onze docenten.

KASK & Conservatorium vindt het belangrijk om ook culturele achtergronden die niet-Europees zijn een plaats geven, gezien dominante culturen (mannelijk, middenklasse, wit, Europees) nog steeds te sterk de canon bepalen, en bijgevolg ook wat doorgegeven wordt in het onderwijs. Interculturele kruisbestuiving is een inspiratiebron voor innovatieve en kwalitatieve oplossingen in het artistieke veld, en kan leiden tot de verruiming van perspectieven in onderwijs, beoefening van de kunsten, onderzoek en dienstverlening. Ons internationaliseringbeleid stimuleert het diversiteitsbeleid en zorgt voor meer diversiteit en meer interculturele sensitiviteit.

Enkele cijfers over 2023

In totaal waren er in het academiejaar 2022-2023 130 uitgaande uitwisselingsstudenten, waarvan 113 binnen Europa en 17 buiten Europa. Daarnaast werden er in 2022-23 24 buitenlandse studiereizen georganiseerd, verspreid over de opleidingen. Hierbij hebben 869 studenten een buitenlandse ervaring gehad.

In 2022-23 kwamen in totaal 69 inkomende uitwisselingsstudenten aan KASK & Conservatorium studeren, waarvan 65 binnen Europa en 4 buiten Europa.

Er vonden 2 inkomende studiereizen plaats waarbij ongeveer 50 studenten uit Nederland en Litouwen een bezoek hebben gebracht aan onze instelling.

13 van de 88 buitenlandse dienststreizen uit 2022-2023 waren in het kader van onderzoek. Hiervan waren er 3 buiten Europa.

Onze medewerkers en studenten namen deel aan internationale projecten waaronder de volgende:

- Journées francobelges des Écoles Supérieures des Arts, georganiseerd door ARES en in samenwerking met ESA Saint-Luc Liège, les Beaux-Arts de Liège, l'École nationale supérieure des arts visuels de la Cambre (30 juni – 2 juli 2022). Er waren meer dan 120 deelnemers van 10 Belgische kunsthogescholen en 20 Franse hogescholen voor kunst en design, evenals een tiental genodigden van de Europese Commissie, ELIA of de Ambassade van Frankrijk in België. Directeuren en directrices van scholen, pedagogisch verantwoordelijken, onderzoekers, internationale vertegenwoordigers, bibliothecarissen, kunstenaar-docenten, en studenten uit beide landen kwamen samen om praktijken uit te wisselen, samenwerkingen te bevorderen en een transnationale gemeenschap te versterken.

- Nomadic School of Arts, een denk- en leeroefening waarbij anderhalf jaar inhoudelijke, praktische, methodologische en infrastructurele onderwijsexpertise werd opgebouwd. Door te werken en te onderzoeken buiten de schoolmuren – in samenwerking met onze eigen opleidingen en andere belanghebbenden – verruimen we onze eigen blik, sijpelt de nomadische mindset door én maken we de school toegankelijker. Binnen dit kader werden tal van internationale initiatieven opgezet.
- Inmics: opleiding gericht op internationale studenten die als componist voor audiovisuele media willen gaan werken. InMICS werd opgericht door acht Europese en Canadese partners, vier gerenommeerde Conservatoria enerzijds en vier gevestigde organisaties uit het professionele veld anderzijds: KASK & Conservatorium, CNSMD de Lyon, Conservatorio di Musica G.B. Martini Bologna, Faculté de Musique, Université de Montréal, Festival International du Film d'Aubagne, Fondazione Cineteca di Bologna, FilmFest Gent, Permission Inc. Montréal.
- Innocastle: Innocastle is een Interreg Europe-project dat het belang van samenwerking bij duurzame renovatie en toekomstbestendigheid van erfgoedsites wil benadrukken. Het project wil een nieuw erfgoedbeleid ontwikkelen in vier partnerregio's: Gelderland, Extremadura, Vlaanderen en Roemenië. Het partnerschap van Innocastle bestaat uit vier Europese regio's die elk één beleidsinstrument aanpakken: Het Nationaal Instituut voor Erfgoed in Roemenië, de Provincie Gelderland in Nederland,

HOGENT en de provinciale overheid van Badajoz in Spanje.

KASK & Conservatorium maakte in 2023 deel uit van de volgende internationale netwerken en platformen: New European Bauhaus, AEC, CILECT & GEECT, ELIA, ECLAS – LE:NOTRE, DSL en JEN.

1.2 Beleidsopties op korte en middellange termijn inzake ontwikkeling en beoefening van de kunsten

De belangrijkste beleidsopties die KASK & Conservatorium in 2023 nastreefde inzake ontwikkeling en beoefening van de kunsten binnen de kerntaken waren:

- SD3 HOGENT staat voor studentsucces.
- SD6 HOGENT is een wendbare organisatie die stimuleert en motiveert.

- De opmaak van het meerjarenplan beslist op de raad van 30 mei 2023 met volgende speerpunten:
  - de herziening van de afstudeerrichting vrije kunsten in de bacheloropleiding beeldende kunst
  - programmawijzigingen in de academische opleidingen die gericht zijn op een betere implementatie van de onderwijsvisie, een grote gemeenschappelijkheid tussen de opleidingen, een grotere hanteerbaarheid voor studenten en personeel en een versterking van de studievoortgang.
- Daarnaast werd verder ingezet op gestarte maatregelen:
  - het herzien van het traject autonome vormgeving
  - het herdenken van het afstandsonderwijs interieurvorming
  - het inzetten op micro-credentials
  - het herpostioneren van het postgraduaat curatorial studies
  - het afstemmen van de praktijkomkadering op het aantal studenten
  - het spaarzaam, billijk en nauwkeurig toekennen van personeelsopdrachten
  - het werken aan een gezond evenwicht tussen grotere (in functie van de noodzakelijke stabiliteit) en kleinere (in functie van de noodzakelijke flexibiliteit) opdrachtvolumes binnen de vakgroepen.

3. Voorts:
- de uitwerking en implementatie van de onderzoeksclusters
  - het herdenken organisatiestructuur van de diensten van het decanaat
  - het diverser en inclusiever maken van de school en de schoolgemeenschap
  - het optimaliseren van het ruimtegebruik op de Bijlokecampus
  - het vertalen van een transversale visie op kunst- en muziekonderwijs, als voorbereiding op grondige en geïntegreerde schoolbrede programmawijzigingen en extracurriculaire initiatieven. Uitgangspunt is om de gemeenschappelijkheid, op het vlak van structuur van de curricula, onderwijsorganisatie en inhoudelijke raakpunten te versterken, rekening houdend met de specifieke eigenheid van individuele opleidingen
  - de voortzetting van het nomadisch experimenteren met nieuwe inhoud en innovaties in het kunstonderwijs.

1.3 Nomadic School of Arts

SD1

HOGENT leidt door experiment en innovatie de professional van de toekomst op.

Wat kan het nomadisme bijdragen aan de onderwijsontwikkeling op KASK & Conservatorium? Dat is een vraag die we onderzochten onder impuls van het Voorsprongfonds, het post-corona relancefonds van de Vlaamse overheid. Het Nomadic School of Arts-project kon in maart 2022 uit de startblokken schieten en kreeg werkingsmiddelen tot september 2023.

Binnen het kader van nomadisch denken en leren bouwde de Nomadic School of Arts (<https://nomadic.schoolofartsgent.be>) gedurende anderhalf jaar inhoudelijke, praktische, methodologische en infrastructurele onderwijsexpertise op. Deze periode diende als experimenteer- en 'proof-of-concept'-fase op basis van de volgende drie pijlers: off-campus onderwijs, diversiteit en inclusiviteit en modulair onderwijs.

Werken en onderzoeken buiten de schoolmuren verruimt de eigen blik, doet de nomadische mindset doorsijpelen én maakt de school toegankelijker.

Je leest meer over deze filosofie en de werkwijze van de Nomadic School of Arts in dit artikel. (<https://medium.com/onrust/nomadic-school-of-arts-reisverslag-van-eeuwig-halverwege-9886a3878dc3>). Een algemene indruk krijg je in deze video <https://vimeo.com/865529743>.

De Nomadic School of Arts hanteerde een tweeledige aanpak.

Ze stimuleerde docenten en studenten om binnen en buiten de campus nomadisch te experimenteren met nieuwe leerinhouden en -methodes in het kunstonderwijs. Dit deed ze door de lancering van drie open calls en de organisatie van de interdisciplinaire projectweek It's About Time! (<https://nomadic.schoolofartsgent.be/portfolio/its-about-time-werktitel/>). Er werden 71 projecten ingediend door docenten, studenten, onderzoekers en beleidsmedewerkers. Uiteindelijk werden 44 projecten en experimenten uitgevoerd, onder de vorm van lessenreeksen, minors, workshops/masterclasses, symposia, extra-curriculaire opdrachten, zomer- en herfstscholen, bootcamps en pre-trajecten.

Tegelijkertijd onderzocht ze de institutionele capaciteit om ons onderwijs diverser en inclusiever te maken d.m.v. scans, interview- en andere professionaliseringsactiviteiten voor de verschillende diensten, opleidingen, trajecten én lesgevers. Daarbij werden ook de mogelijkheden verkend van een transitie naar modulair onderwijs, waarbij de lopende experimenten als input dienden. Hierin werd ze ondersteund door een klankbordgroep die tweemaandelijks bijeenkwam om feedback te geven op de plannen, de filosofie, de communicatie en de resultaten. Uit de ervaringen van het gehele project werd een toolbox ontwikkeld die terug te vinden is op het intranet van KASK & Conservatorium.

Werken en onderzoeken buiten de schoolmuren verruimt de eigen blik, doet de nomadische mindset doorsijpelen én maakt de school toegankelijker.

2. Kwaliteitszorg door het hogeschoolbestuur

SD6 HOGENT is een wendbare organisatie die stimuleert en motiveert.

Kwaliteitonderwijs.

KASK & Conservatorium wil een creatieve organisatie zijn, met een veralgemeende en in de dagelijkse werking goed verankerde kwaliteitscultuur, die geënt is op de eigenheid van kunstopleidingen en aanverwante professionele opleidingen en die de innovatie en de excellentie in deze opleidingen bevordert.

In 2015 werd het plan van aanpak voor een systeem van integrale kwaliteitszorg van KASK & Conservatorium geëvalueerd en bijgestuurd. De bevindingen werden besproken door de Onderwijsraad van KASK & Conservatorium, het vakgroepenoverleg en het decanaatsoverleg. Dat resulteerde in een visie op kwaliteitszorg voor KASK & Conservatorium, die ook goedgekeurd werd door de raad van KASK & Conservatorium.

Het kwaliteitszorgbeleid van KASK & Conservatorium vertrekt van een pragmatische aanpak, waarbij de gehanteerde instrumenten en hun resultaten ook zelf geëvalueerd en bijgesteld worden in functie van hun bruikbaarheid. De kwaliteitszorg moet aan twee basisvoorwaarden voldoen: lichtheid van de processen en transparantie – en ze wordt uitgebouwd op drie niveaus:

1. Ten eerste op objectniveau, door verfijning van basisprocessen in onderwijs, onderzoek, dienstverlening en beoefening van de kunsten. Via een algemeen beleidsplan voorziet KASK & Conservatorium in de realisatie van de basisvoorwaarden die nodig zijn om kwaliteit van deze processen te borgen.
2. Op metaniveau hanteert KASK & Conservatorium vijf kwaliteitszorginstrumenten. Instroom-, uitstroom- en door- stroombeleid wordt opgevolgd op basis van kwalitatieve en kwantitatieve gegevens. Binnen een kwalitatief bevragsbeleid, waarbij een combinatie wordt gemaakt van online bevragingen en focusgroepen, wordt gepeild naar reacties van studenten. Het werkveld wordt op diverse manieren betrokken bij de kwaliteitsborging van de opleidingen, onder meer via permanente resonantievergaderingen. Dialoog tussen collega's

over onderwijsgerelateerde thema's wordt actief gestimuleerd. Alle gegevens inzake kwaliteitszorg komen samen in een tweejaarlijks actieplan per opleiding. Deze plannen worden besproken in de Onderwijsraad van KASK & Conservatorium en moeten worden voorgelegd ter goedkeuring aan de Raad van KASK & Conservatorium. In academiejaar 2021-2022 werden de studentenbevragingen verder bijgestuurd en gegevens voor monitoring eenvoudiger consulteerbaar gemaakt.

3. Naast permanente kwaliteitsbewaking via structurele interne kwaliteitszorginstrumenten is er in het kader van de interne regiefunctie een periodiek evaluatiemoment dat met een zesjaarlijks ritme per opleiding of cluster van opleidingen wordt georganiseerd. In een balansmoment formuleert de opleiding een zelfevaluatie, en wordt zij onderworpen aan een externe toets onder de vorm van een opleidingsvisite. Voor beide gaat KASK & Conservatorium een actieve samenwerking aan met externe organisaties ELIA en AEC. Voor de professionele bachelors werd geopteerd voor AeQui. In december 2021 vond de visitatie van de opleidingen interieurvormgeving plaats. Landschaps- en tuinarchitectuur, landschapsontwikkeling en muziek kregen in 2021 een internationale visitatie door AeQui, muziek in 2022 een internationale visitatie door MusiQue. In academiejaar 2022-23 kregen de educatieve masters muziek en podiumkunsten/ audiovisuele kunsten en beeldende kunsten een opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie door NVAO en de opleiding drama een internationale visitatie door MusiQue. De resultaten hiervan zijn opgenomen in de actieplannen van de opleidingen.
4. Op meta-metaniveau participeert KASK & Conservatorium aan de instellingsreview, binnen het kader van HOGENT. In de geest van de gehanteerde PDCA-cyclus is KASK & Conservatorium er zich van bewust dat de kwaliteitszorg zelf met regelmaat geëvalueerd en bijgestuurd moet worden. Het fragiele evenwicht tussen artistiek-pedagogische exploratie en vernieuwing enerzijds en rekenschap en controle anderzijds moet worden bewaakt, evenals de lichtheid en transparantie van de processen. Mocht blijken dat personeelsleden of studenten in de dagelijkse processen op objectniveau te weinig of geen kwalitatieve winst purely uit de kwaliteitszorg, dan is deze uiteraard aan bijsturing en herziening toe. Kwaliteitszorg is een continu leerproces.

3. Financieringsbronnen

KASK & Conservatorium kan beschikken over subsidies van de Vlaamse overheid voor het hoger onderwijs: een basisfinanciering voortkomend uit de opleidingen (meer bepaald kwantitatieve resultaten op het vlak van instromende generatiestudenten, behaalde studiepunten en diploma's), aanvullende onderzoeksmiddelen voor het hoger kunstonderwijs en kapitaalsubsidies voor infrastructuurinvesteringen. Uitzonderlijk ontvangen we van de Vlaamse overheid in 2022 en 2023 middelen uit het Voorsprongfonds voor onze betreffende projecten. Naast deze financiering vanuit de Vlaamse overheid is er ook het studiegeld van de studenten.

Projecten van dienstverlening, zowel intern in de HOGENT als extern, genereren in beperkte mate bijkomende inkomsten. Na aftrek van kosten worden deze middelen binnen de betrokken vakgroep aangewend voor investeringen, gastlezingen, studentenprojecten en dergelijke. Op een vergelijkbare manier financiert het occasioneel gebruik door derden voor een deeltje de artistieke infrastructuur (MIRY Concertzaal, KASKcinema e.d.).

De tentoonstellingsinitiatieven van KASK & Conservatorium komen tot stand in samenwerking met de vzw KunstenSite en worden financieel ondersteund door zowel de Vlaamse overheid als de stad Gent.

De samenwerkingen van KASKcinema met het Filmfestival Gent en met Film-Plateau van de Universiteit Gent worden door die partners financieel ondersteund. Forum K vzw, de partner in de organisatie van KASKcinema, wordt financieel ondersteund door het Vlaams Audiovisueel Fonds.

Sinds 2019 is er een structurele samenwerking met M-Podium vzw rond de programmatie van MIRY. Deze vereniging wordt financieel ondersteund door de Vlaamse overheid en de stad Gent.

4. Output

In KASK & Conservatorium vormen toonmomenten en concerten in de loop van het academiejaar een essentieel onderdeel van het pedagogische gebeuren. Het artistieke werk van docenten, onderzoekers en alumni reflecteert dikwijls het resultaat van het pedagogische proces en is tegelijkertijd een inspiratiebron voor de pedagogiek. De belangrijkste artistieke output ontstaat via het werk van onderzoekers en (master)studenten dat gepresenteerd wordt tijdens allerhande toonmomenten. Ook artistiek werk van alumni en van kunstenaars die de visie van KASK & Conservatorium ondersteunen, werd op de campus of elders in het professionele kunstenveld gebracht

4.1 Onderzoekresultaten

In dit jaarverslag belichten we enkele bijzondere projecten van onderzoekers in de kunsten aan die in het afgelopen jaar te zien en te horen waren op de campussen van de school of arts of bij een professionele partner in het kunstenveld.

Die vind je in **bijlage 5.1 op pagina 223**.

4.2 Concertzaal MIRY

KASK & Conservatorium houdt zich eraan om haar muziekonderwijs niet in een vacuüm te plaatsen, maar het voortdurend te actualiseren aan de hand van input uit het professionele veld. Eigen visies en inzichten worden zo continu gevalideerd binnen een bredere context. De muziekopleiding en haar studenten connecteren zich bovendien op organische manier met het werkveld. Vanuit deze overtuiging werd ook de concertwerking van KASK & Conservatorium ontwikkeld en verzelfstandigd (zie ook 5.3.3). MIRY Concertzaal heeft een volledig eigen programmatie met bijhorende profilering en communicatie. Studenten komen daarin expliciet aan bod in de reeks 'Conservatorium op scène' die hen een professioneel voorstellingsplatform biedt en hen in contact brengt met een kritisch publiek.

Ook in 2023 focuste de werking op jonge muzikanten, aan de rand van hun carrière. Een inspirerende verzameling artiesten van eigen bodem was dan ook te gast in onze concertzaal. Daarnaast deelden ook een aantal internationale solisten en ensembles hun kunnen met het Gentse MIRY publiek. Dankzij de integratie van de concertzaal in de werking van KASK & Conservatorium stonden ook diverse nieuwe werken van studenten uit de afstudeerrichting compositie op de pupiter van onze uitgenodigde internationale artiesten. Maar liefst vijf creaties werden in deze context uitgevoerd.

MIRY Concertzaal kiest voor een focus op het actuele. Niet minder dan 25 procent van de programmatie beweegt zich rondom het experiment, de actuele muziek. De zaal was in 2023 dan ook de thuishaven van het master-na-masterensemble GAME. Daarnaast ontwikkelden we verder de reeks RUISKAMER, een gemeenschappelijk project van MIRY Concertzaal en Kunstencentrum VIERNULVIER.

MIRY Concertzaal kiest voor een focus op het actuele. Niet minder dan 25 procent van de programmatie beweegt zich rondom het experiment, de actuele muziek.

4.3 club telex: jazz/pop en muziekproductie

De projectwerking jazz, pop en muziekproductie van het Conservatorium concentreert zich op het mogelijk maken van concerten, jams en masterclasses voor onze muzikanten en producers in opleiding en op de organisatie van studiereizen en masterclasses. Het gerenoveerde gebouw Paddenhoek biedt sinds enkele jaren een nieuwe uitvalsbasis voor de studenten jazz, popmuziek en muziekproductie. Naast state-of-the-art leslokalen bevindt zich daar ook een volledig uitgeruste muziekclub waar optredens en jamsessies in de meest professionele omstandigheden kunnen plaatsvinden.

Wekelijks waren er in club telex jams voor en door studenten. Regelmatig worden activiteiten ook opengesteld voor publiek, zo waren er in 2023 concerten van People in Houses, Noah Vanden Abeele, Kristo en The Trombonauts.

Voor meer info over de projectwerking van jazz, pop en muziekproductie: zie de beschrijving onder samenwerkingen met het werkveld.

4.4 KIOSK

Sinds 2010 ontwikkelt KIOSK op Campus Bijloke een eigenzinnig programma waarin de kunstenaar centraal staat. Binnen het bijzondere architecturale kader van de expositieruimte, het voormalig anatomisch theater van het Klinisch en Poliklinisch Instituut, toont KIOSK het werk van zowel opkomende als gevestigde namen. De projecten ontstaan in dialoog met de kunstenaars en zijn steeds het resultaat van een langer ontwikkelingstraject. De focus ligt op nieuwe producties, al dan niet aangevuld met bestaande werken. KIOSK vervult een signaalfunctie door oog te hebben voor experiment, voor culturele en artistieke diversiteit. Het houdt de vinger aan de pols van de evoluties binnen kunst en samenleving. Sinds januari 2021 breidde KIOSK haar activiteiten uit online en functioneert de website ook een platform voor online kunstprojecten vormen.

In dit jaarverslag lichten we enkele hoogtepunten toe uit de werking van KIOSK in 2023. Die vind je in **bijlage 5.2 op pagina 228**.

Op kiosk.art is het zeer uitgebreide overzicht van alle activiteiten terug te vinden, inclusief de samenwerkingen, *talks*, interviews, coproducties, screenings en online projecten.

KIOSK vervult een signaalfunctie door oog te hebben voor experiment, voor culturele en artistieke diversiteit. Het houdt de vinger aan de pols van de evoluties binnen kunst en samenleving.

4.5 Zwarte Zaal

De Zwarte Zaal, de polyvalente ruimte op de campus Bijloke, heeft in tegenstelling tot en aanvullend op KIOSK geen eigen profiel of vastomlijnde programmalijnen. Dat maakt het mogelijk om in te spelen op de pedagogische en artistieke behoeften van de schoolwerking en om samenwerkingsverbanden met andere kunstacademies of culturele organisaties op te zoeken. De nadruk ligt hierbij op design en beeldende kunsten. Daarnaast komt deze ruimte tegemoet aan de behoefte om evenementen zoals congressen, lezingen en ontvangsten te herbergen.

KASK & Conservatorium hecht er groot belang aan haar studenten platformen te bieden om hun werk te tonen.

De projecten die in 2023 aan bod kwamen, vind je in **bijlage 5.3, op pagina 229**.

4.6 MAP

Om de masterstudenten vrije kunsten, multimediale vormgeving, fotografie en grafisch ontwerp een extra platform te geven om hun werk te presenteren, werd in 2012 het initiatief MAP (Master Projectruimte) opgestart. Sindsdien volgen de presentaties elkaar het hele jaar door op en is er bijna doorlopend werk van studenten te zien in de glazen gang in het Cloquetgebouw. De volgende projecten konden in 2023 getoond worden.

- **11.01.24–21.01.24, #153**
Sam Heyvaert
- **14.12.23–08.01.24, #152**
Aura De Craemer & Arle Van Win
- **30.11.23–10.12.23, #151**
Léa Mainguy, Jennifer Izere
- **16.11.23–26.11.23, #150**
Mieke ‘Mik’ Schelstraete & Baue Vercammen
- **12.10.23–29.10.23, #149**
Marthe Huyse & Seppe-Hazel Laeremans
- **20.09.23–08.10.23, #148**
Naomi James Schatterman
- **01.06.23–15.06.23, #147**
Landscapes and Systems, Brendan Brown & Amber Wynants
- **17.05.23–28.05.23, #146**
Giada Cicchetti & Lisa Koo Gautama
- **04.05.23–14.05.23, #145**
INTERSECTION, Lauranne De Vocht & Lenka Strauss
- **20.04.23–30.04.23, #144**
TRACE, Annelie Vaes & Jilles Oom
- **28.03.23–31.03.23, #143**
Eyck-Play
- **16.03.23–26.03.23, #142**
Beljita Gurung & Sam De Buysere
- **02.03.23–12.03.23, #141**
Yara Yassine & Enid Stassyns
- **16.02.23–26.02.23, #140**
Fien Leenaerts & Hilke Walraven
- **19.01.23–29.01.23, #138**
Wave, Anders Herrebaut & Rut Buelens

4.7 SPITS

SPITS is een tentoonstellingsinitiatief van het atelier tekenkunst en bevindt zich onder een neogotische spitsboog in de inkomhal van gebouw Pauli (eerste verdieping). Tekenende binnen KASK verschillende gedaanten aan. SPITS is een platform om het medium tentoon te stellen, waarbij docenten en studenten samenwerken om thematische presentaties te ontwikkelen.

- **09.03.23–23.04.23**
SPITS No.7: Jan Klaas en een gordijn, Karen Van Hassel
- **01.06.23**
SPITS No.8: Donderdagavondspits, Kato Bouckaert

4.8 KASKlezingen

Tijdens de KASKlezingen dissecteren vooraanstaande sprekers in de domeinen van beeldende kunsten, audiovisuele kunsten, vormgeving en drama hun eigen werk, traditioneel in het anatomisch auditorium op de Bijlokesite. De KASKlezingen vinden gewoonlijk plaats tijdens lesweken op dinsdagavond en zijn steeds gratis toegankelijk voor een breed publiek.

- **28.03.24, 20:00**
Experimental Jetset
- **14.03.24, 20:00**
Luc Tuymans
- **23.11.23, 20:00**
Peggy Ahwesh
- **26.10.23, 20:00**
Bassem Saad
- **27.04.23, 20:00**
Archives des luttes des femmes en Algérie
- **20.04.23, 20:00**
The Black Archives
- **23.03.23, 20:00**
Taring Padi
- **09.03.23, 20:00**
Linda van Deursen
- **23.02.23, 20:00**
Sidsel Meineche Hansen

4.9 Curatorial lectures

De reeks Curatorial Lectures werpt een brede blik op curatoriale praktijken die op het snijpunt van verandering liggen door reflectieve en geëngageerde curatoren en wetenschappers uit te nodigen om een frisse blik te werpen op en onze inzichten te verruimen over een brede waaier van onderwerpen met betrekking tot het curatoriale. Curatorial Lectures is een lezingenreeks georganiseerd door S.M.A.K. en het postgraduaat Curatorial Studies. Na elke lezing is er een Q&A voorzien.

- **04.05.23, 20:00**
Cosmin Costinas
- **02.03.23, 20:00**
Kasia Redzisz
- **16.02.23, 20:00**
Luca Lo Pinto

4.10 Studium Generale

Studium Generale is het podium van HOGENT dat universiteits- en hogeschoolstudenten, docenten en belangstellenden een forum biedt voor reflectie over maatschappij, kunst, cultuur en wetenschap. Zij doet dat door jaarlijks negen à tien lezingen, discussies of podiumprogramma's te organiseren. Studium Generale kan gevolgd worden als een keuzevak (3 studiepunten) door alle studenten van de Associatie Universiteit Gent.

Daarnaast publiceert Studium i.s.m. KAAP, Theater aan zee en Academia Press 'Karakters', een reeks waarin vier keer per jaar een essaybundel, kortverhaal, dialoog, verbal performance of ander prikkelend lettermateriaal verschijnt. Het zijn stuk voor stuk eigenzinnige teksten over een maatschappelijk thema dat uitnodigt tot reflectie, discussie of debat. De auteurs zijn Nederlandstalige denkers uit diverse disciplines die een uitgesproken mening met een snedige pen verwoorden en die ook op het Studiumpodium optreden.

- **14.12.23, 15:15**
Is het kolonialisme echt voorbij
- **28.11.23, 19:30**
Stef Craps
- **21.11.23, 19:30**
Simon(e) van Saarloos
- **09.11.23, 19:30**
Rosemarie Garland-Thomson
- **03.10.23, 19:30**
Raounak Khaddari
- **18.04.23, 19:30**
Climavore
- **28.03.23, 19:30**
Fairouz Gazdallah
- **14.03.23, 19:30**
Willem Schinkel & Rogier van Reekum - Revolutionaire Liefde
- **14.02.23, 19:30**
Jay Jordan & Isabelle Fremaux,
- **17.01.23, 19:30**
Van Eyck Lab for Nature Research
- Nature; a way of thinking

4.11 Design Dialogues

In samenwerking met Design Museum Gent worden eigenzinnige denkers, doeners en makers uit het brede designveld uitgenodigd om samen te reflecteren over de rol, impact en toekomst van design in een veranderende maatschappij.

- **18.04.24, 20:00,**
Design x Queer met Gabriel .A. Maher (AU/NL) & Bebe Books (BE) gemodereerd door Anna Luyten (BE)
- **22.02.24, 20:00,**
Design x Inclusivity met Sara De Bondt (BE) & Daniel Charny (UK) gemodereerd door Anna Luyten (BE)
- **23.11.23, 20:00,**
Design x More-than-Human met Marlene Huissoud (FR) & Decentering Design (BE), gemodereerd door Anna Luyten (BE)
- **21.02.23, 20:00,**
Design x Time met Helga Schmid & Nel Verbeke
- **09.02.23, 20:00,**
Design x Female Building Power met Mindy Seu & Vera Sacchetti

4.12 KASKcinema

Ook in 2023 zorgde KASKcinema voor een gedurfd, prikkelend, eigenzinnig en divers programma dat de kijkers naar de zaal lokte. Openen deden ze in januari met de themamaand *Sensorium*. Opgedragen aan de relatie tussen cinema en de zintuigen trakteerde deze tactiele themamaand op poëtische prikkelingen en sensaties. In de themamaand vonden 4 films per week plaats, onder andere: de film *Delicatessen* (1991) met voorgeschotelde bijpassende maaltijd (i.s.m. Cinemangiare), een body-horror avond met foley-workshop (i.s.m. Kuru), een avond met podcast van Luyster-collectief, klassieker *The Cassandra Cat (1963)*, een 3D vertoning van *The Long Journey into the Night (2018)*. Vanaf februari gingen ze opnieuw van start met hun reguliere, vaste publiekswerking, waarbij KASKcinema focust op festivalhits die in België geen traditionele distributie vonden, klassiekers en cultfilms, documentaires en animatiewerk, audiovisuele experimenten en kortfilms.

Op dinsdag vertoonde Film-Plateau (de filmclub van de UGent) de klassiekers uit de canon van de film. Op woensdag en donderdag programmeerde KASKcinema zelf de films, in samenwerking met docenten en onderzoekers van KASK & Conservatorium of met externe culturele organisaties. Zo is er bijvoorbeeld de maandelijkse Please Release Me, waarbij KASKcinema samen met andere Vlaamse en Brusselse filmhuizen een recente film een alternatieve cinemarelease geeft. Voorts is er de maandelijkse Kinoclub in samenwerking met Kinoautomat, waarbij een film een uitvoerige inleiding krijgt van een filmliehebber/expert. Kinoautomat organiseerde ook dit jaar een kijkmarathon in de vorm van hun jaarlijkse Kinokwartet; eentje rond actrice Tilda Swinton. Classics Restored was onze maandelijkse afspraak met Cinea om gerestoreerde films te vertonen die uit de mazen van het canon zijn geglipt. Samen met het cinefiel platform Sabzian liep de reeks Milestones, waarbij films uit de Belgische filmgeschiedenis worden vertoond. Dit jaar deden was er ook een samenwerking met STAM, waar onder de titel *Skyline* verschillende films rond hoogbouw in de lage landen werden vertoond.

KASKcinema's eigen reeks van Weird Wednesdays maakte het elke maand op woensdag bont met cultfilms en bijhorend absurdistische inleidingen, zoals *Jesus Christ Superstar* (1973) rond Pasen, *All the Colors of the Dark* (1972), *Terror of Mechagodzilla* (1975). Op bijzondere dagen horen er ook bijzondere film. Zo zorgden ze steeds voor een aangepast programma op dagen als Valentijn en Moederdag.

Halloween spande echter de kroon met onze *Night of the Horror*, met een triple bill recente horrorfilms. Ook werd in 2023 ingezet op live muzikale begeleiding van films, van zowel de studenten Conservatorium, als alumni, en externe muzikanten, onder de programmalijn *Re:Score*.

Naast de drie vaste weekavonden organiseerde KASKcinema het succesvolle KIDScinema op de laatste zondag- voormiddag van elke maand, deskundig ingeleid op kindermaat, en met een workshop naar gelang het thema achteraf. Een alternatieve lijn die we ook zijn beginnen uitbouwen dit jaar a.d.h.v. een alliantiepremie is *Eye Drops*, waarbij we enkele keren per maand een langspeelfilm op het programma koppelden aan de vertoning van een studentenfilm, als voorprogramma. Ten laatste is KASKcinema bijzonder trots op hun festivalwerking met Classics Restored, waarbij drie dagen lang gerestaureerde klassieke en minder klassieke films werden aangeboden met deskundige inleidingen.

Overdag dient de filmzaal van KASKcinema educatieve doeleinden. Studenten krijgen er les en hebben de mogelijkheid hun eigen films te testen en te tonen binnen de school. Tegelijk komt de realiteit van de filmwereld de school binnen via een filmprogramma, waardoor de opleidingen verder kunnen netwerken met de realiteit van dit veld en inspiratie opdoen. Door samen te werken met docenten en onderzoekers (bv. organisatie van cinésessies waarbij (inter)nationale filmmakers worden uitgenodigd voor de studenten), wordt KASKcinema ook een verlengstuk van de verschillende geledingen binnen de opleidingen.

Door samen te werken met docenten en onderzoekers wordt KASKcinema ook een verlengstuk van de verschillende geledingen binnen de opleidingen.

4.13 BOEKS

BOEKS is een toonplatform voor boeken op de Gentse Bijlokesite. Iedere maand stuurt BOEKS een boek het podium op. Boek, maker en uitgever staan één avond lang centraal en blijven achteraf plakken aan muren, plafond en vloer. Zo ontstaat onderweg een BOEKScollectie. BOEKS viert drukwerk dik en dun, jong en oud, uniek en serieel, leesbaar en onleesbaar. Bovenal bemint en belicht BOEKS precies die boeken die erom vragen, omdat ze goed, nog ongekend of rek en doos beu zijn. BOEKS werkt samen, geeft context, ondersteunt en produceert. Het platform brengt tekst, beeldende kunst en vormgeving in beeld. BOEKS huist in de 15de-eeuwse kloostergaanderij die de Kunstenbibliotheek met het STAM verbindt en is een initiatief van KASK en de Kunstenbibliotheek.

Een overzicht van de activiteiten van BOEKS vind je in **bijlage 5.4 op pagina 230**.

4.14 Kunstenbibliotheek

De Kunstenbibliotheek op de Bijlokecampus brengt de collecties van KASK (Koninklijke Academie voor Schone Kunsten), S.M.A.K. (Stedelijk Museum voor Actuele Kunst), Design Museum Gent, STAM (Stadsmuseum Gent), HISK (Hoger Instituut voor Schone Kunsten en de Gentse Gidsen samen onder één dak. Het is een gespecialiseerde bibliotheek in beeldende kunsten met een focus op hedendaagse kunst, design, Gent en stedelijkheid. De collectie bevat meer dan 100.000 tentoonstellingscatalogi, monografieën en referentiewerken over kunstgeschiedenis, kunsttheorie, filosofie, drama, performance, film, fotografie, architectuur, landschapsarchitectuur en design. Eveneens is er een uitzonderlijke kunstenaarsboekencollectie die op afspraak kan worden geconsulteerd.

In 2023 had Kunstenbibliotheek het hoogste bezoekersaantal sinds de opening in 2017, 32317 bezoekers (+14,7 procent t.o.v. 2022) kwamen over de vloer en er werden 6856 items (+13,1% t.o.v. 2022) ontleend.

Doorheen het jaar worden er diverse infosessies gegeven aan de doelgroepen van de school over zowel informativaardigheden als introducties tot de collectie kunstenaarsboeken of de historiek van het academisch tekenen in het Kunstenarchief.

Binnen de 1M³-vitruine worden expo's gecureerd met werken uit de collectie kunstenaarsboeken in samenwerking met de postgraduaat Curatorial Studies en via Essential Reading vormen we de collectie vanuit een ander perspectief door een gast een leeslijst te laten samenstellen.

Een uitgebreid overzicht van de voorbije en lopende activiteiten en de werking van Kunstenbibliotheek is te raadplegen op de website: www.kunstenbibliotheek.be.

In 2023 had Kunstenbibliotheek het hoogste bezoekersaantal sinds de opening in 2017.

4.15 Muziekbibliotheek

De Muziekbibliotheek bevindt zich in de Wijnaert en herbergt ca. 200.000 titels of ruim 2 lopende km aan partituren, boeken, tijdschriften en audiovisueel materiaal. Bij de partituren vind je ook methodes, studies en oefeningen, notenleer en muziek-pedagogische werken. Naast een rijke historische collectie van onder andere preciosa zoals autograaf manuscripten van Gentse componisten, is eveneens het hedendaagse repertoire rijk vertegenwoordigd.

De ontleenbare collectie wordt up-to-date gehouden met door studenten en docenten aangevraagde repertoire en literatuur. Naast de fysieke collectie biedt de bibliotheek ook een digitale bibliotheek aan van zijn eigen werken en belangrijke internationaal databanken van partituren, opnames en literatuur.

Het is mogelijk om ter plaatse opnames te beluisteren en er staat een piano ter beschikking om een partituur te spelen.

Muziekbibliotheek ontving een viertal grotere schenkingen die zowel partituren bevatten als boeken en archiefstukken.

40.000 platen

Zo verhuisde in de zomer van 2023 het Muziekarchief van Kunstenpunt, een van de grootste platencollecties van Vlaanderen, naar de Muziekbibliotheek. Kunstenpunt, dat het archief beheert, is het steunpunt van de Vlaamse overheid voor de ontwikkeling van de beeldende kunsten, muziek en podiumkunsten. Het bevat de muziekgeschiedenis van Vlaanderen vanaf de jaren 1960. Al zijn er ook platen van voor die periode.

Het Muziekarchief werd tot nog toe bewaard in een kelder onder de Brusselse Financietoren. Maar dat was een tijdelijke oplossing en binnenkort moet Kunstenpunt – en dus ook het archief – daar weg. Het archief was er ook niet raadpleegbaar door het publiek. Dat is wel het geval in de Muziekbibliotheek. Platen ontleen is niet mogelijk, beluisteren en bekijken wel.

De Muziekbibliotheek toont tijdens erfgoeddag binnen het thema Beestig, historische partituren waarin de leeuw voorkomt samen met het Vlaams topstuk in onze collectie, het manuscript van Karel Miry getiteld de Vlaamsche Leeuw. Doorheen het jaar loopt de tentoonstelling over opera in Gent in de bibliotheekruimten.

4.16 Graduation

Jaarlijks presenteert KASK & Conservatorium het werk van de afstuderende studenten op het kunstenfestival Graduation in juni. Dit festival wil studenten een platform bieden voor hun werk en bestaat traditioneel uit vijf luiken: een grote overzichtstentoonstelling, een installatie of performance van de studenten mode, de avantpremière van de KASKfilms, de concerten van de studenten muziek en een drama festival. We werken samen met de culturele partners uit het professionele veld om de voorstellingen, tentoonstellingen en toonmomenten zo professioneel mogelijk te omkaderen en om er een geïnteresseerd en breed publiek voor aan te trekken. Alle studenten kregen ook in 2023 een persoonlijke pagina op de Graduation website: graduation23.be die ook fungeert als agenda voor het festival.

Tentoonstelling (29 juni tot 3 juli 2023): de masterstudenten beeldende kunsten (vrije kunsten, fotografie, autonome vormgeving, grafisch ontwerp, textielontwerp en mode) en de studenten van de professionele bachelors in de interieurvormgeving en de landschaps- en tuinarchitectuur stelden hun werk tentoon op de Bijlokecampus.

KASKfilms (27 juni 2023): de masterprojecten van de opleiding film en animatiefilm gingen

in avant-première in Cinema Sphinx. Wie de avant-première moest missen, kon van 29 juni tot 2 juli nog terecht in de KASKcinema waar de (animatie)films doorlopend werden vertoond.

DRAMAfestival (18 tot 24 juni): een reeks voorstellingen van de studenten drama in Campo Nieuwpoort, Kazematten en de Minardschouwburg.

Mode (24juni): de modestudenten presenteerden hun collecties voor het eerst sinds enkele jaren opnieuw tijdens 2 grootschalige shows en een tentoonstelling. Geïnspireerd door de nomadische school of arts trokken zij naar de Arsenaalsite in Gentbrugge en voegden een stukje geschiedenis toe aan deze oude spoorwegwerkplaats.

Concerten (31 mei tot 27 juni): Het muzikale luik van Graduation 2023 speelde zich voor jazz/pop en muziek- productie in de Minard en de Centrale. In samenwerking met Democrazy en stad Gent brachten onze studenten hun live concerten, gratis voor publiek twee dagen lang. De studenten klassieke muziek speelden hun afstudeerconcerten in de MIRY Concertzaal. De instrumenten van de instrumentbouwers ten slotte werden tentoongesteld op de Bijlokesite.

5. Samenwerkingsverbanden

Kwaliteitonderwijs.

Partnerschap om doelstellingen te bereiken.

5.1 Beleidsmatige samenwerkingsverbanden

De decaan van KASK & Conservatorium is lid van de raad van bestuur van het Orpheus Instituut en van de werkgroep kunstenbeleid van Vlaamse Hogescholenraad.

5.2 Pedagogische samenwerkingsverbanden

KASK & Conservatorium participeert mee in het bredere raamwerk van de AUGent, waarbij studenten opleidingsonderdelen in de andere onderwijsinstellingen van de AUGent kunnen volgen en vice versa. In 2022-2023 volgden 32 studenten van KASK & Conservatorium opleidingsonderdelen elders in de AUGent. Het overgrote deel van de uitwisseling betreft hier studenten uit de bachelor- en masteropleidingen die opleidingsonderdelen volgden aan Universiteit Gent (22) alsook aan andere faculteiten van de HOGENT (9). Eén student volgde een opleidingsonderdeel aan Howest.

Andersom volgden in het kader van de AUGent-uitwisseling 3 studenten van de UGent en 1 student van HOWEST opleidingsonderdelen aan KASK & Conservatorium.

Daarnaast volgden alle studenten van de educatieve master aan KASK & Conservatorium (educatieve master muziek en podiumkunsten en educatieve master audiovisuele en beeldende kunsten) twee opleidingsonderdelen rechtstreeks aan de faculteit Psychologische en Pedagogische Wetenschappen van de UGent, samen met de studenten educatieve master van de UGent. Het gaat om 'klasmanagement en reflectie' en 'krachtige leeromgevingen'. Tevens volgen alle studenten van het postgraduaat curatorial studies het opleidingsonderdeel Museum Studies and Art Policy aan UGent bij de faculteit Kunstwetenschappen, Bachelor of Arts.

In samenwerking met het S.M.A.K. organiseert KASK & Conservatorium het postgraduaat curatorial studies. In samenwerking met Chase Academy (vroeger REC) organiseert KASK & Conservatorium het postgraduaat Digital Storytelling.

In samenwerking met de hedendaagse muziekensembles ICTUS en SPECTRA organiseert KASK & Conservatorium de master na master hedendaagse muziek. In samenwerking met het Conservatoire National Supérieur Danse et Musique de Lyon, met Conservatorio GB Martini de Bologna en de Faculté de Musique Université de Montréal richtte KASK & Conservatorium de International Master in Composition for Screen (InMICS) op.

Een nieuwe samenwerking werd opgezet met de International Opera Academy in Gent. In deze samenwerking wordt voorzien in uitwisseling tussen docenten en studenten en wordt het keuzevak Opera Lab aangeboden aan de studenten klassieke muziek (zang).

De kunstenaars van het Hoger Instituut voor Schone Kunsten maken gebruik van de infrastructuur en expertise aangeboden door de trajecten/ateliers verbonden aan de vakgroep autonome kunsten (grafiek, illustratie, animatiefilm, beeldhouwkunst, mediakunst, installatie, tekenkunst). Wederkerig geven de kunstenaars korte lectures over hun werk(proces), gevolgd door groepsbesprekingen.

Elk jaar werken enkele masters fotografie samen met studenten van de Werkplaats Typografie in Arnhem om samen een boek te creëren, dat doorgaans ook deel uitmaakt van het afstudeerproject van de student. De resultaten zijn van een hoog niveau en monden meermaals uit in professionele publicaties die nationaal en internationaal worden opgemerkt.

Lesgevers en stafmedewerkers van KASK & Conservatorium namen geregeld deel aan congressen in hun vakgebied. Op deze studiedagen worden pedagogische en artistieke methodieken en goede praktijkvoorbeelden uitgewisseld. In 2023 participeerden we onder andere aan: ARTEMIS Annual Network Meeting 2023 van AEC (Praag, Tsjechie), Cinema Ritovato Festival (Bologna, Italië), netwerk Dutch School of Landscape and Architecture (Velp, Nederland), Dutch Design Week (Eindhoven, Nederland), Europees klarinetcongres (Tilburg, Nederland), Nederlands Poeziefilmfestival (Zutphen, Nederland), kunst- en boekenbeurs Paris Photo (Parijs, Frankrijk), EAIE conferentie (Rotterdam, Nederland), ECLAS Conferentie 2023 (Brno, Tsjechie, filmfestival Giornate del cinema muto (Rotterdam, Nederland), Cilect Congress 2023 (Rome, Italië), AEC (Den Haag, Nederland) en Zebra Poetry filmfestival (Berlijn, Duitsland).

5.3 Samenwerkingsverbanden binnen het artistieke veld

5.3.1 Algemeen

In het kader van de opleidingsonderdelen 'kunst in het werkveld' en 'persoonlijk artistiek project' in de masteropleidingen, zijn er talloze samenwerkingen met culturele organisaties zoals S.M.A.K., Vooruit, Fotomuseum Antwerpen, Instrumentenmuseum Brussel, De Centrale, enzovoort. Studenten brengen zelf producties of participeren aan producties.

5.3.2 Beeldende kunsten

KASK & Conservatorium heeft een samenwerkingsovereenkomst met vzw Kunstensite. Kunstensite vzw wil projecten op het vlak van beeldende kunsten bevorderen en ondersteunen. De vzw laat zich daarbij inspireren door de visie op kunst en vormgeving zoals die leeft binnen KASK. In samenwerking met KASK werden onder de noemer KIOSK tentoonstellingen gerealiseerd rond actuele beeldende kunst in de galerie in het gebouw Cloquet. KIOSK bouwde de afgelopen jaren een internationaal gerenommeerde galeriewerking uit.

Met Design Dialogues sloegen de vakgroep Design en Vormgeving van KASK & Conservatorium en Design Museum Gent de handen opnieuw in elkaar. Eigenzinnige denkers, dromers, doeners en makers uit het brede designveld worden uitgenodigd om samen te reflecteren over de rol, impact en toekomst van design in een veranderende maatschappij. Elke dialoog wordt een kritische bevraging rond een uitdagend thema aangevuld door een open discussie tussen de sprekers en het publiek. Missie van de reeks? Engagerende en baanbrekende perspectieven aanreiken die ons klaarstomen voor de uitdagingen van morgen.

De studenten van de tweede bachelor textielontwerp creëerden ontwerpen vanuit de collecties van het Industriemuseum in Gent. Het werd een wisselwerking waarin de studenten een bezoek brachten aan het museum, de museumbibliotheek en het kunstendepot. Ze stellen als beginpunt een bewaard stuk industriële textielgeschiedenis in dialoog met eigen werk. Tijdens het intens en experimenteel beeldonderzoek vullen analoge en digitale tekentools elkaar aan en worden gebruikt in de persoonlijke interpretatie naar prints op en veredeling van textiel. De studenten stelden ontwerpen voor om de collectiestukken vandaag in en rond het museum in een nieuw licht te plaatsen.

We verwelkomden Hosiane Iradukunda die in het kader van “Rwandan Arts & craft preservation and innovation project” drie weken in België is met als doel Rwandese ambachten, kunstenaars, lokale technieken te documenteren, behouden en innoveren.

Na experimenten met verschillende traditionele technieken van mandenvlechten en de digitale tools in het Formlab van KASK & Conservatorium verkenden studenten van de eerste bachelor textielontwerp de kruising tussen deze 2 maaktechnieken. Ze ontwikkelden hybride technieken tussen de traditionele en digitale productiemogelijkheden.

Masters & bachelors textielontwerp en autonome vormgeving toonden in juni 2023 samen hun werk in het Design Museum van Gent onder de titel ‘intertwined’.

Met het overlijden van Michael Snow verdween begin dit jaar een van de voornaamste figuren uit de avantgarde cinema. Op 26 maart vertoonde het traject mediakunst de film Rameau’s Nephew by Diderot (Thanx to Dennis Young) by Wilma Schoen van Michael Snow op 16mm op groot scherm in de Zwarte Zaal. Deze herdenking werd voorzien van een gepaste inleiding en zondagse koffietafel/bar. De vertoning was een samenwerking tussen ArtCinema OFFoff, KASKcinema en X-Ray Mediakunst.

Alle studenten van KASK & Conservatorium kunnen jaarlijks een gratis accreditatie van het Courtisane Festival aanvragen waardoor ze alle vertoningen en performances kunnen bijwonen. Studenten mediakunst kregen bijkomend backstage toegang tot twee van de artiesten uit de selectie van dit jaar: Alia Syed & Morgan Quaintance. Op donderdag 30 maart waren Alia Syed en Morgan Quaintance ook te gast bij mediakunst voor een artist’s talk, waarin ze inzicht gaven in hun werk en traject. Beide kunstenaars zijn werkzaam in het audiovisueel domein, van synthesizers tot 16 mm film, via radiopodcasts, found footage montage naar digitale film.

Tijdens de projectweek in november werd de Duitse lichtkunstenaar kunstenaars Claudia Reh uitgenodigd voor een workshop i.s.m. Lichtfestival Gent. Claudia Reh is één van de geselecteerde kunstenaars die het komende jaar (2024) een grote installatie zal ontwikkelen voor het Lichtfestival Gent (31/01/24 – 04/02/24). Hiervoor werkt ze aan een installatie waarbij ze gebruik maakt van oude overheadprojectors die ze zal presenteren op de gevel van de Heilige Kerstkerk in de Sleepstraat. Tijdens de projectweek gaf ze een workshop waarbij ze studenten wegwijs maakte in allerhande projectietechnieken.

Deze workshop was een eerste stap in een langer lopend traject waarbij de resultaten uiteindelijk tijdens het lichtfestival zullen getoond worden.

Van januari tot mei 2023 stond Eleni Kamma's project casting call in Kunsthal Gent. Zij ging hiervoor een samenwerking aan met de studenten performance van Hans Bryssinck en ontwikkelde samen met hen nieuw werk voor de tentoonstelling. De studenten werden uitgenodigd om hun veilige schoolomgeving te verlaten, hun eigen voorstellen op te voeren en te filmen en zich uit te spreken over welvaart en pluralisme in de publieke ruimte binnen de specifieke Gentse context.

SD7 HOGENT is een vrijmoedige plek die bouwt aan een inclusieve, klimaatrobuuste en circulaire hogeschool en samenleving.

 Verantwoorde consumptie en productie.

De FFF (Future Footwear Foundation) opgericht door Catherine Willems en met steun van KASK) en Vivo Barefoot (<https://www.vivobarefoot.com/eu/about-us-vivo>) zijn al enkele jaren partners in onderzoek naar design en ontwikkeling van sustainable barefoot footwear. Op regelmatige basis worden studenten via projecten, workshops en studiereizen betrokken bij het onderzoek en het werk van de FFF. Dit gaat van labwerk, artistieke research en vertalingen van de research in eigen werk tot de kans op veldwerk onder leiding van Catherine. Dit project is ongoing en vertaalt zich elk jaar in nieuwe projecten en samenwerkingen.

De opleiding curatorial studies is een structurele samenwerking met UGent en S.M.A.K. Daarnaast werkt het postgraduaat actief samen met andere spelers in het kunstenveld en nodigt het op regelmatige basis internationale sprekers uit. Heel wat masterclasses en workshops werden georganiseerd in samenwerking met organisaties en spelers uit het artistieke werkveld.

Van 27.05 tot 25.06.2022 liep de eindejaarstentoonstelling Dancing Forward, Looking Backward gecureerd door de studenten curatorial studies in Kunsthal Gent.

Sinds enkele jaren organiseert curatorial studies samen met S.M.A.K een reeks 'Curatorial Lectures'. Deze lezingen werpen een brede blik op curatoriale praktijken die op het snijpunt van verandering liggen. Ze nodigen reflectieve en geëngageerde curatoren en wetenschappers uit om een frisse blik te werpen op en onze inzichten te verruimen over een brede waaier van onderwerpen met betrekking tot het curatoriale.

5.3.3 Muziek

De Bijloke Summer Academy is een kwaliteitsvolle inhoudelijke samenwerking met Bijlokepartners LOD, Bijloke Muziekcentrum, SPECTRA Ensemble, JazzLab, les Ballets C de la B en de International Opera Academy. De zomeracademie bestaat uit een coaching van jonge makers, artistieke teams en ensembles die een artistiek idee wilden ontwikkelen binnen het domein van het muziektheater (dat hedendaagse klassieke muziek, populaire muziek, jazz ...).

Het traject biedt coaching door gerenommeerde artiesten en een professioneel nieuw muziekensemble met de technische en logistieke ondersteuning van een goed uitgerust productiehuis en muziekpodium. In 2023 kregen een aantal internationale projecten een residentie van tien dagen in augustus-september.

Voor het zevende jaar op rij was het Gent Festival gastheer van de European Chamber Music Academy (ECMA), de ultieme leerschool voor über-getalenteerde jonge muzikanten met een passie voor kamermuziek. Dankzij de strenge toelatingsprocedure ligt het niveau van deze jonge selectie waanzinnig hoog. De wereldwijde top die op die manier komt bovendien, krijgt de gelegenheid om de subtielste kneepjes van het vak onder de knie te krijgen bij leden van beroemde kamermuziekformaties. Jaarlijks is onze MIRY Concertzaal gastheer voor dit concert en bieden de muzikanten onze studenten een masterclass aan.

De master na master hedendaagse muziek heeft een structurele samenwerking met hedendaagse ensembles Ictus en SPECTRA. Jaarlijkse is er een samenwerking met P.A.R.T.S., de school voor hedendaagse dans van Anne Teresa De Keersmaeker. De opleiding heeft haar eigen ensemble 'GAME' dat in 2023 samen met Diamanda La Berge Dramm optrad in MIRY Concertzaal. Samen brachten ze een programma dat de praktijk van deze violiste, componiste en curator in de kijker zette.

De master na master hedendaagse muziek heeft een structurele samenwerking met hedendaagse ensembles Ictus en SPECTRA. Jaarlijkse is er een samenwerking met P.A.R.T.S., de school voor hedendaagse dans van Anne Teresa De Keersmaeker. In 2023 werd hierbij een interdisciplinair cocreatietraject afgewerkt op basis van een hedendaagse invulling van klassiek muziekrepertoire, resulterend in een aantal publieke toonmomenten in mei. De opleiding heeft haar eigen ensemble 'GAME' dat speelde in de MIRY concertzaal samen met de Nederlandse violiste Diamanda Dramm en in SMOG in samenwerking met het elektro-akoestische muziekduo Maurizio Tedde & Antonio La Spian.

Voorts waren er 2 bijzondere locatieprojecten: in het Arsenaal in Gentbrugge, waar GAME performde samen met de Braziliaanse componiste Michelle Agnes Magalhaas, en een in de oude tennishal La Gantoise, in een programma rond Teenage Lontano van Marina Rosenfeld, een productie van Muziekcentrum De Bijloke. In het najaar van 2023 speelde GAME op Filmfest Gent, en opnieuw in MIRY met een interdisciplinaire voorstelling o.l.v. de Parijse componiste Diana Soh. Kort daarna was er een intense samenwerking met NeedCompany, waarbij een theaterperformance werd gecreëerd o.l.v. Maarten Seghers. Tussendoor waren er curatoriale workshops o.l.v. de Franse percussionist Bertrand Goudry en de Belgische componist Joris Blanckaert.

In het kader van de alliantie met het Koninklijk Conservatorium Brussel werden verschillende workshops en concerten van de studenten hedendaagse muziek op poten gezet. Zo was er het mini-festival 19th Century Salon waarin studenten zich konden onderdompelen in uitvoeringspraktijk en historische opnametechnieken. De koperblazers namen deel aan het project From FANFARE WAGNERIENNE to SYNTHETISTS Belgian Music for Brass Ensemble. Viernulvier programmeerde in samenwerking met MIRY Concertzaal de reeks Ruiskamer waar ook studenten van de master na master speelkansen kregen. In samenwerking met Festival Kortrijk realiseerde de master na master hedendaagse muziek de Curatorial Days waarbij onder meer workshops door Needcompany en Speakpercussion op het programma stonden.

HOGENT heeft een structurele samenwerkingsovereenkomst met Gent Jazz dat ook een inhoudelijke samenwerking omvat met de studenten muziek van KASK & Conservatorium. Jaarlijks geeft een toonaangevend jazzmuzikant een masterclass aan de studenten jazz, pop en muziekproductie. Dit resulteert in een concert van de studenten tijdens het jaarlijkse festival in juli. Drie bands van onze studenten muziek werden geselecteerd en kregen een podium op het festival in juli 2023.

In 2023 organiseerden we Bijlokejams in samenwerking met het Bijloke Muziekcentrum. Na de jazzconcerten aldaar, jammen de studenten verder in het Bijlokecafe. Ze mochten het voorgaand concert gratis bijwonen, en werden vergoed voor hun jam.

Begin 2023 organiseerden we een tour langs Het Wintercircus waar Democracy uitleg gaf over hun immersive concept, dat binnenkort van start gaat, en langs Urgent.fm, waar onze studenten doorheen het jaar kunnen opnemen, en radio kunnen maken als ze dat willen. Tijdens projectweek 1 deden we dat al: er speelde er een studentenband bij hen in de studio, die de productiestudenten opnamen.

Projectweek 2 stak vol projecten: de tweede bachelors muziekproductie gingen een hele week op retraite bij DUNK! studios, er waren opnamesessies bij Urgent.fm, studenten konden deelnemen aan Dans, Dichter, Dans (muziek bij een spoken word-voorstelling), ze konden terecht bij CampusAtelier om samen met de buurt soundscapes op te nemen.

De studenten jazz, pop en muziekproductie gingen naar New York, bezochten daar allerlei musea, opnamestudio's en andere interessante plekken. Ze kregen toelichting van alumni die er nu wonen en werken. Begin 2023 gingen vier studenten naar Haarlem voor een songwriting Bootcamp.

HOGENT heeft een structurele samenwerkings-overeenkomst met Gent Jazz. Drie bands van onze studenten muziek werden geselecteerd en kregen een podium op het festival in juli 2023.

Via het Bijloke Muziekcentrum konden we een masterclass voorzien van Makaya McCraven en via HA! Concerts een masterclass van Dave Douglas.

De afstudeerprojecten van onze studenten kregen zoals steeds de nodige aandacht en omkadering. Tijdens Mastersounds 2023, een onderdeel van het Graduation festival van KASK & Conservatorium, speelden afstuderende studenten hun eindconcert op het podium van de Minard stadsschouwburg en op dat van De Centrale.

Studenten van de eerste master jazz, pop en muziekproductie regelen hun eindexamens zelf, extra muros. Sinds 2023 werken we samen met Trefpunt, waar de studenten een hele week terecht kunnen om hun examenconcert te spelen.

Club Telex, de studie- en speelplek voor onze studenten jazz, pop en muziekproductie, werkt regelmatig samen met werkte onder andere Vooruit, Democrazy, De Centrale en De Handelsbeurs. Ook in 2023 werd de club intensief gebruikt. In het eerste semester gingen er elke dinsdag jamsessies door waar studentencombo's openden en iedereen vervolgens kon meejammen. Die jams vonden plaats van eind september tot december en waren open voor publiek. Zo maken ze deel uit van - en verbinden ze de school met - de Gentse muzieksceën.

Onze MIRY Concertzaal biedt een podium aan beloftevolle lerende musici. Jonge artiesten van binnen en buiten de opleiding kunnen hun zoeken met het publiek delen. Door haar architectuur en buitengewone akoestiek is de zaal bijzonder geschikt voor een brede waaier aan klassieke kamermuziek. MIRY vergast het Gentse publiek op concerten waarin de canon van de kamermuziek steeds geherdefinieerd wordt door jonge ensembles. MIRY onderhoudt samenwerkingsverbanden met externe ensembles en organisaties zoals het Festival van Vlaanderen, de Muziekkapel Koningin Elisabeth, het Vlaams Radio Koor & Solisten van het Brussels Philharmonic, International Opera Academy en B'Rock Orchestra.

De studenten klassieke muziek namen deel aan heel wat interessante masterclasses, lecture-recitals, en workshops. Het traject klassieke muziek heeft een raamovereenkomst met zowel SOV als B'Rock Orchestra voor orkestmasterclasses. Hierbij worden de studenten gecoacht door de aanvoerders van deze orkesten. Voor de projectweken werkten we samen met dirigenten Elias Peter Brown en Michel Tabachnik. Voor de opera werkten ze in 2023 samen met Marnik Baert en Alex Mallems en de opleiding Kostuumontwerp van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten Antwerpen.

5.3.4 Audiovisuele kunsten

Voor de avant-premières van de KASKfilms werkte de opleiding audiovisuele kunsten samen met cinema Sphinx waar de films van afstuderende masterstudenten animatie en film getoond werden op 27 juni 2023.

Op de graduation expo toonden enkele studenten animatie een installatie en VR. We schakelden dit jaar om naar publieksvriendelijker ticketingsysteem en dat vertaalde zich in een recordaantal bezoekers op de avant-première.

De afstudeerwerken van de studenten audiovisuele kunsten werden verder ontsloten op het online filmplatform www.kaskfilms.be, waar de films kunnen worden bekeken na aanvraag van een paswoord. Samen met een selectie films in 'open access' van alumni als Lukas Dhont, Felix Van Groeningen, Griet Teck, Wannes Destoop, Lien Willaert, enz. staat daar ondertussen een heel rijk aanbod. Voor komend jaar overwegen we de architectuur aan te passen met meer zoekfuncties om beter te kunnen navigeren.

Tijdens het jaar waren verschillende filmmakers en kunstenaars uit het internationale werkveld te gast: Joanna Quinn (UK), Nienke Deutz (NL), Eno Swinnen (BE) Zoe Beloff (USA) en Margit Lukacz (NL). In samenwerking met het filmfestival Ji.Hlava mochten we de documentaire filmmaker Matteo Ybarra (CH) ontvangen voor een filmvertoning en CineSessie. In samenwerking met Bozar hadden we een ontmoeting met de regisseuse Joanna Hogg (UK).

We onderhielden en ontwikkelden de banden met verschillende festivals, nationaal en internationaal. De studenten audiovisuele kunsten waren aanwezig op FilmFest Gent (BE), De World Soundtrack Awards (BE) Courtisane (BE), Cinanima (showcase kaskfilms) (PT) Annecy (FR), IFFR (NL), Anima Brussel (BE). Studenten konden daar door de festivals georganiseerde masterclasses bijwonen van Masaaki Yuasa, Jim Copabianco, João Gonzalez en nogmaals Joanna Quinn. Ze namen eveneens deel aan Filmfestival Oostende (BE) waar ze hun werk hebben gepitched. Enkele van onze studenten waren lid van de jeugdjury op FilmFest Gent.

Vol engagement ging de opleiding audiovisuele kunsten in op de vraag van de organisatie Make-a-wish om de wens van de 15-jarige Suzan te helpen realiseren. Make-A-Wish Belgium-Vlaanderen vervult de wensen van kinderen die lijden aan een levensbedreigende ziekte. De grote droom van Suzan was om zelf eens mee te spelen in een film. In april en mei 2023 nam ze deel aan de casting voor het filmproject van Marius Huguenin-Dumittan en volgde de hele draaiperiode van zijn bachelorfilm.

SD7 HOGENT is een vrijmoedige plek die bouwt aan een inclusieve, klimaatrobuuste en circulaire hogeschool en samenleving.

Goede gezondheid en welzijn.

In het kader van de Nomadic Film School ontwikkelden we een platform waarin we samenwerken met de studenten van de Mosul Fine Arts Institute aan audiovisuele projecten. Het project wordt geleid door filmcollega's Mieke Dewulf, Pascal Poissonnier en Hilde D'haeyere, onder de technische begeleiding van Pieter Blomme. Om het project degelijk te onderbouwen hadden we een reeks workshops met mensen die ervaring hebben in participatief en inclusief werken in de audiovisuele sector. Zo kwam Anne Reijniers van Collectif Faire-Part langs op 31 mei 2023 voor een gesprek hierover met de focusgroep. Naast een variërende groep van huidige filmstudenten, behoren alumni Angela AlSouliman en Eyas AlMokdad en drama-collega Marijke Pinoy tot die focusgroep.

De studenten animatiefilm stelden tentoon in de Zwarte Zaal op campus Bijloke onder de titel overhead. Projectie en licht zijn verbonden aan de oorsprong van de geschiedenis van hun medium. De jonge kunstenaars deelden hun beelden en hun denken in een expo rond deze brede thematiek.

Animatie Helemaal Anders (AHA) maakt de bredere sector van animatiefilm zichtbaar en toegankelijk voor een breed en divers publiek. Vergezeld van een poster-project in de stad en een filmprogramma verruimde deze 17-daagse expositie onze blik op animatie, als film en als beeldende kunstvorm. Uit het levendige aanbod werd een eclectische keuze gemaakt die de kijker uitnodigde het medium anders te bekijken en te ervaren. Nationale en internationale animatiefilmmakers en kunstenaars kregen uitnodiging om hun werk hier te tonen. Een project in samenwerking met Mai animation vzw.

Vol engagement ging de opleiding audiovisuele kunsten in op de vraag van de organisatie Make-a-wish om de wens van de 15-jarige Suzan te helpen realiseren.

Binnen het opleidingsonderdeel Kunst in het Werkveld doen de masterstudenten een of meerdere stages in een professionele omgeving. De opdrachten zijn divers, ze gaan voor animatie studenten van 2D-, stop-motion of poppenwerk in een animatiestudio tot het ontwikkelen van de visuele stijl van filmfestival JEF en het ontwikkelen van uitleganimatie voor theaterhuis hetpaleis. Enkele voorbeelden van de filmstudenten: assistentie bij de ontwikkeling van het audiovisuele werk van Eva Giolo, ondersteuning van professionals in set dressing en casting, productie van het audiovisuele luik van Wim Vandekeybus' laatste werk en montage-assistentie van Nic Balthazars filmwerk.

Sabzian en Courtisane zijn twee organisaties in het domein van de audiovisuele kunsten die in residentie zijn op de Bijloke campus: Sabzian is een online platform voor reflectie over cinema en een agenda van de cinefiele events in België en omgeving. Courtisane is een platform voor film en audiovisuele kunsten en organisator van een jaarlijks filmfestival. Beide vzw's organiseerden ook in 2023 enkele voornamelijk online activiteiten waar onze opleidingen vaak van dichtbij bij betrokken werden. Hun activiteiten zijn te volgen op sabzian.be en courtisane.be.

5.3.5 Drama

Het TheaterFestival presenteert de meest
belangwekkende en toonaangevende
theatergebeurtenissen van het seizoen. Ook
in 2023 speelden onze dramastudenten er een
rol op verschillende podia. Alle prijzen van de
Acteursgilde werden gewonnen door alumni: Jef
Hellemans en Maxim Storms in ‘Meest gewaarde
acteerprestatie -35j’, Lien Wildemeersch in
‘Meest gewaarde acteerprestatie +35j’, Wolf
Wolf in ‘Meest gewaarde samenspel’.

Ook op andere festivals voor jong werk was het
werk van drama studenten aanwezig. Theater
Aan Zee, een jaarlijks zomerfestival dat een vaste
waarde in het theaterlandschap, toonde in de
Jong Werk-selectie projecten van een aantal
van onze pas afgestudeerde theatermakers
waaronder BUG, de masterproef van Max Colonne
en Alicia Andries. Love at First Sight, een festival
met jong werk in Antwerpen programmeerde
twee voorstellingen van huidige en recente
drama studenten: F A G G O T S van Tibau
Beirnaert & Laurens Aneca en The Butterpie
Effect van Arend Peeters & Ferre Vuye.

SD1 HOGENT leidt door experiment
en innovatie de professional
van de toekomst op.

17 PARTNERSHIPS
FOR THE GOALS
 Partnerschappen om
doelstellingen te bereiken.

Afstuderende studenten van onze opleiding
drama sloegen de handen in elkaar met de
afstuderende studenten van RITCS, LUCA
Drama en Conservatorium Antwerpen om
met de nodige branie en ondernemingszin
in september 2023 de tweede editie van het
Toneelscholenfestival tot leven te laten komen in
Antwerpen. Met de steun van de scholen en heel
wat culturele partners in Gent, Antwerpen, Brussel
en Leuven werden afstudeervoorstellingen
uit de vier scholen gepresenteerd.

De Nieuwe Spelers is een organisatie die focust
op maatschappelijke en culturele representatie
in het podiumkunstenonderwijs en de
podiumkunstensector. De naam verwijst naar
kunstenaars in spe die een nieuwe taal kunnen
introduceren, maar ook een nieuwe inkijk.

De nieuwe spelers zijn toekomstige
kunstenaars die onvoldoende op podium
te zien zijn. Het is een voortraject voor
instromers in het hoger kunstonderwijs.

**Afstuderende studenten
van onze opleiding drama
sloegen de handen in
elkaar met studenten
van RITCS, LUCA Drama
en Conservatorium
Antwerpen om met
de nodige branie het
Toneelscholenfestival
tot leven te laten
komen in Antwerpen.**

Jaarlijks organiseert de opleiding Drama een
kennismakingsdag waarin ook een workshop
gegeven wordt door één van onze docenten
als introductie op ons leerprogramma.

De opleiding drama werkt nauw samen met Jong
Geweï en stelt docenten ter beschikking voor
ateliers en biedt ruimte voor toonmomenten.
Jong Geweï is een initiatief van theatergezelschap
Kloppend Hert. Het is een theaterplatform
dat jonge mensen wil helpen ontdekken
waar hun talenten liggen. Via contacten
tussen deelnemers en docenten hopen we
de drempel naar een opleiding te verlagen.

Ook in 2023 organiseerden we in samenwerking
met CAMPO, RITCS, LUCA & NTGent de Campo
After Summer School. Vijftig kunststudenten (en
enkele externe deelnemers) leren op vijf dagen tijd
twintig ervaren artiesten van heel nabij kennen.
Ze krijgen een inkijk in hoe die makers denken
en werken. Wat zijn hun inspiratiebronnen?
Heeft de meer ervaren artiest dezelfde twijfels
als de jongere? En hoe pak je dat aan, als je
vastloopt in een artistiek proces? Elke avond
delen de studenten hun gedachten, ervaringen en
probeersels van die dag met elkaar. Het publiek is
welkom om op dat moment even mee te kijken.

De opleiding drama toont en werkt bij
verschillende partners in Gent doorheen het jaar
en tijdens het Graduation Festival: Campo, Vooruit,
Muziektheater LOD, La Geste, De Koer, De Ruimte,
De Kazematten, de Kopergietery, Danspunt.

Tijdens de projectweek gingen de studenten
tweede bachelor opnieuw naar NEXT Festival
van Ecole Du Nord in Lille. Ze werkten een
week met makers van daar rond 'seksualiteit'
en gingen naar allerlei voorstellingen kijken.

5.3.6 Educatieve masters in de kunsten

SD7 HOGENT is een vrijmoedige plek
die bouwt aan een inclusieve,
klimaatrobuuste en circulaire
hogeschool en samenleving.

3 GOOD HEALTH
AND WELL-BEING
 Goede gezondheid & welzijn.

De educatieve master in de kunsten ging heel
wat samenwerkingen aan met het werkveld
van de kunsten en de bredere cultuursector,
de onderwijssector en de sociale sector. De
studenten gingen in diverse sociaalartistieke
contexten en kunsteducatieve projecten aan de
slag voor hun stage of masterproef. De doelstelling
was steeds om als artistiek begeleider te werken
met diverse doelgroepen. Deze samenwerkingen
resulteren telkens in een concert, tentoonstelling,
of andere vorm van publieke presentatie.

In **bijlage 5.5** geven we enkele
voorbeelden van samenwerkingen in
2023. Die vind je op **pagina 232**.

5.3.7 Residenties

Drie organisaties zijn in vaste residentie
op KASK & Conservatorium: Courtisane is
een vertoningsplatform voor film, video
en mediakunst. Sabzian is een online
platform voor reflectie over cinema en een
agenda van de cinefiele events in België en
omgeving. Jazzlab is een netwerk, platform
en concertorganisator voor Belgische jazz.

- Bijlagen** (pagina 223 e.v.)
- 5.1. Overzicht onderzoeksresultaten
  - 5.2. Hoogte punten KIOSK-werking
  - 5.3. Projecten Zwarte zaal
  - 5.4. Activiteiten BOEKS
  - 5.5. Educatieve master in de kunsten:
voorbeelden van samenwerking

Hoofdstuk 6 Onze campussen in ontwikkeling.

Strategische doelstelling 7 van het Strategisch Plan 2023-28 zegt dat HOGENT een vrijmoedige plek is die bouwt aan een inclusieve, klimaatpositieve en circulaire hogeschool en samenleving. Om die ambitie waar te maken, moet die niet alleen geïntegreerd worden in de onderwijs- en onderzoekspraktijk, maar zeker evenzeer in hoe we met onze infrastructuur, campussen, omgeving en mobiliteit omgaan. Dit hoofdstuk zoomt in op de ontwikkeling van de campussen op uiteenlopende vlakken. Duurzaamheid is daarbij de rode draad.

Met een brede waaier aan activiteiten die plaatsvinden op verschillende campussen en locaties is een uitgebreid patrimonium onvermijdelijk. Dat deze infrastructuur heel wat onderhoud vergt, spreekt voor zich. Maar daar blijft het niet bij: lesruimtes, gebouwen en campussen moeten blijven voldoen aan noden van lesgevers en studenten, inspelen op de evoluerende behoeftes van HOGENT en vormen een onderdeel van het strategische toekomstdenken.

In 2023

- werd het masterplan infrastructuur uitgewerkt en goedgekeurd.
- behaalde HOGENT het certificaat SDG Pionier.
- richtte HOGENT haar eigen sustainable office op.
- startten de ingrijpende werken aan gebouw C (campus Schoonmeersen).
- werd in gebouw P op campus Schoonmeersen een permanente ambulancedienst ingericht (officieel geopend op 8 januari 2024).
- werd de buitensportinfrastructuur vernieuwd.

**Uitgangspunten
daarbij zijn het streven
naar duurzame en
klimaatneutrale
gebouwen,
toekomstbestendige
onderwijsconcepten
en efficiënter gebruik
van de beschikbare
ruimtes.**

- SD6** HOGENT is een wendbare organisatie die stimuleert en motiveert.
- SD7** HOGENT is een vrijmoedige plek die bouwt aan een inclusieve, klimaatrobuuste en circulaire hogeschool en samenleving.

Kwaliteitsonderwijs.

Gendergelijkheid.

Betaalbare en duurzame energie.

Industrie, innovatie en infrastructuur.

1. Masterplan infrastructuur

Een belangrijk streefdoel is om klimaatrobuust te zijn tegen 2030. Dat is op zich al bijzonder ambitieus, gelet op het patrimonium van HOGENT. De gebouwen worden zo efficiënt mogelijk gerenoveerd. Voor sommige gebouwen zal dit streefdoel kunnen worden bereikt, voor andere wordt dit een zeer moeilijke oefening. Een combinatie van renovatie en nieuwbouw dringt zich dan ook op.

Om een duidelijk beeld te krijgen op de toekomst van de HOGENT-infrastructuur werd onder leiding van de directeur Infrastructuur en Facilitair Beheer een strategisch plan uitgewerkt dat in mei 2023 werd goedgekeurd door de raad van toezicht. Uitgangspunten daarbij zijn het streven naar duurzame en klimaatneutrale gebouwen, toekomstbestendige onderwijsconcepten en efficiënter gebruik van de beschikbare ruimtes.

Vanuit die optiek is onder meer beslist om de lerarenopleiding een nieuwe stek te geven en ook voor de opleidingen op campus Melle een nieuw onderkomen te vinden. Het gebouw daar wordt, net als De Wijnaert en het KASK & Conservatoriumgebouw in de Nederpolder, op termijn verkocht.

HOGENT kijkt de komende jaren tegen heel wat bouw- en renovatieprojecten aan. De directie Infrastructuur en Facilitair Beheer is volop met bezig met de stroomlijning van dit proces. Dat er zoveel infrastructuurwerken op stapel staan, heeft onder meer te maken met het feit dat HOGENT in het verleden heel wat patrimonium heeft opgebouwd, waaronder behoorlijk wat historisch erfgoed. Het vergt heel wat inspanningen en financiële middelen om al die gebouwen in goede staat te houden. Soms voldoen ze ook niet meer aan de gangbare normen inzake energie-efficiëntie en duurzaamheidsaspecten. Bovendien moeten we ons bij bepaalde gebouwen durven afvragen of ze nog wel de juiste infrastructuur vormen om onze kernactiviteit - onderwijs - op een kwalitatieve en toekomstgerichte manier uit te voeren. En dan rijst meteen de vraag of het wel verantwoord is om aan sommige locaties vast te houden. Al die overwegingen spelen mee in de infrastructuurprojecten die gepland of in onderzoek zijn.

Efficiënt gebruik van beschikbare ruimte in combinatie met toekomstbestendige onderwijsconcepten impliceert onder meer dat opleidingen op campus Schoonmeersen, die in de toekomst nog meer de kerncampus van HOGENT wordt, niet meer 1 op 1 gekoppeld worden aan een gebouw. De inrichting van een gebouw wordt veel meer gebaseerd op het type activiteiten dat er zal plaatsvinden en de behoeftes die de ontwikkelde onderwijsconcepten met zich meebrengen. Dat vormt voortaan een belangrijk principe voor nieuwbouw- en renovatieprojecten.

Campus Ledeganck

Dat principe wordt op relatief korte termijn toegepast binnen de lerarenopleiding. Die is van oudsher gehuisvest in het historische pand in de Ledeganckstraat, dat sterk verouderd is en niet meer voldoet aan de onderwijsnoden. HOGENT besliste dan ook om de opleiding elders een plaats te geven.

Maar dat betekent niet dat de lerarenopleiding zomaar naar een ander (nog te bouwen) gebouw zal verhuizen. We moeten vertrekken vanuit de vraag welk soort onderwijs we willen aanbieden om tegemoet te komen aan de vragen van het werkveld. Onderwijscollega's werken in een participatief traject mee een concept uit dat de architectuur van het nieuwe gebouw – dat naast het T-gebouw op Schoonmeersen een plaats zal krijgen – zal bepalen.

Specifiek voor de lerarenopleiding heeft dit als gevolg dat de effectieve verhuizing van de opleiding naar Schoonmeersen pas over enkele jaren zal plaatsvinden: er is voldoende tijd nodig om een concept uit te tekenen dat zowel vanuit onderwijsperspectief als vanuit duurzaamheid en energie- en ruimte-efficiëntie troeven biedt. Pas als dat nieuwe gebouw gebruiksklaar is, verlaat de opleiding campus Ledeganck.

Of het Ledeganckgebouw dan verkocht wordt, is nog niet uitgemaakt. Eerst wordt onderzocht of een renovatie en herinrichting van het gebouw in functie van een nieuwe bestemming met verdienmodel, zoals een studentenresidentie, haalbaar is.

Campus Melle

Campus Melle wordt eveneens op termijn verlaten. Daar voldoet de infrastructuur immers ook niet meer aan de vereisten van de opleidingen (diverse afstudeerrichtingen van de bachelor agro- en biotechnologie). Zo is onder meer de afstudeerrichting dierenzorg de jongste jaren sterk gegroeid, waardoor het gebouw uit zijn voegen barst. Bovendien beschikt de campus slechts over een beperkte buitenruimte, die nochtans noodzakelijk is voor de opleidingen in kwestie.

Eens voor de opleidingen een nieuwe locatie beschikbaar is – en niet eerder - wordt het gebouw in Melle verkocht. De aanpalende tuinbouwschool van het Gemeenschapsonderwijs, die zelf met ruimteproblemen kampt en overigens eigenaar is van de grond, heeft alvast interesse.

Campus Schoonmeersen

Het plan met gebouw P komt erop neer dat het pand opnieuw klaargemaakt wordt voor waar het altijd voor bedoeld was: het wordt opnieuw dé locatie met praktijkruimtes en ateliers. In de ruimte die bekend staat als 'de garage' werd in 2023 een ambulancedienst ingericht (zie kaderstuk: 'Ambulancedienst in gebouw P')

In gebouw B, dat al langer met nijpende comfortproblemen kampt, wordt in afwachting van een eventuele totaalrenovatie onderzocht of het binnenklimaat op korte termijn kan worden verbeterd. De studies werden opgestart.

Voor gebouw T wordt onderzocht of het op lange termijn een rol als congrescentrum kan opnemen. Zowel qua ligging, uitstraling als inrichting is het gebouw daarvoor heel geschikt. De onderzoekscentra en de activiteiten van Yonk rond een leven lang ontwikkelen zouden er in dat geval ook een thuisbasis kunnen krijgen. Hier geldt eveneens het principe dat dit pas wordt gerealiseerd als er voor de opleidingen die er zich nu bevinden – orthopedagogie en sociaal werk – een nieuwe locatie klaar is. Die zou dan vorm krijgen in een nieuwbouw naast het gebouw T.

Bijlokekaai en Nederpolder

Op de Bijlokecampus zijn er plannen voor een renovatie en eventuele uitbreiding aan de Bijlokekaai. De haalbaarheid van het bouwproject 'dramacluster' is nog in onderzoek. De ruimte in de Nederpolder, waar instrumentenbouw nu actief is (maar te weinig plaats heeft) wordt verkocht. HOGENT is op zoek naar een andere en betere locatie. De Bijlokekaai kan ook voor die opleiding eventueel een oplossing bieden.

De Wijnaert

De Wijnaert wordt op termijn verkocht. Nu al is het grootste deel van de centrale administratie die er een werkplek had, verhuisd naar gebouw C van campus Schoonmeersen. De collega's en diensten die nu nog op de Wijnaert werken, komen eveneens naar het C-gebouw.

Er werden genderneutrale toiletten ingericht op campus Bijloke, op de vierde verdieping van gebouw C op campus Schoonmeersen en op de site in de Buchtenstraat.

Campus Aalst

HOGENT beschouwt haar aanwezigheid in Aalst van strategisch belang, onder meer in het licht van de samenwerking rond de Health & Care Hub die er vorm krijgt. Met andere woorden: HOGENT blijft sowieso in Aalst, maar houdt op lange termijn niet per se vast aan het campusgebouw in de Arbeidsstraat.

De hierboven genoemde projecten zijn stuk voor stuk ingrijpende maatregelen, maar tegelijkertijd slechts een greep uit een hele lijst infrastructuurwerken en -aanpassingen die op langere termijn gepland zijn of onderzocht worden. Efficiëntie op het vlak van energie, ruimtegebruik en kosten gaan daarbij telkens hand in hand met aandacht voor veiligheid, duurzaamheid én de behoeftes van toekomstgerichte onderwijsconcepten.

Verder zijn in 2023 gerealiseerd of in uitvoering:

- De veldschuur in Bottelare voor het stallen van landbouwvoertuigen en omgevingswerken met aanleg parkeerzone is volop in uitvoering.
- Er werden genderneutrale toiletten ingericht op campus Bijloke, op de vierde verdieping van gebouw C op campus Schoonmeersen en op de site in de Buchtenstraat.
- De renovatie van de daken op campus mercator D is voltooid.
- De vernieuwing van de evacuatietrapp van het gebouw Kunsttoren op de site in de Offerlaan is gepland voor zomer 2024.

In studiefase in 2023:

- Dak en gevelrenovatie gebouw Vesalius
- Renovatie daken van gebouw D op campus Mercator
- Vernieuwen van de zonwering van gebouw Marrisal op Campus Bijloke
- Inrichten van bioveiligheidslaboratorium in bestaande bibliotheek op campus Vesalius
- Nieuwe prefab HS-cabine voor site Proefhoeve in Bottelare

Sportinfrastructuur

In 2023 werd de vernieuwing van de buitensportinfrastructuur verder gezet. Naast de tennis- en basketbalvelden die reeds gerenoveerd werden vorig jaar, werden in de zomer van 2023 twee nieuwe padelvelden ingericht en eind december werd gestart met de aanleg van twee pickleballvelden.

Deze centrale sportsite op campus Schoonmeersen wordt gebruikt voor onderwijsactiviteiten, maar ook voor sportevents en als recreatiemogelijkheid voor studenten, personeel AUGent en externen.

In 2023 werd de vernieuwing van de buitensportinfrastructuur verder gezet. Er werden twee nieuwe padelvelden ingericht en gestart met de aanleg van twee pickleballvelden.

Ambulancedienst in gebouw P

In 2023 werd een ambulancedienst ingericht in gebouw P op campus Schoonmeersen. De regio Gent had nood aan een bijkomende locatie omdat de hulpdiensten er moeilijk in slagen om bij een noodoproep binnen de vereiste tijdspanne van 10 minuten ter plaatse te zijn. Een bijkomende goed gelegen uitvalsbasis was dus noodzakelijk. Zo kwam de campus in beeld.

HOGENT nam haar maatschappelijke verantwoordelijkheid op en toonde zich van meet af aan bereid mee te werken aan de vestiging van een permanente ambulancedienst op campus Schoonmeersen. Die kwam in de ruimte van gebouw P die bekendstaat als ‘de garage’ (niet te verwarren met de parkeergarage). Dat was eerder vooral een stockageplaats, maar met wat efficiënter ruimtegebruik en een aantal infrastructurele aanpassingen, kon er zonder al te ingrijpende werken plaats gemaakt worden voor twee ambulances en slaap- en leefkamers voor de ambulanciers.

Voor de urgente hulpverlening in het Gentse biedt de vestiging op Schoonmeersen, die op 8 januari officieel werd geopend door onder meer minister Frank Vandenbroucke 2024, een zeer grote meerwaarde: de locatie biedt een zeer snelle verbinding met R4, E40 en E17 en ligt dicht bij het stadscentrum.

Maar ook voor HOGENT betekent een permanente ambulancedienst op de campus een meerwaarde. In eerste instantie maakt de aanwezigheid van medische hulpdiensten uiteraard een zeer snelle interventie mogelijk mocht er een ongeval op de campus gebeuren. Daarnaast krijgen studenten verpleegkunde de mogelijkheid om er stage te lopen. De ambulancepermanentie biedt bovendien ook aan om op een aantal HOGENT-evenementen zoals opendeurdagen of de personeelssportdag in een EHBO-post te voorzien.

1.1 Waterbeheer

Duurzame steden en gemeenschappen.

Voor de gebouwen B en C op de campus Schoonmeersen werd na uitgebreid studiewerk begonnen met het hemelwater af te koppelen van de riolering. Een soortgelijke studie werd uitgevoerd voor de campus Bijloke.

De afkoppeling van het hemelwater en de heraanleg van de buitenomgeving rond gebouw B werd in 2022 gerealiseerd en bij de herinrichting van de omgeving werden wadi's aangelegd om hemelwater beter te laten infiltreren in de ondergrond. (zie kaderstuk: Studenten groenmanagement kleden wadi's aan).

Gebouw C

In 2023 gingen de ingrijpende werken – die tot februari 2025 duren - van start aan gebouw C. Alle bestaande verhardingen rond het gebouw worden opgebroken, de rioleringen worden vernieuwd, de dakafvoeren worden aangesloten op regenwaterputten voor maximaal hergebruik. Daarbij wordt maximaal aan ontharding gedaan zodat het oppervlaktewater goed kan infiltreren.

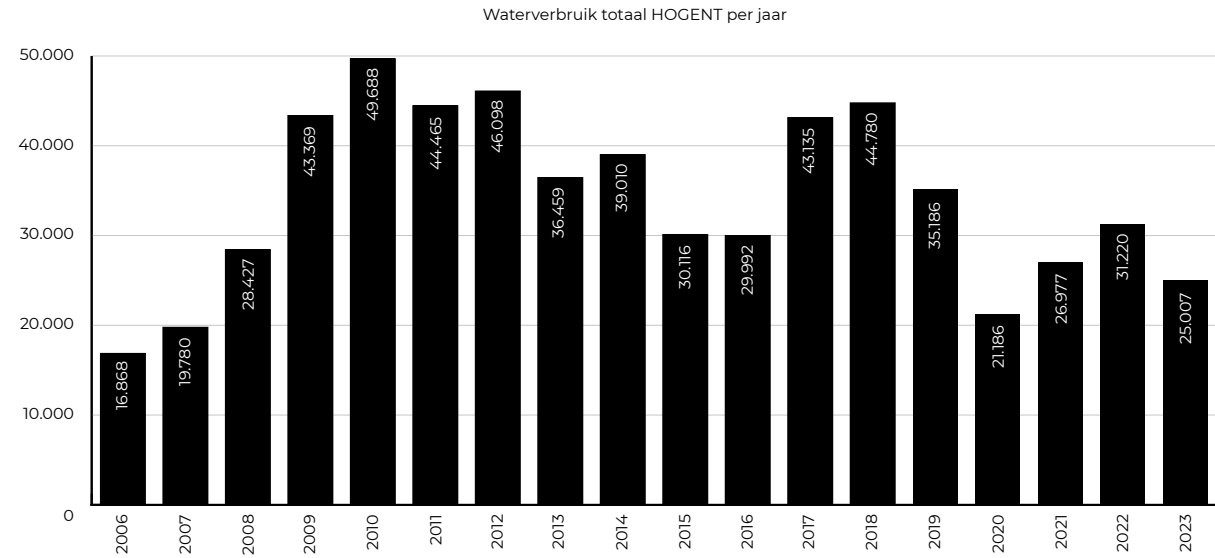
Doordat alle verhardingen worden opgebroken, wordt meteen ook van de

gelegenheid gebruikgemaakt om een centrale voetgangerszone op de campus te realiseren en de routes voor fietsers, voetgangers en dienstverkeer te scheiden. Op die manier wordt de campus aangenamer en veiliger.

Het uiteindelijke grotere plan is om op de campus centrale assen te maken met grote open groene ruimtes tussen de gebouwen. Het aantal bovengrondse parkeerplaatsen en fietsenparkeerplaatsen wordt daarbij afgebouwd en er komen meer ondergrondse parkeerplaatsen. Zo wordt de ruimte op de campus maximaal ingezet voor voetgangers en fietsverkeer.

Om de rioleringswerken te kunnen uitvoeren, moeten er bomen gerooid worden rond het gebouw. Daarvoor werden de vereiste vergunningen verkregen. De waardevolle bomen, zoals de eik op de kruising tussen de vista en dienstweg, worden behouden. Alle bomen die gerooid worden, worden gecompenseerd in nieuwe groenzones op de campus, in overleg met de werkgroep biodiversiteit. Waar mogelijk worden bestaande bomen verplant op een nieuwe locatie. Die aanpak is het resultaat van overleg met onder meer de Werkgroep Biodiversiteit.

Op de site in de Buchtenstraat loopt een experiment met vacuümtoiletten – een procedé zoals op de trein of het vliegtuig. Vacuümtoiletten gebruiken slechts 1 liter in plaats van de ongeveer 8 liter water bij gewone toiletten. Als dit zou worden doorgetrokken op organisatieniveau zou dat HOGENT op jaarbasis een besparing van miljoenen liters water opleveren.

Het grotere plan is om op de campus centrale assen te maken met grote open groene ruimtes tussen de gebouwen.

Studenten groenmanagement kleden wadi's aan

SD1

SD3

SD7

HOGENT leidt door experiment en innovatie de professional van de toekomst op.

HOGENT staat voor studentsucces.

HOGENT is een vrijmoedige plek die bouwt aan een inclusieve, klimaatrobuuste en circulaire hogeschool en samenleving.

Klimaatactie.

In 2022 jaar werden rond gebouw B werken uitgevoerd onder meer om afval- en regenwater te scheiden. Bij de heraanleg is het streefdoel om meer waterinfiltratie in de grond toe te laten. Twee wadi's moeten dat mogelijk maken. Studenten groenmanagement staken in maart 2023 de handen uit de mouwen om die wadi's doordacht te beplanten.

Een wadi is een soort groene greppel die het regenwater bergt en zuivert, waarna het water infiltreert in de ondergrond. Zo helpt de wadi tegen zowel wateroverlast als droogte.

Tweedejaarsstudenten groenmanagement zorgden, onder begeleiding van hun lectoren, voor de beplantingen in en rond de wadi's. Twee studenten van het derde jaar groenmanagement maakten voordien een beplantingsplan op. Kennis van zaken over welke planten het best gedijen in en rond de wadi, is immers verre van overbodig. Ook de werkgroep biodiversiteit gaf advies in functie van het verhogen van de biodiversiteit op campus Schoonmeersen.

In de wadi's kwamen planten die goed bestand zijn tegen schommelingen van de grondwatertafel. Rond de wadi werd een gemengde haag aangeplant met inheemse struiken. Her en der werden ook struiken aangeplant en er werd een biodivers gazonmengsel ingezaaid met inheems bloemenmengsel.

2. Milieu en duurzaamheid

2.1 Mobiliteit

SD7

HOGENT is een vrijmoedige plek die bouwt aan een inclusieve, klimaatrobuuste en circulaire hogeschool en samenleving.

Duurzame steden en gemeenschappen.

In 2022 werd een mobiliteitsvisienota goedgekeurd. Die vormt het uitgangspunt voor een HOGENT-brede mobiliteitsvisie waarin alle stakeholders een rol vervullen en waarbij HOGENT inzet op duurzame mobiliteit. Die visie kreeg in 2023 verder concreet vorm.

De aankoop van 41 poolfietsen met een 'slim slot' past is daar een voorbeeld van. Personeelsleden kunnen zo gemakkelijker gebruik maken van een poolfiets. Ze hoeven immers niet meer via het onthaal een sleutel af te halen. De fietsen beschikken namelijk over een slot, dat via de app Bike & Co en een specifieke code per fiets in de fietsenstalling zelf kan geopend worden. Zo worden duurzame verplaatsingen tussen verschillende campussen eenvoudiger.

Voor elektrische poolfietsen is wel nog reservatie vereist.

Daarnaast werkt HOGENT aan de verduurzaming van haar wagenpark. Als dienstwagens aan vervanging toe zijn, gaat de keuze naar een elektrische auto. Dat heeft tot gevolg dat er ook laadpalen nodig zijn. Een aantal palen werd geplaatst ter hoogte van de dienstenparking achter gebouw B, die dan ook de nieuwe dienstwagenparking is. De keuze om daar in laadpalen te voorzien en niet in de ondergronds parking – waar de dienstwagens tot nog toe konden parkeren – heeft met brandveiligheid te maken. Op de vrijgekomen plaats in de ondergrondse parking van gebouw P komt op termijn een overdekte fietsenstalling voor studenten en personeel.

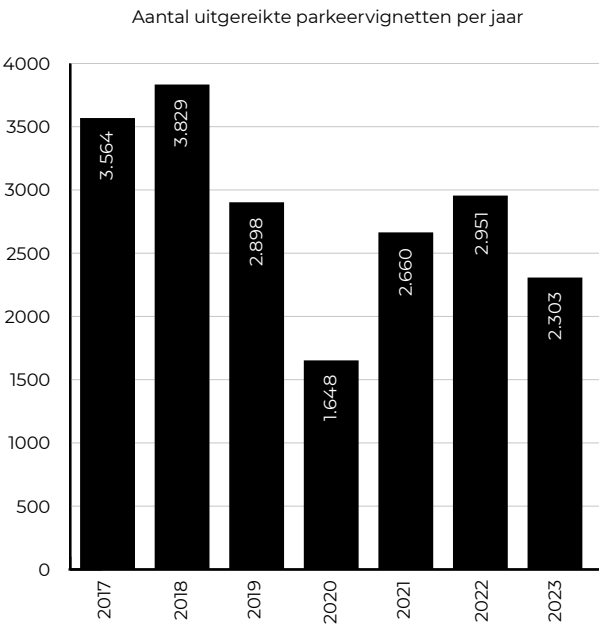
Als dienstwagens aan vervanging toe zijn, gaat de keuze naar een elektrische auto.

Het gebruik van de laadpalen voor de dienstwagens moet inzicht geven over een latere doordachte uitbreiding van laadpalen voor auto's van personeel en studenten.

Het aantal bovengrondse parkeerplaatsen en fietsenparkeerplaatsen wordt daarbij afgebouwd en er komen meer ondergrondse parkeerplaatsen.

Traag verkeer op de campus zal voorrang krijgen en autoverkeer wordt ondergeschikt.

In dat verband is het interessant te vermelden dat het aantal uitgereikte parkeervignetten aanzienlijk gedaald is. Als we het aantal in coronajaar 2020 even buiten beschouwing laten, telde 2023 het laagste aantal parkeervignetten sinds de invoering in 2017 (zie infographic hieronder: 'Aantal uitgereikte parkeervignetten').

2.2 Energiebeheer en ventilatie

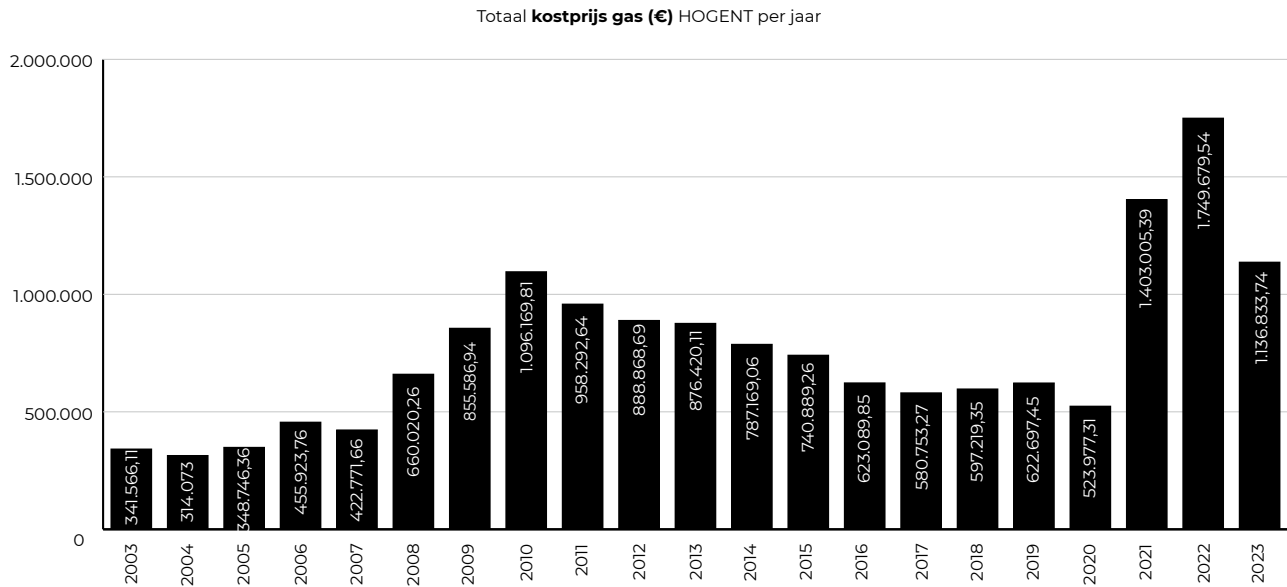
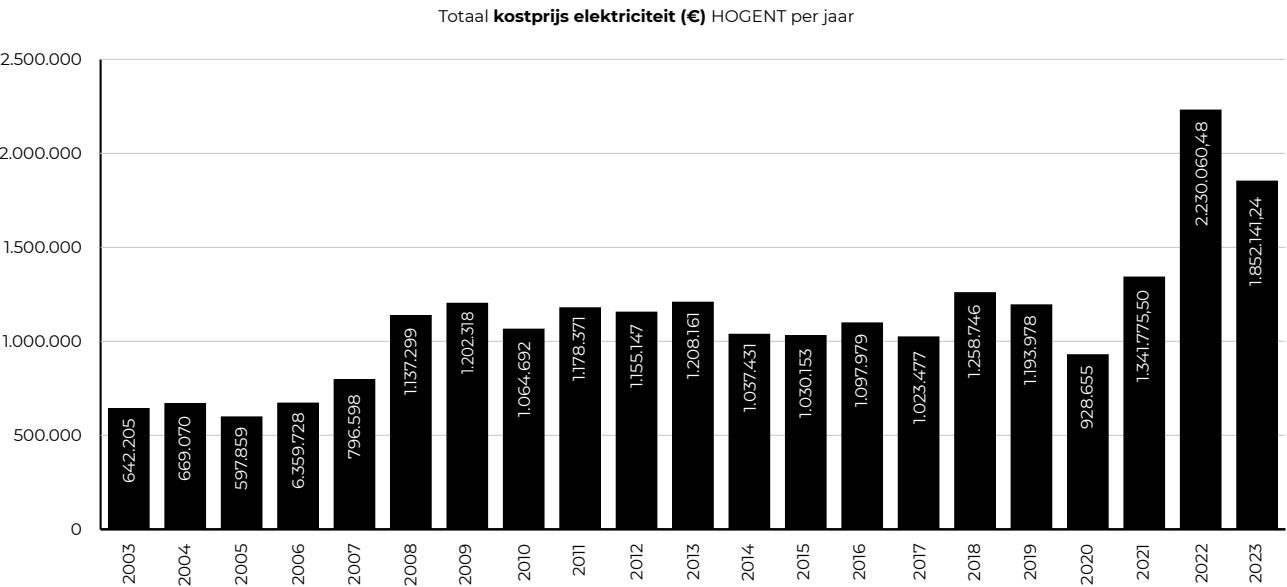
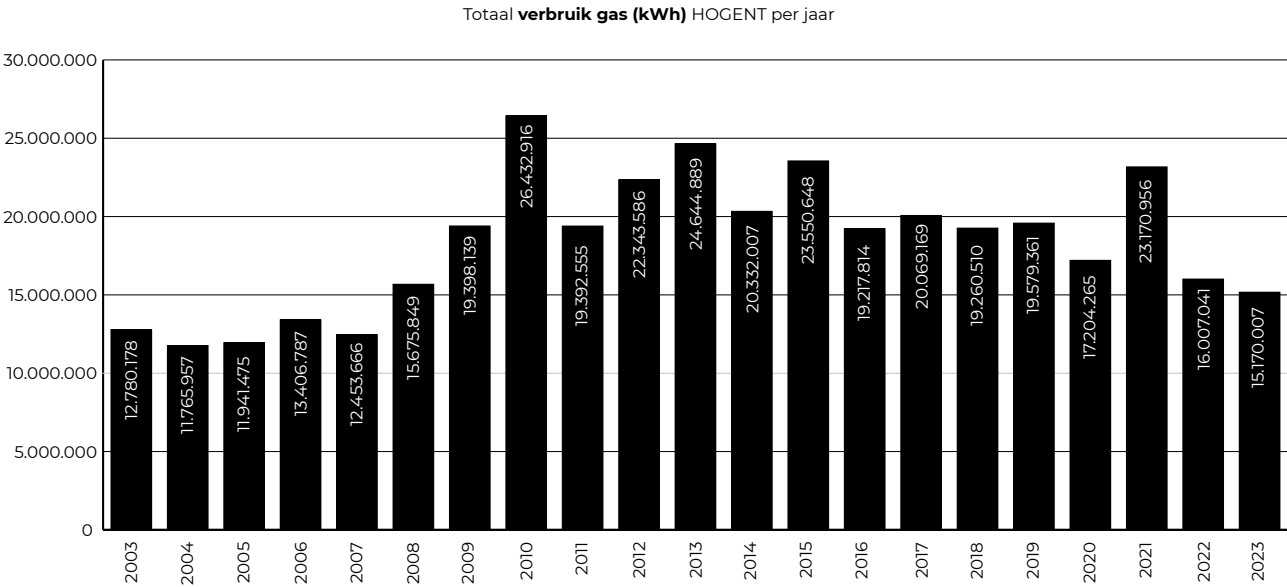
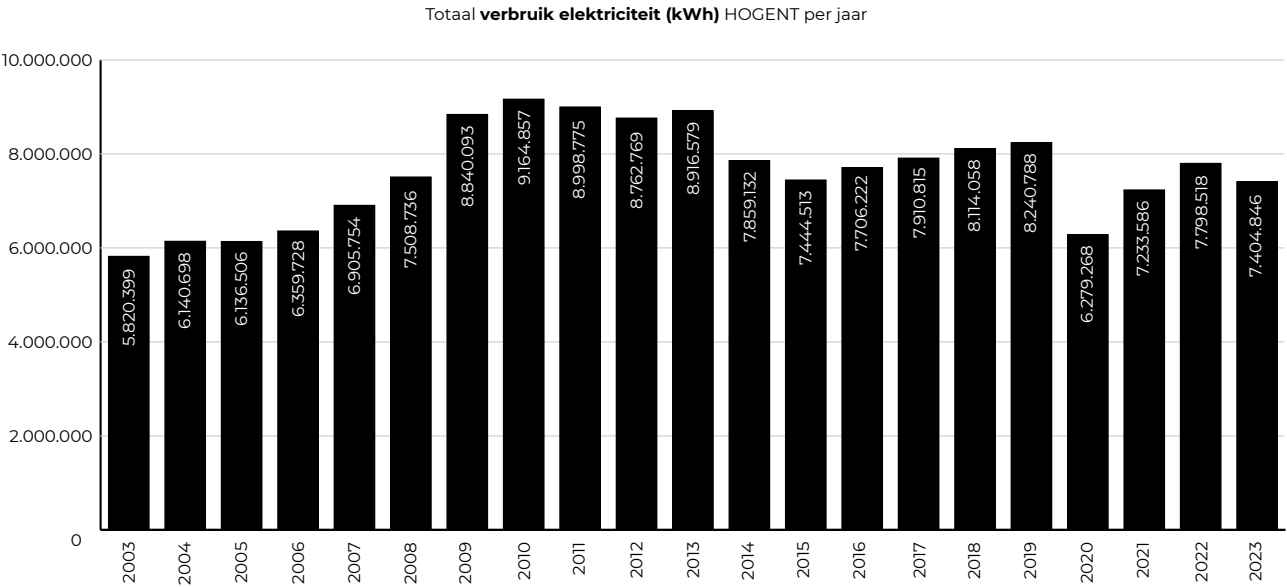
Betaalbare en duurzame energie.

De enorm hoge energietarieven leidden tot een winterplan voor het academiejaar 2022-2023 dat het energieverbruik moest beperken. De comforttemperatuur werd in alle lokalen verlaagd naar (minimaal) 19 graden. Hierbij werd rekening gehouden met de vooropgestelde wettelijke minimale waarden.

Dat leverde voor de winter 2022-2023 een aanzienlijke besparing van liefst 32 procent op de gasfactuur kunnen realiseren. Hierdoor hebben we de totale energiefactuur kunnen drukken en hebben we ook een eerste stap kunnen zetten in de reductie van onze ecologische voetafdruk.

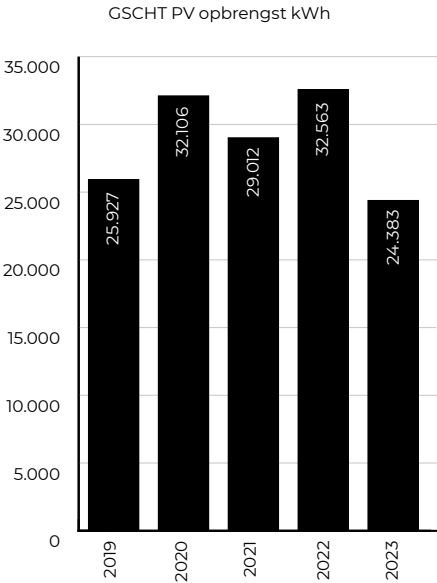
Begin november 2023 werd het winterplan 2023-2024 gelanceerd, met vergelijkbare maatregelen.

Een meerjarig overzicht van het elektriciteits- en gasverbruik en de kostprijsevolutie vind je in de tabellen hieronder en hiernaast.

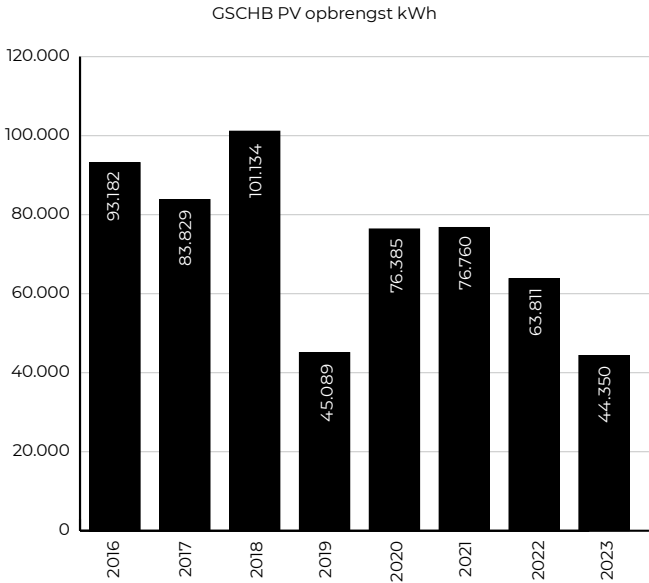

Opbrengst zonnepanelen gebouw B en gebouw T.

GSCHT
→ 103 Panelen
→ 295 Wattpiek
→ Solaredge PV

GSCHB
→ 361 Panelen
→ 295 Wattpiek
→ Powerlogic GBS

2.3 Biodiversiteit

SD3

SD7

HOGENT staat voor studentsucces. HOGENT is een vrijmoedige plek die bouwt aan een inclusieve, klimaatrobuuste en circulaire hogeschool en samenleving.

13

CLIMATE ACTION

Klimaatactie.

15

LIFE ON LAND

Leven op het land.

Uit bovenstaande onderdelen blijkt dat HOGENT al verschillende initiatieven en projecten opzette om een klimaatvriendelijke en biodiverse plek te worden en dat de **werkgroep biodiversiteit** daarbij vaak een ondersteunende en adviserende rol uitoefent. Deze werkgroep is samengesteld uit HOGENTenaars en externe experts.

Een aantal van de initiatieven van de werkgroep maken deel uit van het project Living Lab HOGENT, dat zich vooral toespitst op de ontwikkeling van campus Schoonmeersen rond gebouw T. Het project zet daarbij sterk in op cocreatie met de buurtbewoners.

Maaibeheer
In het kader van biodiversiteit kiest HOGENT onder meer voor extensief maaibeheer. De locaties voor intensief maaibeheer zijn beperkt en worden goed overwogen. Voorts wordt bij beplantingen voor vaker gekozen voor inheemse soorten.

Onder door meer het maaibeleid dat sinds 2021 wordt toegepast, zijn er (alvast op campus Schoonmeersen en het hooiland op campus Bijloke) tekenen dat het met de biodiversiteit de goede kant opgaat.

Daar zijn al verschillende voorbeelden van. De bijzonder zeldzame bijenorchis (zie foto) is een van de meest spectaculaire maar lang niet de enige plantensoort die na een lange afwezigheid opnieuw opduikt. En dat is een rechtstreeks gevolg van (onder meer) het maaibeleid en het niet bemesten van de graslanden.

Dat biodiversiteit goed is voor de natuur, is evident. Maar ook de mens heeft er baat bij: een biodivers ecosysteem draagt bij aan onze gezondheid en ons welzijn. Zo capteert een gemengd bos meer CO2 dan een monocultuur-bos, het filtert het water en houdt het vast en heeft ook een rustgevende impact op de mens.

De werkgroep biodiversiteit brengt die positieve aspecten van biodiversiteit niet alleen vanuit zijn adviserende rol in de aandacht, maar organiseert ook geregeld wandelingen waaronder het GO! Gemeenschapsonderwijs en Duurzaam Educatiepunt.

Op 7 november 2023 reikte CIFAL het certificaat ‘SDG-pioneer’ uit aan HOGENT. Dat is de bekroning de inspanningen die HOGENT leverde bij het uitbouwen van een strategisch duurzaamheidsbeleid.

2.4 ‘SDG-pioneer’ en Sustainability Office

SD7

HOGENT is een vrijmoedige plek die bouwt aan een inclusieve, klimaatrobuuste en circulaire hogeschool en samenleving.

5
GENDER
EQUALITY

Gendergelijkheid.

11
SUSTAINABLE
CITIES AND
COMMUNITIES

Duurzame steden en gemeenschappen.

13
CLIMATE
ACTION

Klimaatactie.

17
PARTNERSHIPS
FOR THE GOALS

Partnerschappen om doelstellingen te bereiken.

Op 7 november 2023 reikte CIFAL het certificaat ‘SDG-pioneer’ uit aan HOGENT. Dat is de bekroning de inspanningen die HOGENT leverde bij het uitbouwen van een strategisch duurzaamheidsbeleid. Maar dat beleid wordt nog verder verfijnd, voortaan ook met de inbreng en steun van het Sustainability Office, dat in november van start ging en in goede banen wordt geleid door twee jobstudenten.

In september 2021 tekende HOGENT een samenwerkingsakkoord met CIFAL. Dat is een door de Verenigde Naties erkend trainings- en expertisecentrum op het vlak van de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties. De samenwerking hield in dat CIFAL HOGENT drie jaar zou begeleiden op weg naar een duurzaamheidsvisie en -strategie en de realisatie van concrete actiepunten op het vlak van ecologische, circulaire, sociale en ethische duurzaamheid.

Het Sustainability Office is uitgebouwd volgens de criteria van de ‘Green Offices’.

Pioneer, eerste stap op weg naar Ambassador

Dat leidde dinsdag 7 november tot de uitreiking van het SDG-Pioneer-certificaat. Dat is de bekroning voor het opmerkelijke traject dat HOGENT heeft afgelegd bij het uitbouwen van een strategisch duurzaamheidsbeleid.

Peter Wollaert, directeur van CIFAL, loofde onder meer de vele initiatieven die HOGENT onder impuls van duurzaamheidscoördinator Karen Van Bastelaere nam en de inspanningen die werden geleverd om de betrokkenheid van medewerkers, maar ook van stakeholders te verhogen.

Daarnaast investeerde HOGENT sterk in opleiding rond duurzaamheid en de SDG's. Zo startte HOGENT, samen met CIFAL, dit academiejaar de micro degree duurzaamheidscoach op.

Het ‘SDG Pioneer’-certificaat is uiteraard geen eindpunt, maar een tussenstap naar een nog consequenter duurzaamheidsbeleid en naar de volgende fase, die tot het ‘SDG Champion-certificaat’ moet leiden. Het uiteindelijke doel is om binnen afzienbare tijd zelfs ‘SDG Ambassador’ te worden, wat staat voor het meest doorgedreven niveau inzake SDG-beleid.

Sustainability Office

Een Sustainability Office kan alvast helpen bij die evolutie. Dat ging in november van start. Studenten Mercedes Buseyne en Arthur Wullaert zetten er als vaste medewerkers – zij zijn elk 8 uur per week aan de slag als jobstudent - initiatieven op om te informeren, het draagvlak voor een duurzaamheidsbeleid te vergroten en een vrijwilligerswerking uit te bouwen. Dat gebeurt uiteraard in samenspraak met de duurzaamheidscoördinator.

Het Sustainability Office is uitgebouwd volgens de criteria van de ‘Green Offices’. Dat zijn duurzaamheidsplatformen binnen universiteiten en hogescholen waar studenten en medewerkers beschikken over een mandaat, middelen en ondersteuning om hun onderwijsinstellingen te verduurzamen. Het Green Office-model geldt als toonbeeld van hoe hoger onderwijs kan verduurzamen. Internationaal huisvesten een zeventigtal onderwijsinstellingen een Green Office. HOGENT kiest ervoor om niet de benaming Green Office te gebruiken, om te benadrukken dat het niet alleen over milieu en ecologie gaat, maar ook over inclusie, gelijke rechten en ethisch handelen.

HOGENT kiest ervoor om niet de benaming Green Office te gebruiken, om te benadrukken dat het niet alleen over milieu en ecologie gaat, maar ook over inclusie, gelijke rechten en ethisch handelen.

3. Preventie, veiligheid en welzijn

- SD1** HOGENT leidt door experiment en innovatie de professional van de toekomst op.
- SD2** HOGENT staat voor studentsucces.

Goede gezondheid en welzijn.

Kwaliteitsonderwijs.

Duurzame steden en gemeenschappen.

Een veilige en comfortabele werk- en leeromgeving wordt door velen als vanzelfsprekend beschouwd. Vaak is het, door de beperkte financiële en personeelsmiddelen en snel wijzigende wetgeving en verwachtingen een uitdaging om installaties tijdig te vernieuwen. HOGENT tracht via een globaal preventieplan en een jaaractieplan werken in te plannen zodat het veiligheids- en comfortniveau voldoet aan de verwachtingen.

Hierin is de rol van de intern dienst Preventie, Milieu en Welzijn op het werk (DPMW) cruciaal. Ook binnen die HOGENT-dienst is er een verscherpte aandacht voor duurzaamheid. Zo ging er in 2023 een nieuwe collega aan de slag die (onder meer) zal fungeren als brugfiguur tussen DPMW en de duurzaamheidscoördinator. In die context zal in 2024 de werkgroep duurzaam afvalbeheer een doorstart maken en zal de focus gericht worden van sortering naar afvalpreventie.

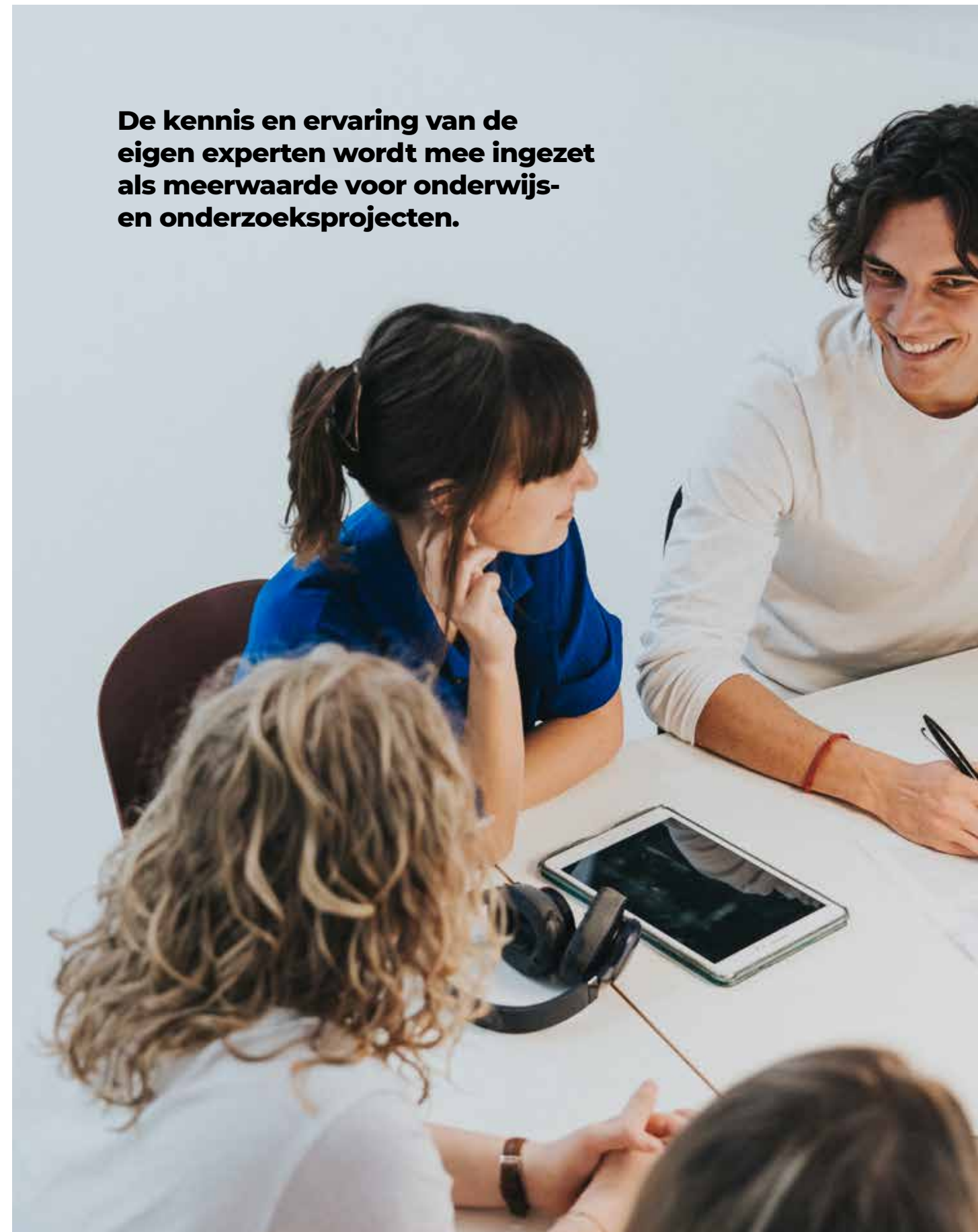
Er ging een nieuwe collega aan de slag die zal fungeren als brugfiguur tussen DPMW en de duurzaamheidscoördinator.

Daarnaast werd in 2023 de HOGENT-bouwcommissie herschikt, onder meer in functie van het belang van de transitie naar energieneutrale, asbestvrije gebouwen. DPMW formuleerde ook deskundig advies inzake veiligheid, milieu en bioveiligheid voor bouw- en renovatiewerken van de proefschoor Bottelare en de brouwerij en het labo microbiologie (beide in gebouw C op Schoonmeersen gevestigd).

Veiligheid en milieu zijn naast kwaliteit belangrijke aspecten van het praktijkonderwijs. Door deze items op te nemen in de protocollen van ateliers, labo's en studio's ontstaat een mentaliteitswijziging. DPMW heeft het voorbije jaar een aantal departementale labo- en atelierreglementen geïmplementeerd.

Opmerkelijk is dat DPMW participeert in een VLIR-UOS-programma met de QNU universiteit van Vietnam. In 2023 waren er uitwisselingsprojecten met seminars, bezoeken, workshops en opleidingen over thema's zoals 'waste management' en 'lab safety'. DPMW begeleidde daarbij studenten van de opleiding milieu- en duurzaamheidsmanagement voor stage en bachelorproef. Zo wordt de kennis en ervaring van de eigen experts mee ingezet als meerwaarde voor (internationale) onderwijs- en onderzoeksprojecten.

De kennis en ervaring van de eigen experts wordt mee ingezet als meerwaarde voor onderwijs- en onderzoeksprojecten.

Hoofdstuk 7

Bestuur en governance.

1. Overzicht

HOGENT is in 1995 tot stand gekomen uit een fusie van dertien instellingen waarvan acht uit het Gemeenschapsonderwijs en vijf uit het Stedelijk Onderwijs (stad Gent). Op 24 september 2001 werd een tweede fusie doorgevoerd, namelijk met de provinciale Mercator Hogeschool, die in 1995 zelf ontstaan was uit de fusie van twee provinciale hogescholen. In 2013 werd HOGENT van rechtswege omgevormd tot een publiekrechtelijke hogeschool, die als sui generis instelling van publiek recht over een belangrijke constitutieve en bestuurlijke autonomie beschikt.

De maatschappelijke zetel van HOGENT is gevestigd op het volgende adres:

HOGENT
Geraard de Duivelstraat 5
9000 Gent

2. Bestuursstructuur

Het bestuur van HOGENT bestaat uit een raad van toezicht, een bestuursorgaan en een algemeen directeur. HOGENT bestaat uit verschillende functionele entiteiten: tot 24 september 2023 zeven departementen, één School of Arts en de entiteit GO5, en vanaf aanvang academiejaar 2023-2024 (25 september 2023) acht departementen en één School of Arts.

2.1 De raad van toezicht

De raad van toezicht houdt toezicht op het vervullen van de missie van de hogeschool door het bestuurscollege en staat het bestuurscollege bij met raad en advies.

In het bijzonder is de raad van toezicht belast met:

- het goedkeuren van
  - de strategische doelstellingen;
  - het organiek reglement
  - het pedagogische project
  - de rechtspositieregeling van de student
  - de algemene reglementering over de deontologie en de evaluatie van het personeel
  - overdrachten en overnames van onderwijsinrichtende bevoegdheden
  - de begroting, de jaarrekening, het jaarverslag en het strategisch meerjarenplan
- het benoemen en ontslaan van de niet-ambtshalve bestuurders van het bestuurscollege
- het verlenen van kwijting aan de bestuurders
- het aanstellen en ontslaan van de algemeen directeur
- het aanwijzen van een revisor

De raad van toezicht bestaat uit drie geledingen: een bestuurlijke geleding van dertien leden, een personeelsgeleding van acht leden en een studentengeleding van drie leden.

Het bestuurscollege legt de reglementen en beleidsdocumenten voor die door de raad van toezicht moeten worden goedgekeurd.

Samenstelling raad van toezicht

Voorzitter

Paul Van Cauwenberge

Ondervoorzitter

Filip Van Laecke

Leden

Geert De Soete
Katrien Laporte
Kurt Moens
Daan Schalck
Doreen Schouterden
Hilde Schuddinck
Jeroen Vanden Berghe
Filip Van Laecke
Inge Van Trimpont
Raymonda Verdyck
Isabel Vertriest
David Walgraeve
Evita Willaert
Catherine De Roo
Pascal Desimpelaere
Jan Fiers
Tomas Navratil
Barbara Vanassche
Cindy Vanhoutte
Kathleen Verlée
Bram Vlaeminck
Arne Buys
Thalia De Ruyter (vanaf 25 september)
Aysema Poyraz (tot en met 24 september)
Louise Van den Berghe (tot en met 24 september)
Tom Verstringe (vanaf 25 september)

Algemeen directeur

Koen Goethals

Regeringscommissaris

Erik Maes

Secretaris

John Alleman

2.2 Bestuurscollege

Het bestuurscollege staat in voor het bestuur van HOGENT en beschikt daartoe over alle bevoegdheden die niet uitdrukkelijk aan een ander bestuursorgaan zijn toegekend.

Het bestuurscollege bestaat uit twee ambtshalve bestuurders en zeven niet-ambtshalve bestuurders. De ambtshalve bestuurders zijn de voorzitter van de raad van toezicht en de algemeen directeur. Van de niet-ambtshalve bestuurders behoren er vier tot de bestuurlijke geleding van de raad van toezicht, twee tot de personeelsgeleding en één tot de studentengeleding. De niet-ambtshalve bestuurders worden voor een periode van vier academiejaren benoemd door de raad van toezicht op voordracht van de ambtshalve bestuurders.

Samenstelling bestuurscollege

Voorzitter

Paul Van Cauwenberge

Plaatsvervangend voorzitter

Filip Van Laecke

Leden

Arne Buys (vanaf 25 september)
Catherine De Roo (tot en met 24 september)
Geert De Soete
Koen Goethals
Aysema Poyraz (tot en met 24 september)
Barbara Vanassche (vanaf 29 november)
Kathleen Verlée (vanaf 29 november)
Isabel Vertriest
Bram Vlaeminck (tot en met 28 november)
Evita Willaert

Regeringscommissaris

Erik Maes

Secretaris

John Alleman

2.3 De algemeen directeur

De algemeen directeur vertegenwoordigt HOGENT in feite en in rechte. Een beslissing tot optreden in rechte als eiser wordt gezamenlijk genomen door de voorzitter van het bestuurscollege en de algemeen directeur.

In het bijzonder is de algemeen directeur verantwoordelijk voor:

1. de uitvoering van de relevante regelgeving voor de werking van HOGENT
2. de uitvoering van reglementen en bestuurlijke beslissingen
3. de coördinatie van de administratieve diensten, met inbegrip van het financieel beleid
4. de goede uitvoering van de taken van HOGENT op het vlak van onderwijs, dienstverlening, praktijkgericht onderzoek en onderzoek in de kunsten

De algemeen directeur kan bepaalde van de hem toegewezen of overgedragen bevoegdheden verder delegeren aan andere organen of personeelsleden van HOGENT. Omtrent de uitoefening van de gedelegeerde bevoegdheden wordt verslag uitgebracht aan de algemeen directeur door de persoon aan wie de bevoegdheden werden overgedragen of door het orgaan dat de bevoegdheden heeft ontvangen.

3. Functionele entiteiten

3.1 Departementen

Tot voor kort telde HOGENT zeven departementen. Met de start van het nieuwe academiejaar op 25 september 2023 werd GO5 als achtste departement toegevoegd.

- Lerarenopleiding
- Gezondheidszorg
- Sociaal-Agogisch Werk
- Omgeving
- IT en Digitale Innovatie
- Bedrijf en Organisatie
- Biowetenschappen en Industriële Technologie
- GO5

Elk departement wordt bestuurd door een departementsraad, die is samengesteld uit het departementshoofd, 9 à 15 vertegenwoordigers van het personeel en 3 à 5 vertegenwoordigers van de studenten. De departementsraad organiseert de onderwijsverstrekking, het projectmatig wetenschappelijk onderzoek en de maatschappelijke dienstverlening conform het organiek reglement en de richtlijnen van de raad van toezicht en het bestuurscollege.

In het bijzonder is de departementsraad belast met:

1. het doen van voorstellen inzake de aanstelling en benoeming van het onderwijzend personeel
2. het vaststellen van onderwijs- en examenprogramma's
3. toezien of de concretisering van het onderwijs en de examens in overeenstemming is met het programma
4. het opmaken van een jaarverslag waarin de activiteiten van het departement worden weergegeven
5. de vaststelling van onderzoeksprogramma's
6. de interne organisatie van het departement
7. het aanwenden van de toegewezen personele en materiële middelen
8. het jaarlijks opstellen van budgetvoorstellen
9. het doen van voorstellen inzake personeelsformatie
10. het doen van voorstellen inzake het sluiten van samenwerkingsakkoorden
11. het bepalen van de taakomschrijvingen van het personeel toegewezen aan het departement
12. het doen van voorstellen inzake het toekennen van ambtswijzigingen en bevorderingen voor het personeel toegewezen aan het departement
13. het verlenen van een advies inzake cumulatieregeling

3.2 School of Arts

HOGENT en Howest organiseren samen een school of arts.

De School of Arts wordt bestuurd door een raad, die is samengesteld uit de decaan, zeven vertegenwoordigers van het personeel (waarvan één vertegenwoordiger van het personeel van Howest), drie vertegenwoordigers van de studenten, zes vertegenwoordigers van de Universiteit Gent en twee vertegenwoordigers uit de sociaaleconomische of culturele milieus. De Raad van de School of Arts coördineert de bestuurstaken op het niveau van de school of arts conform het samenwerkingsakkoord, het reglement School of Arts en de algemene richtlijnen van de bestuursorganen van HOGENT en Howest.

In het bijzonder is de Raad van de school of arts binnen de goedgekeurde jaar- en meerjarenbegroting en binnen de personeelsformatie bevoegd en belast met:

1. het vaststellen van de onderwijsprogramma's en het controleren of de concretisering van het onderwijs en de examens in overeenstemming is met die programma's
2. het onderzoeksbeleid binnen de school of arts
3. de voordracht van een vertegenwoordiger van de school of arts in de onderzoeksraad van de Universiteit Gent
4. de interne organisatie van de school of arts
5. het bepalen van de taakomschrijvingen van het personeel dat toegewezen is aan de school of arts
6. het verlenen van een advies over de cumulatieregeling ter uitvoering van de procedure, vermeld in artikel V.169 Codex Hoger Onderwijs
7. het formuleren van voorstellen voor de aanstelling en benoeming van het onderwijzend personeel
8. het formuleren van voorstellen voor het toekennen van ambtswijzigingen en bevorderingen voor het personeel dat toegewezen is aan de school of arts
9. de aanwending, via de daartoe binnen de betrokken hogeschool voorziene administratieve procedures, van de werkingsuitkering van de Vlaamse Gemeenschap, de voor de academisch gerichte kunstopleidingen bedoelde aanvullende onderzoeksmiddelen, de eigen inkomsten van de school of arts en van alle andere financiële middelen die HOGENT en Howest ter beschikking stellen aan de school of arts
10. het opmaken van het financiële verslag en het jaarverslag waarin de activiteiten van de school of arts worden weergegeven
11. het formuleren van voorstellen voor het sluiten van samenwerkingsakkoorden

De beslissingen van de departementsraad worden voorbereid door het departementsbureau, dat is samengesteld uit het departementshoofd, de opleidingshoofden van de opleidingscentra die deel uitmaken van het departement, eventueel aangevuld met personeelsleden van de opleidingscentra om een minimum aantal van vijf leden te garanderen.

De departementsraad kan sommige van zijn bevoegdheden uitdrukkelijk toewijzen of delegeren aan het departementshoofd, het departementsbureau of aan individuele leden van het departementsbureau. Omtrent de uitoefening van deze bevoegdheden wordt verslag uitgebracht aan de departementsraad.

Het departementshoofd staat samen met het departementsbureau in voor de coördinatie en de dagelijkse leiding van het departement. Hij is ook voorzitter van de departementsraad en heeft van rechtswege stemrecht.

Het opleidingscentrum is de organisatorische basisentiteit van HOGENT. Ieder departement bestaat uit minstens één opleidingscentrum dat wordt geleid door een opleidingshoofd en een opleidingsbureau. Het opleidingscentrum dat in principe multidisciplinair is samengesteld, coördineert en managet de werking van de opleidingen die eraan verbonden zijn. Het opleidingscentrum is daarnaast de HR-entiteit voor alle personeelsleden die eraan zijn toegewezen. De opdrachten, bevoegdheden en de interne organisatie van een opleidingscentrum worden bepaald door het bestuurscollege en worden binnen dit kader verder uitgewerkt door de departementsraad.

Over de hierboven vermelde punten 1, 2 en 4 legt de Raad van de School of Arts vierjaarlijks een visienota ter goedkeuring voor aan de betrokken hogeschoolbesturen.

Voorts is de Raad van de School of Arts belast met:

- 1. het opstellen van een voor de school of arts bedoelde jaar- en meerjarenbegroting die ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de inrichtingsorganen van HOGENT en Howest waarbij beide partijen er rekening mee houden dat een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen het deel dat onder de onderwijsbevoegdheid van HOGENT wordt georganiseerd en het deel dat onder de onderwijsbevoegdheid van Howest wordt georganiseerd
- 2. het opstellen van een investeringsplan voor (wetenschappelijke) infrastructuur dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de bestuursorganen van beide hogescholen waarbij beide partijen er rekening mee houden dat een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen het deel dat onder de onderwijsbevoegdheid van HOGENT wordt georganiseerd en het deel dat onder de onderwijsbevoegdheid van Howest wordt georganiseerd
- 3. het opstellen van een personeelsformatie die ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de bestuurs-organen van beide hogescholen waarbij beide partijen er rekening mee houden dat een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen het deel dat onder de onderwijsbevoegdheid van HOGENT wordt georganiseerd en het deel dat onder de onderwijsbevoegdheid van Howest wordt georganiseerd.

Met uitzondering van de hierboven in 1, 2 en 3 vermelde bevoegdheden kan de Raad van de School of Arts sommige van zijn bevoegdheden uitdrukkelijk toewijzen of delegeren aan de decaan. Omtrent de uitoefening van deze bevoegdheden brengt de decaan verslag uit aan de Raad van de School of Arts.

De decaan is verantwoordelijk voor de coördinatie en de dagelijkse leiding van de School of Arts. Hij is eveneens voorzitter van de Raad van de School of Arts en heeft van rechtswege stemrecht.

KASK & Conservatorium werkt met het systeem van opleidingscommissies en vakgroepen zoals voorzien in HOGENT.

3.3 GO5 (tot eind academiejaar 2022-2023)

Tot het einde van het academiejaar 2022-2023 waren de graduaatsopleidingen, exclusief de educatieve graduaatsopleiding, verankerd binnen de entiteit GO5. Vanaf 25 september 2023 zijn deze opleidingen verankerd in een departement zoals hoger beschreven.

GO5 werd bestuurd door een adviesraad, die is samengesteld uit de coördinator GO5 die ook voorzitter is, vier vertegenwoordigers op voordracht van de 'rechtsvoorgangers' (twee namens het GO! onderwijs van de Vlaamse gemeenschap, één namens de Provincie Oost-Vlaanderen, één namens Vesalius Verpleegkunde), drie vertegenwoordigers van het personeel, drie vertegenwoordigers van de studenten en twee vertegenwoordigers uit de sociaaleconomische of culturele milieus. De adviesraad organiseerde de onderwijsverstrekking, het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek en de maatschappelijke dienstverlening in overeenstemming met het organiek reglement en de richtlijnen van de raad van toezicht en het bestuurscollege.

In het bijzonder was de adviesraad belast met dezelfde taken als deze waarmee de departementsraad is belast. De adviesraad oefende tegenover de personeelsleden en de studenten van GO5 alle bevoegdheden uit die volgens een beslissing van het bestuurscollege of van de algemeen directeur toegekend zijn aan de departementsraad.

De adviesraad kon sommige van zijn bevoegdheden uitdrukkelijk toewijzen of delegeren aan de coördinator GO5. Omtrent de uitoefening van deze bevoegdheden bracht de coördinator GO5 verslag uit aan de adviesraad.

De coördinator GO5 was verantwoordelijk voor de coördinatie en de dagelijkse leiding van GO5. Hij was ook voorzitter van de adviesraad en heeft van rechtswege stemrecht.

De coördinator GO5 oefende ten aanzien van de personeelsleden en de studenten van GO5 de bevoegdheden uit die overeenkomstig het organiek reglement, dan wel bij of krachtens een beslissing van het bestuurscollege of van de algemeen directeur toegekend zijn aan de decaan of in voorkomend geval aan het departementshoofd.

Binnen GO5 stonden opleidingscommissies als organisatorische eenheden met adviserende bevoegdheid in voor de inhoud en de organisatie van de opleidingen. Een opleidingscommissie fungeerde voor één opleiding of voor een clustering van verwante opleidingen. De adviesraad duidde de leden van de opleidingscommissie aan. De opleidingscoördinator die de functie vervulde van voorzitter van de opleidingscommissie werd aangeduid door het bestuurscollege. De taken en verantwoordelijkheden van de opleidingscommissies en van hun respectieve voorzitters werden bij beslissing van het bestuurscollege geregeld.

Behalve wanneer uitdrukkelijk anders beslist, oefenden de opleidingscommissie en de opleidingscoördinator de bevoegdheden uit die door een beslissing van het bestuurscollege of van de algemeen directeur toegekend zijn aan de binnen de school of arts ingerichte opleidingscommissies en hun respectieve voorzitters, of in voorkomend geval aan de binnen de school of arts ingerichte vakgroepen en hun respectieve voorzitters.

Bijlagen

7.1	Samenstelling departementsraden, raad van de School of Arts en adviesraad GO5
7.2	Opleidingshoofden
7.3	Vakgroep- en opleidingsvoorzitters School of Arts
7.4	Opleidingscoördinatoren GO5

4. Onderzoekscentra

Onderzoekscentra zijn de organisatorische entiteiten binnen HOGENT die instaan voor de uitvoering van het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek. Deze interdisciplinair samengestelde onderzoekscentra streven ernaar op een duurzame wijze bij te dragen tot oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen en via meerjarige onderzoeksprogramma's.

Het aantal onderzoekscentra, de samenstelling en de werking van de onderzoekscentra worden geregeld bij beslissing van het bestuurscollege.

Bijlage

7.5	Coördinatoren onderzoekscentra

5. Stuvoraad

Binnen HOGENT is een stuvoraad opgericht die paritair is samengesteld uit acht leden, verkozen door en onder de studenten, de leerlingen en de cursisten uit de graduaatsopleidingen die toegang hebben tot de studentenvoorzieningen van de hogeschool en acht leden, aangeduid door het bestuurscollege.

De stuvoraad is overeenkomstig de algemene richtlijnen van de raad van toezicht en van het bestuurscollege belast met:

1. het opstellen van een beleidsplan en een jaar- en meerjarenbegroting die ter goedkeuring worden voorgelegd aan de raad van toezicht overeenkomstig de procedure in het organiek reglement
2. de aanwending van de sociale toelage, van de inkomsten uit de werking betreffende studentenvoorzieningen en voor de aanwending van alle andere financiële middelen die ter beschikking worden gesteld van studentenvoorzieningen en dit binnen het kader van het goedgekeurde beleidsplan en de goedgekeurde jaar- en meerjarenbegroting
3. het opstellen van het jaarverslag over studentenvoorzieningen
4. het formuleren van voorstellen aan het bestuurscollege voor de functies en personeelsbezetting die nodig worden geacht voor de werking en organisatie van de studentenvoorzieningen
5. het formuleren van voorstellen aan het bestuurscollege voor het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten met derden

6. Adviesorganen, interne beroepscommissies en ondersteunende diensten

6.1 Adviesorganen

Binnen HOGENT kunnen door het bestuurscollege formele adviesorganen worden opgericht die tot doel hebben beleidsvoorbereidend, beleidsondersteunend en coördinerend werk te verrichten voor het bestuurscollege. De samenstelling en de werking van de formele adviesorganen worden geregeld door het bestuurscollege.

Onderstaande adviesorganen verrichten beleidsvoorbereidend, beleidsondersteunend en coördinerend werk voor het bestuurscollege.

- Onderwijsraad
- Onderzoeksraad
- Bouwcommissie
- Veiligheidscel
- Technische werkgroep
- Mobiliteitsraad (tot 30 maart)

Duurzaamheidsraad en thematische hubs

In 2023 werd de duurzaamheidsraad opgericht. Deze raad geeft advies aan het bestuurscollege om te komen tot een ambitieuze en samenhangende duurzaamheidsstrategie, bijhorende strategische doelstellingen en transitie- en actieplannen.

De raad bestaat uit drie externe leden en twaalf interne leden, onder wie drie studenten die de verschillende entiteiten vertegenwoordigen. Bij de samenstelling van de raad is er aandacht voor diversiteitskenmerken.

Het mandaat van de leden duurt vier jaar met uitzondering van de studenten die een eenjarig mandaat hebben.

Voor verschillende duurzaamheidsthema's bestaat er een thematische hub of zal deze worden opgericht. Een thematische hub is samengesteld uit experts, budgethouders en verschillende stakeholders. Zij geven enerzijds vorm aan een beleidskader met concrete doelstellingen en acties rond een materieel thema, anderzijds werken ze ook aan concrete projecten en geven ze antwoord op ad hoc vragen.

6.2 Interne beroepscommissies

Binnen HOGENT kunnen door het bestuurscollege interne beroepscommissies worden opgericht die tot doel hebben administratieve beroepen van studenten en / of personeelsleden te behandelen en hierover uitspraak te doen. De bevoegdheden, samenstelling en werking van de interne beroepscommissies worden door het bestuurscollege bepaald.

6.3 Ondersteunende diensten

Om het bestuur, de departementen en de School of Arts te ondersteunen en om de missie en de strategie van HOGENT te verwezenlijken, beschikt HOGENT over een Centrale Administratie. De organisatie daarvan wordt geregeld bij beslissing van het bestuurscollege. De algemeen directeur staat in voor de interne organisatie van de Centrale Administratie in overeenkomst met de richtlijnen van het bestuurscollege.

Om versterkt en versneld in te zetten op de ontwikkeling van een waarderend en geïntegreerd personeelsbeleid, werden met ingang van 5 juni 2023 de directie Financiën en de directie Human Resources opgeheven en de nieuwe directie Financiën en Personeel opgericht.

6.3.1 Diensten van de beheerder

De Diensten van de beheerder versterken het beleidsvoerend vermogen van de hogeschool. Ze ondersteunen de algemeen directeur en hebben een organisatorische, beleidsvoorbereidende, informatieverstreckende en adviserende functie. Ze bestaan uit een groep van entiteiten en medewerkers die de algemeen directeur ondersteunen bij de inhoudelijke en praktische uitoefening van zijn taken en werkzaamheden. Om dat zo goed mogelijk te doen, wordt nauw samengewerkt met de opleidingscentra, de onderzoekscentra, de departementen, de school of arts en de directies/diensten van de Centrale Administratie, evenals met de externe partners van de hogeschool.

Tot de Diensten van de beheerder, met aan het hoofd een beheerder, behoren de dienst Kwaliteitsborging, het directiesecretariaat, de cel Beleidscyclus, de cel Business Intelligence, de cel Organisatieontwikkeling, de duurzaamheidscoördinator, de coördinatoren Levenslang leren.

Naast de taken en werkzaamheden die inherent verbonden zijn aan de entiteiten die tot Diensten van de beheerder behoren, zijn de Diensten van de beheerder verantwoordelijk voor de organisatieontwikkeling van HOGENT en in het bijzonder voor de coördinatie en opvolging van de lerende netwerken met opleidings- en departementshoofden, de coördinatie en opvolging van de ondersteuning vanuit de Centrale Administratie aan de departementen en de school of arts via de HUB-werking, businesspartners en servicepunten, het onderhouden van de relatie met de onderzoekscentra en het organiseren van beleidsvoorbereidend overleg in het kader van strategische dossiers.

6.3.2 Directie Onderwijsaangelegenheden

De directie Onderwijsaangelegenheden staat in voor het beleid inzake onderwijs en onderwijsprocessen. De directie heeft een coördinerende, sturende en ondersteunende beleidstaak en is actief op het vlak van kwaliteitszorg, in-, door- en uitstroom van studenten, initiatieven en projecten rond diversiteit, internationalisering, onderwijsvernieuwing en onderwijsprofessionalisering.

6.3.3 Directie Onderzoeksaangelegenheden

De directie Onderzoeksaangelegenheden fungeert als centraal platform tussen onderzoekers en het bestuur van de hogeschool. Zij staat in voor de beleidsvoorbereiding, -uitvoering en -monitoring inzake onderzoek, dienstverlening en valorisatie. Daarnaast ondersteunt de directie Onderzoeksaangelegenheden de onderzoekers in alle facetten van het onderzoeksgebeuren. Zij zoekt opportuniteiten voor onderzoeksgroepen, helpt mee om de kwaliteit van het onderzoek te verbeteren en zorgt mee voor de verspreiding van onderzoeksrealisaties vanuit HOGENT naar de maatschappij door het faciliteren van gecoördineerde valorisatie, dienstverlening en wetenschapscommunicatie.

6.3.4 Directie Financiën en Personeel

De directie Financiën en Personeel bestaat uit vier diensten: Boekhouding, Begroting, Personeelsbeheer en Personeelsbeleid.

De diensten Boekhouding en Begroting verzamelen, controleren en organiseren interne en externe financiële informatie over de instelling. Ze stellen de begroting en de jaarrekening van de hogeschool op.

De dienst Personeelsbeheer staat in voor onder meer de formatie, de loonverwerking, het dossierbeheer, de opvolging van de personeelskosten, de verlofstelsels en de benoemingen. Daarnaast staat de dienst Personeelsbeleid in voor de vormgeving van het personeelsbeleid, waarbij onder meer de volgende thema's aan bod komen: werving en selectie, functioneren en evalueren, loopbaanontwikkeling, verticale en horizontale personeelsmobiliteit.

6.3.5 Directie IT

De directie IT staat in voor het globale informaticabeleid en -beheer van de hogeschool met betrekking tot de administratieve automatisering, de uitbouw en het onderhoud van het computernetwerk en het intranet, de realisatie van concrete informatiseringsprojecten, de ondersteuning van de departementen en centrale diensten op het vlak van informatica, de installatie en exploitatie van de pc-parken van bepaalde departementen en de coördinatie van specifieke projecten.

6.3.6 Directie Infrastructuur en Facilitair Beheer

Met de herschikking van de Centrale Administratie werden het beheer van het bedrijfsvastgoed, het projectbeheer en het facilitair beheer geïntegreerd binnen één directie Infrastructuur en Facilitair Beheer. Vanuit de geïntegreerde werking tussen verschillende diensten, zal spontaan meer rekening gehouden worden met de levenscyclus van gebouwen en installaties en zullen beslissingen ook vlotter binnen dat denkkader genomen worden. Zo werd een secretariaat Infrastructuur en Facilitair Beheer voorzien voor het contractbeheer en de aankoopcyclus. De dienst Infrastructuur en Projectbeheer heeft de duidelijke opdracht om het bedrijfsvastgoed te beheren en renovatie- en nieuwbouwprojecten te coördineren. De dienst Logistiek Beheer verzorgt het ruimtebeheer en de facilitaire software, de onthaalservice, de schoonmaakservice, de bewakingsdiensten, de verhuis- en transportopdrachten en de logistieke organisatie van evenementen. De dienst Technisch Beheer richt zich op het onderhoud van de buitenomgeving, het onderhoud van gebouwen en het beheer van technische installaties.

Het is de opdracht van de directie om de fysieke infrastructuur, in relatie met de digitale infrastructuur, op een innovatieve en duurzame wijze en tegen aanvaardbare kosten, zo in te richten dat personeel en studenten, binnen een variëteit aan dynamische werkvormen, optimaal kunnen samenwerken.

6.3.7 Directie Studentenvoorzieningen

De directie Studentenvoorzieningen omvat twee diensten: de dienst Sociale Voorzieningen en de dienst Sport.

De dienst Sociale Voorzieningen beoogt in zijn werking de gelijkwaardige toegang tot en de deelname van alle studenten aan het hoger onderwijs door middel van een ruime dienstverlening aan zorg, catering, huisvesting, sport, cultuur, mobiliteit, studentenwerking en -participatie.

De dienst Sport richt zich zowel naar de HOGENT-studenten als naar de personeelsleden en heeft als kerntaken het beheren van de HOGENT-sportinfrastructuur en het promoten van een actieve en gezonde levensstijl.

6.3.8 Directie Communicatie

De directie Communicatie is verantwoordelijk voor de interne en externe communicatie van HOGENT. De directie coördineert de communicatie van de verschillende diensten, directies, departementen en HOGENT als geheel.

6.3.9 Dienst Interne Preventie, Milieu en Welzijn

De dienst Interne Preventie, Milieu en Welzijn ondersteunt in eerste instantie het hogeschoolbestuur, de leidinggevenden en alle personeelsleden bij de uitbouw van een preventiebeleid en de ontwikkeling van een milieuzorgsysteem. De dienst formuleert voorstellen en geeft preventief advies in samenwerking met de externe preventiedienst, de veiligheidscoördinator en externe deskundigen.

Het welzijnsbeleid is gebaseerd op het dynamisch risicobeheerssysteem. Aan de hand van risicoanalyses en -evaluaties wordt een globaal preventieplan uitgewerkt. In het jaarlijkse actieplan wordt aandacht besteed aan alle domeinen van de welzijnswetgeving: veiligheid, gezondheid, hygiëne, ergonomie en psychosociale aspecten.

6.3.10 Juridische dienst

De Juridische dienst verleent op de eerste plaats 'juridische eerstelijnsbijstand'. Dat houdt in dat de dienst bijstand biedt met juridische informatie, het geven van een eerste juridisch advies, het reviseren van teksten met een juridische draagwijdte of het verwijzen naar een gespecialiseerde dienst (intern of extern).

Daarnaast kan een beroep worden gedaan op de Juridische dienst voor de begeleiding van formele procedures en voor de bijstand bij het voorkomen en bij het opvolgen van juridische geschillen. Op het vlak van overheidsopdrachten wordt onder meer gezorgd voor juridische begeleiding bij het doorlopen van gunningsprocedures, terwijl op het vlak van onroerende goederen onder meer de contracten die onroerende zakelijke rechten tot voorwerp hebben, worden opgevolgd.

De dienst staat ook in voor het centrale beheer van de verzekeringen en voor de opvolging van schadegevallen.

Tot slot heeft de Juridische dienst als opdracht om juridische risico's op te sporen, op te volgen, te voorkomen en in te dekken.

Het diensthoofd vervult ook de taak van communicatieambtenaar.

6.3.11 Gemeenschappelijke interneauditdienst HOGENT-EhB-AP

In het kader van de Alliantie HOGENT-EhB werd in 2018 één gemeenschappelijke interneauditdienst ingesteld voor de beide instellingen. In maart 2020 sloot AP Hogeschool aan bij de gemeenschappelijke interneauditdienst.

De dienst rapporteert rechtstreeks aan én wordt aangestuurd door het gemeenschappelijk audit- en risicocomité. De dienst staat het comité en de bestuursorganen bij in hun toezichtfunctie. Op een deskundige, objectieve en onafhankelijke manier verschaft de dienst redelijke zekerheid over de geschiktheid en de doeltreffendheid van het risicomanagement, de interne beheersing en de governance. Zo draagt de dienst bij tot realisatie van de doelstellingen van de drie instellingen.

De dienst wordt uitgebouwd binnen HOGENT, maar levert prestaties voor de drie instellingen.

Het diensthoofd Interne Audit vervult ook de functie van behandelaar van externe klachten.

6.3.12 Functionaris voor gegevensbescherming

Overeenkomstig de GDPR (General Data Protection Regulation), ook AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) genoemd, moet een functionaris voor gegevensbescherming worden aangeduid wanneer de verantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens een overheidsinstantie of een overheidsorgaan is. Als dusdanig is HOGENT als publiekrechtelijke hogeschool ertoe gehouden een functionaris voor gegevensbescherming of Data Protection Officer aan te stellen. Dit gebeurde in mei 2018.

Tot de taken van de functionaris gegevensbescherming behoren het informeren, adviseren, en toezien op de naleving van de GDPR en het beleid omtrent de verwerking van persoonsgegevens. De functionaris werkt ook samen met en is het aanspreekpunt voor de Gegevensbeschermingsautoriteit.

De functionaris gegevensbescherming neemt voortaan ook de rol op van consulent inzake informatieveiligheid. Deze functie werd voorheen waargenomen door het diensthoofd Juridische dienst.

7. Audit- en risicocomité

In het kader van de Alliantie HOGENT-EhB werd in 2018 één gemeenschappelijk auditcomité ingesteld voor de beide instellingen. In maart 2020 sloot AP Hogeschool aan bij het gemeenschappelijk audit- en risicocomité.

Het comité telt minimum vier en maximum zes externe, onafhankelijke leden. De voorzitters of de ondervoorzitters van de inrichtingsorganen van elk van de drie instellingen en de algemeen directeur en/of beheerder van elk van de drie instellingen worden vast uitgenodigd net als het hoofd van de interneauditdienst en de stafmedewerkers auditoren.

Het audit- en risicocomité staat de bestuursorganen bij in hun toezichtfunctie op het risicomanagement, de interne beheersing, de governance en op de interne en externe audit.

Bijlagen

- 7.6 Samenstelling gemeenschappelijk audit- en risicocomité

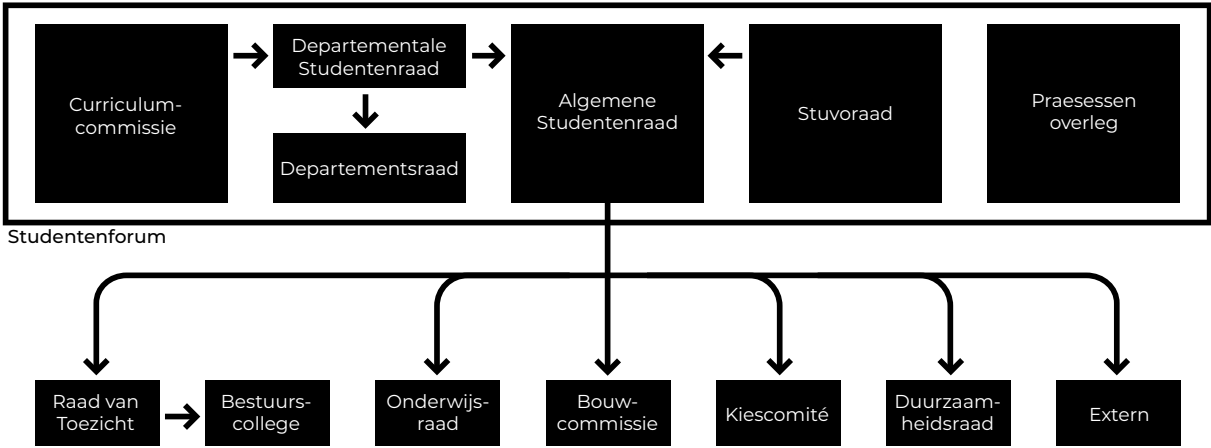
8. Participatie, overleg- en onderhandelingsorganen

8.1 Algemene Studentenraad (ASR) en Departementale Studentenraden (DSR)

8.1.1 Studentenparticipatie is een evidentie HOGENT geeft haar studenten een belangrijke stem in het beleid en laat ze toe een actieve rol als medebestuurder op te nemen. De studentenraad verdedigt de belangen van alle studenten en heeft naar de studenten toe een informatieplicht over de wijze waarop die de bevoegdheden uitoefent. Deze opdracht bleef in 2023 ongewijzigd.

In zijn geheel vormen de verschillende DSR's en de ASR, samen met de adviesorganen op opleidingsniveau, de studentengeleding binnen de departementale raden, de Stuvoraad en het Praesessenoverleg een complete participatiestructuur die allerhande input capteert en doorvertaalt naar het beleid.

Volgende figuur geeft een overzicht:
Figuur 8.1 Organigram participatiestructuur HOGENT.

8.2 Hogeschool-onderhandelingscomité (HOC)

In het hogeschoolonderhandelingscomité wordt onderhandeld tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel over aangelegenheden die betrekking hebben op HOGENT. Het hogeschoolonderhandelingscomité wordt voorgezeten door de voorzitter van het bestuurscollege. De algemeen directeur is plaatsvervangend voorzitter.

Per 1 oktober 2020 werd overgegaan tot de oprichting van een paritaire adviescommissie (PAC) per departement. Een dergelijk orgaan

bestond eerder al voor de School of Arts. Deze adviesorganen bestaan enerzijds uit vertegenwoordigers van HOGENT en van het desbetreffende departement of de School of Arts en anderzijds uit afgevaardigden van de vakorganisaties. De PAC's werden opgericht om situaties in verband met arbeidsorganisatie en personeelsmaterie binnen het departement of GO5 te bespreken. Op basis daarvan kunnen adviezen worden geformuleerd. De onderhandelingen gebeuren op het niveau van het HOC.

8.3 Overlegcomité voor Preventie en Bescherming op het werk (OCPBw)

Het overlegcomité voor preventie en bescherming op het werk heeft als opdracht alle middelen op te sporen en voor te stellen en actief bij te dragen tot alles wat wordt ondernomen om het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk te bevorderen.

9. Alliantieraad

In 2018 werd een alliantieovereenkomst afgesloten met de Erasmushogeschool Brussel. In het kader van deze alliantie werd een alliantieraad opgericht met als opdracht beleidsvoorbereidend, -ondersteunend en -coördinerend werk te verrichten voor de bestuursorganen van beide instellingen met als doel de structurele samenwerking tussen beide instellingen vorm te geven en te versterken.

De alliantieraad bestaat uit de voorzitters van de inrichtingsorganen van beide instellingen, de algemeen directeurs van beide instellingen, per instelling één lid van het inrichtingsorgaan en een voorzitter van binnen of buiten de alliantieraad.

Bijlagen

7.7	Samenstelling Algemene Studentenraad
7.8	Samenstelling Hogeschoolonderhandelingscomité (HOC)
7.9	Samenstelling Overlegcomité voor Preventie en Bescherming op het werk (OCPBw)
7.10	Samenstelling Alliantieraad
7.11	Lijst van protocolakkoorden

Hoofdstuk 8

Onze financiën.

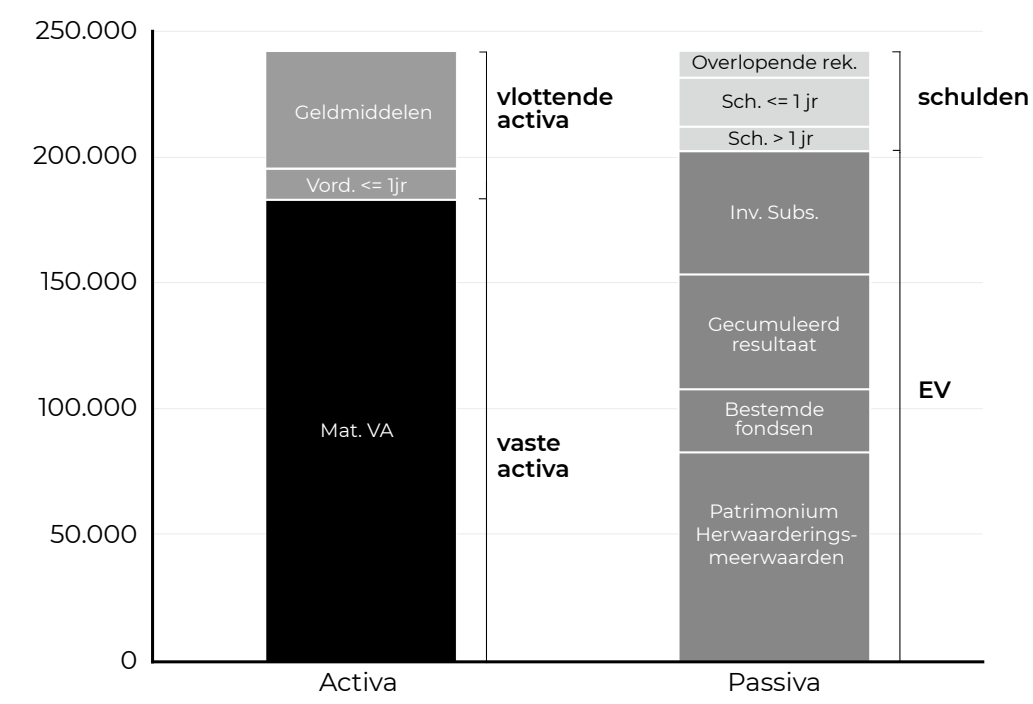
1. Commentaar op de jaarrekening

De jaarrekening omvat de balans op 31 december 2023, de resultatenrekening over het boekjaar 2023 en de toelichting.

Balans

Het balanstotaal daalt met 4,5% (€ 11,5 miljoen) tot 242.4 miljoen euro. Het gewicht van de vaste activa in het balanstotaal neemt toe tot 76%. Het eigen vermogen stijgt tot 83% van het totale vermogen. De financiële onafhankelijkheid blijft hiermee ruim voldoende.

Figuur 1 : Samenstelling balans op 31 december 2023
Resultatenrekening

Resultatenrekening

In 2023 leggen we een positief resultaat neer van 5,9 miljoen euro. Dit resultaat is opgebouwd uit een bedrijfstekort van -1.8 miljoen euro, een financieel resultaat van 0.4 miljoen euro en een uitzonderlijk resultaat van 7,3 miljoen euro (investeringsubsidie gebruikt voor de kapitaalsaflossing van de obligatielening).

Het bedrijfsresultaat vloeit voort uit 155 miljoen euro bedrijfsopbrengsten en 156,8 miljoen euro bedrijfskosten. Bij de variantieanalyse wordt verder stilgestaan bij de belangrijkste deelaspecten.

2. Verantwoording van het financieel beheer

2.1 Variantieanalyse resultatenrekening 2023

De opgestelde begroting is een instrument ter beoordeling van de jaarrekening, evenals de wijzigingen ten opzichte van de vorige jaarrekening.

Bijlagen

- 8.1a Resultatenrekening – Variantieanalyse t.o.v. de begroting
- 8.1b Resultatenrekening – Variantieanalyse t.o.v. het vorige boekjaar

De begroting voorzag een negatief resultaat van -2.6 miljoen euro. In realiteit is (uit de bedrijfsuitoefening) een negatief resultaat van -1.4 miljoen euro gerealiseerd, en inclusief de uitzonderlijke opbrengst van 7,3 miljoen euro een positief resultaat van 5,9 miljoen euro.

In 2023 ligt het resultaat 7,4 miljoen euro hoger dan het resultaat van 2022 (-1,5 miljoen euro). Het resultaat uit de bedrijfsuitoefening, zonder uitzonderlijke opbrengsten, lag € 129.000 hoger dan in 2022.

De **bedrijfsopbrengsten** werden € 1,1 miljoen te laag ingeschat in de begroting (0,71%). Ten opzichte van vorig jaar stijgen ze met 9.43%.

De belangrijkste component van de bedrijfsopbrengsten, de werkingsuitkeringen van de overheid (enveloppe), bedraagt 114,08 miljoen euro. Dit bedrag ligt -0.5% lager dan voorzien in de begroting. De werkingsuitkering stijgt met 9,1% ten opzichte van 2022.

De werkingsuitkering 2023 is -0,5% lager dan begroot en 11,2% hoger dan 2022. Deze stijging is o.a. te danken aan de indexprovisie (4.27%), de klik voor de bacheloropleidingen en de kunsten (2%), laatste schijf groeipad OBE en het stijgende marktaandeel van HOGENT. Ook de verdere inkanteling van de graduaatsopleidingen (HBO5) maakt deel uit van deze stijging.

De middelen voor HBO5 bedragen in 2023 in totaliteit 5.7 miljoen, verdeeld over de aanvullende middelen en over de werkingsuitkeringen. Dit is een stijging met 2% t.o.v. 2022, terwijl de studentenaantallen in de graduaatsopleidingen ook in het academiejaar 2023-2024 met meer dan 10% blijven stijgen.

De middelen voor de specifieke lerarenopleiding werden exact begroot.

De aanvullende onderzoeksmiddelen liggen in lijn met de begroting en stijgen met 12.5% t.o.v. 2022, hoofdzakelijk als gevolg van indexering en het toegekende groeipad.

In 2014 werd, naar aanleiding van de integratie van de academische opleidingen, een overeenkomst met UGent afgesloten. HOGENT ontvangt een bedrag van € 4.684.552 in navolging van deze overeenkomst. Dit bedrag verwijst naar doorrekening van EGW, aanrekening van werkingskosten en investeringen, e.d.

De studiegelden bedragen 13,1 miljoen euro. Dit bedrag stijgt 6.7% tegenover 2022, te danken aan de indexering (oktober 2022), maar -6.1% onder de begroting omwille van het lagere aantal studenten dan begroot.

De **opbrengsten uit onderwijsactiviteiten** liggen 18,7% hoger dan 2022, maar 9% lager dan begroot. Een belangrijke post is de facturatie aan studenten. Deze is gestegen in vergelijking met 2022 (+27.7%) en ligt in lijn met de begroting. Een andere significante deelpost zijn de inkomsten via catering. Deze waren begroot op € 1.340.000 maar liggen in realiteit -26% lager. De cateringactiviteiten halen niet meer het pre-COVID-niveau (meer digitale lesmomenten), enkel locaties met veel praktijkonderwijs (Vesalius, Bijloke) komen in die buurt.

De cateringactiviteiten halen niet meer het pre-COVID-niveau (meer digitale lesmomenten).

De omzet uit **dienstverlening en onderzoek, op contractuele basis** bedraagt 4,9 miljoen euro. De omzet stijgt met 9,4% ten opzichte van vorig jaar. De begroting lag 4,9% lager dan de realiteit. De middelen van de overheid voor PWO (projectmatig wetenschappelijk onderzoek) stegen met 6,3% ten opzichte van vorig jaar, en liggen in lijn met de begroting. De opbrengsten uit contractonderwijs en studiedagen zijn met 31% toegenomen t.o.v. 2022, en liggen 279% hoger dan begroot.

De **andere subsidies** bedragen 11,9 miljoen euro. De begroting bevatte een bedrag van 9,8 miljoen euro en is dus met 20,8% overschreden. Ten opzichte van 2022 is er eveneens een stijging van 19%. Belangrijke subrubrieken hierbij zijn de subsidies en toelagen van de Vlaamse overheid, kapitaalsubsidies en vrijstelling bedrijfsvoorheffing. De afwijking vinden we vooral terug in de subsidies van de Vlaamse overheid, met gestegen middelen uit het Voorspongsfonds, onderzoeksprojecten en subsidies voor onderzoeksinfrastructuur.

De middelen die gerecupereerd worden uit de vrijstelling van bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers bedragen € 2.119.197. Ten opzichte van 2022 is er een afname met 4% (stijging onderzoeksactiviteiten en -inkomsten met minder onderzoekers), tegenover de begroting zien we een toename van 1.4% (voorzichtige inschatting).

De **overige bedrijfsopbrengsten** liggen 7,8% hoger dan de begroting en kennen een daling van -5,3% ten opzichte van het vorige boekjaar. De daling vinden we vooral terug bij de kosten doorgerekend aan derden.

De huuropbrengsten omvatten de verhuur van studentenkamers via de studentenvoorziening, het gebruik van de sporthal en occasionele verhuringen.

De huuropbrengsten STUVO liggen 4,3% hoger dan in 2022, als gevolg van een huurprijsaanpassing vanaf KW4 2023, en zijn in lijn met de begroting.

Voor de 'andere' huuropbrengsten (vnl. verhuur van de sporthal aan derden) liggen de bedragen eveneens hoger dan in 2022 (17,1%) en dan begroot (45,3%). Het aantal verhuringen aan derden nam toe.

De opbrengsten uit internationale uitwisselingsprojecten (Erasmus en VLIR) liggen 43% lager dan 2022. Dit is nog een uitloper van de COVID-maatregelen. De periode van afrekening is aanzienlijk verlengd, waardoor de middelen toegekend voor 2022, pas effectief worden in 2024. Vanaf 2023 zal alles weer normaal verlopen. Deze middelen zullen ook in 2024 in opbrengst kunnen genomen worden.

De opbrengsten uit internationale uitwisselingsprojecten (Erasmus en VLIR) liggen 43% lager dan 2022. Dit is nog een uitloper van de COVID-maatregelen.

De **bedrijfskosten** bedragen 156,8 miljoen in 2022. Dit is een stijging met 9,7% ten opzichte van 2022). De bedrijfskosten liggen in lijn met de begroting 2023.

De rubriek **handelsgoederen** omvat alles wat door- en aangerekend wordt aan de studenten, zoals studiereizen, cursussen, verbruikte producten voor dienstverlening,... Deze rubriek is met 28% gestegen tegenover 2022 (2% meer dan begroot).

De rubriek diensten en diverse goederen is met 7.5% gestegen ten opzichte van 2022 (€ 1.7 miljoen) en ligt 3.5% (€ 0.8 miljoen) hoger dan begroot.

In de rubriek **huurgelden** zien we een stijging van 22% t.o.v. 2022. Tegenover de begroting is er een stijging van 15.5%. Deze grote stijging is hoofdzakelijk te wijten aan een eenmalige verhoogde huur voor de Paddenhoek.

De rubriek **onderhoud en herstellingen** van de gebouwen toont eveneens een stijging tegenover 2022 +9.9% én tegenover de begroting +9.1%. Uit budgetbeheersing (met de volatiele energieprijzen) waren deze kosten licht onderbegroot.

Vaak zijn we gebonden aan wettelijke regelgeving om zaken in orde te brengen waardoor kosten hoe dan ook gemaakt moeten worden. Bovendien is uit de studie van E&Y gebleken dat HOGENT veel te weinig middelen besteedt aan het goed onderhoud van de infrastructuur wat nochtans belangrijk is om de levensduur van de infrastructuur te behouden. Dat bedrag zal in de toekomst dus nog stijgen. De stijging in 2023 valt ook te verklaren door de aanzienlijke stijging van de loonkosten en de prijzen van de bouwmaterialen. De rubriek software ligt in lijn met 2022 en met de begroting.

In het verleden werd een aantal **protocollen** afgesloten met externe partners. Deze rubriek is gestegen ten opzichte van 2022 en ligt 36% hoger dan begroot.

Met de Universiteit Gent lopen verschillende overeenkomsten m.b.t. studentenvoorzieningen, o.a. maaltijden, sportinfrastructuur, huur glasvezel,... In totaal gaat het om een bedrag van € 300.100 in 2023.

Met de provincie Oost-Vlaanderen loopt een overeenkomst voor de uitwisseling van personeel en dit ter waarde van € 70.576.

In totaal betaalt HOGENT € 477.506 aan verschillende partners: Stad Gent, GO!, EHB en diverse culturele partners.

Het protocol met AUGent betreft de bijdrage van de hogeschool in de werking (a rato van haar aandeel in de werkingsuitkeringen). Het opgevraagde bedrag bedraagt € 55.550.

In verschillende onderzoeksprojecten fungeert HOGENT als coördinator. Er werd in totaal € 685.272 doorgestort naar de partners in deze projecten. Dit is 311.944 meer dan begroot en vertegenwoordigt de overschrijding van de begroting. Het bedrag ligt ook € 127.399 hoger dan vorig jaar.

De **nutsvoorzieningen** liggen in lijn met de begroting en nemen 10.6% af t.o.v. 2022 door de dalende energieprijzen in de loop van 2023.

De rubriek **diverse (dienstverlening)** ligt 17% hoger dan de uitgaven in 2022 maar in lijn met de begroting.

De **personeelskosten** bedragen 120,9 miljoen euro, 10,7% meer dan in 2022 en 0.5% minder dan begroot. Deze bestaan voor 81% uit statutaire loonkosten (betaald via het departement Onderwijs) en voor 19% contractuele loonkosten (rechtstreeks betaald via HOGENT).

De totale personeelskost stijgt met 10.7% of € 11.7 miljoen tegenover 2022. Enerzijds zien we een prijswijziging: de lonen liggen 6.1% hoger dan in 2022, anderzijds is er ook een wijziging in de hoeveelheid: we hebben in 2023 30 VTE (2.1%) meer ingezet. De statutaire lonen stijgen met 10.1% (€ 9 miljoen). De contractuele lonen stijgen met 13.1% (€ 2.6 miljoen).

De **afschrijvingen** liggen 4% lager dan begroot, op het niveau van 2022. Dit betekent dat er in 2023 evenveel werd geïnvesteerd dan afgeschreven.

De **voorzieningen voor risico's en kosten** bevatten de inschattingen die aangelegd werden voor achterstallen op lonen, grote onderhouds- en herstellingswerken aan gebouwen en voor hangende juridische geschillen. In 2023 werden een aantal voorziene onderhouds- en schilderwerken uitgevoerd t.b.v. € 78.369.

Het bedrijfsverlies bedraagt € 1.820.961.
De begroting van HOGENT gaf een verlies van € 2.981.174 aan. In 2022 bedroeg het bedrijfsverlies 1.372.770 euro.

Het **financiële resultaat** van HOGENT bedraagt 406.429 euro. Het begrote financiële resultaat bedroeg +369.046.

Er is een belangrijk positief **uitzonderlijk resultaat**, te danken aan het in resultaat nemen van € 7.302.348 investeringssubsidies t.b.v. de terugbetaling van de obligatielening van € 13 miljoen in augustus 2023.

2.2 Variantieanalyse balans 2023

Zowel de begroting als de vorige jaarrekening wordt als vergelijkingsbasis gebruikt voor deze analyse.

Bijlagen

- 8.2a Balans op 31.12.2023 – Variantieanalyse t.o.v. de begroting
- 8.2b Balans op 31.12.2023 – Variantieanalyse t.o.v. het vorige boekjaar

Activa

Het balanstotaal daalt door de terugbetaling van de obligatielening van € 13 miljoen in 2023. Op de actiefzijde zien we hierdoor onze liquiditeiten dalen, op de passiefzijde dalen onze schulden.

De totaliteit van de **vaste activa** daalt met 0,7% ten opzichte van vorig jaar. Ten opzichte van de begroting liggen de vaste activa 3,43% lager. Het investeringsbeleid op het gebied van infrastructuur wordt toegelicht onder punt 2.4.

Het aandeel van de gebouwen (€ 172 miljoen of 71% in 2023) in de activa stabiliseert, er wordt opnieuw geïnvesteerd, ca. a rato van de afschrijvingen.

We zien dat de globale uitvoeringsgraad ten opzichte van de begroting slechts 55% bedraagt. Er werd € 15.3 miljoen begroot en slechts € 8.4 miljoen gerealiseerd. Geen enkele entiteit realiseert de begrote investeringen. De activa in aanbouw namen wel met € 3 miljoen toe.

Het aandeel van de **vlottende activa** daalt tot € 58.458.241 of 24%. De liquide middelen hebben hier het belangrijkste aandeel met 18% of € 42.5 miljoen, deze zijn gedaald tegenover de terugbetaling van de obligatielening in augustus 2023.

De **deelnemingen in risicokapitaalfondsen** bleven stabiel op 121.765 euro.

De vorderingen op meer dan 1 jaar zijn nihil, net zoals in 2022.

De vorderingen op ten hoogste 1 jaar bedragen in 2023 € 13.3 miljoen, in lijn met 2022.

De geldbeleggingen en liquide middelen zijn gedaald van € 51.7 miljoen naar € 42.5 miljoen. De samenstellende delen van de cashflow (punt 2.5) geven een beeld van de afwijkingen ten opzichte van de begroting en ten opzichte van vorig jaar.

De **overlopende rekeningen van het actief** dalen met 32,2% ten opzichte van 2022 en de begroting. Ze bestaan uit vooruitbetaalde kosten, voorafbetalingen onder de vorm van investeringen voor de ILVO-serres en de varkensproefstal en te ontvangen opbrengsten van de sporthal, intresten op termijnbeleggingen, detacheringen 4de kwartaal 2023, en middelen Blikopener.

Passiva

Het eigen vermogen daalt met -0,3% t.o.v. 2022 tot 201 miljoen euro. Het ligt 0.4% hoger dan begroot.

De **fondsen van de instelling en de herwaarderingsmeerwaarden** blijven constant.

De **bestemde fondsen** werden begroot op 17 miljoen euro. Eind 2023 wordt 26 miljoen euro geboekt als bestemd fonds. De bestemde fondsen stijgen met 3,5 miljoen euro in vergelijking met vorig jaar.

Het **gecumuleerde resultaat** stijgt met 2,4 miljoen. (5,39%) ten opzichte van 2022.

De rubriek voorzieningen ligt 8,5% lager dan voorzien in de begroting en 20,6% lager dan in 2022.

De provisie voor onderhouds- en herstellingswerken bedraagt 0,6 miljoen, 18% minder dan in 2022.

De rubriek schulden daalt met 20,7% (10,6 miljoen euro) ten opzichte van de toestand op 31 december 2022. De begroting werd 4,1% te laag ingeschat.

De schulden op meer dan 1 jaar (lange termijn) bevatten sinds 2014 een obligatielening van 10 miljoen. (op 12 jaar). De totale schuld op meer dan 1 jaar bedraagt dus nog 10 miljoen zoals in 2022.

De schulden op ten hoogste 1 jaar bedragen 17,3 miljoen, wat 38% lager is dan in 2022 o.a. door het aflossen van een obligatielening van 13 miljoen.

De **overlopende rekening van het passief** (13.5 miljoen euro) omvat kosten die nog moeten worden toegerekend aan 2022 en opbrengsten die al werden ontvangen maar een opbrengst voor 2023 vertegenwoordigen.

2.3 Ratio-analyse met commentaar

Liquiditeitsratio's	2023	2022	2021
1. Netto-werkingsmiddelen	39.512.707	39.047.835	48.874.741
2. Quick ratio	3,2	2,37	4,67
3. Liquiditeit van de werkingsschulden	93 dagen	93 dagen	83 dagen

De quick ratio drukt de evolutie van de netto-werkingsmiddelen in relatieve waarden uit: HOGENT kan op 31 december 2023 haar schulden op korte termijn 3,23 keer voldoen

met de aanwezige activa (deze ratio moet dus minstens 1 zijn). HOGENT maakt gemiddeld 93 dagen gebruik van het leverancierskrediet.

Solvabiliteitsratio's	2023	2022	2021
1. Algemene schuldgraad	21%	26%	24%
2. VVLT <-> cashflow	0,53	0,52	0,55
3. Graad financiële onafhankelijkheid	83%	79%	81%
4. Autofinancieringsmarge	4.549.938	4.812.338	7.611.366

De graad van financiële onafhankelijkheid stijgt tot 83%. De dekkingsratio van het vreemd vermogen op lange termijn door de cashflow

is opnieuw positief. De cashflow van het boekjaar kan 53% van de schulden op lange termijn en van de voorzieningen dekken.

Resultatenratio's	2023	2022	2021
1. Verhouding tussen “eigen” opbrengsten en de werkingsuitkeringen	35,9%	35,4%	33,5%
2. Netto marge (bedrijfsoverschot (-tekort)/ bedrijfsopbrengsten)	-1,2%	-1,0%	0,9%
3. Bedrijfwinst/-verlies tegenover werkingsuitkeringen	-1,6%	-1,3%	1,2%
4. Cashflow van het boekjaar tegenover werkingsuitkeringen	4,9%	5,4%	13,6%

De resultatenratio's geven de verhouding weer tussen het resultaat en de werkingsopbrengsten (of een deel van de werkingsopbrengsten). Het bedrijfsresultaat van het boekjaar is negatief waardoor de nettomarge negatief wordt.

De verhouding tussen de eigen opbrengsten en de werkingsuitkeringen bedraagt 35.9%.

2.4 Investerings- en financieringsbeleid

De investeringen die in 2023 werden gerealiseerd, bedragen 8,4 miljoen euro.

De volgende tabel geeft weer dat 54% van de begrote investeringen werd uitgevoerd in 2023.

	BG Boekjaar 2023	JR Boekjaar 2023	JR Boekjaar 2022	Relatieve afwijking JR2023 - BG2023	Relatieve verandering JR2023 - JR2022
(JR - BG) / BG (HB - VB) / VB					
Bruto-investeringen					
II. Immateriële vaste activa	166.500	270.064	139.429	62,20 %	93,69 %
III. Materiële vaste activa	15.122.851	8.164.622	6.505.879	- 46,01 %	+ 25,50 %
A. Terreinen en gebouwen	4.745.486	1.530.274	2.180.765	- 67,75 %	- 29,83 %
B. Installaties, machines en uitrusting	5.020.883	2.170.021	2.240.458	- 56,78 %	- 3,14 %
C. Meubilair en rollend materieel	2.515.300	1.537.752	2.120.693	- 38,86 %	- 27,49 %
D. Leasing en soortgelijke rechten	0	0	0		
E. Overige materiële vaste activa	6.000	5.994	12.850	- 0,09 %	- 53,35 %
F. Activa in aanbouw en voortuitbetalingen	2.835.182	2.920.581	(48.888)		+ 6.074,07 %
IV. Financiële vaste activa	0	0	9.026		
Totaal bruto-investeringen	15.289.351	8.434.686	6.654.334	- 44,83 %	+ 26,75 %

Een overzicht van de uitgevoerde infrastructuurprojecten 2023 m.b.t. gebouwen in volle eigendom, huur en erfpacht en m.b.t. installaties en uitrusting:

Locatie	euro
Campus Bijloke	
Vernieuwen sanitair	135.637
Campus Mercator	
Gebouw D – Dakrenovatie	182.640
Campus Schoonmeersen	
Gebouw B – Brandcompartimentering	661.045
Gebouw P – Labo Hout	136.870
Gebouw C – Labo microbiologie	985.545
Gebouw C – Brouwerij	1.085.675
Gebouw C – asbestverwijdering kokers	74.848
Proefhoeve	
Veldschuur	569.283

Aan **hardware** werd € 1 miljoen gespendeerd. De uitvoeringsgraad bedraagt 81%. De meeste aankopen gebeuren via de raamcontracten binnen AUGent. De investeringen situeren zich vooral binnen de centrale administratie en de departementen. De financiering van de investeringen gebeurt enerzijds met investeringssubsidies en vreemde middelen en anderzijds met eigen middelen.

Voor de investeringen in infrastructuur wordt een meerjarenplanning opgesteld. Deze werd goedgekeurd, geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd door het inrichtingsorgaan. De departementen en onderzoekscentra en directies voorzien ook middelen in hun deelbegrotingen voor investeringen.

	BG Boekjaar 2023	JR Boekjaar 2023	JR Boekjaar 2022	Relatieve afwijking JR2023 - BG2023	Relatieve verandering JR2023 - JR2022
				(JR - BG) / BG	(HB - VB) / VB
Financiering					
I. Eigen middelen	12.078.873	8.434.686	4.714.428	- 30,17 %	+ 78,91 %
II. Vreemde middelen	0	0	0		
III. Kapitaalsubsidies	3.210.478	(0)	1.939.906	- 100,00 %	- 100,00 %
IV. Andere	0	0	0		
Totaal financiering	15.289.351	8.434.686	6.654.334	- 44,83 %	+ 26,75 %

VB = 0 Balanspost voorzien in huidig boekjaar maar niet voorzien in vorig boekjaar

2.5 Evolutie van de thesauriepositie

Onderstaande tabel maakt duidelijk dat HOGENT in 2023 een negatieve netto cashflow kent. In 2023 is er een daling met 9,1 miljoen euro (o.a. door de terugbetaling van de obligatielening).

	Begroting 2023	2023	2022	2021
I. Beginsaldo liquiditeiten	51.699.057	51.699.057	50.096.220	32.770.871
1. Cashflow van het boekjaar	4.570.705	5.580.575	5.638.314	7.998.819
2. Mutatie van vlottende activa en passiva, uitgezonderd liquiditeiten	775.908	3.513.581	-630.745	-1.238.353
3. Netto-investeringen (incl. FVA en vord. > 1 jr)	-15.289.351	-8.434.686	-6.654.334	-6.817.102
4. Netto-ontleningen	-13.000.000	-13.000.000	0	0
5. Overige (kapitaalsubsidies)	3.805.935	3.226.911	3.249.602	4.386.113
II. Netto-cashflow = 1 + 2 + 3 + 4 + 5	-19.136.804	-9.113.619	1.602.836	4.329.477
III. Eindsaldo liquiditeiten	32.562.253	42.585.438	51.699.057	37.100.349

De cashflow van het boekjaar zal de aflossingen van schulden (in de toekomst) moeten dekken.

2.6 De financiële weerslag van belangrijke projecten

De belangrijkste projecten met een financiële weerslag zijn terug te vinden bij de investeringen in gebouwen (cfr. supra – punt 2.3).

3. Bijzondere gebeurtenissen na balansdatum

Nihil

Bijlagen

- 8.1a Resultatenrekening: variantieanalyse t.o.v. de begroting 2023
- 8.1b Resultatenrekening: variantieanalyse t.o.v. het vorig boekjaar
- 8.2a Balans: variantieanalyse t.o.v. de begroting 2023
- 8.2b Balans: variantieanalyse t.o.v. het vorig boekjaar
- 8.3 Verslag van de revisor

Bijlagen.

Bijlage 0.1

GRI Content Index (with reference)

General disclosures		
Disclosure		Page
2-1	Organizational details	9-12
2-2	Entities included in the organization's sustainability reporting	9-10
2-3	Reporting period, frequency and contact point	(*)
2-4	Restating of information	(*)
2-5	External assurance	(*)
2-6	Activities, value chain and other business relationships	11, 13, 22, 28 e.v. , 67 e.v., 82 e.v, 92 e.v.
2-7	Employees	9, 20, (ook: 177-181, 184)
2-8	Workers who are not employees	Info unavailable/incomplete
Governance		
Disclosure		Page
2-9	Governance structure and composition	137
2-10	Nomination and selection of the highest governance body	137, Organiek reglement
2-11	Chair of the highest governance body	137, 138
2-12	Role of the highest governance body in overseeing the management of impacts	In general: 137, 138, 139-145, 146, 148 In relation to sustainability policy (***)
2-13	Delegation of responsibility for managing impacts	(***)
2-14	Role of the highest governance body in sustainability reporting	(***)
2-15	Conflicts of interest	146-147
2-16	Communication of critical concerns	(***)
2-17	Collective knowledge of the highest governance body	Info unavailable/incomplete
2-18	Evaluation of the performance of the highest governance body	Info unavailable/incomplete
2-19	Remuneration policies	23 of Info unavailable/incomplete
2-20	Process to determine remuneration	Info unavailable/incomplete
2-21	Annual total compensation ratio	Info unavailable/incomplete
2-22	Statement on sustainable development strategy	6, 13
2-23	Policy commitments	Info unavailable/incomplete
2-24	Embedding policy commitments	Info unavailable/incomplete
2-25	Processes to remediate negative impacts	Info unavailable/incomplete
2-26	Mechanisms for seeking advice and raising concerns	49-51

2-27	Compliance with laws and regulations	Info unavailable/incomplete
2-28	Membership associations	67, 112-118
2-29	Approach to stakeholder engagement	78, 83, 85, 127, 133, 140
2-30	Collective bargaining agreements	Info unavailable/incomplete

Material topics		
Disclosure		Page
3-1	Process to determine material topics	(**)
3-2	List of material topics	(**)
3-3	Management of material topics	(**)

Biodiversity 2024		
Disclosure		Page
101-1	Policies to halt and reverse biodiversity loss	131
101-2	Management of biodiversity impacts	125, 126, 131
101-3	Access and benefit-sharing	Info unavailable/incomplete
101-4	Identification of biodiversity impacts	125, 126, 131
101-5	Locations with biodiversity impacts	125, 126, 131
101-6	Direct drivers of biodiversity loss	Info unavailable/incomplete
101-7	Changes to the state of biodiversity	Info unavailable/incomplete

Economic performance 2016		
Disclosure		Page
201-1	Direct economic value generated and distributed	163 e.v. + bijlage
202-2	Financial implications and other risks and opportunities due to climate change	Info unavailable/incomplete
202-3	Defined benefit plan obligations and other requirement plans	163 e.v. + bijlage 7.11
201-4	Financial assistance received from government	163 e.v. + bijlage

Energy 2016		
Disclosure		Page
302-1	Energy consumption within the organization	128-130
302-2	Energy consumption outside the organization	Info unavailable/incomplete
302-3	Energy intensity	Info unavailable/incomplete
302-4	Reduction of energy consumption	128-130
302-5	Reductions in energy requirements of products and services	Info unavailable/incomplete

Water and effluents 2018		
Disclosure		Page
303-1	Interactions with water as a shared resource	Info unavailable/incomplete
303-2	Management of water discharge-related impacts	Info unavailable/incomplete
303-3	Water withdrawal	125
303-4	Water discharge	125
303-5	Water consumption	125

Emissions 2016 – To be reported on in 2024

Waste 2020		
Disclosure		Page
306-1	Waste generation and significant waste-related impacts	Info unavailable/incomplete
306-2	Management of significant waste-related impacts	134
306-3	Waste generated	Info unavailable/incomplete
306-4	Waste diverted from disposal	Info unavailable/incomplete
306-5	Waste directed to disposal	Info unavailable/incomplete

Diversity and equal opportunity 2018		
Disclosure		Page
405-1	Diversity of governance bodies and employees	136-137 + bijlagen
405-2	Ratio of basic salary and remuneration of women to men	Info unavailable/incomplete

Bijlage 0.2
G-Index

Hieronder staat een niet-limitatieve lijst van acties/initiatieven per SDG

Sociaal tarief en maaltijdsubsidie voor alle studenten.

Aanpassing huurkorting voor eigen aanbod studentenkamers;
Indienen dossier extra studentenhuysvesting in de Septemberverklaring;

Financiële ondersteuning studenten; Goedkope cultuurtickets voor studenten;
Fietsaanbod voor studenten via Fietsambassade.

Verschillende sport- en welzijnsinitiatieven voor personeel: o.a. After Work Out, Padel & More, Sportdag, campagnes Fit terwijl je zit, Hoe ergonomisch telewerken, workshops stresspreventie en mentale weerbaarheid, burn-outpreventie voor leidinggevend en, rookstopsessie voor personeel.

Toename vegetarisch en vegan aanbod in resto's; Pilootproject 'Duurzame catering campus Schoonmeersen'.

Kookworkshop Duurzaam koken voor kotstudenten; Actieve deelname bij uitwerking van Vlaams kotlabel; Welzijnsacties om community building te verhogen: o.a. welkomstevent en budget per verdieping in studentenresidenties.

Webapplicatie zorg voor meer laagdrempelige eerstelijnsopvang voor studenten.

Poortwachterstraining We Care; Fietsenlichtactie; Interne audit rond Grensoverschrijdend gedrag ; Werkgroep middelenbeleid HOGENT;

Sportaanbod voor studenten; HOGENT-sportapp;

Ambulancedienst in gebouw P.

I.v.m. toegang tot hoger onderwijs: o.a. Sociale tarieven restaurant, financiële, medische en psychologische ondersteuning, huurkorting, leergemeenschap Pioniersstudenten, poortwachterstraining We Care;

Uitwerken beleidskader Ombudswerking.

HELA Academy; Boost-je-onderwijs-week; Revisie taalbeleid; de 'Taalbewuste docent'

Project European University U!REKA rond Sustainable Human Inclusive Future Proof Transition.

YONK – groeiend aanbod initiatieven in het kader van leven lang ontwikkelen.

Livestreamplatform KASK & Conservatorium.

Masterplan infrastructuur.

Micro degree Duurzaamheidscoach ; oprichting Sustainability Office HOGENT.

5 GENDER EQUALITY	Sessies 'Gender in de blender'. Genderneutrale toiletten op campus Bijloke, in gebouw C op campus Schoonmeersen en op de site in de Buchtenstraat. Teatime@bib.
6 CLEAN WATER AND SANITATION	Werkzaamheden in het kader van afkoppeling regenwater aan gebouw C op campus Schoonmeersen. Vacuümtoiletten op de site in de Buchtenstraat.
7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY	Aankoop elektrisch aangedreven koelwagen en verder verduurzaming eigen wagenpark; Masterplan infrastructuur.
8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH	HR-excellence for Research-label. Ontwikkeling competentiemanagement. Aandacht voor ergonomie, sport en beweging en mentaal welzijn.
9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE	Masterplan infrastructuur; Winterplan om energieverbruik in te perken.
10 REDUCED INEQUALITIES	Sociaal tarief en maaltijdsubsidie voor alle studenten; Aanpassing huurkorting voor eigen aanbod studentenkamers; Kamercontingent voor studenten me psychosociale, familiale of medische problematiek, voor studenten met een functiebeperking en uitwisselingsstudenten; Leergemeenschap Pioniersstudenten; Ontmoetingsavonden voor studenten met ASS, ADHD; Bites'n games; Inleefparcours en infosessie ASS voor lectoren; Strategisch landen- en partnerbeleid in het Grote Merengebied; Project Nomadic School of Arts.
11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES	Aankoop elektrisch aangedreven koelwagen en verder verduurzaming eigen wagenpark; Aankoop poolfietsen met slim slot; Betaalbare huisvesting via huurkorting, contingenten, e.a.; Fietsaanbod voor studenten via Fietsambassade. Project European University U!REKA rond Sustainable Human Inclusive Future Proof Transition met als focus climate neutral and smart cities. VLIR-UOS-programma met QNU universiteit in Vietnam.

12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION	Toename vegetarisch en vegan aanbod in resto's; pilootproject 'Duurzame catering campus Schoonmeersen'. Duurzaamheidscriteria bij gunning van voeding, schoonmaakproducten; afname milieuvriendelijke/wegwerpverpakkingen in studentenrestaurants. Aanpassing kassasysteem i.f.v. monitoring eiwitshift; Project fietswrakken.
13 CLIMATE ACTION	Toename vegetarisch en vegan aanbod in resto's, pilootproject 'Duurzame catering campus Schoonmeersen'. Kookworkshop Duurzaam koken voor kotstudenten; Aanpassing kassasysteem i.f.v. monitoring eiwitshift; Sociaal tarief en maaltijdsubsidie voor alle studenten. Heraanleg terrein rond wadi's door studenten Groenmanagement; Project Living Lab, Maaibeheer HOGENT.
14 LIFE BELOW WATER	Aanbod van duurzame vis voor warme schotels en broodbeleg.
15 LIFE ON LAND	Bomenplan (i.f.v. behoud, verplaatsing en compenseren) rond gebouw C campus Schoonmeersen. Heraanleg terrein rond wadi's door studenten Groenmanagement; Project Living Lab, Maaibeheer HOGENT.
16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS	Adviesorganen zoals Bouwcommissie, Veiligheidscel, Internationaliseringsraad en Duurzaamheidsraad. Studentenparticipatie in verschillende raden.
17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS	Structurele partnerschappen met de Associatie Universiteit Gent, de Universiteit Gent, VH!ORA, Provincie Oost-Vlaanderen, Stad Gent, Sport Vlaanderen, de Vlaamse overheid, alliantiepartner Erasmushogeschool Brussel, de Fietsambassade, KotatGent, samenwerkingsproject Student in Warme Stad, U!REKA European University Alliance, Orpheus Instituut, CIFAL, ...

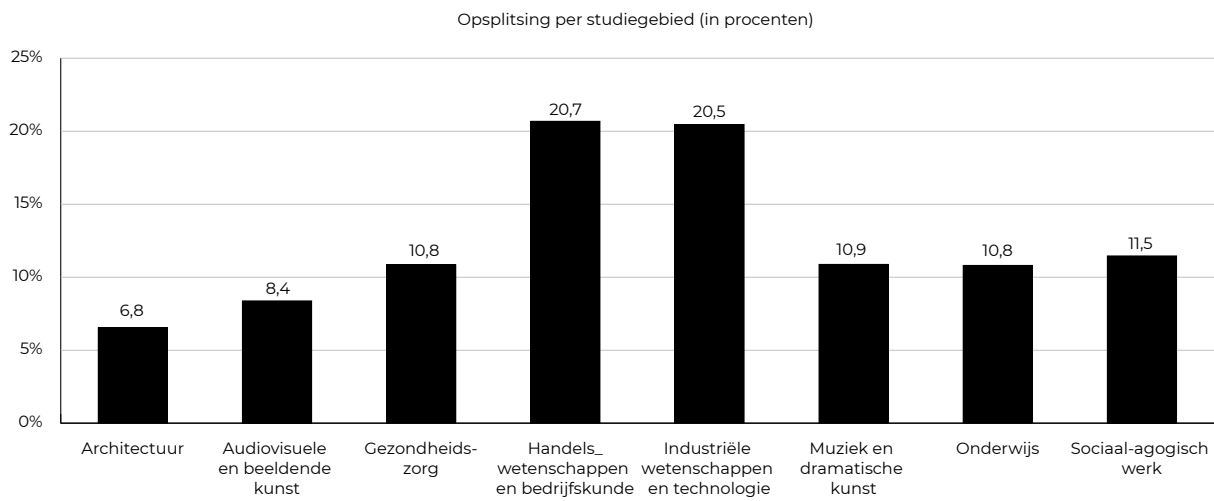
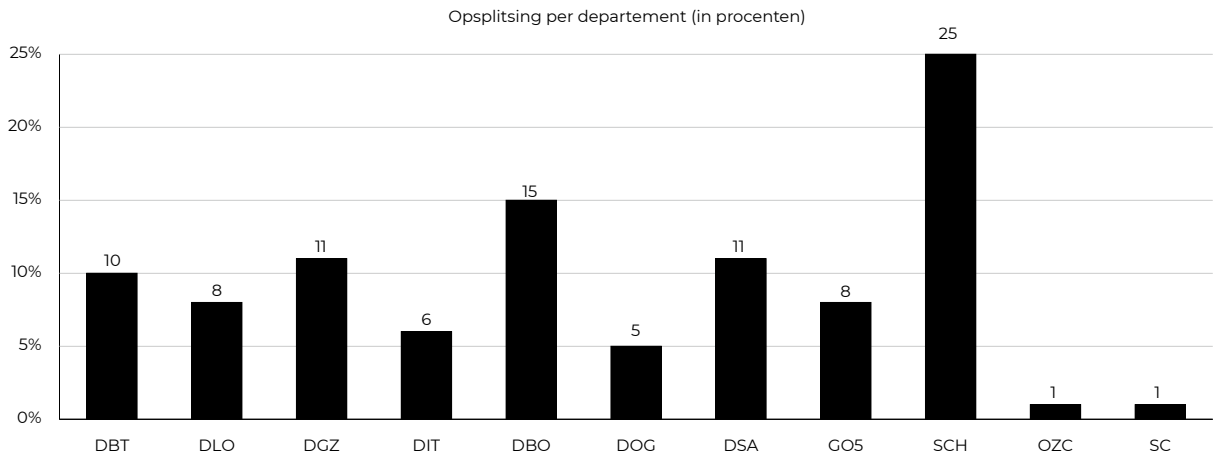

Bijlage 1.1

Opdrachten facultair onderwijzend personeel opgesplitst naar faculteit en studiegebied

(inclusief gastprofessoren)
(berekend op basis van voltijdse equivalenten opdracht)

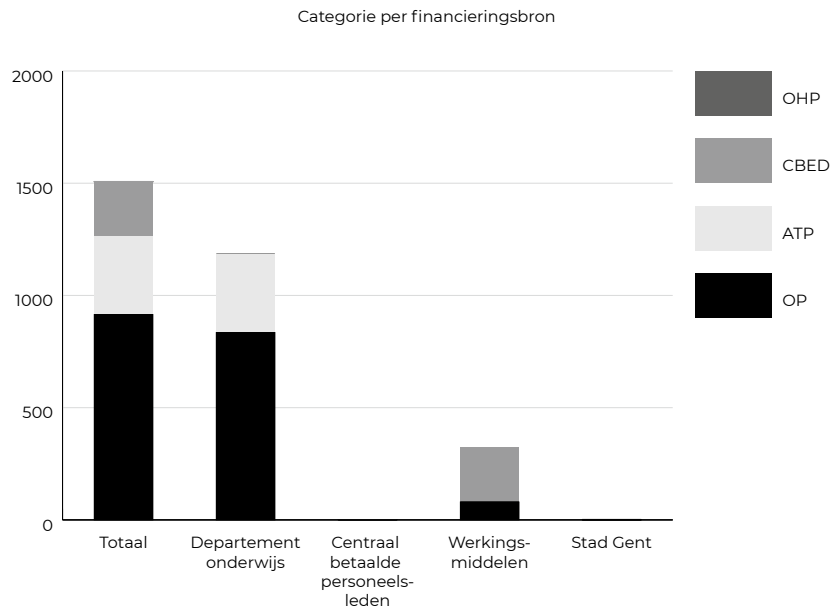
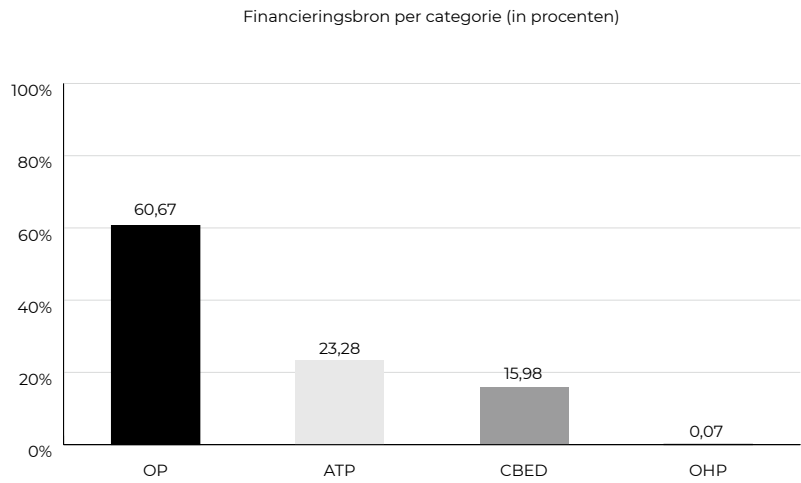
	Totaal	Architectuur	Audiovisuele en beeldende kunst	Gezondheidszorg	Handelswetenschappen en bedrijfskunde	Industriële wetenschappen en technologie	Muziek en dramatische kunst	Onderwijs	Sociaal-agogisch werk
Departement	893,72	58,36	74,84	96,86	184,77	182,78	97,19	96,57	102,35
Biowetenschappen en Industriële Technologie	89,27					89,27			
Lerarenopleiding	72,48							72,48	
Gezondheidszorg	94,88			94,88					
IT en Digitale Innovatie	51,63					51,63			
Bedrijf en Organisatie	131,68				131,68	0,00			
Omgeving	47,74	16,14			17,69	13,91			
Sociaal-Agogisch Werk	99,94								99,94
GO5	68,44	6,36			34,50	26,27		1,32	
school of arts	221,82	35,07	74,84				97,19	14,72	
Onderzoekscentra	6,88	0,80		1,98		1,70			2,40
Servicecenter & Overkoepelende Diensten	8,95				0,90			8,05	

Bijlage 1.2 Financieringsbron (betaling voltijdse equivalenten)

(voltijdse equivalenten betaling)

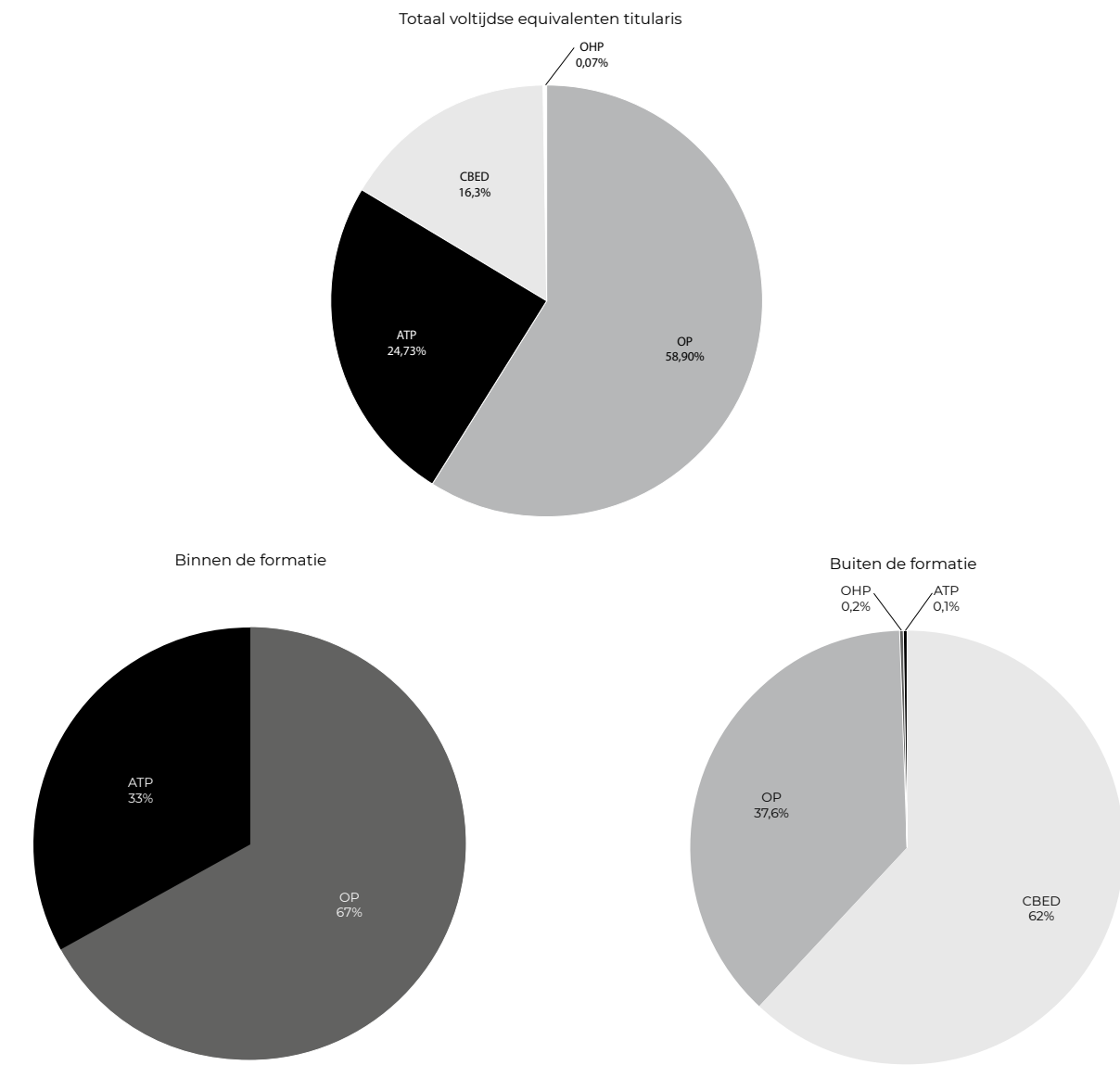
	Totaal	Departement onderwijs	Centraal betaalde personeelsleden	Werkingsmiddelen	Stad Gent
Totaal	1.507,70	1.184,16	1,00	320,59	1,95
OP (incl. gastprofessoren)	914,77	834,69		79,63	0,45
ATP	350,97	349,48			1,50
CBED	240,95			240,95	
OHP	1,00		1,00		

Bijlage 1.3

Voltijdse equivalenten titularis binnen en buiten de formatie

	Binnen de formatie	Buiten de formatie	Totaal
Totaal	1.092,98	409,18	1.502,16
ATP	370,90	0,55	371,45
CBED		244,92	244,92
MVD			
OHP		1,00	1,00
OP	722,08	162,71	884,79

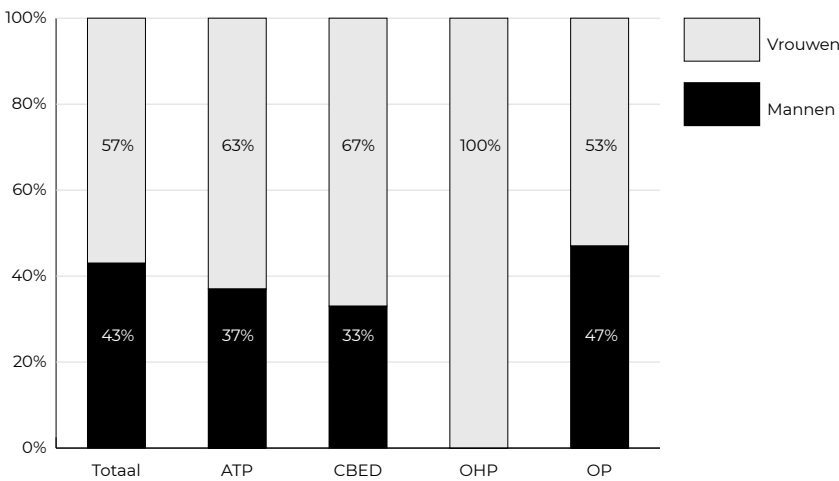

Bijlage 1.4

Aantal personeelsleden die in 2023 verbonden waren aan HOGENT opgesplitst naar categorie en geslacht

	Mannen	Vrouwen	Totaal *
Totaal *	1046	1364	2410
ATP	161	277	438
CBED	137	281	418
OHP	0	1	1
OP	788	874	1662

* Het totaal komt niet overeen met de som van bovenstaande cijfers, omdat sommige personeelsleden bv. deels als ATP en deels als OP tewerkgesteld zijn. In dat geval komen ze in beide categorieën voor, maar uiteraard worden ze in het totaalcijfer slechts 1 keer geteld.

Bijlage 1.4b

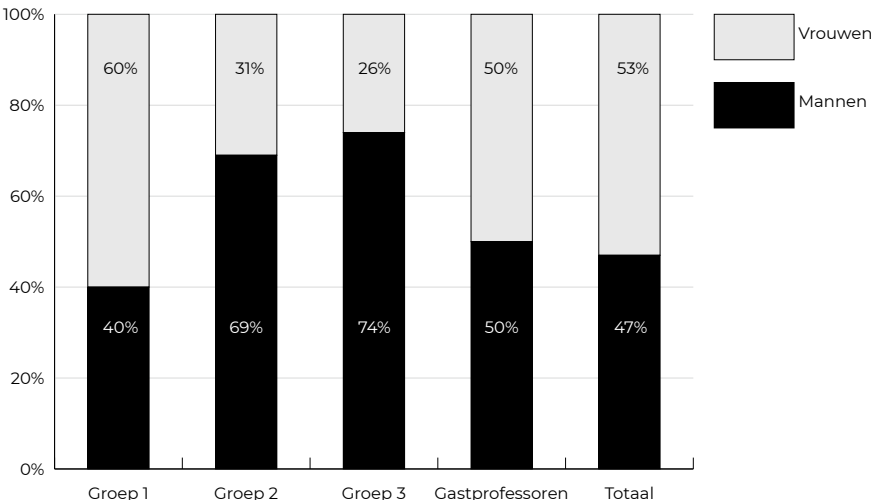
Opsplitsing onderwijzend personeel naar ambt en geslacht

Ambt	Mannen		Vrouwen		Totaal ***
Groep 1	396	40%	606	60%	1002
Groep 2	31	69%	14	31%	45
Groep 3	76	74%	27	26%	103
Gastprofessoren	358	50%	362	50%	720
Algemeen totaal **	788	47%	874	53%	1662

** Het totaal komt niet overeen met de som van bovenstaande cijfers, omdat sommige personeelsleden in meer dan 1 groep tewerkgesteld zijn.

In dat geval komen ze in beide categorieën voor, maar uiteraard worden ze in het totaalcijfer slechts 1 keer geteld.

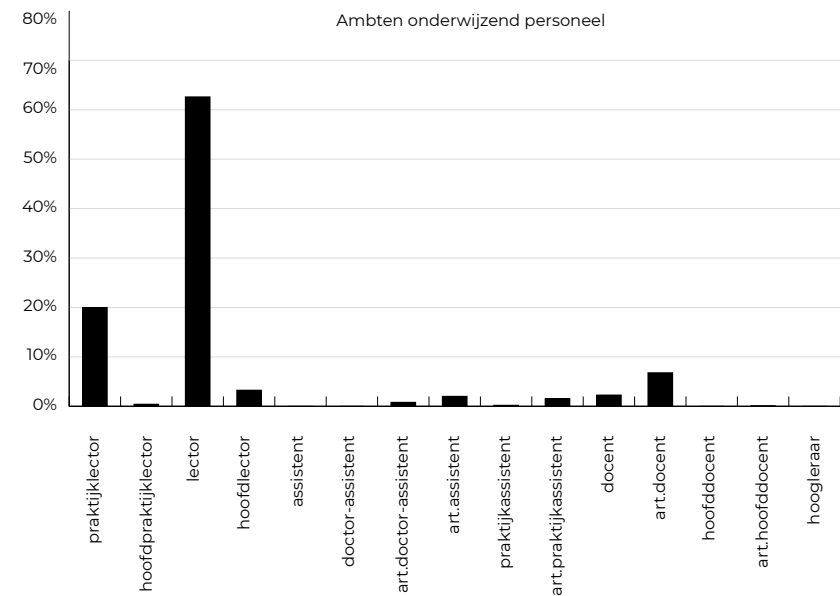
*** De som van de groepen kan groter zijn dan algemeen totaal, omdat m/v in verschillende groepen opdracht kunnen hebben gedurende het kalenderjaar.

Bijlage 1.5

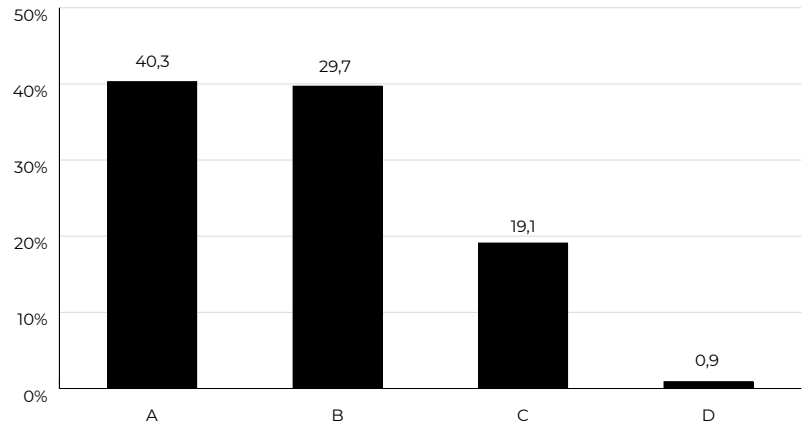
Voltijdse equivalenten titularis binnen de formatie

Ambten OP	722,08
praktijklector	144,21
hoofdpraktijklector	3,00
lector	452,00
hoofdlector	23,58
assistent	-
doctor-assistent	-
art.doctor-assistent	5,83
art.assistent	14,58
praktijkassistent	1,50
art.praktijkassistent	11,19
docent	16,46
art.docent	49,06
hoofddocent	-
art.hoofddocent	0,67
hoogleraar	-

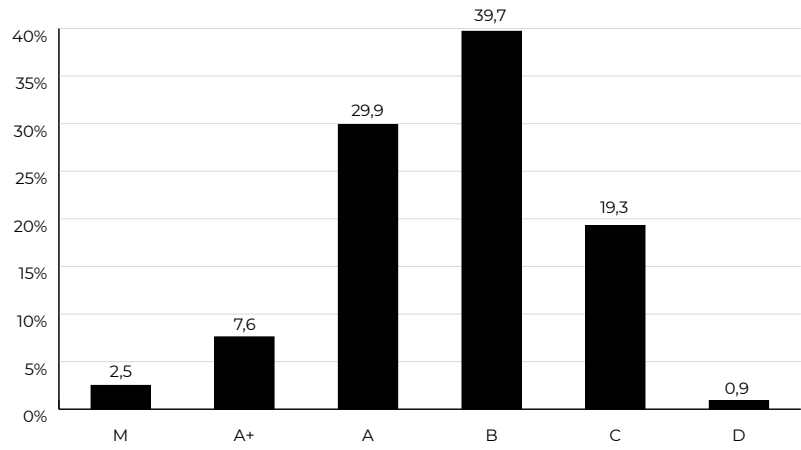
Niveau en graad ATP	370,90
A41	5,92
A34	3,00
A33	2,00
A32	10,88
A31	10,00
A22	46,06
A21	50,40
A12	17,47
A11	3,88
B32	-
B31	-
B22	66,02
B21	55,78
B12	16,53
B11	9,10
C22	46,70
C21	18,08
C12	5,07
C11	0,85
D22	1,00
D21	2,16
D12	-
D11	-

Niveau en graad administratief en technisch personeel (in procenten)

Klasse ATP	370,90
M	9,42
A+	28,37
A	110,81
B	147,43
C	71,70
D	3,16

Functieklasse Administratief en technisch personeel

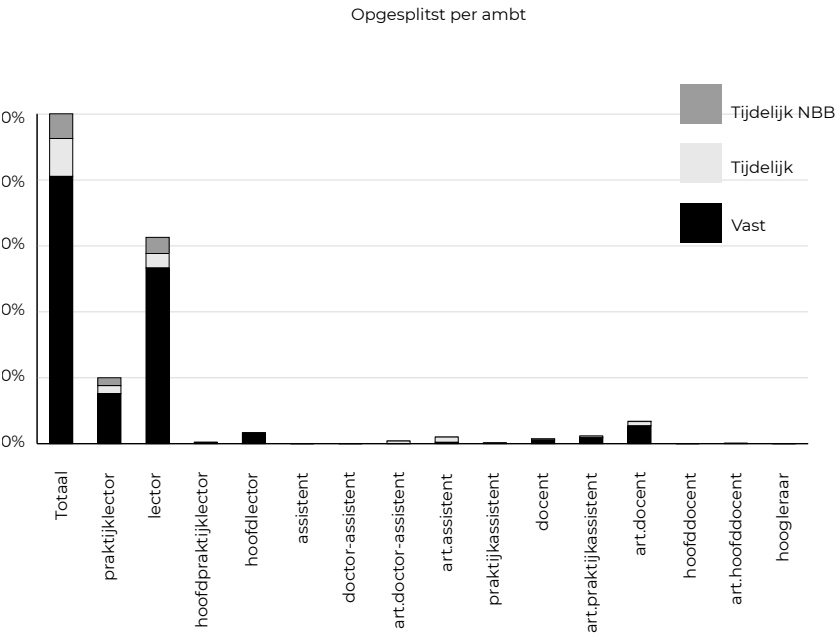

Bijlage 1.6

Onderwijzend personeel opgesplitst per ambt en naar benoemd en tijdelijk

(voltijdse equivalenten titularis binnen formatie)

Ambten	Totaal	% Vast-benoemd	Vast	Tijdelijk	Tijdelijk NBB
Totaal	722,08	81%	585,54	82,72	53,83
praktijklector	144,21	76%	109,87	17,24	17,10
lector	452,00	85%	384,90	31,66	35,43
hoofdpraktijklector	3,00	100%	3,00		
hoofdlector	23,58	100%	23,58		
assistent					
doctor-assistent					
art.doctor-assistent	5,83			5,83	
art.assistent	14,58	19%	2,75	11,83	
praktijkassistent	1,50	67%	1,00	0,50	
art.praktijkassistent	11,19	72%	8,08	2,89	0,22
docent	16,46	77%	12,76	3,60	0,11
art.docent	49,06	79%	38,93	9,17	0,96
hoofddocent					
art.hoofddocent	0,67	100%	0,67		
hoogleraar					

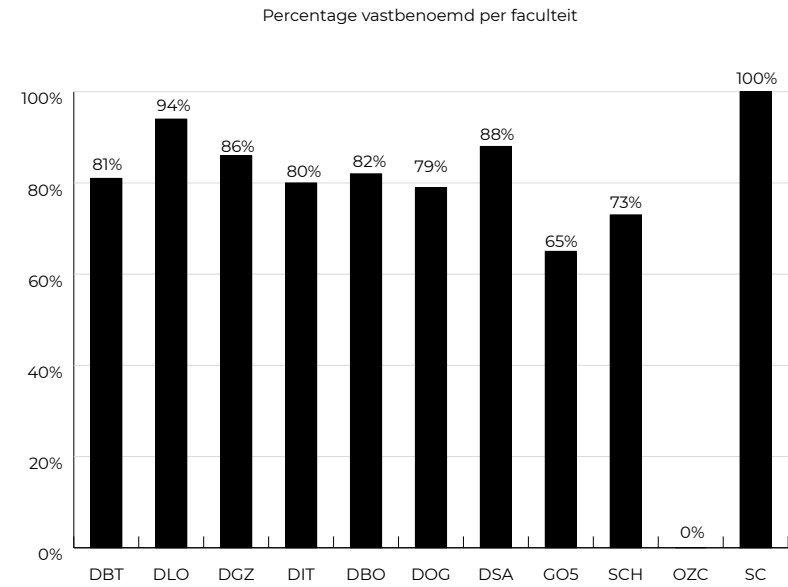

Bijlage 1.7

Onderwijzend personeel opgesplitst per departement en naar benoemd en tijdelijk

(voltijdse equivalenten titularis binnen formatie)

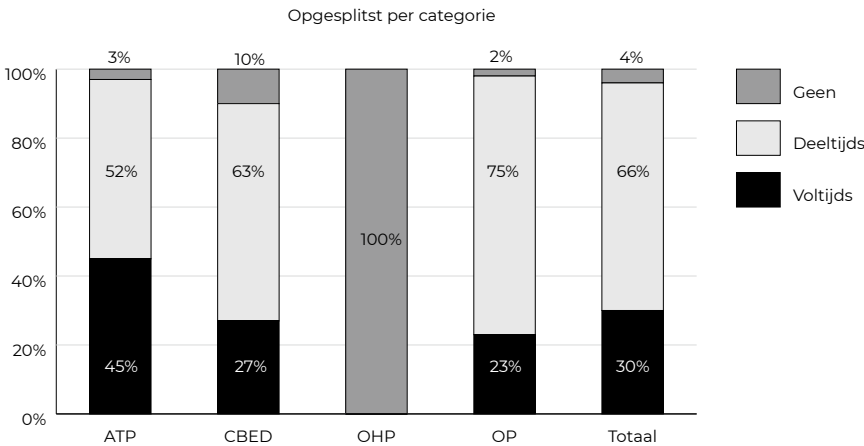
Totaal percentage vastbenoemd	Faculteiten	Vast	Tijdelijk	Tijdelijk NBB	Totaal
81%	Totaal	585,54	82,72	53,83	722,08
81%	DBT	69,29	10,22	5,78	85,30
94%	DLO	65,07	3,86		68,93
86%	DGZ	74,53	3,97	8,20	86,71
80%	DIT	37,39	1,81	7,33	46,54
82%	DBO	97,39	7,55	13,89	118,83
79%	DOG	34,20	6,44	2,50	43,15
88%	DSA	77,52	7,47	3,21	88,20
65%	GO5	39,87	9,68	11,53	61,08
73%	SCH	88,76	31,72	1,37	121,85
0%	OZC				
100%	SC	1,50			1,50

Bijlage 1.8

Aantal personeelsleden in voltijdse en deeltijdse opdracht

	Voltijds ²	Deeltijds ³	Geen ⁴	Totaal ¹
ATP	198	227	13	438
CBED	114	263	42	419
OHP	0	0	1	1
OP	379	1243	40	1662
Totaal ⁵	727	1596	88	2410

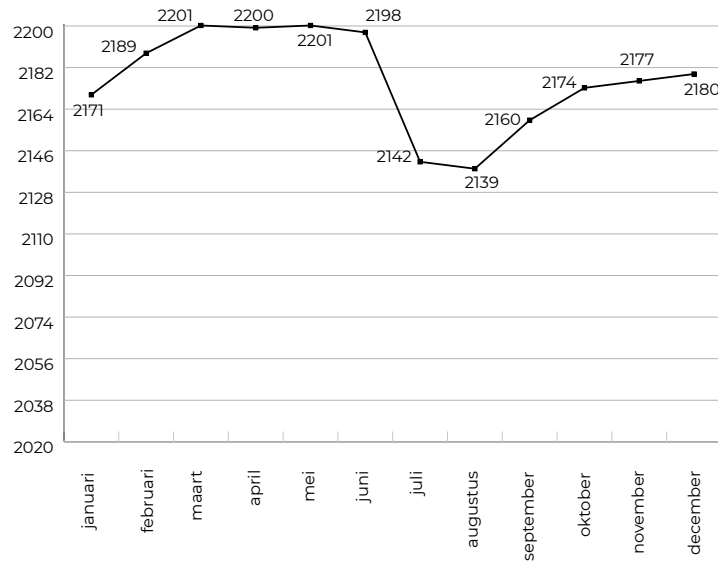
- 1. Alle personeelsleden die voor een volledig of een gedeelte van een jaar titularis waren binnen of buiten de formatie of in een niet-vacante betrekking.
- 2. Aantal personeelsleden met enkel een voltijdse opdracht.
- 3. Aantal personeelsleden minstens een deel van het jaar een deeltijdse opdracht.
- 4. Aantal personeelsleden verbonden aan de hogeschool maar die geen actieve opdracht uitoefenden.
- 5. Personeelsleden die meerdere deeltijdse opdrachten tot een voltijdse combineren worden als voltijds geteld.

Bijlage 1.9

Gemiddeld aantal personeelsleden verbonden aan de HOGENT

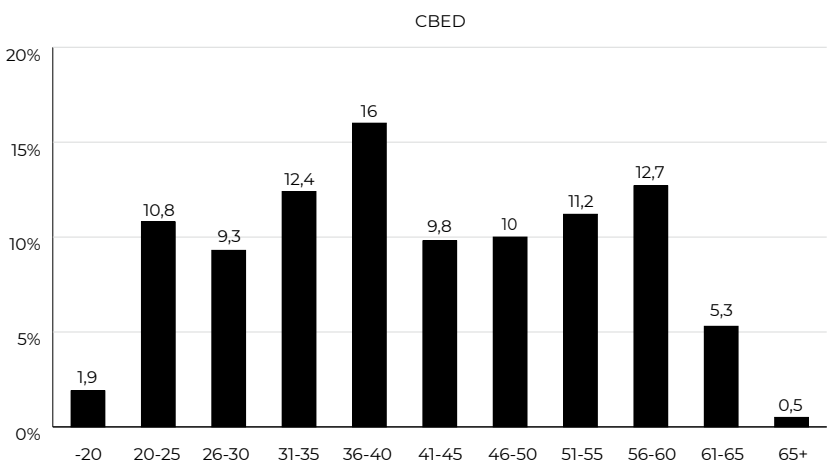
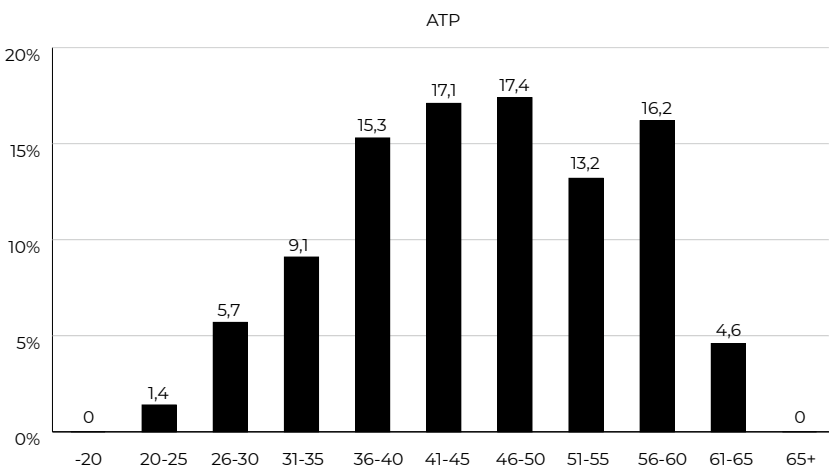
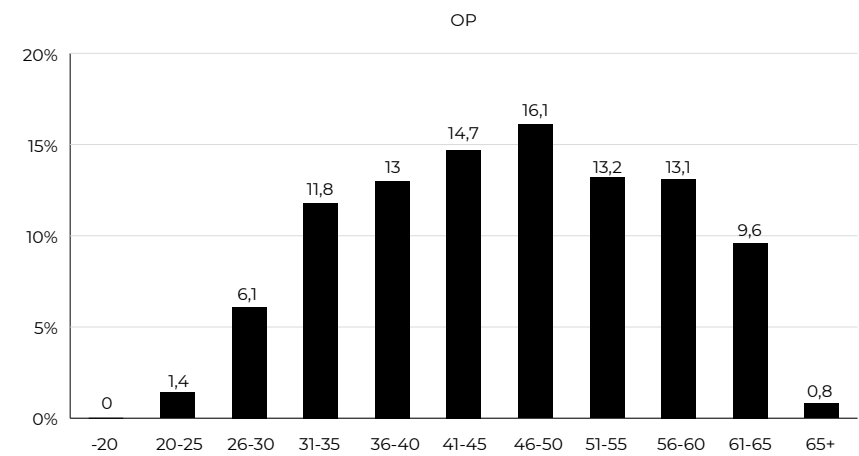
Gemiddelde op jaarbasis = 2130
Minimum = 2135 (op 05/08/2023)
Maximum = 2207 (op 27/03/2023)

Gemiddelden per maand	
januari	2171
februari	2189
maart	2201
april	2200
mei	2201
juni	2198
juli	2142
augustus	2139
september	2160
oktober	2174
november	2177
december	2180

Bijlage 1.10
Leeftijdsstructuur van het personeel
verbonden aan HOGENT

	OP	ATP	OHP	CBED	Totaal		
65+	14	0	0	2	65+	16	0,66%
61-65	160	20	1	22	61-65	197	8,17%
56-60	218	71	0	53	56-60	339	14,07%
51-55	220	58	0	47	51-55	315	13,07%
46-50	267	76	0	42	46-50	368	15,27%
41-45	245	75	0	41	41-45	347	14,40%
36-40	216	67	0	67	36-40	328	13,61%
31-35	196	40	0	52	31-35	265	11,00%
26-30	102	25	0	39	26-30	155	6,43%
20-25	24	6	0	45	20-25	72	2,99%
-20	0	0	0	8	-20	8	0,33%
	1662	438	1	418		2410	100%

Bijlage 1.11

Ratio's met betrekking tot de personeelsformatie

(voltijdse equivalenten titularis)
(incl. personeelsleden buiten formatie)

		1.502,40		A	= totaal personeelsbestand
48,06%	= B/A	722,08		B	= totaal OP-bestand (excl. centraal betaalde OP'ers, excl. Gastprofs)
48,06%	= C/A	722,08		C	= totaal OP-bestand (incl. centraal betaalde OP'ers, excl. Gastprofs)
58,89%	= D/A	884,79		D	= totaal OP-bestand (incl. centraal betaalde OP'ers, incl. Gastprofs)
24,69%	= E/A	370,90		E	= totaal ATP-bestand (excl. centraal betaalde ATP-, OHP- en MVDP'ers, excl. contractuelen)
41,06%	= F/A	616,81		F	= totaal ATP-bestand (incl. centraal betaalde ATP-, OHP- en MVDP'ers, incl. contractuelen)
16,30%	= G/A	244,92		G	= contractuele personeelsleden (excl.gastprofs)

Bijlage 1.12

Personeelsformatie ex post onderwijzend personeel

AMBT	Effectieve bezetting (VTE Titularis binnen de formatie)			Totalen titularis		controle	opmerkingen	tewerk- stelling
	vast	tijd. art. 318	tijdelijk NBB					(VTE betaling)
Groep 1								
1. praktijklector	109,87	17,24	17,10	144,21				153,93
2. lector	384,90	31,66	35,43	452,00				423,99
3. hoofdpraktijk- lector	3,00	0,00	0,00	3,00	3 + 4 =	4%	max 20% groep 1	2,85
4. hoofdlector	23,58	0,00	0,00	23,58	26,58			18,56
Totaal	521,35	48,90	52,53	Groep 1 =	622,78			599,33
Groep 2								
5. assistent	2,75	11,83	0,00	14,58		19%	max. 25% benoemden	14,58
6. praktijkassistent	9,08	3,39	0,22	12,69				12,69
7. doctor- assistent	0,00	5,83	0,00	5,83				5,83
8. werkleider				0,00				0,00
Totaal	11,83	21,05	0,22	Groep 2 =	33,10	33%	min. 36% groep 2 + 3	33,10
Groep 3								
9. docent	51,69	12,77	1,07	65,53				54,40
10. hoofddocent	0,67	0,00	0,00	0,67	9 + 10 =			0,67
11. hoogleraar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,67	1%	max. 25% groep 2 + 3	0,00
12. gewoon hoogleraar				0,00				0,00
Totaal	52,36	12,77	1,07	Groep 3 =	66,20			55,07
				Groep 2+3 =		99,31		
Groep 4								
13. lesgevers (art. 326bis)				Groep 4 =	0,00			0,00
Totalen	585,54	82,72	53,83	Totaal OP =	722,08	81%	max. 72% benoemden	687,50

Bijlage 1.13

Personeelsformatie ex post administratief en technisch personeel

AMBT	Effectieve bezetting (VTE Titularis)			Totalen	Effectieve
	Vast	Tijdelijk	Tijdelijk nbb	Effectieve bezetting	Tewerkstelling (VTE Betaling)
Niveau A					
1. Graad A4	4,92	1,00	0,00	5,92	2,96
2. Graad A3	21,96	3,92	0,00	25,88	22,62
3. Graad A2	78,05	16,04	2,37	96,46	87,09
4. Graad A1	17,30	3,52	0,53	21,35	22,83
Totaal	122,22	24,48	2,90	149,61	135,51
Niveau B					
5. Graad B3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Graad B2	109,51	11,28	1,00	121,79	116,45
7. Graad B1	16,39	8,61	0,64	25,64	25,61
Totaal	125,90	19,89	1,64	147,43	142,06
Niveau C					
7. Graad C2	52,62	12,03	0,13	64,78	59,98
8. Graad C1	1,91	3,92	0,09	5,92	5,77
Totaal	54,53	15,95	0,22	70,70	65,76
Niveau D					
9. Graad D2	3,16	0,00	0,00	3,16	2,29
10. Graad D1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	3,16	0,00	0,00	3,16	2,29
Totaal	305,82	60,32	4,76	370,90	345,61

Bijlage 1.14

Personeelsformatie ex post – personeel buiten formatie

408,62 = Totaal

AMBT	Effectieve bezetting (VTE Titularis)	Effectieve tewerkstelling (VTE Betaling)
Gastprofessoren	162,71	166,42
a) studiegebieden muziek en dramatische kunst, audiovisuele en beeldende kunst	107,20	108,15
b) andere studiegebieden	55,51	58,27
Personeelsleden op persoonlijke titel		
a) administratief personeel		
b) opvoedend hulppersoneel	0,00	0,00
Centraal betaalde personeelsleden		
a) onderwijzend personeel	0,00	0,00
b) administratief personeel	0,00	0,00
c) opvoedend hulppersoneel	1,00	1,00
d) MVD-personeel		
Contractuele personeelsleden		
(andere dan gastprofessoren)	244,92	240,95

Bijlage 1.15
Evolutie cijfers

	2023	verschil tussen 2023 en 2022	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Opdrachten onderwijzend personeel (inclusief gastprofessoren - berekend op basis van voltijdse equivalenten opdracht - bijl. 4.1)	893,72	17,85	875,87	875,37	857,41	805,86	744,10	724,54	698,12	719,22	677,57	996,69	970	992,43	1.051,05
Financieringsbron (voltijdse equivalenten betaling - bijl. 4.2)	1.507,70	26,66	1.481,03	1.477,81	1.376,43	1.306,57	1.247,46	1.223,78	1.231,83	1.255,03	1.276,79	1.696,02	1.671,14	1.692,53	1.736,64
Voltijdse equivalenten titularis binnen formatie OP en ATP (bijl. 4.3)	1.092,98	26,81	1.066,17	1.053,59	1.047,27	981,96	938,83	931,75	948,59	954,90	955,22	1.263,72	1.264,33	1.263,29	1.257,17
Voltijdse equivalenten titularis buiten formatie OP, CBED, MVD en OHP (bijl. 4.3)	409,18	-8,98	418,16	407,48	389,68	375,94	351,54	338,66	337,87	355,58	374,51	426,96	477,60	481,78	484,34
Voltijdse equivalenten titularis binnen de formatie - OP (bijl. 4.5, 4.6, 4.7 en 4.12)	722,08	7,19	714,90	721,44	720,84	667,84	629,19	625,57	642,12	645,96	651,36	900,53	932,39	951,88	961,78
Voltijdse equivalenten titularis binnen de formatie - ATP (bijl. 4.5 en 4.13)	370,90	19,63	351,27	332,15	326,93	312,25	308,39	305,17	306,30	310,19	303,86	362,69	331,94	311,41	294,57
Aantal personeelsleden die in 2021 verbonden waren aan HOGENT (bijl. 4.4, 4.8 en 4.10)	2.410	-9,00	2.419	2.306	2.174	2.160	1.968	1.928	1.727	1.801	2.203	2.644	2.608	2.649	2.560
Gemiddeld aantal personeelsleden die in 2021 verbonden aan HOGENT (bijl. 4.9)	2.178	47,30	2.130	2.048	1.983	1.880	1.765	1.691	1.774	1.785	1.843	2.246	2.219	2.265	2.182
"Ratio's met betrekking tot de personeelsformatie (voltijdse equivalenten titularis - incl. personeelsleden buiten formatie - bijl. 4.11)"	1.502,40	12,63	1.489,77	1.466,08	1.442,47	1.359,44	1.289,42	1.270,86	1.255,18	1.311,24	1.329,28	1.710,93	1.744,11	1.746,52	1.741,51

Bijlage 1.16

Steunpunt personeelszorg: samenstelling werkgroep Gezond Bezig!

- Mirjam Vermeulen, stafmedewerker steunpunt Personeelszorg, algemene directie (voorzitter)
- Tom Verriest, diensthoofd Sociale voorzieningen, directie studentenvoorzieningen als gastexpert
- Lieve Lemaître, hoofdmedewerker (topsport en personeelsport) dienst Sport
- Ruben Raes, hoofdmedewerker HR officer, directie Financiën en Personeel
- Willem De Keyzer, coördinator onderzoekscentrum Applied Data Science, docent in de vakgebieden:
  - voedingsmiddelenproductie en humane voeding, Departement Biowetenschappen en Industriële Technologie
- Nico Decloedt, hoofdmedewerker cateringcoördinatie, directie Studentenvoorzieningen
- Cyr De Rycke, stafmedewerker directie Communicatie
- Kristien Lievens, stafmedewerker directie Communicatie

Bijlage 3.1

Inschrijvingen per opleiding

op 1 december 2023

Type	Opleidingnaam	Aantal Inschrijvingen
Professionele bachelor		
PBA	Bachelor in de agro- en biotechnologie - Melle	821
PBA	Bachelor in de biomedische laboratoriumtechnologie	552
PBA	Bachelor in de chemie	303
PBA	Bachelor in de elektromechanica	586
PBA	Bachelor in de ergotherapie	377
PBA	Bachelor in de houttechnologie	188
PBA	Bachelor in de interieurvormgeving	550
PBA	Bachelor in de landschaps- en tuinarchitectuur	270
PBA	Bachelor in de logopedie en audiologie	187
PBA	Bachelor in de modetechnologie	285
PBA	Bachelor in de orthopedagogie	1238
PBA	Bachelor in de textieltechnologie	26
PBA	Bachelor in de toegepaste informatica	1413
PBA	Bachelor in de toegepaste informatica - Aalst	133
PBA	Bachelor in de verpleegkunde - 4 Jaar	568
PBA	Bachelor in de voedings- en dietkunde	263
PBA	Bachelor in het bedrijfsmanagement	2471
PBA	Bachelor in het bedrijfsmanagement - Aalst	54
PBA	Bachelor in het retailmanagement	66
PBA	Bachelor in het sociaal werk	963
PBA	Bachelor in het vastgoed	1072
PBA	Bachelor in organisatie & management	232
PBA	Educatieve bachelor in het kleuteronderwijs	164
PBA	Educatieve bachelor in het lager onderwijs	233
PBA	Educatieve bachelor in het secundair onderwijs	1013
PBA	Educatieve bachelor in het secundair onderwijs - Verkort	218

Academische bachelor		
ABA	Bachelor in de audiovisuele kunsten	153
ABA	Bachelor in de beeldende kunsten	531
ABA	Bachelor in de muziek	247
ABA	Bachelor in het drama	55
Bachelor na bachelor		
BNB	Bachelor in de landschapsontwikkeling	28
BNB	Bachelor in de toegepaste fiscaliteit	1
BNB	Bachelor in de toegepaste fiscaliteit (AL)	25
BNB	Bachelor in het internationaal bedrijfsmanagement	18
BNB	Bachelor in het zorgmanagement	105
Graduaten		
GRAD	Educatief graduaat voor secundair onderwijs	73
GRAD	Graduaat in de accounting administration	236
GRAD	Graduaat in de accounting administration - Aalst	65
GRAD	Graduaat in de accounting administration - Lokeren	45
GRAD	Graduaat in de biotechnologie	131
GRAD	Graduaat in de elektromechanische systemen	198
GRAD	Graduaat in de HVAC-systemen	114
GRAD	Graduaat in de juridisch-administratieve ondersteuning	85
GRAD	Graduaat in de marketing- en de communicatiesupport	216
GRAD	Graduaat in de werforganisatie	124
GRAD	Graduaat in het bouwkundig tekenen	225
GRAD	Graduaat in het productiebeheer	39
GRAD	Graduaat in het programmeren	480
GRAD	Graduaat in het programmeren - Aalst	56
GRAD	Graduaat in het systeem- en netwerkbeheer	377
GRAD	Graduaat in het systeem- en netwerkbeheer - Aalst	58
GRAD	Graduaat in het winkelmanagement	61

Internationale opleiding		
INT	International Curriculum Business, Retail and Languages	1
Master		
MA	Educatieve master in de audiovisuele en beeldende kunsten	46
MA	Educatieve master in de muziek en podiumkunsten	65
MA	Master in de audiovisuele kunsten	58
MA	Master in de beeldende kunsten	175
MA	Master in de muziek	110
MA	Master in Drama (Eng.)	1
MA	Master in het drama (NL)	29
MA	Master of Audiovisual Arts	9
MA	Master of Fine Arts	42
MA	Master of Music	82
Master na master		
MNM	Master in de hedendaagse muziek	13
Bijscholing en navorming		
BIJNA	Permanente vorming basis gipsverpleegkundige	8
BIJNA	Permanente vorming mantelzorgcoaches	5
BIJNA	Permanente vorming proefdierkunde - Melle	8
BIJNA	Permanente vorming radioprotectie - reeks 1	39
BIJNA	Permanente vorming radioprotectie - reeks 2	44
BIJNA	Permanente vorming referentieverpleegkundige diabetologie	16

Postgraduaat		
PGR	Postgraduaat Advanced Personal Trainer	10
PGR	Postgraduaat coaching, supervisie en teambegeleiding	26
PGR	Postgraduaat Curatorial Studies	16
PGR	Postgraduaat diabeteseducator	43
PGR	Postgraduaat digitale marketing	49
PGR	Postgraduaat endoscopieverpleegkundige	7
PGR	Postgraduaat Freinet	49
PGR	Postgraduaat Gecertificeerd accountant	69
PGR	Postgraduaat GEO-ICT	8
PGR	Postgraduaat Human Resources Management voor (pas) afgestudeerden	15
PGR	Postgraduaat Intensieve Zorgen	85
PGR	Postgraduaat IT Management	17
PGR	Postgraduaat Musical Performance Practice	6
PGR	Postgraduaat niet-confessionele zedenleer	8
PGR	Postgraduaat oncologische diëtetiek	21
PGR	Postgraduaat ondernemen	13
PGR	Postgraduaat praktijkgerichte en contextuele benadering binnen de begeleiding van eetstoornissen	31
PGR	Postgraduaat Risk & Claims Management	12
PGR	Postgraduaat Salesmanagement	16
PGR	Postgraduaat Spoedgevallenzorg	76
PGR	Postgraduaat trendanalyse en implementatie	11
PGR	Postgraduaat vastgoedbeheer	26
Schakelprogramma		
SCH	Schakelprogramma tot master in de audiovisuele kunsten	3
SCH	Schakelprogramma tot master in de beeldende kunsten	15
SCH	Schakelprogramma tot master in de muziek	7
Vorbereidingsprogramma		
VBP	Vorbereidingsprogramma educatieve master muziek en podiumkunsten	8
VBP	Vorbereidingsprogramma master in de audiovisuele kunsten	3
VBP	Vorbereidingsprogramma master in de beeldende kunsten	13
VBP	Vorbereidingsprogramma master in de muziek	8

Bijlage 3.2

Stageaanbod per opleiding

Het aanbod van stageplaatsen voor de opleidingen **bedrijfsmanagement, retailmanagement, organisatie en management en toegepaste informatica** situeert zich in zeer diverse sectoren van onze maatschappij, zowel in de profit- als non-profit-sector. Student-stagiairs vinden hun stageplaats in de bedrijfswereld, de retail, de zorgsector, het onderwijs, bij overheidsdiensten, bij provincies, steden en gemeenten.... en komen terecht in een concrete managementomgeving, zowel in kmo's, organisaties als multinationals en dit in binnen- en buitenland.

De opleiding organisatie en management heeft 3 afstudeerrichtingen: Business & Languages (BL), Business translation & Interpreting (BTI) en Health Care Management (HCM).

Al in het tweede jaar lopen de studenten HCM, BL en BTI respectievelijk een zorg, HR- en taalstage van 2 weken. Op deze manier krijgen ze de kans om hun toekomstig werkveld te verkennen, de theorie in de praktijk te brengen en inzicht te krijgen in hun eigen kwaliteiten en tekortkomingen. De studenten BL lopen stage in rekruteringsbedrijven, uitzendkantoren, maar ook in multinationals en kmo's. De studenten BTI zetten hun eerste professionele stappen in vertaal- en communicatiebureaus, maar eveneens in multinationals en kmo's. De studenten HCM maken kennis met de zorgsector door stage te lopen in een ziekenhuis, huisartsenpraktijk, of een andere medische organisatie. In het derde jaar lopen de studenten HCM, BL en BTI een afstudeerstage van 3 maanden in bovengenoemde bedrijven.

Internationaal bedrijfsmanagement is een vervolgopleiding binnen het departement Bedrijf & Organisatie. Elke student heeft al een diploma bachelor of master (doorgaans bedrijfseconomisch). Het aantal studenten is beperkt en selectief na een intake die zowel begincompetenties, creatieve mindset als motivatie test.

De opleiding IB heeft tot doel studenten voor te bereiden op een internationale carrière in een snel evoluerende context. Speerpunten van de opleiding zijn uitdieping internationale topics op een aantal key disciplines van een organisatie, concrete oplevering daarvan in de vorm van projecten en samenwerking met het werkveld én een internationale stage. Innovatie, integratie en dynamische zelfsturing staan daarbij voorop.

Alle studenten lopen stage in een bedrijf in het buitenland. Ze kiezen dit zelf. Bedoeling is om tijdens de stage actief mee te lopen in het bedrijf en één groot project uit te voeren, waarin ze het verschil in kunnen maken. Aan de stage wordt ook een paper gekoppeld.

Het **studiegebied onderwijs** organiseert haar praktijklijn binnen lerende gemeenschappen en stelt het werkplekleren hierbij centraal. Ze werken samen met verschillende stagescholen (basis- en secundaire scholen) en kunstacademies en dit methode- en netoverschrijdend. Tijdens de drie opleidingsjaren doen studenten stages in verschillende regio's en domeinen, rekening houdend met de woon- en/of verblijfplaats van de student. Ook richten de lerarenopleidingen zich tot maatschappelijk participeren onder de vorm van Community Service Learning, waarbij studenten zich engageren rond een maatschappelijke problematiek door stages te lopen in diverse organisaties en instellingen die inzetten op diversiteit, actief burgerschap, cultuureducatie en educatie voor duurzame ontwikkeling.

Studenten uit de opleiding **sociaal werk** hebben keuze uit zeer veel verschillende stagecategorieën en de meesten volbrachten hun stage vooral binnen de sectoren jeugdhulpverlening (o.a. CLB, sociale dienst jeugdrechtbank, ondersteuningscentra jeugdzorg, contextbegeleiding, cellen leerlingbegeleiding, diensten voor kinderopvang,...), geestelijke gezondheidszorg (o.a. psychiatrie, mobiele teams, beschut wonen,...) en jeugdwerk en educatie aan kinderen (os jeugddiensten, diensten vrije tijd, jeugthuizen, Studio Globo,...). De stageplaatsen voor studenten uit de andere stagecategorieën situeren zich ruimer binnen de sociale sector en de bedrijfswereld.

De grootste groep studenten uit de opleiding **orthopedagogie** volbrengt de stage in een instelling voor personen met een beperking en binnen de integrale jeugdhulp (bijzondere jeugdzorg). De opleiding merkt een stijging van het aantal stageplaatsen binnen het buitengewoon en gewoon onderwijs wegens het lerarentekort. Studenten orthopedagogie zijn immers multi-inzetbaar. Ook veel kinderdagverblijven bieden stageplaatsen aan. Studenten gaan daar vooral coachend aan de slag.

In beperkte mate kiezen studenten voor een stage in een andere sector zoals de geestelijke gezondheidszorg, gezondheidszorg, ouderenzorg, algemeen welzijnswerk en sociocultureel werk. De sector waarin volwassenen met meervoudige beperking worden opgevangen, hebben een overaanbod aan stageplaatsen.

De stageplaatsen voor studenten uit het studiegebied **gezondheidszorg** situeren zich hoofdzakelijk in de medische en paramedische wereld. Naargelang de gevolgde opleiding (verpleegkunde, ergotherapie, logopedie en audiologie, voedings- en dieetkunde of biomedische laboratoriumtechnologie) volbrengen de studenten hun stage in een ziekenhuiscontext of in de ruimere context van de 'zorg' zoals in de thuisverpleging, geestelijke gezondheidszorg, ouderenzorg, revalidatiecentra, voorzieningen voor personen met een fysieke of mentale beperking, thuisbegeleidingsdiensten, scholen, ... Ook hier is de invloed van het M-decreet duidelijk.

Daarnaast zijn in de private sector stageplaatsen ter beschikking, zoals in private laboratoria, bij zelfstandige multidisciplinaire praktijken (logopedie, diëtist, ...), in hoorcentra (audiologie), in de academische sector (UGent: geneeskunde, diergeneeskunde, farmacie, HOGENT, VIB) en bij verschillende middelgrote en grote bedrijven (farmaceutische en biologische laboratoriumtechnologie). De eerste stappen werden gezet in het organiseren van interprofessionele stages in de zorgsector.

Voor de opleiding **agro-en biotechnologie** situeren de stageplaatsen zich zowel in de ruime landbouwsector (groenten- en fruitteelt, veeteelt, sierteelt, ...) als in dierenparken, maneges, asielen, trainingscentra en kinderboerderijen. Voorts ook in laboratoria en controlediensten van de overheid, de agro- industrie en de voedingsindustrie. Ook in het bos- en natuurbeheer en de wildsector zijn stageplaatsen ter beschikking.

Studenten uit de opleiding **chemie** doen hun stage zowel in de academische sector (UGent, HOGENT) als in middelgrote en grote bedrijven.

De opleiding zet in de afstudeerrichting chemie ook in op duale trajecten, waarbij de laatstejaarsstudenten in het eerste semester een deel van hun competenties verwerven op de werkvloer en in semester twee in hetzelfde bedrijf hun stage uitvoeren.

De opleiding **elektromechanica** kent drie afstudeerrichtingen: automatisering, klimatisering en elektromechanica. Naargelang de afstudeerrichting werken de studenten tijdens hun stage aan specifieke opdrachten in zowel grote bedrijven (sectoren chemie, auto-industrie, voeding, staalverwerkende bedrijven, bedrijven actief in de machinebouw, baggerbedrijven,...), als kmo's en éénmanszaken (bv. installateur verwarming, ventilatie, koeling en klimaatbeheersing).

Stages in de opleiding **houttechnologie** worden gelopen in de hout-, bouw- en interieursector. Industriële schrijnwerkerijen, keukenfabrikanten, totaalinrichters en houtbouwers zijn sterk vertegenwoordigd als stageplaats. Maar ook andere deelsectoren zoals meubelfabrikanten, machinefabrikanten, vakspecifieke softwareontwikkelaars, houtimporteurs komen aan bod.

Studenten uit de opleiding **modetechnologie** en **textieltechnologie** vinden hun stageplaatsen vooral in de bedrijfswereld, zowel kmo's als multinationals en dit zowel in binnen- als buitenland. Een beperkt aantal studenten volgt stage in onderzoekscentra waar ze meewerken aan specifieke onderzoeksprojecten met betrekking tot de sector.

Studenten uit de opleiding **vastgoed** lopen stage bij klassieke vastgoedkantoren, bij syndici, overheidsbedrijven (gemeenten, stadsontwikkelingsbedrijven), sociale verhuurkantoren, bedrijven in nichemarkten, of - voor de studenten uit de afstudeerrichting landmeten - bij zelfstandige landmeters-experten en studiebureaus, evenals bij multinationals in de baggerwereld en bij overheden (kadaster, steden en gemeenten, Vlaamse Milieumaatschappij, Wegen en Verkeer).

In de graduaatsopleidingen bestaat een derde van het opleidingsprogramma uit werkpleklerin. Werkpleklerin is de overkoepelende term van onderwijsactiviteiten waarbinnen leren gebeurt binnen een authentieke arbeidscontext. Het werkpleklerin neemt zeer verschillende vormen aan. Stage is een sterk doorgedreven vorm van werkpleklerin maar kent zijn eigen modaliteiten en wordt uitgevoerd in diverse sectoren gerelateerd aan de graduaatsopleidingen waar de studenten kennis en inzicht, vaardigheden en attitudes kunnen toepassen in een authentieke complexe beroepscontext.

Studenten uit de **graduaatsopleiding winkelmanagement** voeren stage als vorm van werkpleklerin uit in de retailsector in filialen van uiteenlopende winkelketens (zowel food als non-food: kleding, schoenen, multimedia, boeken, ...).

Voor het **graduaat biotechnologie** situeren de stageplaatsen zich in industriële laboratoria: we vinden het gros van de stageplaatsen in R&D, QC, overheids- en controlediensten, de voedingsindustrie, de farmaceutische industrie en de academische sector.

Binnen het **graduaat productiebeheer** gaan studenten stage lopen als lijn- of afdelingsverantwoordelijke in de agro-industrie. Studenten land- en tuinbouw kunnen o.a. kiezen voor akkerbouw, groenten, fruit, sierteelt of veeteelt. Studenten voeding volbrengen hun stage in verschillende sectoren van de voedingsindustrie (verwerking van groenten en fruit, industriële bakkerijen, brouwerijen, zuivel, chocolade, ...).

De **graduaatsopleiding werfororganisatie** heeft twee afstudeerrichtingen: woningbouw en wegenbouw. Naargelang de afstudeerrichting lopen de studenten stage bij bedrijven in de algemene bouw (zowel nieuwbouw als renovatie), in de utiliteitsbouw, in de wegenbouw en infrastructuur.

Studenten in de **graduaatsopleiding juridische administratieve ondersteuning** hebben stage gelopen als juridisch administratieve medewerker in advocaten-en gerechtsdeurwaarderskantoren. Anderen deden hun werkplekstage bij een notaris, op een rechtbank, overheidsdienst of juridische afdeling van een bedrijf. Dit kon in het kader van werkpleklerin bij hun eigen werkgever of ook bij een derde.

Studenten uit de **graduaatsopleiding marketing-en communicatiesupport** voeren stage als vorm van werkpleklerin uit in diverse sectoren, diverse organisaties en diverse ondernemingen.

Studenten uit de **graduaatsopleiding HVAC-systemen** voeren stage uit bij een klimatisatiebedrijf dat actief is in de installatie-, optimalisatie-, of onderhoudssector. De stageplaats is mogelijk bij bedrijven actief in de residentiële als de niet-residentiële bouwsector, bij bedrijven die zich toespitsen op één techniek, maar ook bij ondernemingen die veeleer allround werken en een combinatie van verwarming-, ventilatie- en/of koelsystemen behandelen.

Studenten uit de **graduaatsopleiding bouwkundig tekenen** voeren stage als vorm van werkpleklerin uit bij kantoren en bedrijven uit de brede bouwsector. Dit gaat van architectenkantoren, ingenieursbureaus, aannemersbedrijven gespecialiseerd in houtskeletbouw/betonbouw/staalbouw, schrijnwerkerijbedrijven, bedrijven actief in bouwkundige infrastructuurwerken (zoals sluizen en kaaimuren), interieurinrichtingsbedrijven e.d.

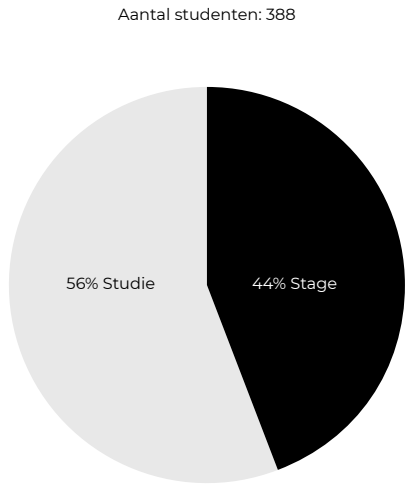
In een aantal sectoren laten stagegevers ook al dan niet gedeeltelijk telewerk toe voor stagiairs omdat de werkvloer ook in die richting geëvolueerd is. HOGENT ziet erop toe dat de stagebegeleiding van de mentoren op de stageplaatsen wel altijd gegarandeerd blijft.

Bijlage 3.3

Verdeling uitgaande studenten 2022-2023

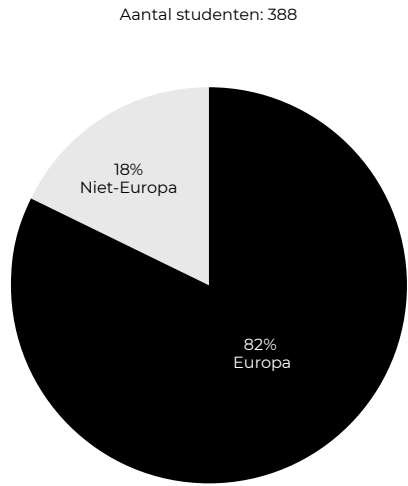
1. Voor studie en stage

Aantal uitgaande studenten onderverdeeld in stage en studie (2022-2023)

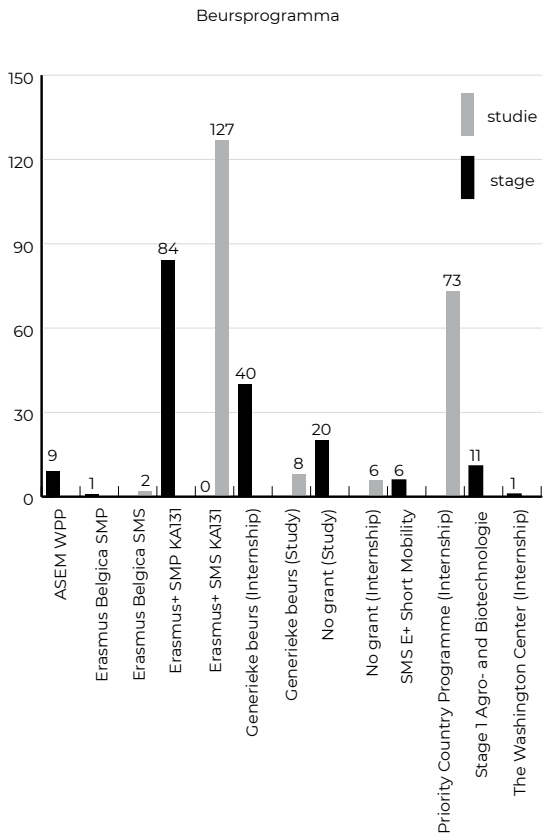
2. Binnen en buiten europa voor studie en stage

Aantal uitgaande studenten (stage en studie) binnen en buiten Europa (2022-2023)

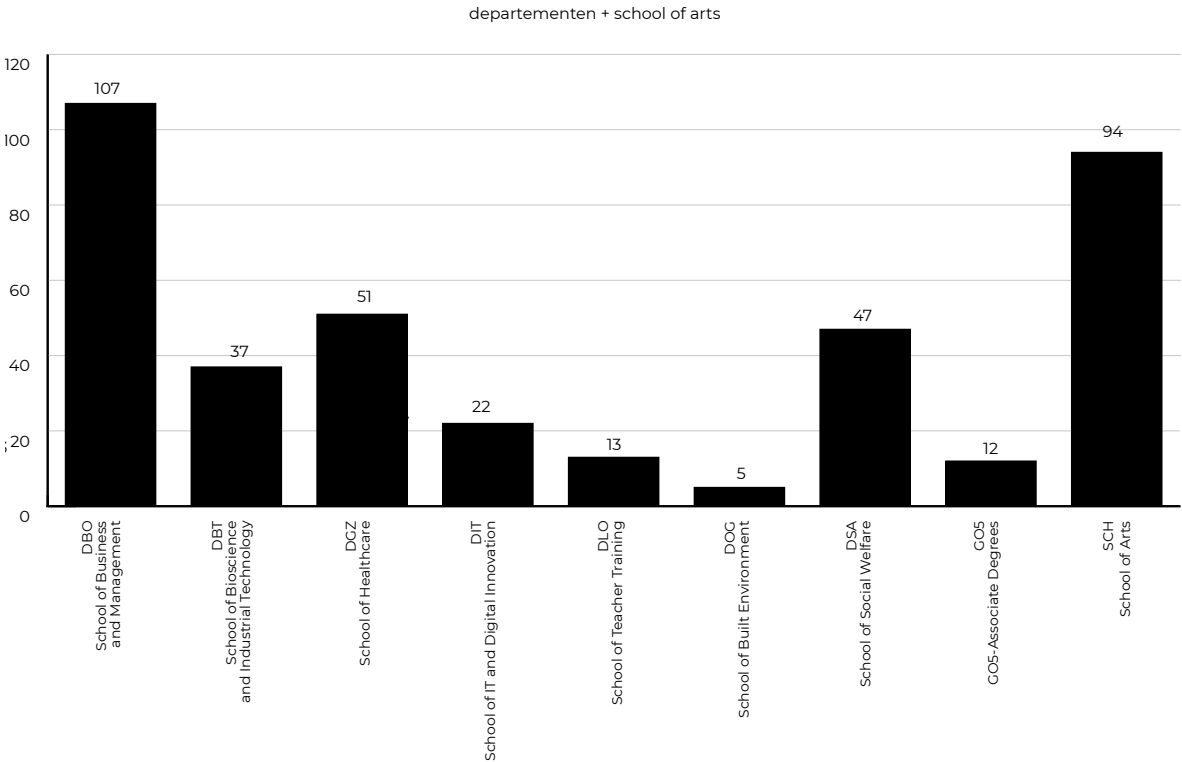
3. Per financieringsprogramma

Aantal uitgaande studenten (stage en studie) per financieringsprogramma (2022-2023)

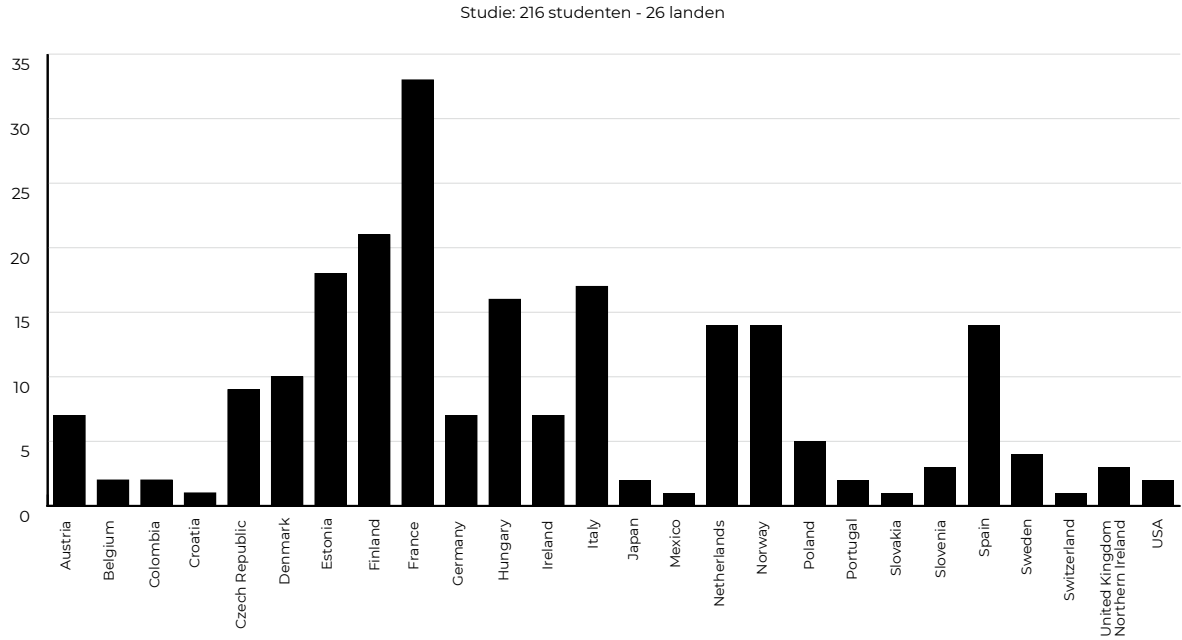
4. Per departement

Aantal uitgaande studenten (stage en studie) per departement (2022-2023)

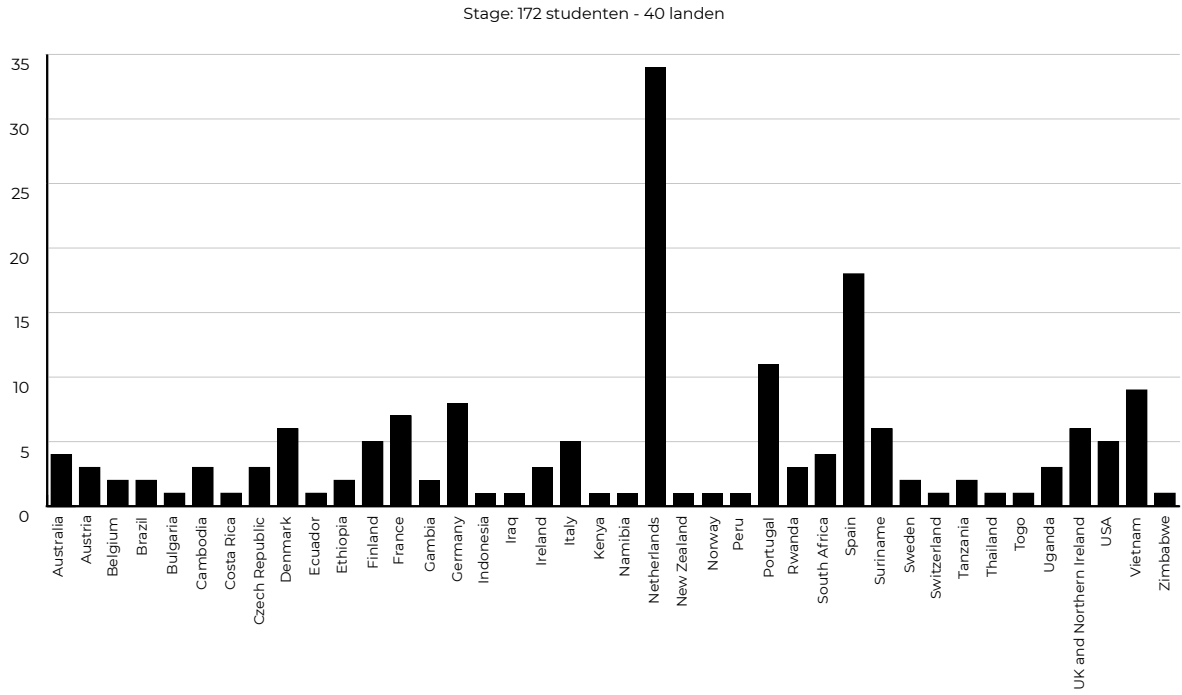
5. Per land voor studie

Aantal uitgaande studenten (studie) per land (2022-2023)

6. Per land voor stage binnen en buiten Europa

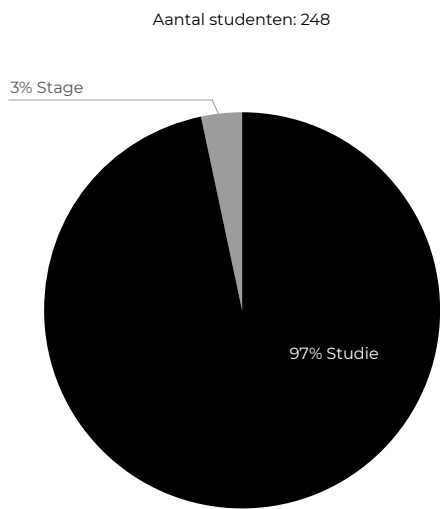
Aantal uitgaande studenten (stage) per land (2022-2023)

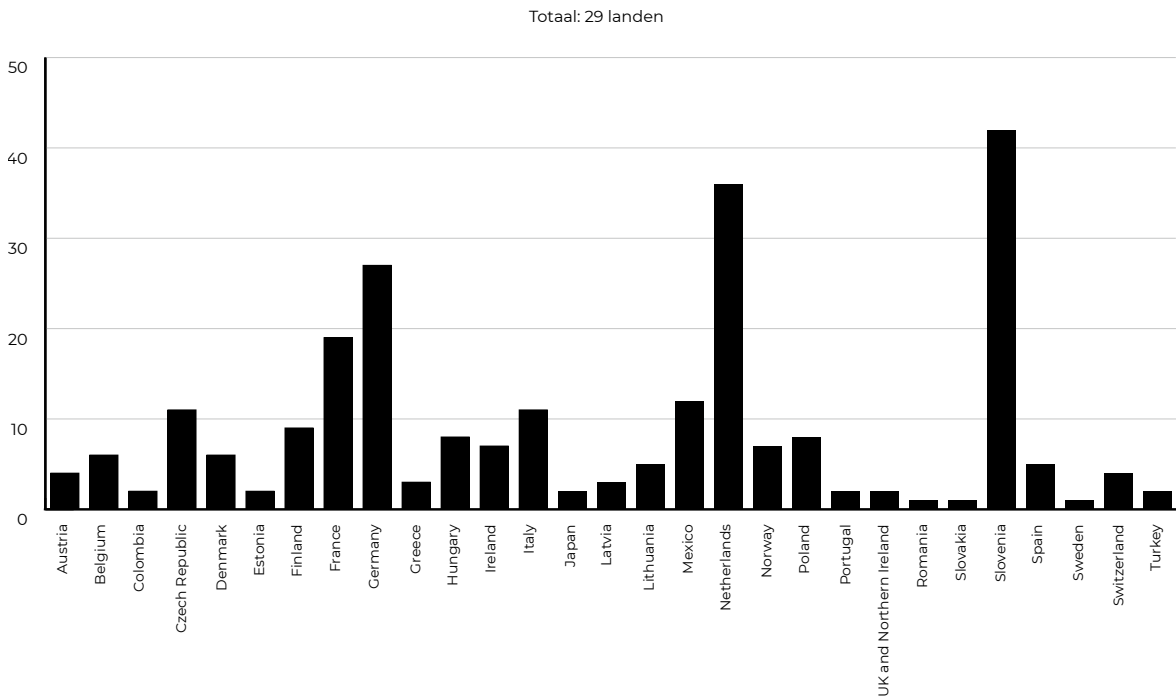
Bijlage 3.4

Verdeling inkomende studenten 2022-2023

1. Aantal buitenlandse inkomende studenten: studies en stages

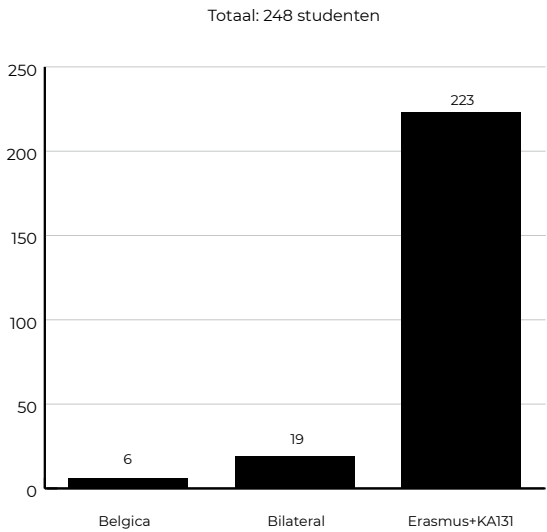

2. Aantal inkomende studenten per land (2022-2023)

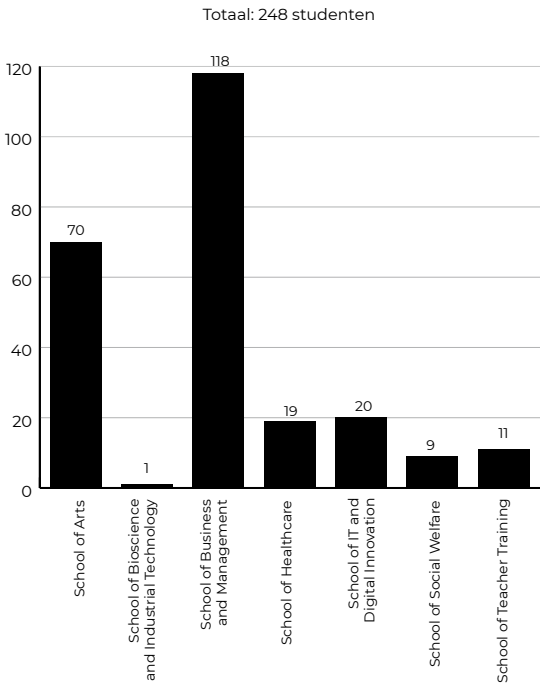

3. Per financieringsprogramma

Aantal inkomende studenten (stage en studie) per financieringsprogramma (2022-2023)

4. Aantal inkomende studenten (stage en studie) per departement (2022-2023)

Bijlage 4.1.

Overzicht financieringsprogramma's onderzoeksprojecten

Overzicht van financieringsprogramma's van onderzoeksprojecten en doctorandi (inclusief contractonderzoek) in uitvoering. Van deze 249 projecten werden er 143 gefinancierd vanuit de Onderzoeksfondsen PWO en Kunsten. 106 projecten worden gefinancierd door externe subsidieprogramma's of privé-middelen, 23 projecten hiervan zijn internationale projecten.

Soort van financieringsprogramma	Financieringsprogramma	Aantal
HOGENT - PWO	PWO-projecten in de onderzoekscentra	87
HOGENT - Kunsten	Doctoraat Onderzoeksfonds Kunsten	15
	Postdoctoraatsproject kunsten	7
	Onderzoekskredieten	3
	Twee- tot vierjarige onderzoeksprojecten	15
	Kortlopende projecten	13
	Onderzoeksfaciliteiten Labs	3
Associatie Universiteit Gent	AOPlatformen	7
	IOF-consortium	2
	IOF-projecten	9
	IOF-Infrastructuur	2
Hogescholen en Universiteiten	Alliantiefonds HOGENT-EhB	2
Steden en Provincies		3
Vlaamse Gemeenschap	Vlaamse overheid	14
	VLAIO- Baekelandmandaat	1
	VLAIO- TETRA	3
	VLAIO- TETRA Hogescholen-AI	2
	VLAIO- CORNET	1
	VLAIO- Landbouwtraject	14
	VLAIO- Landbouwtraject interclusterproject Flanders' Food	1
	VLAIO- Onderzoeksinfrastructuur hogescholen	6
	VLIR-UOS	4
Federaal	BELSPO - Federal Research Programme Drugs	1
	Defensie	1
	Koning Boudewijnstichting	4

Europees	CERV Programme	1
	DG migration and home affairs	1
	EU- AMIF	1
	EU- COST	3
	EU- EIT HEI Initiative	1
	EU- Erasmus+	4
	EU- ESF	3
	EU- Horizon Europe	2
	EU- Interreg	2
	LEADER	3
Internationaal buiten EU		2
Privé	Privé	6
Totaal		249

Bijlage 4.2.

Partners van HOGENT waarmee in 2023 overeenkomsten werden afgesloten in het kader van onderzoek, dienstverlening en/of valorisatie

Onderstaande tabel geeft de partners weer waarmee HOGENT in 2023 een formele overeenkomst afsloot in het kader van onderzoek, dienstverlening en/of valorisatie. Hierbij waren 279 unieke partijen betrokken (sommigen daarvan verschillende keren), waaronder 103 uit het buitenland. Zowel de academische als de professionele partners worden weergegeven. Dit overzicht omvat niet de partners waarmee er een samenwerking is in het kader van getarifeerde dienstverlening, overheidsopdrachten, stuurgroepen en/of gebruikerscommissies.

Partner	Land (indien niet België)
Aarhus Universitet	Denemarken
Aberystwyth University	Verenigd Koninkrijk
ACONDICIONAMIENTO TARRASENSE ASSOCIACION (LEITAT)	Spanje
AG Real Estate nv	
Agence de Développement territorial IDETA CVBA	
Agentschap onroerend erfgoed	
Agentschap voor Natuur en Bos	
AGRIDEA	Zwitserland
Alsico	
Antenna	
Aquafin nv	
Arbeitsgemeinschaft zur Forderung des Futterbaus	Zwitserland
Architecture Workroom Brussels	
Aristotelio Panepistimo Thessalonikis	Griekenland
Artech L.L.C.	USA
Artesis Plantijn Hogeschool	
Arteveldehogeschool vzw	
Associação ModaLisboa	Portugal
Association of cities and regions for sustainable resource management	
Association Techtera Auvergne Rhone Alpes	Frankrijk
Atlantic Technological University	Ierland
Autodelen.net - Vlaams Netwerk Autodelen VZW	
Autonomous University of Barcelona, Social-Ecological Systems Research Group	Spanje

Autoriteit voor financiële diensten en markten	
Bedrijvencentrum De Punt NV	
BFTi EU GmbH	Duitsland
Bleckmann	
Boerennatuur VZW	
Boulogne sur mer Développement Côte d'Opale	Frankrijk
Brabants Landscape	Nederland
Breekijzer vzw	
Bursu Uludag Universiteit	Turkije
Cachet vzw	
Cardiff University	Verenigd Koninkrijk
Centexbel	
Chamber of Commerce of Moravian-Silesian Region	Tsjechië
Chambre d'Agriculture (France)	Frankrijk
Chambre d'Agriculture du Nord Pas-de-Calais	Frankrijk
Clusters des Textiles Techniques Marocains	Marokko
Comate bv	
Comité van de verzekering voor geneeskundige verzorging van het RIZIV	
Consiglio Nazionale delle Ricerche	Italië
CREAMODA	
Danisch Technological Institute	Denemarken
Danish Academy for performing Arts	Denemarken
De Ceuster Meststoffen nv	
De Punt NV	
Decathlon	
Deer Lord Games BV	
Diabetes Liga vzw	
Dirk Brossé bvba	
DJM Digital SA	
Dr. M. Sheffer Policy in Innovation	Nederland
Droplet genomics , UAB	Litouwen
Dupont Health Solutions	
DXC-Cegeka	
Eigen Vermogen van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO)	
EIT Manufacturing asbl	Frankrijk
Ekoli vzw	
Environmental Social Science and Research Group (ESSRG	
Nonprofit Kft. Budapest)	Hongarije
Envolve Entrepreneurship	Griekenland
ERA Belgium NV	

Escola Superior Pedagógica do Bengo	Angola
Esquelbecq Castle Association	Frankrijk
ETIFOR SRL	Italië
European Network of Heritage Sites for Culture	Frankrijk
European Technology Platform for the Future of Textiles and Clothing	
Exoligamentz bv.	
Fabrica Espagnola de Confecciones SA	Spanje
Flanders' Food vzw	
FlandersDC	
Forschungskuratorium Textil (FKT)	Duitsland
Forum Crustatieve Zorg	
Frankfurt University of Applied Sciences	Duitsland
Future Footwear Foundation	
Fyxxi/EduCentrum vzw	
Gemeente Kontich	
Gemeente Wevelgem	
Gent Zuid nv	
Gents Milieu Front vzw	
Global Fashion Agenda	Denemarken
Global Talk België	
Global Talk Netherlands B.V.	Nederland
GO! Atheneum Da Vinci Campus	
GO! Basisschool Dr. O. Decroly	
Goodplanet vzw	
HAUT	Denemarken
Hispano Tex	Spanje
Hochschule für Technik und Wirtschaft des Saarlandes	Duitsland
Hogeschool Amsterdam	Nederland
Hogeschool Saxion	Nederland
Hohenstein Institut für Textilinnovation	Duitsland
Hooibeekhoeve APB	
IDEA CVBA	
ikiam (Universidad Regional Amazonica)	Ecuador
IMEC - Interuniversitair Micro-Electronica Centrum VZW	
Impact Licensing Initiative	
Inagro vzw	
INBO	
Infolysis P.C.	Griekenland
Ingegno	
Innovatiesteunpunt voor Landbouw en Platteland	

Innovatiesteunpunt vzw	
Inotex SPOL SRO	Tsjechië
Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries	Estland
Institut fur Biologesch Landwirtschaft an Agrarkultur	Luxemburg
Institut za Primeneu Nauke u Poljopriverdi	Servië
Institut za Ratarstvo i Povrtarstvo Institut od Novi Sad	Servië
Instituto Superior de Ciências de Educação da Huila	Angola
Intercommunale de Développement Economique et d'Aménagement du Coeur du Hainaut	
Intercommunale Leideal	
Interessengemeinschaft gesunder Boden e.V.	Duitsland
iScientia IVS nv	
İstanbul Üniversitesi	Turkije
ITAA	
IVG-school	
IVOC	
JDK bv	
Karel de Grote Hogeschool vzw	
Katholiek Onderwijs Ronse - Campus Glorieux lager	
Katholiek Onderwijs Ronse - Campus Glorieux secundair	
Katholiek Onderwijs Ronse - Campus Sint-Antonius	
KBS	
Kringwinkel Zuid-Oost-Vlaanderen VZW	
KU Leuven	
KU Leuven, Onderzoeksinsituut voor arbeid en samenleving	
KU Leuven, TRANSfarm	
Kunstencentrum Buda	
Landbouwcentrum voor Voedergwassen vzw	
Legume Technology Ltd	Verenigd Koninkrijk
Leo bv	
Liebaert n.v.	
Linguineo BV	
Luxembourg Institute of Science and Technology	Luxemburg
Mad Hause	Finland
Maschinenfabrik Rieter AG	Zwitserland
Materia Nova VZW	
Metropolia	Finland
Microfactory SAS	Frankrijk
Milan Barbé	
Mixed Syndicate for the water management plan of the Lys	Frankrijk

Mixed Syndicate for the water supply of the Lys	Frankrijk
Mobipunt VZW	
Mud Jeans International bv	Nederland
n.v. Elia Asset	
National Technical University of Athens	Griekenland
Natuur beheer vzw	
NOOSA nv	
NV Boss Paints	
OCMW Aalst	
Odessa National Economic University	Oekraïne
Odisee vzw	
PIBO-Campus Tongeren	
Politecnico de Lisboa	Portugal
Praktijkpunt Landbouw Vlaams-Brabant	
Pró - Inclusão	Portugal
Proef- en Vormingscentrum voor de Landbouw vzw (PVL)	
Proefcentrum voor de Groenteteelt vzw	
Proefcentrum voor Sierteelt vzw	
Proefstation voor de groenteteelt vzw	
Progeno bvba	
Provinciaal Proefcentrum voor de Groenteteelt Oost-Vlaanderen vzw	
Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij Antwerpen	
Provincie Antwerpen	
Provincie Oost Vlaanderen	
Provincie West Vlaanderen	
Psychiatrisch Centrum Dr. Guislain, De Steiger	
Re-Antwerp	
Regional Development Fund of Central Macedonia	Macedonie
Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule Aachen	Duitsland
Roskilde Universiteit	Denemarken
Rotary Tena	Ecuador
Roularta Media Group NV	
RVO-Society	
SAAMO Oost-Vlaanderen VZW	
Saddle Exchange	Verenigd Koninkrijk
SERPO nv	
Share4Mobility NV	
Sirris	
SOLVA BVCVBA	
Spatie	

Stad Aalst	
Stad Amadora	Portugal
Stad Amstelveen	Nederland
Stad Brugge	
Stad Gent	
Stad Kortrijk	
Stad Mannheim	Duitsland
Stad Turnhout	
Stichting Het Rijksmuseum	
	Nederland
Stichting Kempens Landschap	
Stichting Saxion	Nederland
Stichting Wageningen Research	Nederland
Stroom VZW	
Studies studies	
Studio Kana Arioka	
Syndicat Mixte pour le Schéma d'Aménagement et de Gestion des Eaux de la Lys (SYMSAGEL)	Frankrijk
Syntra West	
TALENT IT bv	
Tallinn University	Estland
Tartu Centre for Creative Industries	Estland
Technical University of Ostrava	Tsjechië
Technische Universiteit Eindhoven	Nederland
Televitas	
The Circular Hub BV	
Thomas More	
Thomas More Kempen vzw	
Thomas More Mechelen-Antwerpen vzw	
Thomas More, Life Sciences and Chemistry	
Tim Duerinck	
UC Leuven vzw	
UCLL	
UGent vakgroep Orthopedagogiek	
UGent, Centre for Textile Science and Engineering	
UGent, Department Mechanics of materials and structures	
UGent, directie Communicatie en Marketing	
UGent, HyCT	
UGent, Innovatiecentrum voor Brouwerij en Fermentatie (IBF)	

UGent, Institute of Japanese Studies	
UGent, vakgroep elektronica en informatiesystemen	
UGent, vakgroep Groene chemie en technologie	
UGent, vakgroep Inwendige Geneeskunde, Voortplanting en Populatiegeneeskunde	
UGent, vakgroep MaTCH	
UGent, vakgroep Orthopedagogie	
UGent, vakgroep Orthopedagogiek	
UGent, vakgroep Plant en Gewas	
UGent, vakgroep Vertalen, tolk en communicatie	
UGent, vakgroep Veterinaire en Biowetenschappen	
UGent, vakgroep Volksgezondheid en Eerste lijnszorg	
ULB, Centre de recherche Approches sociales de la santé	
Universität Kassel	Duitsland
Universitat Polytechnica de Catalunya	Spanje
Université d'Artois	Frankrijk
Université de Liège	
Université de Lille	Frankrijk
Université de Mons	
Université de Picardie Jules Verne	Frankrijk
Universiteit Antwerpen	
Universiteit Gent	
Universiteit van Liverpool	Verenigd Koninkrijk
University of Copenhagen, Section for Environment and Natural Resources	Denemarken
University of Grenoble Alps French National Research Centre for Sustainable Development	Frankrijk
University of Rwanda	Rwanda
University of Sheffield	Verenigd Koninkrijk
University of the Arts	Finland
University of Virginia	USA
UR Centre for Gender Studies	Rwanda
VAD	
VENECO	
Verhaert New Productions & Services nv	
Vesale Bioscience bv	
VIA University College	Denemarken
Vienna Textile Lab GmbH	Oostenrijk
Vilnius University of Applied Science	Litouwen
Virpi Jääskö	Finland
VITO	
Vives Noord vzw	

Vives Zuid vzw	
Vivobarefoot	Verenigd Koninkrijk
Vlaams Agentschap voor Innoveren en Ondernemen	
Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn vzw (VIVEL)	
Vlaams Kenniscentrum Water	
Vlaams patiëntenplatform vzw	
Vlaamse Hogescholenraad	
Vlaamse Landmaatschappij	
Vlaamse Milieu Maatschappij	
Vlaamse Ouderenraad vzw	
Vlaamse Vereniging voor logopedisten	
Voices That Count CV	
Vrije Universiteit Amsterdam	Nederland
Vrije Universiteit Brussel	
VSB - Technical University of Ostrava	Tsjechië
VVSG	
vzw Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen	
WijDelen VZW	
Xuntar	
Zonnehoeve vzw	
Zorggroep Lultiversum	
z-werkzeugbau-gmbh	Oostenrijk

Bijlage 5.1. Overzicht onderzoeksresultaten KASK & Conservatorium

Een volledig overzicht van de onderzoeksresultaten kan worden geraadpleegd via het expertiseportaal van de HOGENT. Hieronder halen we enkele bijzondere projecten van onderzoekers in de kunsten aan die in het afgelopen jaar te zien en te horen waren op de campussen van de school of arts of bij een professionele partner in het kunstenveld.

→ 22.01.23 – 01.05.24, Het Brievenproject, KIOSK, tentoonstelling

In 2022-2024 focust KIOSK samen met de onderzoeksgroep Gent, speelveld van de beeldende kunst (1957-1987), op brieven van of aan Gentenaren, of aangaande de Gentse kunstscene. De brieven worden geselecteerd om hun inhoud, maar evenzeer om hun vorm. Twee jaar lang brengt de groep wekelijks een andere brief in KIOSK en belicht ze de context ervan of de vragen die ze oproept. Bij deze presentaties wordt de brief (of een facsimile) getoond, eventueel met andere artefacten die vermeld worden of die de betekenis ervan kunnen duiden.

Een project van Nanninga Lens, Sofie Frederix, Wouter De Vleeschouwer, Koen Brams en Godart Bakkers samen met Simon Delobel en enkele gasten.

→ 09.02.23 – 12.02.23 en 30.11.23 – 15.12.23, Pedram Kargar, stadsarchief Gent en Zwarte Zaal

Door de alomvattende impact van het digitale via allerhande schermformaten, werd animatie een bijzonder betekenisvolle component van onze visuele cultuur. Met zijn onderzoeksproject Behind the curtains of animation wil Pedram Kargar de performatieve roots van animatie vanuit een niet-westers standpunt op de voorgrond plaatsen en onderzoeken. In het kader van dit onderzoek presenteerde hij van 9 tot 12 februari de tentoonstelling Pedram's Atlas in het stadsarchief in Gent en van 30 november tot 15 december de tentoonstelling What is behind the curtain of animation? in de Zwarte Zaal op campus Bijloke.

→ 13.02.23, Doctoraatsverdediging Golnesa Rezanezhad Pishkhani, Cirque

Op maandag 13 februari verdedigde Golnesa Rezanezhad Pishkhani haar doctoraat tot het verkrijgen van de titel Doctor in de Kunsten. De titel van Pishkhani's proefschrift is Weaving the Past into the Present, met als promotoren dr. Catherine Willems (KASK & Conservatorium), Prof. dr. Aymon Kreil (UGent) en copromotor Prof. dr. Chia Longman (UGent). Golnesa Rezanezhad Pishkhani onderzoekt hoe Iraanse vrouwelijke tapijtwevers in het noorden van Iran zich voorstellen en hoe zij hun verbeelding weerspiegelen in hun tapijten. In dit artistieke onderzoek hebben de kunstenaar en de deelnemende wevers gemeenschappelijke gronden gevonden om een reeks artistieke werken te produceren via de visuele woordenschat in hun tapijten. Hun werk draagt bij aan de dekolonisatie van de representatie van Iraanse weefsters, die voornamelijk worden voorgesteld als passieve arbeiders, terwijl ze door hun handweefwerk al eeuwenlang een belangrijk sociaal en economisch productief segment van de Iraanse samenleving vormen. Bovendien weerspiegelt het artistieke onderzoek hoe het weven als traditionele praktijk kan worden voortgezet en gepositioneerd in gemoderniseerde samenlevingen die ook vormen van agency bieden.

→ 02.03.23 – 17.03.23, 19:00, Philip Metten—Five Works, boekvoorstelling, Kunstenbibliotheek

Five works stelt vijf werken van Philip Metten voor die tot stand kwamen tussen 2013 en 2021. Het zijn sculpturale projecten van architecturale afmeting die ruimtes met een specifiek, sociaal programma herschalen en herdefiniëren.

In chronologische volgorde leidt het boek ons langs BAR in Antwerpen (2013), de scenografie voor de tentoonstelling THE CORNER SHOW in Extra City, Antwerpen (2015), de façade van kunstgalerie Kai Matsumiya te 153. STANTON in New York (2015), CINEMA, een mobiele installatie voor filmprojectie in Salonul de Proiecte in Boekarest (2017) en Zeno-X Gallery in Antwerpen (2019) en tenslotte het restaurant ESSEN in Borgerhout (2016-2021).

→ **23.03.23, 17:00, Martine Huvenne, Boekvoorstelling The Audiovisual Chord, KASKcinema**

Oud-docent Martine Huvenne gaf in 2022 het boek The Audiovisual Chord: Embodied Listening in Film uit bij Palgrave-McMillan. Ze ontwikkelt hierin een nieuwe benadering voor geluid in film, gebaseerd op belichaamd luisteren.

Tijdens de boekvoorstelling op donderdag 23 maart in KASKcinema ging Martine Huvenne in gesprek met Wannes Vanspauwen over haar benadering van geluid in film, vanuit fenomenologisch perspectief en met impact op alle zintuigen van een belichaamd publiek. Veel van de ideeën en inzichten werden ontwikkeld gedurende Martines jaren als filmdocente op KASK en het boek neemt enkele van de studentenrealisaties die zij begeleidde als gevalsstudies. Het gesprek wordt gelardeerd met relevante filmfragmenten.

→ **01.04.23, 19:30, Jukwaa + The Flicker + Troika Conversations, gesprek en concert, De Koer**

Onderzoekers Nils Vermeulen en Seppe Gebruers organiseerden op 1 april een avondvullend programma in De Koer in Gent.

De nieuwe of unieke creatie in het moment is onmogelijk, maar het is op zijn minst één van de belangrijke streefdoelen van de kunsten. Bij improvisatie lijkt het wel onvermijdelijk om voorbij het voorgeschrevene en voorbereide te gaan. Maar het gebrek aan voorbereiding van een tekst of partituur leidt niet noodzakelijk tot meer vrijheid. De grotere waaier aan keuzes brengt ook een zwaardere verantwoordelijkheid met zich mee.

Hoe gaan acteurs en muzikanten te werk om die onbevangen staat te bereiken? Zijn er voorbereidingen die we daarvoor kunnen treffen of is het het noodlot van de kunstenaar om geduldig te wachten op deze toevalligheden? Kunnen we het onverwachte stimuleren? Kan het de gewoontes en agenda van de performer doorbreken? Het zijn allemaal vragen die onder de loep worden genomen – niet enkel in het gesprek, maar ook in de film The Flicker en het concert van Jukwaa.

→ **29.04.23, 17:00, Boekvoorstelling Import-Export, Friperie, Middelheim Museum**

Om de lancering van Import-Export, Friperie te vieren, bespreekt kunstenaar Mekhitar Garabedian met curator Samuel Saelemakers de belangrijkste onderwerpen die in het boek aan bod komen, waaronder de vertaling van privé-ervaring naar openbaar kunstwerk, spreken met de woorden van anderen en diasporisch denken.

In Import-Export, Friperie neemt Garabedian ons mee op een fotografische reis door het magazijn van het bedrijf van zijn overleden vader, dat tweedehands kleding uit België exporteerde naar het Midden-Oosten, Azië en Afrika.

Garabedian werd aangezet om terug te keren naar zijn eerdere fotografische documentatie door Saelemakers, die de kunstenaar uitnodigde om in 2022 een nieuwe publieke sculptuur te maken voor de jaarlijkse opdracht 'Public Figure' in het Antwerpse Stadspark, onderdeel van Antwerpse Publieke Kunstcollectie (Collectie Kunst in de Stad / Middelheim Museum).

→ **04.05.23, 21:00, Late Donderdag in S.M.A.K. — Nils Vermeulen, concert**

Op donderdag 4 mei 2023 houden S.M.A.K. en de andere Gentse musea de deuren open tot 22 uur. Naast een avondbezoek aan de lopende tentoonstellingen, programmeert het S.M.A.K. ook concerten.

Nils Vermeulen is een Belgische contrabassist, als artistiek onderzoeker verbonden aan KASK & Conservatorium. De klank van de contrabas is Vermeulens grootste variabele. De snaren die hij gebruikt zijn 'Tempera' snaren van Gerold Genssler, geïnspireerd op traditionele darmsnaren. Deze snaren hebben een lage tensie om het instrument vrijer te laten resoneren. Zo exploreert hij een heel scala aan technieken, proporties en tonen.

→ **04.05.23–26.05.23, BOEKS 12: Import-Export, Friperie, Mekhitar Garabedian, BOEKS, tentoonstelling**

Het langetermijnproject Import-Export, Friperie traceert de esthetische, taalkundige en affectieve economieën die het gevolg zijn van een persoonlijk verhaal van ontheemding en samenhorigheid. In lijn met het dialogische karakter van het project vroeg Garabedian voor de tentoonstelling in BOEKS aan kunstenaars Sam De Buysere, Miles Fischler, Axel Korban, Thor Salden, Stine Sampers en Joud Toamah om in gesprek te gaan met zijn sculptuur.

→ **02.06.23–03.06.23, Echoes of Dissent (Vol. 1), Stoffel Debuysere, Beursschouwburg**

In het kader van het onderzoeksproject Echoes of Dissent organiseerde Stoffel Debuysere een gelijknamig evenement in Beursschouwburg in samenwerking met Argos, Auguste Orts en Courtisane. Dit was de eerste van een reeks bijeenkomsten rond de vraag: Hoe denken we over het sonische als een plek van dissidentie?

Dit tweedaagse programma stelde voor om het sonische te denken en te ervaren als een plaats van weigering, opstandigheid en wereldcreatie. Hoe zou een poëtica van de undercommons kunnen klinken? Hoe kan het opnieuw klinken? Hoe kunnen we vormen van vluchtig luisteren en vormen van afstemming creëren die gericht zijn op sonische praktijken die de roep om orde weigeren? Hoe kunnen we collectieve discursieve ruimten organiseren waar we de emancipatoire werking van geluid en muziek kunnen delen en uitbreiden?

Luistersessies, performanceworkshop, dj-sets en filminstallatie met Le Mardi Gras Listening Collective (Dhanveer Brar Singh, Louis Moreno, Paul Rekret, Edward George), Ain Bailey, Hannah Catherine Jones, Kodwo Eshun, Bhavisha Panchia, Rokia Bamba en Simnikiwe Buhlungu.

→ **02.06.23, 20:00, Boekvoorstelling Capital Compression, De Cleene en De Cleene, Kunsthal Gent**

Op 02.06 werd in Kunsthal Gent de publicatie Capital Compression van artistiek onderzoeker Michiel De Cleene en Arnout De Cleene officieel gelanceerd. Capital Compression onderzoekt de poëzie van blockchaintechnologie. Zowel fotografisch als discursief worden strategieën van authenticatie en documentatie toegepast. Een gehasht gedicht in negentien regels, een serie van twintig foto's en een essay lopen in elkaar over.

→ **04.09.23–09.09.23, Summer School: Urban Foraging, De Stadsmakers**

Onze relatie met materialen is afstandelijk geworden. Te vaak grijpen we naar online bestellingen, in plaats van natuurlijke materialen uit onze directe omgeving te gebruiken voor het creatieproces. Dit is wat Soft Connection Lab en Nomadic School of Arts radicaal willen tegengaan. We willen studenten aanmoedigen om eerst te kijken, te ervaren en te voelen bij het selecteren van materialen, voordat we ze oogsten en verwerken in een creatie. Urban Foraging wilde specifiek tijdens het maken onderzoeken hoe je kunt ontwerpen op basis van de natuurlijke en gevonden materialen die beschikbaar zijn op braakliggende en verlaten terreinen in de stad. Tijdens de Summer School verbonden 12 studenten ze met elkaar via verschillende technieken om ze vervolgens in te zetten in een breed scala aan ontwerppraktijken. Zo wilde het project de verdwenen zelfredzaamheid van vorige generaties doen herleven op hedendaagse wijze.

→ **14.11.23, 14:00, Jerry Galle, lezing, Club Telex**

Artistiek onderzoeker Jerry Galle onderzoekt het gebruik van taal die mede wordt gecreëerd door artificieel intelligente algoritmen. De bemiddeling van de wereld via steeds circulerende en replicerende teksten die zowel door robots als door mensen worden gegenereerd, heeft een dramatische impact op opvattingen over politiek, cultuur, economie en taal zelf.

Jerry Galle praatte tijdens zijn lezing over de invloed van artificiële intelligentie op zijn creatieve processen en hoe ook de aanwezigen kunnen profiteren van deze nieuwe technologie in hun artistieke praktijk.

→ **16.11.23, 18:00, I Don't Know Where Paradise Is, Kunstenbibliotheek**

I Don't Know Where Paradise Is is de eerstesolocatalogus van kunstenaar en postdoctoraal onderzoeker Benny Nemer. Het boek, vormgegeven door de in Parijs gevestigde vormgever Clément Wibaut, bouwt verder op Nemer's tentoonstelling uit 2020 en het gelijknamige audiowerk dat voortkwam uit zijn onderzoek in de bibliotheken van queer onderzoekers in Amsterdam, Londen, Montreal, Parijs en Wenen.

Dit prachtige en intieme boek bevat weelderige foto's van zesentwintig bloemstukken die als reactie op het audiowerk zijn gecreëerd, evenals essays van Heather Anderson, Ann Cvetkovich, Jennifer Evans en John Potvin die Nemer's werk in een bredere context plaatsen.

Onderzoeker en grafisch ontwerper Paul Bailey ging in gesprek met Nemer over het boekproject. De publicatie was te koop en een tentoonstelling van bloemstukken, foto's en het bijbehorende audiowerk was te bewonderen in het Cellarium van de Kunstenbibliotheek.

→ **17.11.23, Meeting Grounds, Essay as Event, Campus Bijloke**

Een bijeenkomst bedacht door Paul Bailey met de opleiding grafisch ontwerp van KASK & Conservatorium en speciale gastbijdragers: Metahaven (Vinca Kruk en Daniel van der Velden), Dayna Casey en Katja Mater.

Het essay is voor de Amerikaanse essayiste Rebecca Solnit een ontmoetingsplaats. Het is een proces van het verzamelen van de scherven en ze in kaart brengen waar ze zijn, om de patronen daar te vinden of er te maken ... over disconnectie en mysteries. Ontleend aan Solnit's framing van het essay, nodigde Meeting Grounds uit tot onderzoek, en experiment, met het visuele essay als werkwoord (essaying), een evenement (een bijeenkomst), en als een sociale vorm voor collectief redeneren.

Gedurende de avond kwam men samen rond essayistische stellingen die gedeeld werden door de gastbijdragers. Men kon er dwalen door een reeks essays die (opnieuw) in scène gezet werden door studenten grafisch ontwerp en bewegen op en tussen een selectie tracks die gesampled en gearrangeerd werden door een essayistisch oor.

→ **23.11.23–21.12.23, Ayben Kaynar Tanır, Welcome to the two sides of life, tentoonstelling, Offerlaan 3**

Kaynar Tanır toonde haar kunstwerken, gemaakt met de niet-giftige printtechnieken die ze leerde onder begeleiding van professor Marnix Everaert aan de Academie voor Beeldende Kunsten Gent. Met beelden als stenen, rotsen, boomwortels en stoelen in haar kunstwerken stelt de kunstenaar de aardbevingen in Turkije op 6 februari 2023 kritisch in vraag. In sommige van de kunstwerken gebruikte ze natuurlijke pigmenten die ze verkreeg door algen- en plantengebaseerd kleuronderzoek onder het advies van Dr. Maria Boto in het biotechnologisch laboratorium van KASK & Conservatorium.

Dr. Ayben Kaynar Tanır is gastonderzoeker aan KASK & Conservatorium en de Academie voor Beeldende Kunsten Gent via TÜBİTAK 2219-International Postdoctoral Research Fellowship Programme. Haar postdoctoraal onderzoek is getiteld: Research and Application of Methods and Techniques fort he Establishment of a Non-Toxic Printmaking Studio at the Faculty of Fine Arts of Ankara University: A Case Study.

→ **01.12.23, 20:00, Daan Janssens & bODEM, Gidsen door eigen werk, concert, MIRY Concertzaal**

Naar aanleiding van de in september verschenen monografische cd en het einde van zijn postdoctorale onderzoek aan KASK & Conservatorium nam Janssens zelf de rol van gids op zich. Tijdens dit lezing-recital loodste hij ons dan ook in zijn immer nuchtere stijl doorheen enkele van zijn meer recente pennenvruchten. Zijn generatiegenoten van het klarinettrio bODEM tekenden voor de klinkende resultaten.

Daan Janssens is als artistiek onderzoeker verbonden aan KASK & Conservatorium, de school of arts van HOGENT en Howest. Het onderzoeksproject Verwijzende muziek. Over de compositorische mogelijkheden van het (zelf)referentiële muzikale netwerk werd gefinancierd door het Onderzoeksfonds Kunsten van HOGENT.

→ **07.12.23–09.12.23, Towards Documentary Choreography, symposium, Beursschouwburg**

Een driedaags symposium dat zich richtte op het snijvlak tussen belichaamde en documentaire praktijken, en reflecteerde op nieuwe choreografische articulaties van sociopolitieke kwesties.

Voor dit symposium, dat voortvloeide uit zijn praktijkgebaseerde promotieonderzoek, nodigde choreograaf Arkadi Zaides verschillende beoefenaars en wetenschappers uit om collectief na te denken over het begrip 'documentaire choreografie'. Door te kijken naar concrete casestudies en door verschillende theoretische lenzen voor te stellen, verkenden de deelnemers de strategieën die kunstenaars gebruiken bij het combineren van belichaamde en documentaire praktijken. Via verschillende formats onderzochten ze de potentie van een dergelijke vermenging, niet alleen om de grenzen van hedendaagse dans en documentair theater uit te dagen, maar ook om zich kritisch bezig te houden met sociale en politieke kwesties.

Onder de genodigden waren artistiek onderzoekers An Van Dienderen, Jelena Jureša en Thomas Bellinck.

→ **17.12.23, 11:00, Het Brievenproject van Joseph Willaert, lezing, Cirque**

In 1973 maakt de Belgische schilder Joseph Willaert een reeks briefschilderijen op groot formaat en toont ze het daaropvolgende jaar in de Gentse Galerie Elsa von Honolulu Loringhoven. De opkomende kunstenaar was op dat moment vooral bekend wegens zijn figuratief werk en installaties die visuele strategieën delen met de pop art-beweging. Taal speelt daarin een belangrijke rol en neemt vanaf de vroege jaren 1970 de vorm aan van strafbriefjes, een opstel, om uiteindelijk als citaten op doek gepresenteerd te worden. Met de briefschilderijen verraste de kunstenaar door geschilderde versies van bestaande en fictieve brieven als schilderkunst te presenteren. In Het Brievenproject van Joseph Willaert worden de schilderijen voor het eerst opnieuw samen getoond, vergezeld van nooit eerder getoond archiefmateriaal.

Curator Godart Bakkers ging in deze lezing dieper in op de context van enkele brieven, en de betekenis van deze schilderijen binnen het bredere oeuvre en de carrière van Joseph Willaert, die in de jaren 1970 ook sterk verbonden was met de Gentse kunstscène.

→ **18.12.23, 19:00, Reconstructie van een Ioannes Ruckers virginaal uit 1640, concert, lezing**

Sinds 2018 is een groep onderzoekers van KASK & Conservatorium bezig met de uitgebreide bestudering en reconstructie van een virginaal dat wordt toegeschreven aan de befaamde Antwerpse klavecimbelbouwer Johannes Ruckers. Dit instrument, afkomstig uit de collectie van het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap en vervaardigd in 1640, bevindt zich in langdurige bruikleen bij het Rijksmuseum.

Onder leiding van Manu Frederickx, restaurator van muziekinstrumenten van het Metropolitan Museum of Art in New York en gastonderzoeker aan KASK & Conservatorium, heeft dit team een grondige analyse uitgevoerd van de constructie en decoratie van dit instrument. In het internationale project wordt samengewerkt met onder meer het Metropolitan Museum of Art (Manu Frederickx), het Rijksmuseum (Giovanni Paolo di Stefano, Paul van Duin), het KASK & Conservatorium (Manu Frederickx, Tamar Hestrin-Grader, Frank Hollinga, Mané van Veldhuizen), de Universiteit Leiden (Tamar Hestrin-Grader) en het Netherlands Institute for Conservation, Art and Science (NICAS).

Op 18 december 2023 presenteerde Manu Frederickx dit onderzoeksproject. Hij is werkzaam als restaurator muziekinstrumenten in het Metropolitan Museum of Art in New York en onderzoeker aan KASK & Conservatorium. Klavecïnist, klavichordist en KOG-lid Menno van Delft bespeelde de zojuist voltooide reconstructie van het virginaal en een klavecimbel, beide gebouwd in 1640 door Ruckers.

Bijlage 5.2

Hoogtepunten KIOSK-werking 2023

In deze bijlage lichten we enkele hoogtepunten toe uit de werking van KIOSK in 2023. Op kiosk.art is het zeer uitgebreide overzicht van alle activiteiten terug te vinden, inclusief de samenwerkingen, *talks*, interviews, coproducties, screenings en online projecten.

→ **Tashattot**
21.01.23 – 19.03.23
Groepstentoonstelling met werk van Arabisch sprekende kunstenaars, gecureerd door Rami Moukarzel, Charbel Alkhoury en Gaëlle Khalife.

→ **Various Artists**
ACADEMIA
01.04.23 – 29.05.23
Solotentoonsteling van het kunstcollectief Various Artists: 40 jaar na zijn afstudeertentoonstelling in KASK Gent en 14 jaar na zijn plotse overlijden in Drubrovnic, bracht Various Artists een hommage aan de Belgische kunstenaar Trudo Engels (1962 – 2009).

→ **Pablo Helguera**
Beautiful Eccentrics: Central Casting
16.09.23 – 27.11.23
Solotentoonstelling van de Amerikaanse kunstenaar Pablo Helguera: Op 1 januari 2021 publiceerde Helguera de allereerste column op zijn blog *Beautiful Eccentrics*. De tentoonstelling in KIOSK bracht een visuele driedimensionele vertaling van negen van zijn columns.

→ **Mathias Prenen**
Upside Down, in light of shadows
02.12.23 – 14.01.24
Solotentoonstelling van de Belgische kunstenaar Mathias Prenen: in KIOSK creëerde Prenen een site-specifieke installatie en brengt samen werken die voortkomen uit drie verschillende werkperiodes tussen 2013 en 2023 in de Gentse zusterstad Kanazawa in Japan.

In 2023 heeft KIOSK samengewerkt met verschillende partners om projecten in KIOSK en buiten de Bijlokesite te organiseren en op die manier eigen inkomsten te genereren:

→ **No Sovereign Author**
Un Abécédaire de la Psychiatrie
25.03.23 – 31.12.23
KIOSK stelde in het Museum Dr. Guislain het resultaat tentoon van de samenwerking tussen het kunstenaarscollectief No Sovereign Author (Maroussia Prignot en Valerio Alvarez) en de bewoners van La Fabrique du Pré, een Waalse psychiatrische revalidatie-instelling.

→ **Omgeving Celbeton**
11.05.23 – 04.06.23
KIOSK cureerde voor CC Belgica een groepstentoonstelling met werken van hedendaagse kunstenaars, op verschillende locaties in de stad Dendermonde.

→ **ISSUE ZERO - Reading the Van Passen Collection**
16.09.23 – 22.12.23
KIOSK werkte samen met de COMICS-onderzoeksgroep van de Universiteit Gent om voor het allereerst een inkijk te bieden in de omvangrijke collectie van stripverzamelaar Alain Van Passen.

→ **Emile Rubino**
Baby, I'm Yours
22.10.23 – 10.12.23
KIOSK reisde naar rhizome in Kortrijk voor de solotentoonstelling van de Franse kunstenaar Emile Rubino te cureren.

Bijlage 5.3

Projecten Zwarte Zaal

In deze bijlage vind je een overzicht van de projecten die in 2023 in de Zwarte Zaal aan bod kwamen:

→ **30.11.23–15.12.23, Pedram Kargar, Zwarte Zaal, tentoonstelling, onderzoekspresentatie**
Door de alomvattende impact van het digitale via allerhande schermformaten, werd animatie een bijzonder betekenisvolle component van onze visuele cultuur. Met zijn onderzoeksproject Behind the curtains of animation wil Pedram Kargar de performatieve roots van animatie vanuit een niet-westers standpunt op de voorgrond plaatsen en onderzoeken. In het kader van dit onderzoek presenteerde hij van 30 november tot 15 december de tentoonstelling What is behind the curtain of animation?

→ **12.10.23–29.10.23, Animatie Helemaal Anders, tentoonstelling**
Animatie Helemaal Anders (AHA) maakte de bredere sector van animatiefilm zichtbaar en toegankelijk voor een breed en divers publiek. Vergezeld van een posterproject in de stad en een filmprogramma verruimde deze 17-daagse expositie onze blik op animatie, als film en als beeldende kunstvorm. Uit het levendige aanbod werd een eclectische keuze gemaakt die de kijker uitnodigde om het medium anders te bekijken en te ervaren.

Samenstelling en organisatie: Maï Calon
Kunstenaars: Emma De Swaef en Marc Roels, Nienke Deutz, Loulou Joao, Eno Swinnen, Nicolas Keppens, Arzu Saglam, Filip Antonissen, Britt Raes, Rocio Alvarez, Sine Özbilge.
17.05.23, Prints Charming, tentoonstelling
Geprojecteerde tekeningen, sculpturen, etsen, monotypen, meerdere video's, publicaties, partituren, schilderijen en collages van de studenten van de derde bachelor grafiek.

→ **20.04.23–23.04.23, Wall Drawing Experiment #10, tentoonstelling**
Voor deze tentoonstelling maakten studenten van de tweede bachelor tekenkunst werken op groot formaat. Zes grote tweezijdige wanden in de Zwarte Zaal dienen daarbij als vertrekpunt. Wall Drawing is een experiment waarbij de studenten onderzoek doen naar verschillende dragers en materialen en leren omgaan met de facetten van het tentoonstellen.

→ **26.03.23, 14:30, Rameau's Nephew, Michael Snow, KASKcinema, Film**
Met het overlijden van Michael Snow verdween begin 2023 een van de belangrijkste figuren uit de avant-gardecinema. Bij wijze van herdenking vertoonden we Rameau's Nephew, voorzien van een gepaste inleiding en zondagse koffietafel/bar. Rameau's Nephew schetst in 25 episodes een reeks mislukte pogingen van de fictieve regisseur Wilma Schoen (een anagram van Michael Snow) om een echte "talking picture" te maken.

→ **21.03.23–23.03.23, The Professional Fool - studenten schilderkunst, tentoonstelling**
In het kader van de Nomadic School of Arts worden de studenten uitgedaagd om het atelier te verlaten en nieuwe werkvormen uit te proberen.

The Professional Fool is een in-situ tentoonstelling in en rondom de Zwarte Zaal waar studenten derde bachelor schilderkunst en installatie in dialoog gaan met elkaar en met de ruimte.

→ **08.03.23–13.03.23, Failed at the opening - studenten installatiekunst, tentoonstelling**
Groepstentoonstelling met 17 kunstenaars van installatie die bereid zijn om samen te falen in het proces.Wie niet probeert kan niet falen!

→ **21.02.23–26.02.23, Overhead - studenten animatiefilm, tentoonstelling**
De studenten animatiefilm stellen tentoon onder de titel overhead. Projectie en licht zijn verbonden aan de oorsprong van de geschiedenis van ons medium. Deze jonge kunstenaars delen met ons hun beelden en hun denken in een expo rond deze brede thematiek.

→ **27.01.23–12.02.23, The Long Tail, tentoonstelling**
Groepstentoonstelling van de studenten fotografie.

Bijlage 5.4

Activiteiten BOEKS in 2023

Hieronder vind je een overzicht van de activiteiten van BOEKS in 2023:

→ # Editie tien (03.03.2023 - 17.03.2023)

Philip Metten – Five Works

Een onderzoeksproject van KASK&Conservatorium

Het boek stelt vijf werken van Philip Metten voor die tot stand kwamen tussen 2013 en 2021. Het zijn sculpturale projecten van architecturale afmeting die ruimtes met een specifiek, sociaal programma herschalen en herdefiniëren. In chronologische volgorde leidt het boek ons langs BAR in Antwerpen (2013), de scenografie voor de tentoonstelling *THE CORNER SHOW* in Extra City, Antwerpen (2015), de façade van kunstgalerie Kai Matsumiya te 153. *STANTON* in New York (2015), *CINEMA*, een mobiele installatie voor filmprojectie in Salonul de Proiecte in Boekarest (2017) en Zeno-X Gallery in Antwerpen (2019) en tenslotte het restaurant *ESSEN* in Borgerhout (2016-2021). Het boek kwam tot stand in nauwe samenwerking met vormgever Joris Kritis, fotograaf Jan Kempenaers, docent Wouter Davidts en architecten Kris Kimpe en Samyra Moumouh.

Naar aanleiding van de boekvoorstelling toont Metten boeken uit zijn persoonlijk archief, aangevuld met een selectie uit de collectie van de Kunstenbibliotheek. Samen met een slideshow met foto's van Kempenaers vormen ze een ruimer veld van inspiratiebronnen en associaties.

→ # Editie elf (24.03.2023 - 23.04.2023)

Anne-Mie Van Kerckhoven – Veerkracht Thuis!

Een boekvoorstelling van Anne-Mie

Van Kerckhoven (AMVK) aan de studenten en het publiek van KASK & Conservatorium in Gent. Ze gaf hier les van 1991 tot 2016. Gedurende deze jaren stond ze vele studenten bij. Eerst als docent aan de afdeling 3D, later in het kader van een discussie- en reflectieplatform met nadruk op avant-garde tendensen in de beeldcultuur en teksten over kunst en kunstenaarschap door de eeuwen heen. Na een tijd begon ze ook haar eigen kunstenaarsreflecties te delen. Ze besloot deze losse verzameling concepten opgeschreven tussen 1976 en 2019 te systematiseren met de bedoeling ze te bundelen en daarna gratis ter beschikking te stellen aan een jongere generatie. Haar toenmalige stagiair Maxim Preaux nam in 2021 het initiatief om deze bundel vorm te geven. Preaux voegde er een eigen keuze van tekeningen en collages uit dezelfde periode uit AMVK's beeldarchief aan toe. Het geheel is nu als boek uitgegeven, ten dele in eigen beheer, maar ook onder de vorm van een Track Report uitgave dat werd uitgedeeld als nieuwjaarsgeschenk aan de studenten van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten Antwerpen.

Het boek wordt een maand lang getoond in de BOEKS gaanderij. In samenwerking met Walter Siemons van S&S Galerie in Antwerpen wordt in het cellarium van de Kunstenbibliotheek een aanvullende selectie van haar drukwerk getoond. Op de avond van de boekpresentatie zal er hierbij voorgelezen worden uit het boek door vier oud-studenten van AMVK: Sharon Van Overmeiren, Julie De Kezel, Johanna Van Overmeir en Maxim Preaux kiezen zelf enkele notities uit het boek van hun voormalige mentor.

→ # Editie twaalf (04.05.2023 - 26.05.2023)

Mekhitar Garabedian - Import-Export, Friperie – Selected Bales

Een onderzoeksproject van KASK&Conservatorium

Een tentoonstelling ter gelegenheid van de lancering van het nieuwe boek *Import - Export, Friperie* van Mekhitar Garabedian. Het boek is een fotografisch antwoord op de gelijknamige eenjarige, publieke sculptuur van Garabedian, die in 2022-23 in opdracht van Kunst in de Stad / Middelheimmuseum, voor het *Public Figure* initiatief in het Antwerpse Stadspark, gemaakt werd. *Import - Export, Friperie* traceert de esthetische, talige en affectieve economieën die het gevolg zijn van een persoonlijk verhaal van ontheemding en samenhang. In lijn met het dialogische karakter van het project vroeg Garabedian voor de tentoonstelling in BOEKS aan kunstenaars Sam De Buysere, Miles Fischler, Axel Korban, Thor Salden, Stine Sampers en Joud Toamah om in gesprek te gaan met zijn sculptuur.

→ # Editie dertien (29.06.2023)

A BO(E)OKS INDEX OF MASTER PAGES

Afzwaaiende masterstudenten Grafisch Ontwerp maken in één dag een publicatie over hun favoriete boeken en presenteren die op de Graduation-expo openingsavond. Elk exemplaar is uniek door een wisselende ritmiek van hergedrukt hergebruikt papier.

Bijlage 5.5

Educatieve master in de kunsten: voorbeelden van samenwerking

Aanloophuis Poco loco

Aanloophuis Poco loco is een organisatie voor en door mensen die door allerlei omstandigheden moeite hebben om aansluiting te vinden bij de maatschappij. Een student uit de educatieve masters onderzocht er op basis van 6 workshops en gesprekken met participanten en medewerkers hoe men tot een artistieke creatie kan komen zonder de deelnemers verwachtingen of verplichtingen op te leggen en met de focus op de ontspannende werking.

Het Scheldeoffensief

Het Scheldeoffensief is een gespecialiseerd theaterlab voor bijzondere mensen, gevestigd in het cultuurhuis van Merelbeke. Ze bieden wekelijkse theaterateliers aan voor (jong) volwassenen met een beperking. Deze theaterlabo's zetten in op verdieping en experiment, voorstellingen met professionele artistieke omkadering en inclusieve theaterprojecten waarbij mensen met of zonder een beperking van alle leeftijden samenwerken aan een voorstelling. Met het materiaal verzameld uit diverse sessies met één van de jongvolwassenen werd een publicatie gemaakt die het onderzoek visueel weergaf. Bewust weg van het verbale, uitgepuurd tot een selectie beelden die elke sessie visueel beschreef.

Bij De Vieze Gasten

Bij De Vieze Gasten is een culturele organisatie waarbij contact met de buurt en de omgeving via kunstprojecten centraal staat. Een van de studenten uit de educatieve master audiovisuele kunsten zette samen met deze organisatie een figurentheater atelier op. Daarbij gingen ze samen met de deelnemers aan het werk om een eigen theaterstuk te creëren met schaduwspel, objecten animatie, videografie, Japans kamishibai verteltheater, poppen en figuren, toneel en muziek.

Tijdens hun zoektocht brachten ze mythologische vertellingen van over de hele wereld tot leven, over liefde en dood, over afscheid, troost en thuiskomen. De student ontwikkelde samen

met de deelnemers een moodboard als bindmiddel tussen tekst, muziek en beeld voor de voorstelling Pandora's Hope.

Overkop

De Overkophuizen bieden op verschillende locaties in Vlaanderen een veilige plek en een luisterend oor aan jongeren van 12 tot 25 jaar. Ze organiseren activiteiten en bieden ook psychologische hulp aan. In het overkophuis in Gent zette een student van de educatieve master beeldende kunsten een onderzoek op naar de functie van tekenen als communicatiemiddel en naar de manier waarop het verbinding kan brengen in een groep jongeren.

VISO Mariakerke

In samenwerking met het lerarenkorps, de directie, het CLB en de leerlingen ontwikkelde een student een tool (banner, flyer en kaartspel) om de drempel tot het zoeken naar hulpverlening te verlagen voor leerlingen. Doel was het creëren van een veilige omgeving voor hulpbehoevende leerlingen TSO.

Matrak

Silke Gerinckx maakte samen met 10 studenten van UGent een voorstelling op basis van samen ontwikkeld abstract tekst- en bewegingsmateriaal. Ze ontwikkelde oefeningen en methodes om deze studenten met een voorkeur voor klassiek teksttheater meer vertrouwd te maken met een abstracte tekst en –bewegingstaal en hen hierin uit te dagen. De voorstelling kreeg steun van Stad Gent.

De Brede School Gent

Een student van de educatieve master beeldende kunsten zette in samenwerking met de Brede School Gent een fotografieproject op met kinderen dat hen om leert communiceren over beelden en dat tegelijk onderzoekt hoe dit hen kan emanciperen. Het project vertrok vanuit de vraag 'Wie ben ik?' en werkte toe naar de vraag: 'Wie wil ik zijn? Deze beide luiken kwamen samen in een fotodagboek. De kinderen scheppen hun eigen wereld en reflecteren over hun eigen identiteit.

Beeldatelier Eeklo en Stedelijke bibliotheek Eeklo

Door middel van workshops modeontwerp focuste een student op het informeel leren bij kinderen tussen 9 en 12 jaar oud die les volgen aan de academie van Eeklo. Doel is een beter begrip verwerven van de invloed van de omgeving op het creatieve leerproces van kinderen en het komen tot aanbevelingen voor het onderwijs- en kunsteducatiebeleid, in het bijzonder met betrekking tot informele lesmethodes.

Heel wat andere projecten kunnen deze lijst vervullen: muzische en domeinoverschrijdende workshops in de Gentse Freinetscholen Het Prisma, De Harp en de Sterrespits, intensieve samenwerking met en logistieke ondersteuning van De Veerman Zomeracademie, e.d.

Bijlage 7.1

Samenstelling departementsraden en raad van de School of Arts

LERARENOPLEIDING

Voorzitter

Lincy Van Twembeke

Secretaris

Maarten Demeestere

Vertegenwoordigers personeel

Annelies Driessens

Lien Labee

Veerle Lagaert

Steven Mortier

Dirk Pillaert

Lise Speleers

Barbara Vanassche

Dorien Van Den Bosch

Kevin Van Eenoo

Jan Vuye

Vertegenwoordigers studenten

Seppe Mekeirle (vanaf 25 september 2023)

Marieke De Rycke (vanaf 25 september 2023)

Maritt Timmermans (vanaf 25 september 2023)

Medine Yedikapi

GEZONDHEIDSZORG

Voorzitter

Liesbeth Van Coppenolle

Secretaris

Martine De Cuyper

Vertegenwoordigers personeel

Martine Baert

Lieve De Vos

Nico De Witte

Fleur Gailly

Morgan Lanssens

Annelien Sercu

Sofie Timmers

Karel Traen

David Van Bunder

Dietrich Van Oyen

Els Verstraete

An Willems

Vertegenwoordigers studenten

Anke Brys

Valerie Demeer (tot 23 september 2023)

Ian Degens (vanaf 24 september 2023)

Sigrid Kalnin

Maxim Van Impe

SOCIAAL-AGOGISCH WERK

Voorzitter

Claudia Claes

Secretaris

Kathy Colpaert

Vertegenwoordigers personeel

Ann Brabandt
Laura Collijs
Annemie Coone
Luc De Droogh
Jessica De Maeyer
Nicky Dirkx
Jan Fiers
Mark Heremans
Joke Persyn
Didier Reynaert
Francisca Van Drongelen
Vera Van Hove

Vertegenwoordigers studenten

Ace Amelinckx
Jolan De Roeck (vanaf 25 september 2023)
Ushi De Pestel (tot en met 24 september 2023)
Luna De Somer (tot en met 24 september 2023)
Stijn Kerckaert (tot en met 24 september 2023)
Daisy Lapeire (vanaf 25 september 2023)

OMGEVING

Voorzitter

Mieke Paelinck

Secretaris

Charlotte Vandycke

Vertegenwoordigers personeel

Bart D'Herde
Jan Kamoen
Peter Lacoere
Cornelis Stal
Myréne Vanderhoeven
Stine Van Ende
Nele Vanhoutte
Reinhilde Vanlishout
Kathleen Verlée

Vertegenwoordigers studenten

Joren Vandaele
Inias Leten

IT EN DIGITALE INNOVATIE

Voorzitter

Margot De Donder (tot en met 30 september 2023)
Chantal Teerlinck (vanaf 1 oktober 2023)

Secretaris

Lode De Vos

Vertegenwoordigers personeel

Marc Asselberg
Joanna Chaltin
Lena De Mol
Stijn Lievens
Pieter-Jan Maenhaut
Jan Willem (vanaf 6 oktober 2023)
Martine Van Audenrode
Benjamin Vertonghen
Eric Verbeiren

Vertegenwoordigers studenten

Roan Merens
Jaak Daemen (vanaf 6 oktober 2023)
Arthur Van Ginderachter (vanaf 6 oktober 2023)
Yorben Caplier (tot en met 17 september 2023)
Nio De Backer (tot en met 17 september 2023)

BIOWETENSCHAPPEN EN INDUSTRIËLE TECHNOLOGIE

Voorzitter

Annelies Van den Eede

Secretaris

Peter Gansbeke

Vertegenwoordigers personeel

Alexandra De Raeve
Wim De Schrijver
Els Janssens
Joos Latré
Stefaan Lievens
Christel Meert
Frank Sierens
Sofie Van Holle
Bonnie Valgaeren
Freya Van den Broeck
Christophe Van Liedekerke

Vertegenwoordigers studenten

Jackie Buls
Sebbe David
Luka Grahovac
Timon Michaux

BEDRIJF EN ORGANISATIE

Voorzitter

Rudi Madalijns

Secretaris

Werner Claeys

Vertegenwoordigers personeel

Geert Baekelandt
Annemie Bouckaert
Elisa Callebaut (tot juni 2023)
Anja Cornelis (vanaf september 2023)
Pablo Decock
Lara Derycke
Thomas Desmet
Sven D'Hondt
Isabelle Dierickx
Katrien Ermens
Barbara Mestdagh
Fabienne Mornie
Jolien Smet
Freek Van Baelen
Karen Van Grimbergen
Sofie Van Waeyenberghe

Vertegenwoordigers studenten

Grigor Balasanyan (vanaf september 2023)
Stijn Capelle (vanaf september 2023)
Nele Cornette (tot september 2023)
Maja De Backer (vanaf september 2023)
Rune De Sutter (vanaf september 2023)
Matthias Locks (tot september 2023)
Quinten Seys (vanaf september 2023)
Wiktoria Szczech (tot september 2023)
Wannes Van Loo (tot september 2023)
Cora Wouters (tot september 2023)

GO5

Adviesraad tot 25 september 2023

Coördinator

Goedele Verhaeghe

Secretaris

Joke Benoit
Marieke Janssen

Vertegenwoordigers op voordracht van de rechtsvoorgangers

Koen Bollaert
Dave Bonte
Daisy Denolf
Guy Ghysels

Vertegenwoordigers personeel

Frederiek De Wolf
Jan Vanden Berghe

Vertegenwoordigers studenten

Chaline De Munck
Eline Quintens

Vertegenwoordigers sociaal-economische of culturele milieus

Annick Haesaerts

Departementsraad vanaf 25 september 2023

Voorzitter

Jan Vanden Berghe

Secretaris

Marieke Janssen

Vertegenwoordigers personeel

Joke Benoit
Petra De Feyter
Alexander De Muyt
Jeroen D'hondt
Wim Goedertier
Cindy Parewijck
Joeri Sens
Ludwig Stroobant
An Van Coster
Roeland Vandekerkhove
Dirk Verlinde
Hannes Verstuyft

Vertegenwoordigers studenten

Gregory De Mette
Emmalyne-Rose Dinar
Evre Orakç

SCHOOL OF ARTS

Voorzitter

Filip Rathé

Secretaris

Joke Vangheluwe

Vertegenwoordigers personeel

Chokri Ben Chikha
Edwin Carels
Martine Clierieck
Jynse Cremers
Ilse Den Hond
Sylvie Van Damme (tot 1 februari)
Sandra Vander Gucht (vanaf 26 oktober)
Maarten Weyler

Vertegenwoordiger studenten

Ghazal Faghihi (tot 18 september)
Emiel (Madonna) Lenaert (tot 18 september 2023)
Naomi Schatteman (tot 18 september 2023)
Georgi Grozev (vanaf 18 september 2023)
Ischa Mestdaggh (vanaf 18 september 2023)
Riet Van Lysebettens (vanaf 18 september 2023)

Vertegenwoordiger artistiek-culturele werkveld

Elke Decoker
Sven Grooten

Raadsleden voorgedragen door UGent

Koenraad Jonckheere
Franky Devos
Marjan Doom
Johan Huys (tot 29 maart 2023)
Sylvia Vanpeteghem
Inge Vranken

Bijlage 7.2
Opleidingshoofden

LERARENOPLEIDING

Basisonderwijs
Secundair Onderwijs AV/VEBA
Secundair Onderwijs LO/BR
Educatief Graduaat

GEZONDHEIDSZORG

Biomedische Laboratoriumtechnologie
Ergotherapie

Logopedie en Audiologie

Voedings- en dieetkunde
Verpleegkunde

SOCIAAL-AGOGISCH WERK

Sociaal Werk
Orthopedagogie

OMGEVING

Vastgoed
Houttechnologie

IT EN DIGITALE INNOVATIE

Digitale Innovatie

BEDRIJF EN ORGANISATIE

Financieel Management
Kmo-, Retail- en Logistiek Management
Marketing
Recht en Duurzaamheid
Office Management

BIOWETENSCHAPPEN EN
INDUSTRIËLE TECHNOLOGIE

Agro- en Biotechnologie
Chemie
Industriële Technologie
Mode en Textiel

GO5 (vanaf 25 september 2023)

IT
Tech
Business

Bram De Rycke
Marino Van Moortel
Lise Speleers
Pascale Vanwijnsberghe

Liesbet Cosyn
Hannelore Nollet (tot 16 januari 2023)
Caroline Sorgeloos (tot 1 april 2023)
Peter Wallegghem (wnd. vanaf 6 juni 2023)
Kathleen Van Snick (tot 26 september 2023)
Evelien Bienstman (wnd. vanaf 10 oktober 2023)
Nele Callewaert
Sofie Eerens

Griet Verschelden
Katia Perquy

Bart D'Herde
Reinhilde Van Lishout

Chantal Teerlinck (tot en met 30 september 2023)
Thomas Desmedt (vanaf 11 december 2023)

Carine Coppens
Gerda Jacobs
Katrien Meert
Frédéric Vandenbussche
Pablo Decock

Lien De Geest
Mieke Catry
Wim De Schryver
Linda Deceuninck

Frederiek De Wolf
Thibea Baert
Jan De Smet

Bijlage 7.3

Vakgroep- en opleidingsvoorzitters

School of Arts

Vakgroepvoorzitters	
Architectonisch Ontwerp	Caroline Poullier (tot 1 oktober 2023) Filip Rathé (wnd. van 1 oktober tot 17 november 2023) Miguel Nicque (wnd. vanaf 17 november 2023) Stefaan Dheedene Bram Jespers Frederik Le Roy Senne Guns
Autonome Kunsten Design en Vormgeving Film, Fotografie en Drama Muziekproductie, Jazz en Popmuziek Klassieke Muziek	Filip Rathé (wnd. tot 16 juni 2023) Jan Willem Konink (wnd. vanaf 16 juni 2023) Martine Clierieck
Opleidingsvoorzitters	
Audiovisuele Kunsten Beeldende Kunsten Muziek Drama	Edwin Carels Marie Mul Joris Blanckaert Jan Steen (tot 5 september 2023) Filip Rathé (van 5 september tot 1 december 2023) Kristof van Baarle (vanaf 1 december 2023) Sylvie Van Damme (tot 1 februari 2023) Filip Rathé (vanaf 1 februari tot 16 oktober 2023) Steve Van Ryckeghem (vanaf 16 oktober 2023) Gustavo Mulhall (tot 10 september 2023) Tomas Navratil (vanaf 11 september 2023)
Landschaps- en Tuinarchitectuur	Filip Rathé (wnd.) Klaus Delanghe
Interieurvormgeving	
Educatieve master Digital Design & Development (Devine)	

Bijlage 7.4

Opleidingscoördinatoren GO5

Accounting administration	Jan De Smet (tot 1 september 2023) Stefaan Castelein (vanaf 1 september 2023) Jan Vanden Berghe (tot 1 september 2023) Dirk Verlinde (vanaf 1 september 2023)
Biotechnologie	Cindy Parewijck Yves Steleman Thibea Baert (tot 1 september) Hannes Verstuyft (vanaf 1 september 2023) Joeri Sens Geert Penneman Erik Peeters Véronique De Bleeker Frederiek De Wolf (tot 1 september 2023) Luc Vervoort (vanaf 1 september 2023) An Van Coster Valérie Schaumont (tot 1 december 2023) Jan De Smet (plv. vanaf 1 december 2023)
Bouwkundig tekenen Elektromechanische systemen HVAC-systemen	
Systeem- en netwerkbeheer Juridisch-administratieve ondersteuning Marketing- en communicatiesupport Productiebeheer Programmeren	
Werfororganisatie Winkelmanagement	

Bijlage 7.5

Coördinatoren onderzoekscentra

360° Zorg en Welzijn
AgroFoodNature

Duurzaam Ruimtegebruik en Mobiliteit
eCO-CITY
EQUALITY ResearchCollective.
Futures through Design
FTILab+
Health and Water Technology
Research Centre for Learning in Diversity
Research Centre for Sustainable Organizations
Substance use and Psychosocial Risk Behaviour
Centre for Applied Data Science

Benedicte De Koker
Lieve Vermeiren (tot en met 16 april 2023)
Annelies De Roissart (vanaf 17 april 2023)
Tom Storme
Sven De Visscher
Jessica De Maeyer
Eveline Seghers
Alexandra De Raeve
Els Van Mechelen
Delphine Sasanguie
Stefanie De Bruyckere
Nicky Dirkx
Willem De Keyzer

Bijlage 7.6

Samenstelling audit- en risicocomité

Leden
Guy Aelterman (extern deskundige, voorzitter van het audit- en risicocomité)
Daisy D'Heuvaert (extern deskundige)
Lieze Moeyersons (extern deskundige)
Gunter Schryvers (externe deskundige)
Marc Vael (extern deskundige)

Vaste genodigden
De voorzitters of de ondervoorzitters van de inrichtingsorganen van elk van de drie instellingen en de algemeen directeur en/of beheerder van elk van de drie instellingen worden vast uitgenodigd. Het hoofd van de interneauditdienst en de stafmedewerkers auditoren worden ook vast uitgenodigd.

Secretaris
Timo Vandebroek (tot en met 31 augustus)
Anja Segaert (vanaf 1 september)

Bijlage 7.7

Samenstelling Algemene Studentenraad

Dagelijks bestuur
<u>Voorzitter</u>
Roxanne Van de Voorde (tot 24 september 2023)
Maxim Van Impe (vanaf 25 september 2023)
<u>Ondervoorzitter</u>
Matisse Goossens (tot 24 september 2023)
Stan Vanrietvelde (vanaf 25 september 2023)
<u>Secretaris</u>
Jens Stevens (tot 6 maart 2023)
Ace Amelinckx (vanaf 22 maart 2023)
Vertegenwoordigers
<u>Departement Sociaal-Agogisch Werk</u>
Yente Riské (tot 24 september 2023)
Stan Vanrietvelde (vanaf 25 september 2023)
Ace Amelinckx
<u>Departement Omgeving</u>
Matisse Goossens (tot 24 september 2023)
Elena Wauters (tot 24 september 2023)
Thalia De Ruyter (vanaf 25 september 2023)
Tom Verstringe (vanaf 25 september 2023)
<u>Departement Bedrijf en Organisatie</u>
Matthias Locks (tot 24 september)
Roxanne Van de Voorde (tot 24 september 2023)
Rune De Sutter (vanaf 25 september 2023)
Maja De Backer (vanaf 25 september 2023)
<u>Departement Gezondheidszorg</u>
Feriye Boone (tot 24 september 2023)
Ruben Van Damme (tot 24 september 2023)
Renéke Oste (vanaf 25 september 2023)
Maxim Van Impe (vanaf 25 september 2023)
<u>Departement Biowetenschappen en Industriële Technologie</u>
Camille D'Haese (tot 24 september 2023)
Smilla Van Ransbeeck (vanaf 25 september 2023)
Sebbe David
<u>Departement Lerarenopleiding</u>
Maritt Timmermans (tot 24 september 2023)
Seppe Mekeirle (vanaf 25 september 2023)
Medine Yedikapi (vanaf 25 september 2023)
<u>Departement IT en Digitale Innovatie</u>
Guus De Bruyn (tot 24 september 2023)
Elly Yé (tot 24 september 2023)
Arthur Van Ginderachter (vanaf 25 september 2023)
Jaak Daemen (vanaf 25 september 2023)

<u>GO5</u>
Jens Stevens (tot 6 maart 2023)
Davy Van den heede (vanaf 18 april 2023)
Ian Van de Kerchove (tot 24 september 2023)
Anthony Aichouche (vanaf 25 september 2023)
Roxanne Van de Voorde (vanaf 20 november 2023)
<u>School of Arts</u>
Sien Coppieters (tot 24 september 2023)
Simon Clément (tot 24 september 2023)
Lola Heuberger (vanaf 25 september 2023)
Georgi Grozev (vanaf 25 september 2023)
<u>Stuvoraad</u>
Kris Van Praet (tot 24 september 2023)
Louise Van den Berghe (tot 24 september 2023)
Ian Degens (vanaf 25 september 2023)
Nejla Hasecic (vanaf 25 september 2023)
<u>Raad van toezicht</u>
Aysema Poyraz (tot 24 september 2023)
Arne Buys
Afgevaardigden
<u>Vertegenwoordigers Stuvoraad</u>
Louise Van den Berghe (tot 24 september 2023)
Roxanne Van de Voorde (tot 24 september 2023)
Jaak Daemen (tot 24 september 2023)
Sebbe David (tot 24 september 2023)
Lola van Loon (tot 24 september 2023)
Eline Quintens (tot 24 september 2023)
Kris Van Praet (tot 24 september 2023)
Wannes Van Loo (tot 24 september 2023)
Arthur Van Ginderachter (vanaf 25 september 2023)
Jaak Daemen (vanaf 25 september 2023)
Maxim Van Impe (vanaf 25 september 2023)
Nejla Hasecic (vanaf 25 september 2023)
Svea Reynaert (vanaf 25 september 2023)
Ian Degens (vanaf 25 september 2023)
Dogukan Sackesen (vanaf 25 september 2023)
Ruben Van Damme (vanaf 25 september 2023)
<u>Vertegenwoordigers raad van toezicht</u>
Aysema Poyraz (tot 24 september 2023)
Louise Van den Berghe (tot 24 september 2023)
Tom Verstringe (vanaf 25 september 2023)
Thalia De Ruyter (vanaf 25 september 2023)
Arne Buys
<u>Vertegenwoordiger bestuurscollege</u>
Aysema Poyraz (tot 24 september 2023)
Arne Buys (vanaf 25 september 2023)

Bijlage 7.8

Samenstelling Hogeschoolonderhandelingscomité (HOC)

Voorzitter
Paul Van Cauwenberge
Secretaris
John Alleman
Vertegenwoordigers hogeschoolbestuur
Koen Goethals
Rilke Broekaert
Rudi De Vierman
Anja D'hoe (tot en met 4 juni 2023)
Sofie Jaques
Sebastien Malfait
Afgevaardigden vakorganisaties
Pieter De Bodt
Helga De Weer
Jeroen D'hondt
Jan Fiers
Bart Gevaert
Wauter Leenknecht
Caroline Van de Meerssche
Astrid Van der Haeghen (tot en met 7 juli 2023)
Inge Vansweevelt
Hilde Willaert

Bijlage 7.9

Samenstelling overlegcomité preventie en bescherming op het werk

Voorzitter

Koen Goethals

Delegatie hogeschoolbestuur

Rudi De Vierman
Anja D'hoe (tot en met 28 november 2023)
Dries Op de Beeck

Personeelsafvaardiging

Pieter De Bodt
Helga De Weer
Aymen Habib
Dominique Le Roy
Vincent Permanne
Caroline Van de Meerssche
Cindy Van Wassenhove (vanaf 26 september 2023)

Plaatsvervangers

Astrid Van der Haeghen (tot en met 27 juni 2023)
Hilde Willaert

Secretaris

Frank Claeys (tot en met 28 maart)
Yves Ronsse (vanaf 25 april)

Adjunct van het hoofd van de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk

Yves Ronsse (tot en met 28 maart 2023)
Siegfried Struyvelt (tot en met 31 januari 2023)
Sven Timmerman

Kan met raadgevende stem de vergaderingen bijwonen (preventieadviseur-arbeidsarts)

Mathieu Versée

Vertrouwenspersoon

Mirjam Vermeulen

Kan met raadgevende stem de vergaderingen bijwonen (duurzaamheidscoördinator)

Karen Van Bastelaere
Annelies Van Isacker (vanaf 25 april 2023)

Bijlage 7.10

Samenstelling Alliantieraad

Voorzitter

Geert De Soete

Secretaris

Brecht Ranschaert (EhB)

Leden

Lutgarde Aertgeerts (EhB)
Dennis Cluydts (EhB)
Raymonda Verdyck (EhB)
Koen Goethals (HOGENT)
Paul Van Cauwenberge (HOGENT)
N.N. (HOGENT)

Marc D'havé (adviserend lid)
Maaïke Teirlinck (adviserend lid)

Kristiaan Versluys (coördinator)

Bijlage 7.11

Lijst van protocolakkoorden

Protocol van	Onderwerp
Akkoord	Academische kalenders 2023-2024
Akkoord	Afwijking reglement mandaat opleidingshoofden
Akkoord	Afwijking evaluatiereglement
Akkoord	Rapportage professionaliseringsinitiatieven 2022
Akkoord	Planning professionaliseringsinitiatieven 2023
Akkoord	Pensioenplan voor de contractuele personeelsleden in de functieklassen C en D
Akkoord	Academische kalenders 2023-2024 en 2024-2025 KASK & Conservatorium
Akkoord met opmerkingen	Reglement rekrutering en selectie voor onderwijzend personeel inclusief de bepalingen voor de gastprofessoren binnen de School of Arts
Akkoord	Afwijking van de nota ‘Bevoegdheden entiteiten HOGENT’ in het kader van de organisatie van het departement GO5
Niet akkoord	Budgetbeheersingsplan KASK & Conservatorium
Akkoord	Toepassing artikel 7 prestatieregeling onderwijzend personeel academiejaar 2023-2024
Akkoord	Benoembaarheid van ambten met bijzondere salarisschaal, benoemingsronde november 2023
Akkoord	Personeelsformatie 2024
Akkoord	Vacature software analist/developer (DRIT E 005)
Akkoord	Academische kalenders 2024-2025
Akkoord	Aanpassing reglement verlofstelsels

Bijlage 8.1a
Resultatenrekening –
variantieanalyse t.o.v. de begroting

		codes	JR - Boekjaar 2023	BG - Boekjaar 2023	Absolute afwijking	Relatieve afwijking
I. Bedrijfsopbrengsten		70/74	154.996.850	153.904.990	+ 1.091.860	+ 0,71 %
A. Omzet		70	139.251.668	140.483.214	- 1.231.546	- 0,88 %
B. Wijziging in de voorraad goederen in bewerking en gereed product en in de bestellingen in uitvoering (toename +, afname -)		71	0	0	+ 0	
C. Geproduceerde vaste activa		72	0	0	+ 0	
D. Lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies		73	11.887.228	9.843.821	+ 2.043.407	+ 20,76 %
E. Andere bedrijfsopbrengsten		74	3.857.955	3.577.955	+ 280.000	+ 7,83 %
II. Bedrijfskosten	(-)	60/64	(156.817.811)	(156.886.164)	+ 68.353	+ 0,04 %
A. Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		60	2.277.211	2.226.163	+ 51.048	+ 2,29 %
1. Inkopen		600/8	2.277.211	2.226.163	+ 51.048	+ 2,29 %
2. Wijzigingen in de voorraad (toename -, afname +)		609	0	0	+ 0	
B. Diensten en diverse goederen		61	23.997.866	23.184.330	+ 813.535	+ 3,51 %
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		62	120.918.070	121.499.145	- 581.075	- 0,48 %
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa"		630	9.662.313	10.062.226	- 399.913	- 3,97 %
E. Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen (toevoegingen +, terugnemingen -)		631/4	0	0	+ 0	
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen en terugnemingen -)		635/8	(155.906)	(100.000)	- 55.906	- 55,91 %

		codes	JR - Boekjaar 2023	BG - Boekjaar 2023	Absolute afwijking	Relatieve afwijking
G. Andere bedrijfskosten		640/8	118.257	14.300	+ 103.957	+ 726,97 %
H. Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten	(-)	649	0	0	+ 0	
III. Bedrijfswinst	(+)	70/64	0	0	+ 1.160.213	+ 38,92 %
Bedrijfsverlies	(-)	64/70	(1.820.961)	(2.981.174)		
IV. Financiële opbrengsten		75	1.035.039	975.456	+ 59.583	+ 6,11 %
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa		750	0	0	+ 0	
B. Opbrengsten uit vlottende activa		751	408.132	380.000	+ 28.132	+ 7,40 %
C. Andere financiële opbrengsten		752/9	626.907	595.456	+ 31.451	+ 5,28 %
V. Financiële kosten	(-)	65	(628.610)	(606.410)	- 22.200	- 3,66 %
A. Kosten van schulden		650	623.062	595.456	+ 27.606	+ 4,64 %
B. Waardeverminderingen op andere vlottende activa dan bedoeld onder II. E (toevoegingen +, terugnemingen -)		651	0	0	+ 0	
C. Andere financiële kosten		652/9	5.548	10.954	- 5.406	- 49,35 %
VI. Winst uit de gewone bedrijfsuitoefening	(+)	70/65	0	0	+ 1.197.596	+ 45,85 %
Verlies uit de gewone bedrijfsuitoefening	(-)	65/70	(1.414.532)	(2.612.128)		
VII. Uitzonderlijke opbrengsten		76	7.302.348	35.000	+ 7.267.348	+ 20763,85 %
A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa"		760	0	0	+ 0	
B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761	0	0	+ 0	
C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762	0	0	+ 0	
D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763	0	35.000	- 35.000	- 100,00 %
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten		764/9	7.302.348	0	+ 7.302.348	BG = 0

		codes	JR - Boekjaar 2023	BG - Boekjaar 2023	Absolute afwijking	Relatieve afwijking
VIII. Uitzonderlijke kosten	(-)	66	(176)	0	- 176	BG = 0
A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waarde- verminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660	0	0	+ 0	
B. Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661	0	0	+ 0	
C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen -)		662	0	0	+ 0	
D. Minderwaarden bj de realisatie van vaste activa		663	0	0	+ 0	
E. Andere uitzonderlijke kosten		664/8	176	0	+ 176	BG = 0
F. Als herstructurerings- kosten geactiveerde uitzonderlijke kosten"		669	0	0	+ 0	
IX. Winst van het boekjaar	(+)	70/66	5.887.641	0	+ 8.464.769	BG = 0
Verlies van het boekjaar	(-)	66/70	0	(2.577.128)		

VB = 0   Post voorzien in huidig boekjaar maar niet voorzien in begroting boekjaar

Bijlage 8.1b

Resultatenrekening – variantie- analyse t.o.v. het vorig boekjaar

		codes	JR - Boek- jaar 2023	JR - Boek- jaar 2022	Absolute wijziging	Relatieve wijziging
I. Bedrijfsopbrengsten		70/74	154.996.850	141.637.186	+ 13.359.664	+ 9,43 %
A. Omzet		70	139.251.668	127.573.240	+ 11.678.428	+ 9,15 %
B. Wijziging in de voorraad goederen in bewerking en gereed product en in de bestellingen in uitvoering (toename +, afname -)		71	0	0	+ 0	
C. Geproduceerde vaste activa		72	0	0	+ 0	
D. Lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies		73	11.887.228	9.989.524	+ 1.897.703	+ 19,00 %
E. Andere bedrijfsopbrengsten		74	3.857.955	4.074.422	- 216.467	- 5,31 %
II. Bedrijfskosten	(-)	60/64	(156.817.811)	(143.009.957)	- 13.807.855	- 9,66 %
A. Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		60	2.277.211	1.773.785	+ 503.425	+ 28,38 %
1. Inkopen		600/8	2.277.211	1.773.785	+ 503.425	+ 28,38 %
2. Wijzigingen in de voorraad (toename -, afname +)		609	0	0	+ 0	
B. Diensten en diverse goederen		61	23.997.866	22.322.419	+ 1.675.447	+ 7,51 %
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		62	120.918.070	109.234.833	+ 11.683.237	+ 10,70 %
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	9.662.313	9.716.944	- 54.631	- 0,56 %
E. Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handels- vorderingen (toevoegingen +, terugnemingen -)		631/4	0	628	- 628	- 100,00 %
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen en terug- nemingen -)		635/8	(155.906)	(77.537)	- 78.369	- 101,07 %
G. Andere bedrijfskosten		640/8	118.257	38.884	+ 79.373	+ 204,13 %
H. Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten	(-)	649	0	0	+ 0	
III. Bedrijfswinst	(+)	70/64	0	0	- 448.190	- 32,65 %
Bedrijfsverlies	(-)	64/70	(1.820.961)	(1.372.770)		

		codes	JR - Boek- jaar 2023	JR - Boek- jaar 2022	Absolute wijziging	Relatieve wijziging
IV. Financiële opbrengsten		75	1.035.039	837.648	+ 197.392	+ 23,57 %
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa		750	0	0	+ 0	
B. Opbrengsten uit vlottende activa		751	408.132	4.595	+ 403.537	+ 8781,63 %
C. Andere financiële opbrengsten		752/9	626.907	833.052	- 206.145	- 24,75 %
V. Financiële kosten	(-)	65	(628.610)	(1.008.541)	+ 379.930	+ 37,67 %
A. Kosten van schulden		650	623.062	997.598	- 374.536	- 37,54 %
B. Waardeverminderingen op andere vlottende activa dan bedoeld onder II. E (toevoegingen +, terugnemingen -)		651	0	0	+ 0	
C. Andere financiële kosten		652/9	5.548	10.943	- 5.395	- 49,30 %
VI. Winst uit de gewone bedrijfsuitoefening	(+)	70/65	0	0	+ 129.132	+ 8,37 %
Verlies uit de gewone bedrijfsuitoefening	(-)	65/70	(1.414.532)	(1.543.663)		
VII. Uitzonderlijke opbrengsten		76	7.302.348	3.381	+ 7.298.968	+ 215907,47 %
A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760	0	0	+ 0	
B. Terugneming van waarde- verminderingen op financiële vaste activa		761	0	0	+ 0	
C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten"		762	0	0	+ 0	
D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763	0	380	- 380	- 100,00 %
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten		764/9	7.302.348	3.000	+ 7.299.348	+ 243.276,73 %

		codes	JR - Boek- jaar 2023	JR - Boek- jaar 2022	Absolute wijziging	Relatieve wijziging
VIII. Uitzonderlijke kosten	(-)	66	(176)	(4.109)	+ 3.934	+ 95,73 %
A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660	0	0	+ 0	
B. Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661	0	0	+ 0	
C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten(toevoegingen +, bestedingen -)		662	0	0	+ 0	
D. Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663	0	0	+ 0	
E. Andere uitzonderlijke kosten		664/8	176	4.109	- 3.934	- 95,73 %
F. Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijke kosten		669	0	0	+ 0	
IX Winst van het boekjaar	(+)	70/66	5.887.641	0	+ 7.432.033	VB = 0
Verlies van het boekjaar	(-)	66/70	0	(1.544.392)		

BG = 0   Post voorzien in huidig boekjaar maar niet voorzien in begroting boekjaar

Bijlage 8.2a

Balans op 31.12.2022 – variantie-analyse t.o.v de begroting

Activa	codes	JR - Boek- jaar 2023	BG - Boek- jaar 2023	Absolute wijziging	Relatieve wijziging
Vaste activa	20/28	183.935.014	185.162.641	- 1.227.627	- 0,66 %
I. Oprichtingskosten	20	0	0	+ 0	
II. Immateriële vaste activa	21	226.517	104.816	+ 121.701	+ 116,11 %
III. Materiële vaste activa	22/27	183.586.732	184.936.059	- 1.349.327	- 0,73 %
A. Terreinen en gebouwen	22	162.185.489	165.654.463	- 3.468.974	- 2,09 %
1. Die volle eigendom zijn van de vereniging	22/91	162.185.489	165.654.463	- 3.468.974	- 2,09 %
2. Overige	22/92	0	0	+ 0	
B. Installaties, machines en uitrusting	23	7.373.353	7.896.379	- 523.026	- 6,62 %
1. Die volle eigendom zijn van de vereniging	231	7.373.353	7.896.379	- 523.026	- 6,62 %
2. Overige	232	0	0	+ 0	
C. Meubilair en rollend materieel	24	3.944.779	3.960.876	- 16.097	- 0,41 %
1. Die volle eigendom zijn van de vereniging	241	3.944.779	3.960.876	- 16.097	- 0,41 %
2. Overige	242	0	0	+ 0	
D. Leasing en soortgelijke rechten	25	0	0	+ 0	
E. Overige materiële vaste activa	26	6.016.742	6.278.553	- 261.811	- 4,17 %
1. Die volle eigendom zijn van de vereniging	261	6.016.742	6.278.553	- 261.811	- 4,17 %
2. Overige	262	0	0	+ 0	
F. Activa in aanbouw en voortuitbetalingen	27	4.066.368	1.145.788	+ 2.920.581	+ 254,90 %
IV. Financiële vaste activa	28	121.765	121.765	+ 0	+ 0,00 %
A. Verbonden entiteiten	280/1	0	0	+ 0	
1. Deelnemingen in verbonden vennootschappen	280	0	0	+ 0	
2. Vorderingen	281	0	0	+ 0	
B. Andere vennootschappen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	282/3	121.765	121.765	+ 0	+ 0,00 %
1. Deelnemingen	282	121.765	121.765	+ 0	+ 0,00 %
2. Vorderingen	283	0	0	+ 0	
C. Andere financiële vaste activa	284/8	0	0	+ 0	
1. Aandelen	284	0	0	+ 0	
2. Vorderingen en borgtochten in contanten	285/8	0	0	+ 0	

	codes	JR - Boek- jaar 2023	BG - Boek- jaar 2023	Absolute wijziging	Relatieve wijziging
Vlottende activa	29/58	58.458.241	68.711.640	- 10.253.399	- 14,92 %
V. Vorderingen op meer dan één jaar	29	0	0	+ 0	
A. Handelsvorderingen	290	0	0	+ 0	
B. Overige vorderingen	291	0	0	+ 0	
waarvan niet-rentedragende vorderingen of gekoppeld aan een abnormaal lage rente	2915	0	0	+ 0	
VI. Voorraden en bestellingen in uitvoering	3	0	0	+ 0	
A. Voorraden	30/36	0	0	+ 0	
1. Grond- en hulpstoffen	30/31	0	0	+ 0	
2. Goederen in bewerking	32	0	0	+ 0	
3. Gereed product	33	0	0	+ 0	
4. Handelsgoederen	34	0	0	+ 0	
5. Onroerende goederen bestemd voor verkoop	35	0	0	+ 0	
6. Vooruitbetalingen	36	0	0	+ 0	
B. Bestellingen in uitvoering	37	0	0	+ 0	
VII. Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	13.283.301	13.195.265	+ 88.036	+ 0,67 %
A. Handelsvorderingen	40	10.519.331	10.437.863	+ 81.468	+ 0,78 %
B. Overige vorderingen	41	2.763.970	2.757.402	+ 6.568	+ 0,24 %
waarvan niet-rentedragende vorderingen of gekoppeld aan een abnormaal lage rente	415	2.763.970	2.757.402	+ 6.568	+ 0,24 %
VIII. Geldbeleggingen	50/53	35.091.008	2.076.510	+ 33.014.498	+ 1589,90 %
IX. Liquide middelen	54/58	7.494.429	49.622.546	- 42.128.117	- 84,90 %
X. Overlopende rekeningen	490/1	2.589.503	3.817.319	- 1.227.815	- 32,16 %
Totaal der activa	20/58	242.393.255	253.874.281	- 11.481.025	- 4,52 %

VB = 0   Balanspost voorzien in huidig boekjaar maar niet voorzien in begroting

Passiva	codes	JR - Boek- jaar 2023	BG - Boek- jaar 2023	Absolute afwijking	Relatieve afwijking
Eigen vermogen	10/15	201.003.229	201.702.149	- 698.921	- 0,35 %
I. Fondsen van de vereniging	10	8.473.490	8.473.490	+ 0	+ 0,00 %
A. Beginvermogen	100	8.473.490	8.473.490	+ 0	+ 0,00 %
B. Permanente financiering	101	0	0	+ 0	
III. Herwaarderingsmeerwaarden	12	72.011.384	72.011.384	+ 0	+ 0,00 %
IV. Bestemde fondsen	13	26.052.243	22.594.230	+ 3.458.012	+ 15,30 %
V. Overgedragen winst	140	47.517.581	45.087.952	+ 2.429.629	+ 5,39 %
Overgedragen verlies	141	0	0	+ 0	
VI. Kapitaalsubsidies	15	46.948.532	53.535.093	- 6.586.561	- 12,30 %

Voorzieningen	16	600.973	756.878	- 155.906	- 20,60 %
VII. A. Voorzieningen voor risico's en kosten	160/5	600.973	756.878	- 155.906	- 20,60 %
1. Pensioenen en soortgelijke verplichtingen	160	0	0	+ 0	
2. Belastingen	161	0	0	+ 0	
3. Grote herstellings- en onderhoudswerken	162	540.972	661.735	- 120.764	- 18,25 %
4. Overige risico's en kosten	163/5	60.001	95.143	- 35.142	- 36,94 %
B. Voorzieningen voor schenkingen en legaten met terugnemingsrecht	168	0	0	+ 0	

Schulden	17/49	40.789.054	51.415.253	- 10.626.199	- 20,67 %
VIII. Schulden op meer dan één jaar	17	10.000.000	10.000.000	+ 0	+ 0,00 %
A. Financiële schulden	170/4	10.000.000	10.000.000	+ 0	+ 0,00 %
1. Achtergestelde leningen	170	0	0	+ 0	
2. Niet-achtergestelde obligatieleningen	171	10.000.000	10.000.000	+ 0	+ 0,00 %
3. Leasingschulden en soortgelijke schulden	172	0	0	+ 0	
4. Kredietinstellingen	173	0	0	+ 0	
5. Overige leningen	174	0	0	+ 0	
B. Handelsschulden	175	0	0	+ 0	
1. Leveranciers	1750	0	0	+ 0	
2. Te betalen wissels	1751	0	0	+ 0	
C. Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	176	0	0	+ 0	

	codes	JR - Boek- jaar 2023	BG - Boek- jaar 2023	Absolute afwijking	Relatieve afwijking
D. Andere schulden	179	0	0	+ 0	
1. Rentedragend	1790	0	0	+ 0	
2. Niet-rentedragend of gekoppeld aan een abnormaal lage rente	1791	0	0	+ 0	
3. Borgtochten ontvangen in contanten	1792	0	0	+ 0	
IX. Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	17.320.336	27.933.024	- 10.612.688	- 37,99 %
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	0	13.000.000	- 13.000.000	- 100,00 %
B. Financiële schulden	43	0	0	+ 0	
1. Kredietinstellingen	430/8	0	0	+ 0	
2. Overige leningen	439	0	0	+ 0	
C. Handelsschulden	44	6.729.661	6.145.063	+ 584.598	+ 9,51 %
1. Leveranciers	440/4	6.729.661	6.145.063	+ 584.598	+ 9,51 %
2. Te betalen wissels	441	0	0	+ 0	
D. Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	46	1.486.727	1.152.776	+ 333.952	+ 28,97 %
E. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	7.586.304	6.475.013	+ 1.111.291	+ 17,16 %
1. Belastingen	450/3	(3.438)	19.762	- 23.200	- 117,40 %
2. Bezoldigingen en sociale lasten	454/9	7.589.742	6.455.251	+ 1.134.491	+ 17,57 %
F. Andere schulden	48	1.517.644	1.160.172	+ 357.472	+ 30,81 %
1. Vervallen obligaties, coupons en borgtochtenontvangen in contanten	480/8	150.622	148.732	+ 1.890	+ 1,27 %
2. Rentedragend	4890	0	0	+ 0	
3. Niet-rentedragend of gekoppeld aan een abnormaal lage rente	4891	1.367.022	1.011.440	+ 355.582	+ 35,16 %
X. Overlopende rekeningen	492/3	13.468.718	13.482.229	- 13.511	- 0,10 %

Totaal de passiva	10/49	242.393.255	253.874.281	- 11.481.025	- 4,52 %

VB = 0   Balanspost voorzien in huidig boekjaar maar niet voorzien in vorig boekjaar

Bijlage 8.2b

Balans op 31.12.2022 – variantie-analyse t.o.v. het vorig boekjaar

Activa	codes	JR - Boek- jaar 2023	BG - Boek- jaar 2023	Absolute wijziging	Relatieve wijziging
Vaste activa	20/28	183.935.014	190.389.765	- 6.454.751	- 3,39 %
I. Oprichtingskosten	20	0	0	+ 0	
II. Immateriële vaste activa	21	226.517	157.474	+ 69.043	+ 43,84 %
III. Materiële vaste activa	22/27	183.586.732	190.110.526	- 6.523.794	- 3,43 %
A. Terreinen en gebouwen	22	162.185.489	165.246.334	- 3.060.845	- 1,85 %
1. Die volle eigendom zijn van de vereniging	22/91	162.185.489	165.246.334	- 3.060.845	- 1,85 %
2. Overige	22/92	0	0	+ 0	
B. Installaties, machines en uitrusting	23	7.373.353	9.995.015	- 2.621.662	- 26,23 %
1. Die volle eigendom zijn van de vereniging	231	7.373.353	9.995.015	- 2.621.662	- 26,23 %
2. Overige	232	0	0	+ 0	
C. Meubilair en rollend materieel	24	3.944.779	4.782.135	- 837.356	- 17,51 %
1. Die volle eigendom zijn van de vereniging	241	3.944.779	4.782.135	- 837.356	- 17,51 %
2. Overige	242	0	0	+ 0	
D. Leasing en soortgelijke rechten	25	0	0	+ 0	
E. Overige materiële vaste activa	26	6.016.742	6.106.072	- 89.330	- 1,46 %
1. Die volle eigendom zijn van de vereniging	261	6.016.742	6.106.072	- 89.330	- 1,46 %
2. Overige	262	0	0	+ 0	
F. Activa in aanbouw en voortuitbetalingen	27	4.066.368	3.980.970	+ 85.399	+ 2,15 %
IV. Financiële vaste activa	28	121.765	121.765	+ 0	+ 0,00 %
A. Verbonden entiteiten	280/1	0	0	+ 0	
1. Deelnemingen in verbonden vennootschappen	280	0	0	+ 0	
2. Vorderingen	281	0	0	+ 0	
B. Andere vennootschappen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	282/3	121.765	121.765	+ 0	+ 0,00 %
1. Deelnemingen	282	121.765	121.765	+ 0	+ 0,00 %
2. Vorderingen	283	0	0	+ 0	

C. Andere financiële vaste activa	284/8	0	0	+ 0	
1. Aandelen	284	0	0	+ 0	
2. Vorderingen en borgtochten in contanten	285/8	0	0	+ 0	

	codes	JR - Boek- jaar 2023	BG - Boek- jaar 2023	Absolute wijziging	Relatieve wijziging
Vlottende activa	29/58	58.458.241	49.574.836	+ 8.883.405	+ 17,92 %
V. Vorderingen op meer dan één jaar	29	0	0	+ 0	
A. Handelsvorderingen	290	0	0	+ 0	
B. Overige vorderingen	291	0	0	+ 0	
waarvan niet-rentedragende vorderingen of gekoppeld aan een abnormaal lage rente	2915	0	0	+ 0	
VI. Voorraden en bestellingen in uitvoering	3	0	0	+ 0	
A. Voorraden	30/36	0	0	+ 0	
1. Grond- en hulpstoffen	30/31	0	0	+ 0	
2. Goederen in bewerking	32	0	0	+ 0	
3. Gereed product	33	0	0	+ 0	
4. Handelsgoederen	34	0	0	+ 0	
5. Onroerende goederen bestemd voor verkoop	35	0	0	+ 0	
6. Vooruitbetalingen	36	0	0	+ 0	
B. Bestellingen in uitvoering	37	0	0	+ 0	
VII. Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	13.283.301	13.195.265	+ 88.036	+ 0,67 %
A. Handelsvorderingen	40	10.519.331	10.437.863	+ 81.468	+ 0,78 %
B. Overige vorderingen	41	2.763.970	2.757.402	+ 6.568	+ 0,24 %
waarvan niet-rentedragende vorderingen of gekoppeld aan een abnormaal lage rente	415	2.763.970	2.757.402	+ 6.568	+ 0,24 %
VIII. Geldbeleggingen	50/53	35.091.008	10.000.000	+ 25.091.008	+ 250,91 %
IX. Liquide middelen	54/58	7.494.429	22.562.253	- 15.067.824	- 66,78 %
X. Overlopende rekeningen	490/1	2.589.503	3.817.319	- 1.227.815	- 32,16 %

Totaal der activa	20/58	242.393.255	239.964.602	+ 2.428.654	+ 1,01 %

BG = 0   Balanspost voorzien in huidig boekjaar maar niet voorzien in begroting

Passiva	codes	JR - Boek- jaar 2023	BG - Boek- jaar 2023	Absolute wijziging	Relatieve wijziging
Eigen vermogen	10/15	201.003.229	200.116.563	+ 886.666	+ 0,44 %
I. Fondsen van de vereniging	10	8.473.490	8.473.490	- 0	- 0,00 %
A. Beginvermogen	100	8.473.490	8.473.490	- 0	- 0,00 %
B. Permanente financiering	101	0	0	+ 0	
III. Herwaarderingsmeerwaarden	12	72.011.384	72.011.384	+ 0	+ 0,00 %
IV. Bestemde fondsen	13	26.052.243	17.003.834	+ 9.048.409	+ 53,21 %
V. Overgedragen winst	140	47.517.581	48.101.221	- 583.640	- 1,21 %
Overgedragen verlies	141	0	0	+ 0	
VI. Kapitaalsubsidies	15	46.948.532	54.526.635	- 7.578.103	- 13,90 %

Voorzieningen	16	600.973	656.878	- 55.906	- 8,51 %
VII. A. Voorzieningen voor risico's en kosten	160/5	600.973	656.878	- 55.906	- 8,51 %
1. Pensioenen en soortgelijke verplichtingen	160	0	0	+ 0	
2. Belastingen	161	0	0	+ 0	
3. Grote herstellings- en onderhoudswerken	162	540.972	561.735	- 20.764	- 3,70 %
4. Overige risico's en kosten	163/5	60.001	95.143	- 35.142	- 36,94 %
B. Voorzieningen voor schenkingen en legaten met terugnemingsrecht	168	0	0	+ 0	

Schulden		40.789.054	39.191.161	+ 1.597.893	+ 4,08 %
VIII. Schulden op meer dan één jaar	17/49	10.000.000	0	+ 10.000.000	BG = 0
A. Financiële schulden	17	10.000.000	0	+ 10.000.000	BG = 0
1. Achtergestelde leningen	170/4	0	0	+ 0	
2. Niet-achtergestelde obligatieleningen	170	10.000.000	0	+ 10.000.000	BG = 0
3. Leasingschulden en soortgelijke schulden	171	0	0	+ 0	
4. Kredietinstellingen	172	0	0	+ 0	
5. Overige leningen	173	0	0	+ 0	
B. Handelsschulden	174	0	0	+ 0	
1. Leveranciers	175	0	0	+ 0	
2. Te betalen wissels	1750	0	0	+ 0	
C. Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	1751	0	0	+ 0	

D. Andere schulden	179	0	0	+ 0	
1. Rentedragend	1790	0	0	+ 0	
2. Niet-rentedragend of gekoppeld aan een abnormaal lage rente	1791	0	0	+ 0	
3. Borgtochten ontvangen in contanten	1792	0	0	+ 0	
IX. Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	17.320.336	25.708.931	- 8.388.595	- 32,63 %
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	0	10.000.000	- 10.000.000	- 100,00 %
B. Financiële schulden	43	0	0	+ 0	
1. Kredietinstellingen	430/8	0	0	+ 0	
2. Overige leningen	439	0	0	+ 0	
C. Schulden	44	6.729.661	6.145.063	+ 584.598	+ 9,51 %
1. Leveranciers	440/4	6.729.661	6.145.063	+ 584.598	+ 9,51 %
2. Te betalen wissels	441	0	0	+ 0	
D. Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	46	1.486.727	1.152.776	+ 333.952	+ 28,97 %
E. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	7.586.304	7.250.921	+ 335.383	+ 4,63 %
1. Belastingen	450/3	(3.438)	70.908	- 74.346	- 104,85 %
2. Bezoldigingen en sociale lasten	454/9	7.589.742	7.180.013	+ 409.729	+ 5,71 %
F. Andere schulden	48	1.517.644	1.160.172	+ 357.472	+ 30,81 %
1. Vervallen obligaties, coupons en borgtochten ontvangen in contanten	480/8	150.622	148.732	+ 1.890	+ 1,27 %
2. Rentedragend	4890	0	0	+ 0	
3. Niet-rentedragend of gekoppeld aan een abnormaal lage rente	4891	1.367.022	1.011.440	+ 355.582	+ 35,16 %
X. Overlopende rekeningen	492/3	13.468.718	13.482.229	- 13.511	- 0,10 %

Totaal der passiva	10/49	242.393.255	239.964.602	+ 2.428.653	+ 1,01 %

BG = 0   Balanspost voorzien in huidig boekjaar maar niet voorzien in begroting

Bijlage 8.3

Verslag van de revisor

VERSLAGEN VAN DE BEDRIJFSREVISOR AAN HET INRICHTINGSORGAAN VAN DE VLAAMSE RECHTSPERSOON HOGESCHOOL GENT IN UITVOERING VAN ARTIKEL 7 VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 9 OKTOBER 2015 BETREFFENDE CONTROLE EN SINGLE AUDIT DIE VAN TOEPASSING IS OP DE UNIVERSITEITEN, HOGESCHOLEN EN EEN AANTAL ANDERE AMBTSHALVE GEREgistreERDE INSTELLINGEN VOOR HOGER ONDERWIJS IN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Deze bundel bevat ons:

- Single audit verslag van de commissaris aan het inrichtingsorgaan van de Vlaamse rechtspersoon Hogeschool Gent over de elementen 1°, 2° en 4° van de rekening volgens artikel 42 VCO betreffende het boekjaar afgesloten op 31 december 2023 ("de jaarrekening")
- Single audit verslag van de commissaris aan het bestuursorgaan van de Vlaamse rechtspersoon Hogeschool Gent over de elementen 5° en 6° van de rekening volgens artikel 42 VCO betreffende het boekjaar afgesloten op 31 december 2023 ("de ESR-rapportering")

Deze 2 verslagen dienen in onderlinge samenhang te worden gelezen en kunnen niet afzonderlijk van elkaar worden gezien of gebruikt.

HOGESCHOOL GENT

SINGLE AUDIT VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN HET INRICHTINGSORGAAN VAN DE VLAAMSE RECHTSPERSOON HOGESCHOOL GENT OVER DE ELEMENTEN 1°, 2° EN 4° VAN DE REKENING ("DE JAARREKENING") VOLGENS ARTIKEL 42 VCO BETREFFENDE HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 2023

Overeenkomstig artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 oktober 2015 brengen wij u verslag uit in het kader van onze opdracht van commissaris tot controle over de elementen 1°, 2° en 4° van de rekening volgens artikel 42 VCO conform de VCO en het BVCO (de "jaarrekening") van de Vlaamse rechtspersoon Hogeschool Gent (de "Vlaamse rechtspersoon"). Dit verslag bevat ons verslag over de jaarrekening conform de VCO en de uitvoeringsbesluiten en conform de conform het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 betreffende de algemene boekhouding, de jaarrekening en het rekeningenstelsel voor de Hogescholen en de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van bedrijfsrevisor door het inrichtingsorgaan.

Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2023. Wij hebben de wettelijke controle van de jaarrekening van de Vlaamse rechtspersoon uitgevoerd gedurende zeven opeenvolgende boekjaren.

VERSLAG OVER DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING (ELEMENTEN 1°, 2° EN 4° VAN ARTIKEL 42VCO)

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de "jaarrekening" conform de VCO, het BVCO en conform het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 van de Vlaamse rechtspersoon, die de balans op 31 december 2023 omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van € 242.393.255,28 en waarvan de resultatenrekening afsluit met een positief saldo van het boekjaar van € 5.887.640,93.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Vlaamse rechtspersoon per 31 december 2023, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de VCO en het BVCO en met het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie « Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening » van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening conform de VCO, het BVCO en het besluit van de Vlaamse Regering van 9 oktober 2015 in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de personen die aangesteld zijn door de Vlaamse rechtspersoon de voor onze controle vereiste toelichtingen en informatie verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan voor het opstellen van de jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de VCO, BVCO en het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 ten behoeve van de Vlaamse Regering. Het bestuursorgaan is eveneens verantwoordelijk voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening conform de VCO en het besluit van de Vlaamse Regering van 9 oktober 2015 en de uitvoeringsbesluiten die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de jaarrekening conform de VCO, BVCO en het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vlaamse rechtspersoon om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Vlaamse rechtspersoon te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheid van de commissaris voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening conform de VCO, BVCO en het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening conform de VCO, het BVCO en het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de instelling;

- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen ;
- het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vlaamse Rechtspersoon om haar continuïteit te handhaven ;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening, en van de vraag of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het bestuursorgaan onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Benadrukking van een bepaalde aangelegenheid - Bepaling inzake financiële verslaggeving

Aangezien de jaarrekening werd opgesteld in overeenstemming met de VCO, BVCO en het besluiten van de Vlaamse Regering van 9 oktober 2015 en van 21 december 2007 en in het kader van de doelstellingen van dit referentiekader, is de jaarrekening niet geschikt voor andere doeleinden.

OVERIGE DOOR WET- EN REGELGEVING GESTELDE EISEN

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van alle documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden meegestuurd met de jaarrekening, voor het naleven van het oprichtingsdecreet en van de bepalingen uit het VCO, BVCO en de besluiten van de Vlaamse Regering van 9 oktober 2015 en 21 december 2007, alsmede van de statuten en van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van onze opdracht en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, bepaalde documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden meegestuurd met de jaarrekening, alsook de naleving van het oprichtingsdecreet en de statuten na te gaan, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende overige verslaggeving

In de context van onze controle van de jaarrekening zijn wij verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het verslag m.b.t. beleids- en begrotingsinformatie een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden. Wij drukken geen enkele mate van zekerheid uit over het verslag inzake beleids- en begrotingsinformatie en attenderen in het bijzonder op de toelichting die in het verslag gegeven wordt over de mate waarin eenmalige effecten het resultaat van het boekjaar beïnvloed hebben.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

Ons bedrijfsrevisorenkantoor heeft geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vlaamse rechtspersoon.

Andere vermeldingen

Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de besluiten van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 en van 9 oktober 2015.

Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de bepalingen uit het Besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 9 oktober 2015, en de op Hogescholen van toepassing zijde artikelen van de VCO en het BVCO, of van de statuten van de entiteit zijn gedaan of genomen.

Zaventem, 15 maart 2024

 RSM INTERAUDIT BV
 COMMISSARIS
 VERTEGENWOORDIGD DOOR
 KARINE MORRIS
 VENNOOT

HOGESCHOOL GENT

SINGLE AUDIT VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN HET INRICHTINGSORGAAN VAN DE VLAAMSE RECHTSPERSOON HOGESCHOOL GENT OVER DE ELEMENTEN 5° EN 6° VAN DE REKENING ("DE ESR-RAPPORTERING") VOLGENS ARTIKEL 42 VCO BETREFFENDE HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 2023

Overeenkomstig artikel 7 van het besluit van de vlaamse regering van 9 oktober 2015, brengen wij u verslag uit in het kader van onze opdracht van commissaris tot controle van toelichting VO 19 in deel II van de Budgettaire rapportering van het rapporteringssjabloon Vlaamse Overheid, opgesteld ten behoeve van de Vlaamse Regering en van de diensten van het Vlaams ministerie, bevoegd voor het financiële en budgettaire beleid die belast zijn met de opmaak van de geconsolideerde rekening, of met andere woorden de elementen 5° en 6° van de rekening volgens artikel 42 VCO conform de VCO en het BVCO (de "ESR rapportering") van de Vlaamse rechtspersoon Hogeschool Gent (de "Vlaamse rechtspersoon").

Verslag over de controle van de ESR-rapportering

Wij hebben de bijhorende ESR-rapportering van de Vlaamse rechtspersoon Hogeschool Gent (de "Vlaamse rechtspersoon") gecontroleerd, die bestaat uit een rapportering die toelaat te voldoen aan de rapporteringsverplichtingen die de Europese Unie heeft opgelegd en een rapportering die de aansluiting bevat tussen de balans en resultatenrekening, vermeld in punt 1° en 2°, de rapportering over de uitvoering van de begroting, vermeld in punt 3°, en de rapportering, vermeld in punt 5°.

Verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan voor de ESR-rapportering

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor de opmaak van de ESR-rapportering volgens het rapporteringssjabloon zoals opgesteld door het Departement Financiën en Begroting, afdeling Jaarrekening en Certificering, in uitvoering van de

principes beschreven in de Europese verordening betreffende het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen 2010 (ESR 2010) en in het Handboek van het Instituut voor de Nationale Rekeningen, ("ESR-rapportering") hierin begrepen de aansluiting van deze rapportering met de jaarrekening conform het VCO en de uitvoeringsbesluiten.

Het bestuursorgaan is tevens verantwoordelijk voor de boekhoudkundige organisatie zoals voorgeschreven door het decreet van 29 maart 2019 houdende de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO) en het BVCO. Het bestuursorgaan is eveneens verantwoordelijk voor het implementeren van de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de budgettaire rapportering die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Verantwoordelijkheid van de commissaris voor de controle van de ESR-rapportering

Het is onze verantwoordelijkheid om een oordeel te geven over de begrotingsuitvoering tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau. De standaarden vereisen dat wij ethische voorschriften nalezen en de controle plannen en uitvoeren om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de begrotingsuitvoering geen afwijkingen van materieel belang bevatten.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de ESR-rapportering een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing ;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de instelling ;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen ;
- het evalueren van de presentatie van de budgettaire rapportering als geheel.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel is de ESR-rapportering van de Vlaamse Rechtspersoon voor het boekjaar eindigend op 31 december 2023 in alle van materieel belang zijnde opzichte opgesteld in overeenstemming met de VCO en het BVCO.

Benadrukking van een bepaalde aangelegenheid - Bepaling inzake financiële verslaggeving

Aangezien de ESR-rapportering werd opgesteld in overeenstemming met de VCO en het BVCO en in het kader van de doelstellingen van dit referentiekader, is de ESR-rapportering niet geschikt voor andere doeleinden.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de ESR-rapportering opgesteld in overeenstemming met de hoofdstukken 2 tot en met 6 van de VCO en diens uitvoeringsbesluiten, indien van toepassing op de Hogescholen.

Zaventem, 15 maart 2024

 RSM INTERAUDIT BV
 COMMISSARIS
 VERTEGENWOORDIGD DOOR
 KARINE MORRIS
 VENNOOT

